

༡༡། །འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

པོད་གཉིས་པ།

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཛོལ་བསྟུ་ཕོགས་ལྗོག་ཁང་།

1-1

༩༩། །འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་ལྷོ་མ་ཀྱི་གསུང་འབྱམ་བཞུགས་སོ། །

པོད་གཉིས་པ།

ཐེང་གཙུག་ནང་པར་ཆ་དཔེ་རྒྱུ་ལ་བརྟུན་པ་སྤྲོད་པ་ལ་འཇགས་བྱས་པ།

|| နိမ္မိတပစ္စည်းတို့၏ ဦးစီးမှုဖြင့် ပြုလုပ်သော အလုပ်များ ||

|| အလုပ်များ ||

|| အလုပ်များ ပြုလုပ်သည့် နေရာများ ||

ཐུང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་འཛིན་གྱི་ཐུང་ལོངས་ལྷན་པ་ལྟོང་ཞིང་འཛམ་གྱིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་ཐུང་གཅིག་ཏུ་
ཆགས་པའི་མཐོ་སྒང་ཐོད་ཅིས་གཤམ་པའི་ས་ཡི་ཐོག་ལོང་། ས་སྒྲེལ་ཆེན་དང་། མ་ཐག་ཐིན་གཉིས་
ནས་མཆེད་པའི་ཐོད་མིའི་ཐོག་མ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་། ཐུང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱད་འབྲས་
མིན་གྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དང་། འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་མཁས་སྟེ།
ལྷག་པར་དུས་རབས་བརྒྱུན་པའི་སྐབས་ལྷན་གསུམ་ན་སྒྲན་པའི་གཤམ་པ་ལོངས་ལྷན་ཐུང་པའི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་སྒྲོང་བཙན་སྐམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲེས་མཆོག་གང་གི་མཐུན་བཅུ་རྣམས་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་གཅིག་
གི་མཐུ་ལས། ཐོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོན་ཀྱང་ལ་ཁྱབ་པར་རྒྱས་ཤིང་། འཕྲིག་རྟེན་དང་། འཕྲིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་རི་བཞིན་སྟོན་པར་རྒྱས་པ། ཆེས་ངོ་མཚར་མྱོང་དུ་
བྱུང་བའི་ཐོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་སྟོན་གཏོང་མཛད་ལ། ཐུང་ཀྱའི་ཐོན་པ་དེའི་གཞི་རྩ་ནང་
ཆོས་ཐོད་དུ་བཟུང་འགོ་བཅུ་མས་བ་དང་། དུས་རབས་བརྒྱུད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོང་ལྷེ་བཙན་གྱིས་
བསམ་ལས་སུ་མད་མི་བརྒྱན་གྱིས་ཐོག་དྲངས་རབ་བྱུང་གི་ལྷེ་དང་། རྒྱ་བཟུང་སྒྲོབ་ལྷེ་ཐོག་མར་
བཅུགས་ནས་སྒྲོ་རིག་བཀྲ་པའི་ལོ་རྩ་བ་དུ་མ་གསོ་སྒྲོང་གནང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་
རིག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་གཞུང་སྟོང་བཅུད་ལྷ་ཆོགས་ལྗོངས་འདིར་དར་སྒྲེལ་མཛད་དེ། ཤེས་
རིག་མཛོད་བརྒྱའི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་བྱེ་བ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་ལུས་ཁམས་
འདིར་འཆད་རྩྱུ་རྩྱུ་མ་གསུམ་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྷན་གྱི་སྒྲེས་ཆེན་དམ་པ་རི་སྟོན་
ཁྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེ་ཐུང་ཐོད་ཡིག་ཏུ་བཟུང་ཅིང་གཏན་ལ་ཁབ་པ་དང་། གསར་རྩོམ་མཛད་པའི་
བརྟན་བཙོས་ཐམས་ཅད་ལུ་ཅག་ལྷ་སྤུས་ཆོག་དང་ལ་བ་བརྟེན་ནས་བཀྲངས་ཀྱང་བཀྲང་བར་དཀའ་
བས། ཐོད་ལུས་ཀྱི་གཞུང་རབ་སྟོགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བཅུགས་ན་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོའི་

དབངས་ལའང་སྒྲིངས་པ་སྒྲིང་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྒྲིས་ཀྱང་ཅུ་མི་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཅ་ཆེའི་རིག་གཞུང་སྒྲིངས་
 པའི་ནད་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྒྲིན་མཚོག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བཅུད་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་
 སྒྲ་ཤོག་ཕྱ་སྒྲུམ་ཆོས་བཞིན་ཏུ་སེམས་པ་ནས་བརྒྱད། སྒྲི་བོ་པལ་པ་དག་གི་སྒྲིང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་པོར་སོན་དེ་སྒྲི་གསུམ་དགེ་བཅུའི་ལས་ལ་བརྩོན་བདད། བྱམས་དང་སྒྲིང་
 རྗེས་རྒྱད་ཏུ་ལ་ཞིང། ལ་རབས་དང་གཤིས་བཟང་གི་མཛེས་སྒྲུག་རང་ཆས་སྒྲ་ལྡན་པའི་མི་རིགས་ཁྱད་
 འཇགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ལར་རྒྱས་སྒྲིང་པའི་འབྲས་སྒྲིང་། དེར་གི་རྒྱས་སྒྲིང་འཛོམས་སྒྲིང་ཤར་རྒྱལ་ལ་
 གནས་པའི་སྒྲིང་འབྱོར་རིག་གསུམ་སྒྲི་དང། ལང་སྒྲོས་ཆོན་རིག་ཅེར་སོན་གྱི་ལུལ་བྱ་དག་གི་མི་སྒྲ་
 གྲགས་ཅན་ནམས་ཀྱང་ལུལ་འདི་དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སྒོ་ལ་ཕྱོགས་ས་དང། ཞིབ་འཇུག་ཕྱ་
 ལུལ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུར་དོན་ལང་དེ་ལྟར་ལགས།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྒྲི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སྒྲ་སོང་པའི་ཉེར་ལེན་ལས། ལོ་
 བཅུའི་གོད་ཆགས་ཀྱི་ཁྱོད་ཏུ་སྒྲིང་གསུམ་ནོར་གྱིས་བཀང་སྒྲེ་ལོན་ཏུ་ལུལ་ན་ལང་སྒྲ་ཐབས་བྱལ་པའི་
 གངས་ལྗོངས་ཀྱི་ཁྱད་ནོར་དེ། གསུང་རབ་བར་ཤིང་དང་བཅས་པ་པལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྟ་དང་རྒྱུ་ལྟའི་ཞལ་ཏུ་
 ལུལ་ཟིན་དག་ནི་བསྒྲུར་གསོ་ཕྱ་རྒྱུའི་རྒྱས་མཐུ་རང་ཅག་སྒྲ་ལའང་མེད་ལ། རྒྱས་རན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱོད་
 བས་སྒྲེས་དབང་གིས་ད་ལྟ་སྒྲིང་ཏུ་ལྟག་ལུས་གསུང་རབ་དག་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་
 བ་སྒྲག་ཏུ་སྒྲུར་སྒྲ་བས་དེར་སྒྲ་བས་རིག་གནས་དངོས་ཤིང་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་སྒྲིང་བྱེད་
 དགོས་རྒྱུ། རིག་གཞུང་དོན་གཉེར་པའི་སྒྲིན་ལམ་ཏུ་བསྐྱར་མ་སྒྲིབ་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་འི་
 བཞིན་མ་གྲུབ་ཅིང། དེ་བས་ཉེན་ཆབས་ཆེ་བ་ནི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གཞོད་བསམ་སྒྲིང་ཏུ་ཅ་བསྒྲག་
 མི་གཏོང་པའི་ངེས་པ་མེད་གཤིས། འདི་ཀུན་བདག་སྒྲིང་གནད་འཁེལ་ཕྱ་རྒྱ་དེ་གཞན་ལ་འགེལ་ཐབས་
 མེད་པའི་རང་ཅག་ཁོ་ནའི་འགན་འཁྱིའི་དུ་ངེས་སོ། །

དེར་བརྟེན་སེར་ཐོག་ཆེན་སྒྲིང་དང་ལྟ་ལྟན་གཞུག་ལག་ཁང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་སེར་གཞུག་
 བར་བསྐྱར་དཔེ་རྒྱུ་འཛོལ་བསྒྲ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ཞེས་པའི་ཆོན་པ་ཞིག་ཆེད་ཏུ་བརྩོགས་ནས་ད་བར་

བུ་བྱ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་ཐུན་མོང་དུ་མ་ཐེབས་སྒྲོར་ས་ལ་གསུམ་ལྷག་
 ཙམ་བཏང་ཉེ་དཔེ་དགོན་ཆུར་སྒྲོབ་དང་། དེར་སྐབས་སྒྲོབ་གཉེར་བའི་ཉེར་མཁོའི་ཆེད་དུ་གངས་ཙན་
 རྩུད་ནོར་ཞེས་བའི་དཔེ་ཆོགས་གསར་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ད་ལན་བོད་འབྲེང་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་བ་བར་སྒྲུན་ཟེན་
 བ་དང་། དགོན་ཐེ་དང་། གྱི་ཆོགས་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་བརྒྱ་ལ་ཉེ་བར་ཆ་ཆང་གཉིས་རེ་རིན་མེད་
 འབུལ་ལམ་ཁྱུ་པ་ཐུད། དེ་བྱིངས་མ་གནས་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྒྲུབ་འཛོལ་ཁྱུ་ཏེ། རྒྱལ་བཟུན་ལ་གྱི་
 རྩུད་རིས་མེད་མེར་སྒྲུ་ཐོས་བསམ་ཙན་རྒྱམས་གྱི་ཐུགས་འདུན་སྒྲོང་ཐབས་ཁྱུ་ཐུས་སུ་ཡོད་པ་དང་།

འདས་བའི་ལོ་རྒྱའི་ནང་ངོས་ཆོའི་ལས་གཞི་ལ་གོང་རིམ་འབྲེལ་ཡོད་ཆན་པ་ཁག་གི་དཔུ་བྱིད་
 བས་གཟིགས་སྒྲོང་སྒྲུ་ན་མེད་པ་གནང་བ་དང་། མཁུན་དཔྱོད་མཁའ་ལྷར་ཡངས་གིང་། ལྷག་བསམ་
 དུང་ལྷར་དཀར་བའི་སྒྲུ་ཆེན་དུ་མས་ངོས་ཆོའི་ལས་ཀར་གདེང་འཛིག་ཆད་མེད་དང་། མ་ནོར་ལམ་
 རྩོན། མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་གནང་བ་ཐོགས་གྱིས་མཆོན། ང་ཆོར་བྱར་བ་གྲུ་འདེགས་གྱིས་ལྷན་མེད་རྒྱལ་
 རྒྱུར་རོགས་རམ་གནང་བར་ཐེས་ཁྱ་ཡིད་རངས་དང་། རྒྱུང་དཔུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཁྱ་བ་དང་
 ཆབས་ཅིག །འབྱུང་འབྱུར་ཡང་མེར་གཙུག་ནས་དགེ་ལུགས་གསུང་འབུམ་གཙོ་བོར་རྒྱར་བའི་རིས་
 མེད་གསུང་རབ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཆན་པ་ཁག་དང་། རྒྱལ་གྲུ་ཁག་ལ་ཉེ་བར་
 མཁོ་བའི་རིག་གཞུང་དག་གྱང་རིམ་བས་བར་སྒྲུན་ཁྱུ་ལྷན་འདུན་པ་རྒྱུང་བཅངས་སུ་ཡོད་པ་ལགས་ན།
 ལྷག་བསམ་རྒྱུ་དཔྱོད་ཙན་གྱི་རིས་མེད་མེར་སྒྲུ་ཁྱན་ནས་མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་དང་། ང་ཆོའི་ལས་ཀར་
 ཅུ་ཆེའི་ལམ་རྩོན་བཀའ་སྒྲོབ་སུ་མཐུད་ལྷག་སྒྲུ་ཡོད་པ་མཁུན་ཞེས་ཁྱོེ། །

མེར་གཙུག་ནང་བཟུན་དཔེ་རྒྱུང་འཛོལ་བའུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས།

གྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་རྒྱ་ཟླ་བའི་ཆེས་མཁའ།

1
[The text in this block is extremely faint and largely illegible due to the quality of the scan. It appears to be a continuous block of text in a historical script, possibly Chinese or Japanese, spanning approximately 25 lines.]

དཔེ་སྒྲིམ་གསལ་བཤད།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་དགོན་གྱི་གདན་རབས་བརྒྱད་པ་དང་། སློ་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་གདན་རབས་
 བརྒྱད་པ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སློ་གློ་མམ་མཚན་གཞན་ཇི་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་པ་ཤི། ཁོང་ནི་སྤྱིད་ཤོད་གྲུང་ཐང་དུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་བུ་སྟེ་ལོ་༡༩༩༧ལོར་སྐུ་འབྱུངས།
 སྐུ་ཚུང་ཅུ་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསར་ལུང་ཆོས་ལུགས་མཛད་དེ་རིམ་བཞིན་གསར་ལུང་དཔལ་ལྷན་
 ལས་ཐར་ཕྱིན་དང་ཆད་མ། མེ་རའི་གདན་རབས་དུག་པ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་གནས་བརྟན་པ་ལས་
 འདུལ་མཛོན། བ་སོ་ཆོས་ཇི་དང་པར་ཆེན་པ་ལས་གསར་ལུགས་ཀྱི་སློར་བཅས་གསན་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་རྒྱལ་བ་དགོ་འདུན་གྲུབ་ལས་ཀྱང་ཐབ་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་གསན་ཏེ་གཞུང་དང་གདམས་ངག་མ་
 ལུས་པ་ལ་མཐས་པར་གྱུར་ཏེ། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལྟེ་སྟེ་ལོ་༡༩༩༩ལོར་གསར་ལུང་པ་བསྐྱད་པའི་འཆད་
 ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་མདོ་ཁམས་སུ་ཕེབས། ཕྱིར་ཕེབས་རྗེས་འབྲས་སྤངས་སློ་
 གསལ་གྱིང་དུ་འཆད་ཉན་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་དང་། དགུང་ལོ་རེ་ལྔ་པ་སྟེ་ལོ་༡༩༩༩ལོར་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་
 ཕྱིར་ཕེབས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་མའི་བཤད་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་མ་ཟད་སློ་གླིང་གི་ཡིག་ཆ་ཡང་རྩམ་པར་
 གནང་། དགྲ་གིས་ལུན་བོར་ཡང་འཆད་ཉན་གནང་ཏེ་དེ་སྐབས་མཛོད་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་
 མཛད། ལལ་སློབ་ལ་རྒྱལ་དབང་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁྱི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བསེམ་གཉེན། ཅེ་གར་གྱི་
 ཆོས་ཇི་བརྟེན་བཟང་བོ། ཆོས་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོ། ཉི་མེད་བླ་མ་དཔལ་ལྷན་འོད་ཟེར། ལོ་མལ་རབ་འབྲུམས་
 སྐུ་མཛོད། མེམས་དཔལ་ཆེན་བོའི་སྐུ་སྟེ་སྟོན་ལམ་སློ་གློ་ལ། དེ་མིང་མཐུན་པོ་རབ་འབྱོར་མེད་གེ། ལོ་
 རམས་བཀྲ་གིས་མེད་གེ། ལོང་ཕྱོན་དགོན་མཚོག་འབྱུང་གནས། འོལ་དགའ་དགའ་བརྒྱུ་བ་སློ་གློ་
 གྲགས་མོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་འདུས། ཕྱི་ལོ་དཔོན་གྱིས་སྟོན་བདག་མཛད་དེ་འབྲས་སྤངས་བུ་མས་
 ཆེན་གྱི་སྐུ་བཞེངས། དགུང་ལོ་དོན་ལྔ་པ་རྒྱ་ལག་ཤི། སྟེ་ལོ་༡༩༩༩ལོར་འབྲས་སྤངས་སུ་སྐུ་གསེགས།

ཁོང་གིས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆ་ནུས་དེ་སྟོན་འབྲས་སྤྲེལ་སྟོ་གྲིང་གྲུ་ཆང་གི་ཡིག་ཆའི་ཕྱི་མོ་ཞིག་
 ཡིན་ཅིང་། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལས་མས་སུ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་སྟོ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་གཞིས་ཀ་
 སྡེ་ལུ་བས་སྟོན་བདག་བྱས་ཏེ་དམ་པ་འདིའི་གསུང་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་པར་དུ་བསྟུན་ཡོད་ཆོད་དུ་འདུག་ལ།
 རྒྱལ་པ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁྱི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ལོགས་མཁས་དབང་མང་པོས་རྗེ་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་འཆད་ཉན་མཛད་སྤང་རུང་། ཕྱིས་སུ་ཁྱི་ཆེན་བཙུ་པ་པམ་ཆེན་བསོད་
 བསམ་གྲགས་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་སྟོ་གྲིང་གྲུ་ཆང་གི་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིག་ཆར་གྱུར་པ་ནས་བཟུང་།
 འཇམ་དབྱངས་དགའ་སྟོ་འི་གསུང་ལ་འཆད་ཉན་གྱི་སྟོལ་དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་པ་མ་ཟད་
 ལྷག་པར་གོད་ཆག་འདུ་མིན་གྱི་དབང་གིས་སྤར་ཡོད་གསུང་འབྲས་གསལ་པལ་ཆེ་བའམ་ཆེས་མི་ཉུང་བ་
 ཞིག་ཅ་སྟོངས་སུ་གྱུར་ཟིན་པ་དང་། ད་ལྟ་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་མ་དཔེ་རེ་བྲང་ཡོད་པའང་མིང་ཅིམ་དུ་
 གྱུར་ཏེ་དཔེ་རྒྱན་སྟོང་ལ་ཉེ་བར་ཐུག་པར་བརྟེན། རེད་མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟིང་འཛོལ་བསུ་
 གྲྲིགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་ད་ལྟ་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་ཁོང་གི་གསུང་《ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་བརྟན་
 བཙུག་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་》དང་།《ཕྱིད་ཐང་དགོ་བཤེས་ཀྱི་དྲིམ་ལན་འཇམ་
 དབྱངས་སྟོ་བའི་བྱ་མའི་ཐུགས་བརྩུད་དྲི་མེད་རིགས་པའི་གསང་ལམ་》《ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་རྣམ་པར་
 བཤད་པ་ཆོག་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བྱེད་》《རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་
 བརྩམས་ཏེ་གདམ་དུ་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱ་བ་ཐེག་མཆོག་ལུན་པོ་》《རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཐང་
 པའི་ཐེམ་སྒྲས་》《དུས་ཆོགས་ཀྱི་དཀའ་པའི་གནད་ལ་དྲོགས་པ་དབྱེད་པ་དུས་ཆོགས་བཀྲལ་ལན་》
 《རྗེ་ཏ་རིའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་རྒྱལ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་》《ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟོར་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་ཀྱང་
 བཟང་མཆོད་སྟོན་》《མཁས་པའི་འཇུག་སྒོ་བསྟུས་པ་སྟུན་མོང་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཤེས་བྱ་ཀྱང་
 གསལ་》《ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟོ་བའི་རྒྱན་》《དུས་མ་རྩ་པའི་ཆོག་
 ལེའུ་བྱས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་བྱ་རྒྱུངས་》《དུས་མ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འབྲེལ་
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་》《དུས་མ་འཇུག་པའི་བཀྲལ་ལན་སྒྲལ་བཟང་ན་རྒྱན་》《དུས་མ་ལ་འཇུག་

བའི་བྱི་ཐལ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ཟིན་བྱིས་སུ་བཞོད་པ་། འདྲུ་མའི་ལྷ་
 ཁྱིད་ལག་གསུམ་། འུ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པའི་བརྟན་བཅོས་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ཞེས་བྱ་བ་གོ་བོ་བསོད་ནམས་སང་གེ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་ལ་གདམས་པ་། རྩེ་བཙུན་
 མི་ལ་ལ་བཏྟེན་པ་། བྱམས་སྒྲོན་གྱི་འགྲེལ་པ་། འུ་མ་འཁོར་མདོར་བརྟུས་ཀྱི་དགའ་གནས་འགྲོ་བ་
 མྱོང་ཆེན་ཡིག་ལྷ་ཡིག་དུག་སྒྲགས་ཀྱི་བཤད་པ་། འདམ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 རྣམ་འབྱེད་མཁས་པའི་ལལ་ལུང་། བཅ་ཆེན་བྱམས་གླིང་པའི་རྣམ་ཐར་། མཛོད་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་
 ལུན་། བཅས་ཁྱོན་པོད་གསུམ་བཞི་ཙམ་གྱི་མ་བྱི་དཔེ་རྙིང་རྣམས། མོ་བྱང་བོ་ཏ་ལ་དང་། འབྲས་སྤངས་
 དགོན་པ་སྒྲགས་ནས་གཡར་གནང་གི་བཀའ་དྲིན་བརྒྱངས་པ་ལྟར་ཟེར་བྱིས་སུ་དཔར་བའི་ཁོངས་ནས།
 དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་བཞུགས་པའི་ འདུ་མ་རྩ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་རིགས་
 པའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་བྱ་རྩིངས་། འདྲུ་མའི་ལྷ་ཁྱིད་ལག་གསུམ་། མེར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་རྒྱལ་བའི་
 གཟིམས་རྒྱང་བདེ་བ་ཅན་དུ་བཞུགས་པའི་ འུ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པའི་བརྟན་བཅོས་
 གནམ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་གོ་བོ་བསོད་ནམས་སང་གེ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་
 ལ་གདམས་པ་། བཅས་ལག་གསུམ་ འདམ་ཅན་བྱེད་ནོར་དཔེ་ཆོགས་། ཀྱི་པོད་བྱང་༡༩༦༩ཉེ་འཇམ་
 དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ། པོད་གཉིས་པ། ཞེས་པར་གཞི་གསར་བསྒྲིགས་ཀྱི་ཆོག་
 ནས་རྒྱ་ཆེའི་གསེགས་པ་པོའི་རྒྱན་ལམ་དུ་ཐུལ་བ་ཡིན།

འདྲུ་མ་རྩ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་བྱ་རྩིངས་།
 འདི་ཉིད་རྩེ་ཚང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་དབྱ་མའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་རྩེ་སུ་འབྱངས་
 ཏེ། གཞུང་གྱི་འཆད་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ། རབ་བྱེད་སོ་སོས་དོན་གྱི་གཅོ་བོ་མི་འདྲ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་
 རྒྱལ། རབ་བྱེད་རེ་རེས་གྱང་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཉུང་མི་ཙམ་བརྟན་པ། རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་
 སྒོ་སོ་སོ་ནས་མི་སྒྲིམ་པ་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་རྒྱལ། དེ་དག་ལས་རྩ་བས་དངོས་སུ་མ་
 བརྟན་པ་རྣམས་འགྲེལ་བ་སོ་སོས་མི་ལྟར་བརྟན་རྒྱལ། བྱང་བར་དུ་རིགས་པའི་འཕུལ་མཚམས་མི་འདྲ་

བ་རྒྱུ་མ་སྒྲུབ་པ་ལྟོང་གང་ཏུ་འཇུག་པ་མོགས་ལ་སྒྲུབ་སྒྲོལ་གྱི་ཆོག་རྣམས་འབྲངས་པའི་སྒྲིལ་མ་ཏུ་མ་
 མོང་པར་དོན་གྱི་གོ་བ་གཏིང་ཕྱིན་པ་སྟེར་རྒྱུ་པའི་འཆད་རྒྱུ་ལྟན་མོང་མིན་པ་ཞིག་གི་སྒྲོན་ས་ཅུ་གའི་
 དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་དང་། 《ལྷ་ཁྱིད་ལག་གསུམ་》 པོས་ཀྱང་གཙོ་བོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་
 གདམས། འཕགས་མཆོག་གྲུ་རྒྱུབ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ། དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་གྲགས་པས་རི་ལྷ་རྒྱུ་ལྟལ་བ་
 ལྷ་རྒྱུ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་སྟོལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་བ་སྒྲུབ་ནས་བརྒྱད་པའི་ལྷ་ཁྱིད་ཉམས་རྒྱ་ལེན་
 པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་ལས། ལས་དང་པོ་བས་ཐོག་མར་རི་ལྷ་རྒྱུ་
 བྱ་བའི་རྒྱལ་ལས་བརྒྱུལ་རྟེ། 《ལྷ་བའི་ཁྱིད་ཡིག་བཙུམ་པ་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་ལྟལ་ལྱང་》 དང་། ལས་ཆད་
 དང་དབྱེ་མའི་གཞུང་ལྷགས་ལ་ཅུང་མད་སྒྱུངས་གིང་། འཇུག་ལྟོག་གྱི་རིགས་མོ་མོར་འབྱེད་རྒྱུ་པའི་སྒྲོ་
 འབྱིང་གི་གདུལ་བྱས་རི་ལྷ་རྒྱུ་བའི་རྒྱལ་ལས་བརྒྱུལ་རྟེ། 《ལྷ་བའི་ཁྱིད་ཡིག་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་》
 གཞུང་ལྷགས་ཆེན་མོ་རྒྱམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྒྱུངས་གིང་། རྗེ་སྒྲུ་མའི་ལྷགས་སྟོལ་ལ་ཆེས་འབྲིས་པར་བྱས་
 པའི་མཁའ་པ་རྒྱམས་ལ། ལྷ་བའི་མཐའ་དཔྱོད་རྒྱལ་གྱི་གནད་འབའ་ཞིག་ལས་བརྒྱུལ་རྟེ། 《ལྷ་བའི་
 མཐའ་དཔྱོད་མཁའ་པའི་སྟོང་གདམ་》 བཅས་སྒྲོ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་མོ་མོར་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་
 བས་ཆོགས་རྒྱང་རྒྱུ་བའི་སྒྲིག་ཏུ་རྟོགས་རྒྱུ་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ལས་ཀྱང་ཁྱད་ཏུ་འཕགས་པ་ཞིག་
 ཡིན་འདུག །

ད་ལམ་པར་ཏུ་བརྒྱན་པའི་དཔེ་དེབ་འདི་ཉིད་ལྷ་དག་གི་སྒྲུབས། ཐོག་མའི་ལྷ་དག་དང་། བརྒྱར་
 ལུས། ཡང་ལུས། ལུས་ཆེན་བཅས་ལྷ་དག་གི་རིམ་པ་བཞི་ཙམ་བརྒྱད་ཅིང་། མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་དག་
 རྩོམ་རེ་རྒྱང་དང་། མ་དཔེའི་ཡིག་འབྲུ་མི་གསལ་པའི་རིགས་རྒྱམས་དབྱེ་མའི་བརྒྱན་བཅས་གྱི་སྒྲིལ་སྒྲུང་
 དང་མཐུན་པར་བཅོས་གང་ཐུབ་དང་། ལྷག་པར་དབྱེ་མ་ཅུ་བའི་གཞུང་འགྲེལ་འདིའི་པར་གཞི་བགྲེས་
 རྒྱུན་ཆེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་དབྱངས་ཡིག་དང་འདོགས་ཅན་ཆད་པ་ཆེས་མང་བ་དང་། བྱེད་འབྲེལ་ཐོགས་
 དེས་བརྒྱན་མེད་པ་རྒྱམས་ཀྱང་དེར་གི་སྒྲུམ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིལ་འགྲོས་དང་བརྒྱན་པའི་སྒྲོན་ས་བཅས་པ་བཅས་
 རང་སྒོས་གང་ཐུབ་གྱིས་ཀྱི་ལྷ་བརྒྱུབ་ལྷལ་ལགས་ཀྱང་ད་ཏུང་ཡིག་རྩོམ་ཐོགས་རྒྱུན་དང་རྩོམ་འབྲུལ་

ཆེས་མི་ཁྱད་པ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་པས། རྒྱ་ཆེའི་གཞུང་ཆེན་འཆད་ཉན་པ་ནས་མ་གྱིས་ལེགས་སྤྱེལ་ཉེས་
 འགོག་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་པོར་གནང་རྒྱུའི་འདུན་པ་སྤྱིང་དབུས་སུ་བཅངས་པཞིན་ཡོད་ལ། ང་ཚོས་
 འཇམ་དབྱངས་དགའ་སློང་གསུང་ལྷག་འཕྲོས་གང་ཡོད་དུས་ཆོད་སྐྱར་གོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཇམ་དབྱངས་
 དགའ་སློང་གསུང་འབུམ་གྱི་ཕོད་ཐེང་དུ་བརྩམས་ཉིད་པེ་སྐྱོན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ན། བྱེད་རྒྱུ་པས་ངེད་དཔེ་སྤྱིག་
 ཁང་དུ་བལྟ་རུབ་མ་བྱུང་པའི་ཁོང་གི་གསུང་གང་ཡོད་ཀྱི་མ་ཕྱིང་ཚོར་མཁོ་འདོན་གནང་རོགས་ཞེས་ཅེ་
 བ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།

བེར་གཙུག་ནང་བཀྲན་དཔེ་རྟེན་འཚོལ་བལྟ་ཞུགས་སྤྱིག་ཁང་ནས།

དཀར་ཆག

- དཔལ་མ་རྩ་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་རིག་མཁའ་པའི་ཀླུ་མཆོར་འཇུག་པའི་
 བྱ་ཇིངས་ཞེས་བྱ་བ། (1)
- མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། (1)
- འཕགས་པ་ཁྱུ་ཁྱུ་བྱིས་བཀའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་གྱི་རབ་ཤད་བ། (4)
- རྩ་བ་ཤེས་རབ་བྱིས་བཀའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་བྱེད་བྱས་ཏུ་བཤད་པ་ལས་སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་
 མཐའ་བྱལ་དུ་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་རྟོན་པ། (10)
- རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པའི་མཐའ་བརྒྱུད་དང་བྱལ་བར་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ཚུལ་ལས་རབ་བྱེད་བྱི་གཞུང་རྣམས་
 ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་གྱིག་ཚུལ། (24)
- རབ་བྱེད་སོ་སོའི་གཞུང་དོན་ཇི་ལྟར་འཆད་ཚུལ་ལས་དང་པོ་རྟེན་བརྟན་པའི་
 རབ་བྱེད་བ། (32)
- བསྐྱེད་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 དམ་བཅའ་བཞག་པ། (32)
- རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་བསྟན་པ་ལས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 སྐྱེ་བ་བྱེད་བསྟན་པ། (36)
- གཞན་སྐྱེ་སོགས་མཐའ་བྱི་མ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་བསྟན་པ། (51)
- སྐྱེད་བྱེད་རང་བཞིན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལས་རྟེན་སོ་སོར་མ་བྱེད་པར་ཐུན་མོང་དུ་
 རང་བཞིན་དགག་པ། (57)

ཐུ་རྒྱུན་མོགས་རྒྱུན་མོ་མོར་བྱེ་བྱེ་དགག་པ།	(63)
གཉིས་པ་མོང་བ་དང་མ་མོང་བ་དང་བགོས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(73)
གསུམ་པ་རྒྱུ་མཆེད་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(85)
བཞི་པ་ཐུང་པོ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(88)
ལྔ་པ་ཁམས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(90)
དྲུག་པ་འདྲོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(93)
བདུན་པ་རྒྱེ་གནས་འཕྲིག་གསུམ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(97)
བརྒྱད་པ་བྱེད་པ་ལོ་དང་ལས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(104)
དགུ་པ་ལྔ་རོལ་ན་གནས་པའམ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོ་དང་	
ཉེ་བར་སྤང་བ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(106)
བརྩ་པ་མེ་དང་ཐུང་གིང་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(109)
བརྩ་གཅིག་པ་རྒྱུན་དང་བྱི་མཐའ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(113)
བརྩ་གཉིས་པ་བདག་གིས་བྱམ་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱམ་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(117)
བརྩ་གསུམ་པ་འདྲུ་བྱེད་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(119)
བརྩ་བཞི་པ་ཐུང་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(120)
བརྩ་ལྔ་པ་རང་བཞིན་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(122)
བརྩ་དྲུག་པ་བཅིངས་ཐར་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(124)
བརྩ་བདུན་པ་ལས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(126)
བརྩ་བརྒྱད་པ་བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(128)
བརྩ་དགུ་པ་དུས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(132)

- ཉི་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།(134)
 ཉི་ར་གཅིག་པ་འབྱུང་འཛིག་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།(138)
 ཉི་ར་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།(141)
 ཉི་ར་གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།(143)
 ཉི་ར་བཞི་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།(146)
 ཉི་ར་ལྔ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།(147)
 ཉི་ར་དྲུག་པ་གྲིང་པའི་ཡན་ལག་བརྟག་ཉིས་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།(152)
 ཉི་ར་བདུན་པ་ལྟ་བ་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།(154)
 ལྟ་བའི་འབྲིད་ཡིག་བསྟུས་པ་འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་།(158)
 ལྟ་བའི་ཁྲིད་ཡིག་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་
 རྒྱ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པ།(167)
 ལྟ་བའི་མཐའ་དཔྱད་མཐས་པའི་སྒྲིང་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པ།(187)
 ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པའི་བསྟན་པ་ཅོས་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་འཕྲོ་ལོ་
 ཞེས་བྱ་བ་གོ་བོ་བསོད་ནམས་སྒྲིང་གི་ཞེས་བྱ་བའི་དགོ་པའི་
 བཤེས་གཉེན་ལ་གདམས་པ།(218)
 མཚོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ།(218)
 གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་མི་མཐས་པར་བསྟན་པ།(221)
 དེ་ལ་སྟན་འབྱེན་བརྗོད་པ་མི་མཐས་པར་བསྟན་པ་ལས་རེད་མདའ་བ་སྟན་འབྱེན་པ་
 མི་མཐས་པ་བསྟན་པ།(233)
 རྗེ་ཅོང་ཁ་བ་སྟན་འབྱེན་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ།(239)

གོ་བོ་རང་ཉིད་ལ་ཁས་ལེན་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཁོན་བརྗོད་པ།	(262)
སྐབས་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པ།	(275)
རང་ལུགས་བཞག་པ་མི་མཁས་པར་བརྟན་པ།	(303)
དོན་བསྐྱུལ་ཏེ་བག་ཡོད་པར་གདམས་པ།	(317)

༡༡། །དབུ་མ་རྩ་པ་ལྟེ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་རིག་པ་པོའི་
 ཀྱ་མཆོར་འཇུག་པའི་གྱ་རྩིང་མ་ཞེས་
 བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་པར་བརྟེན་པ་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ས་ཀྱི་པརྟོར་གྲུས་པས་བྱུག་
 འཆལ་ལོ། །གཞུང་རབ་ཀྱ་མཆོའི་དབལ་ལ་དབང་བསྐྱར་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་མཛོད་
 འཛིན་ཅིང་། །ཡང་དག་ལྟ་བུའི་མིག་གི་གཟི་བྱན་པས་རྟོལ་སྤྱེ་བོས་མི་བཟོད་ལ། །གཉིས་
 མེད་གཞུང་གི་མངའ་ཆེན་དག་གིས་སྤྱིད་པའི་དབྲ་སྤེལ་ས་འགོངས་པས། །སྤྱལ་ས་སེང་ལུ་
 དང་གྲུ་དབང་དང་མཚུངས་ཁྱོད་ལ་བདག་ཀྱང་ཆེར་དད་དོ། །གང་གི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་ལི་
 ཁུར་འཆང་རིག་པ་པོའི་གྲོག་འཕྲེང་ཆེར་གཡོ་བའི། །རྟོན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་གཏམ་གྱི་རྩ་སྒྲ་
 འདི་ན་རྒྱུད་མང་རབ་བསྐྱགས་པས། །ཐར་འདོད་མདོངས་བཀྱའི་སྤྱིང་གི་གདུང་སེལ་རྒྱ་
 ཆར་དུས་སུ་འཕེབས་མཁས་པ། །(༡༣)ལྟ་དང་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་བའི་མཚན་ཅན་དུས་རྒྱུ་མས་
 ཀྱན་རྒྱ་སྤྱོ་བོས་བསྟེན། །ཀ་ལེ་སྒོ་བཟང་ཤར་རིའི་རྩེར་སྤྱིན་པས། །གཤགས་པའི་འོད་
 དཀར་བདུད་རྩི་འཛགས་པ་བཞིན། །མངོན་དག་འསྐྱེད་པའི་དབལ་དེ་འདིར་འོངས་ཀྱི། །
 རབ་དཀར་དད་པའི་ལུས་སྤྱེས་ཅིས་མི་ལྡང་། །ཡིད་ལ་འདོད་རྒྱ་སྤྱོལ་བའི་རིན་ཆེན་
 མཆོག་ །བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྤང་བའི་བྱིར། །རྣམ་བཤད་རིག་པ་པོའི་རྒྱ་
 མཆོར་འཇུག་རྣམས་ལ། །མན་ངག་གྲུ་ཆེན་བདག་གིས་སྤྱིན་པར་བྱ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་

ཕྱིར་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ཆེས་འཐད་ཅེས། རྟོན་
མེད་གཏམ་འདིས་ཡིད་རབ་འཕྲོག་པ་ན། བདག་གུང་འདི་འདྲའི་རྩལ་གྱིས་གཞན་དབང་
གྱུར། ཅི་སྟངས་ཅེ་ན་བདུད་དང་འཇིགས་པ་སྟགས། འགྲོ་བ་བཞི་ཡི་རང་རྩལ་ལ་སྦྱར་
བ། གནས་སྒྲུབས་འདི་འམ་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཡང་། བདག་གི་ཡིད་ལ་རིང་དུ་སྦྲངས་
ཕྱིར་རོ། གང་གི་བརྟེ་བའི་སྒྱུན་ཟུར་འཕྲོས་པས་གུང་། གུས་ལྡན་ཡིད་ལ་སྒྲོ་གྲོས་མཆོག་
སྦྱེལ་བའི། ལྷག་པའི་ལྷ་ཁྱེད་ཁོ་ནར་ཡིད་གཏད་གྱིས། ཁམ་ཡང་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་
བཀའ་དྲིན་མཛོད། །

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྒྲོ་མ་རྗེ་བཙུན་བཙེང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་
གསལ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་(ཤབ)ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྟོངས་སུ་གཏོགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་
དཔྱུགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གཟིགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གུང་
རྒྱད་པ་སེལ་བའི་ཅི་སྟན་གྱི་ལྟོན་གིང་ཆེན་པོ། རྩལ་བ་སྒྲུབ་བཅས་གྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་
པའི་ལམ། ཟབ་མོ་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་ཅེས་གསལ་བ། འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་དགོངས་པ་རི་
ལྷ་བ་བཞིན་མཐའ་ཆོད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་གནས་ལ། རང་གཞན་མཐའ་དག་འཁོད་
པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུམ་དུ་དགོངས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། ཟབ་མོའི་དོན་འཆོལ་བ་ལ་
སེམས་དབང་རྟག་ཏུ་རྟུར་བཙུན་པ་སྟོད་པ་མེད་པས་དུས་འདའ་བར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱད་
པར་དུ་ཕྱིའི་རྟེན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་གྱིས་སྒྲོ་མ་དང་ཡིད་མ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་མཛོད་ཅིང་། ཅན་གི་རྟེན་སྒྲོ་གྲོས་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པས་
གཞུང་ཆེན་མོ་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་དང་། བསགས་
སྦྱང་གིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྦྱོར་བ་དྲག་པོ་ལ་རྒྱན་པར་འབད་བ་སྟེ། རྒྱའི་གཙོ་བོ་གསུམ་
སྒྲིལ་དུ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལས། དུས་རིང་ཞིག་ལོན་པ་ན། རྟེན་འབྲེལ་རང་

བཞིན་མེད་པའི་དོན་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་། རྒྱ་བའི་ཞལ་ལྷ་ནས་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་ཆོད་
པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དགའ་བས་རྩོལ་བར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟ་ནའང་རང་ཉིད་གྱིས་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་
འགོད་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ངང་རྒྱལ་ཡིན་པས། སྐལ་པ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་
བདུད་རྩིའི་བགོ་སྐལ་སྦྱོལ་བའི་སྤྱད་དུ། དབུ་མའི་རྩ་བའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
ལ་སོགས་པའི་ལེགས་པར་(ཉན)བཤད་པའི་བྲེང་བ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྦྱེལ་བ་
དག་གིས་འཛིན་རྟེན་འདི་མངོན་པར་མཛེས་པར་བྱས་པ་ལས། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་
མཚོག་རྒྱ་བའི་ཅིང་གཞུང་གི་ཚིག་རབ་རྒྱ་བརྒྱུད་བརྒྱུ་མས་ལ་འགྲེལ་བ་གཉིས་གྱིས་འཆད་
རྒྱལ་རྣམས་མཐའ་ཆོད་པར་བཀོད་པའི་རྣམ་བཤད་གྱི་ཚིག་དོན་གིན་རྒྱ་བའི་ཁྱར་
གྱིས་ཕྱིས་གྱི་གདུལ་བྱ་སློ་ཞན་པ་དག་གིས་ཡིད་ངལ་བར་གྱུར་ཅིང་། ལུགས་འདི་ལ་
སྤྱད་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་མཐུ་མཚོག་རྒྱ་སྒྲིམ་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་པའི་
མཐའ་དམ་འཆའ་རྒྱལ་སོགས་ལུགས་འདི་སྤྱིའི་བརྒྱ་ཆད་འཛིན་རྒྱལ་ལ་མཐས་པ་ཅི་ཞིག་
ལྟར་བྱས་ཏེ། གཞུང་སྤྱིའི་འཆད་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ། རབ་བྱེད་སོ་སོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཇི་འདྲ་
ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་རྒྱལ། རབ་བྱེད་རེ་རེས་ཀྱང་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཉུང་ཇི་
ཅམ་བསྟན་པ། རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་སོ་སོས་མི་རྒྱས་པ་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་ངེས་
པ་འདྲན་རྒྱལ། དེ་དག་ལ་ཡང་རྩ་བས་དངོས་མ་ཐོན་པ་རྣམས་འགྲེལ་བ་སོ་སོས་ཇི་ལྟར་
བསྟན་རྒྱལ། ཁྱད་པར་དུ་རིགས་པའི་འཕུལ་མཚམས་མི་འདུ་བ་རྣམས་སྐབས་སྟེབས་
གང་དུ་འཕུག་པ་སོགས་ལ་སྤྱར་རྒྱས་གྱི་ཚིག་རྗེས་འབྲངས་པའི་སྒྲ་སྒྱི་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར།
དོན་གྱི་གོ་བ་བག་ཅམ་དུ་སྟེར་བྱས་པའི་འཆད་རྒྱལ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པ་རྒྱུད་རིང་དུ་

དོར་པར་མཐོང་ནས་སྒྲུ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། ཚུལ་དེ་དག་རྣམ་པར་
འཆད་པའི་སྒྲོར་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །

འཕགས་པ་ཁྱུ་སྒྲུབ་གྱིས་བཀའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་སྒྱིར་བཤད་པ།

དེས་ན་དེ་ལ་གཞིས། འཕགས་པས་མདོའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་སྒྱིར་བཤད།
བྱད་པར་རྩ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་འབྲེལ་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལ་སྒྱིར་བསྟན་
པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྡོད་གཞིས་སུ་འདུས་པ་(༡༧)ལས། ཐེག་
དམན་གྱི་བཀའི་དགོངས་པ་ཐོག་མར་འབྲེལ་བྱེད་སུ་ཞིག་གིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བ་
སོགས་ནི་ལོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདིར་ནི་གཙོ་བོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའི་དགོངས་པ་
བཀྲལ་ཚུལ་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སྟོན་པ་འདིའི་རྗེས་སུ་སྟོབ་པར་འདོད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱ་དག་
ནི། སྟོད་པའི་རྟོན་བྱང་ཆུབ་གྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སྟོད་པ་ལམ་ཕྱིན་དུག་ལ་
སྟོབ་པར་གསུངས་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྟོབ་པ་ན། འདི་སྟམ་དུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ །བྱད་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་གསུངས་པའི་ཚུགས་གཞིས་ལས། གང་ནི་དྲང་པའི་དོན་
དང་། གང་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་སྟམ་དུ་དོགས་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་གཞིས་
ལས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ངེས་དོན་མ་ཡིན་པ་
ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཐེ་ཆོས་དང་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་

དྲང་ངེས་འབྲེད་པའི་བྱིར་དུ་དཔལ་མགོན་གྱི་སྤྱབ་ཞབས་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་
རྣམས་སྤྱར་རོ། །

ཞེས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཚིག་གསལ་དུ། དེ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་
པས། འདིར་དེ་ཞོན་འདི་དོན་ཅན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། དགོངས་པ་ཅན་ནི་
འདིར་གང་ཞིག་ཡིན་སྟུམ་དུ་གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཞིག་སློ་ཞན་པ་ཉིད་
གྱིས་དྲང་བའི་དོན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐེ་ཚོམ་དང་
ལོག་པའི་ཤེས་པ་དག་རིགས་པ་དང་ཡུང་གཉིས་ཀྱི་སློ་ནས་བསལ་བར་(༥ན)བྱ་བའི་
བྱིར། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་བརྒྱམས་སོ། །ཞེས་བཤད་། ཡང་གང་གི་བྱིར་རྟོན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་འགག་པ་ལ་ལོགས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། སློབ་
དཔོན་གྱིས་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པས་དྲང་ངེས་འབྲེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་གསུང་
རབ་ལས་འདི་དྲང་དོན་དང་འདི་ངེས་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་ཅམ་གྱིས་དབྱེ་བར་
མི་རུས་ཏེ། གསུང་རབ་ཉིད་ལས་དྲང་ངེས་སུ་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གསུངས་པའི་
བྱིར་རོ། །དེས་ན་དྲང་ངེས་ཀྱང་གཙོ་བོར་རིགས་པ་རྣམ་དག་ཉིད་གྱིས་འབྲེད་ཅིང་།
དེ་ཉིད་ཡུང་དང་སློབ་བས། ཡུང་གིས་དྲང་ངེས་འབྲེད་པས་བསྐྱབ་པ་ཞེས་ཐ་སྟད་མཛད་
དོ། །དེ་ལ་རིགས་པས་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་དཔེར་མཚོན་
བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱིས་གསར་དུ་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་ཀྱི་
ཅ་བའམ་གཤིས་ཀྱི་སྟོང་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པའི་དོན་ཅིག་ནི་ཡོད་པར་འདོད་
དགོས་ལ། དེ་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་དང་། གཤིས་ལུགས་དང་། གནས་

ལྷགས་དང་། རང་བཞིན་སྟགས་སུ་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་རྩལ་དུ་བརྟོན་ནས་
འཆད་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཡང་། གཞུགས་ཀྱི་ངེས་དོན་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཡང་གཞུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁོ་རང་གི་རྩལ་པའི་གཤིས་ལྷགས་མ་ཡིན་པར་གསར་དུ་
བཅོས་པའི་སྟེ་བ་དང་། འགག་བ་དང་། གཅིག་དང་(༤༧)ཐ་དང་། རྟག་ཆད་འགོ་ལོང་ལྟ་
བྱུང་མས་ནི། གཞུགས་དེའི་གཤིས་ཀྱི་སྟོན་ལྷགས་དེར་མ་ངེས་ཤིང་། གཤིས་ལྷགས་སམ་
ངེས་དོན་ནི་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་དགོས་ལ། དེར་བྱུང་པའི་ཐབས་སུ་སྟོན་པས་གྱང་
སྟེ་འགག་སྟགས་དེ་དག་གཞུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གསུངས་པས། དེ་དག་ལ་གཞུགས་ཀྱི་བྱུང་
པའི་དོན་དང་། དེ་ལྟར་བརྟོན་བྱའི་གཅོ་ལོར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཡང་བྱུང་དོན་གྱི་
གསུང་རབ་ཅེས་བྱའོ། །རྩལ་དེ་འདྲ་བའི་བྱུང་ངེས་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་
སྟེ་འགག་སྟགས་གཞུགས་ཀྱི་གཤིས་ལྷགས་སམ་རང་བཞིན་དུ་ངེས་སམ། དེ་ལས་གཞན་
པའི་གཤིས་ལྷགས་ཤིག་ཡོད་ཅེས་རིགས་པས་དབྱུང་ནས། གཞུགས་ཀྱི་སྟེ་འགག་སྟགས་
དེའི་རང་བཞིན་དང་གཤིས་ལྷགས་སུ་གྱུབ་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་དང་། གཞུགས་
སྟགས་རང་བཞིན་དང་གཤིས་ཀྱི་སྟེ་འགག་སྟགས་སུ་མ་གྱུབ་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་
རྣམས་མཐའ་ཆོད་པར་འགོད་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན། གཅིག་དུ་བྲལ་སྟགས་དེ་ལྟ་མའི་གཞུང་ནས་བྱུང་པའི་རིགས་པ་མཐའ་
དག་གཞུགས་སྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ། དེ་དག་གི་ངེས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་
ལྟར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་
ཤིག །བྱུང་ངེས་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ཞེས་པ་འདི་ཙམ་ལ་ངེས་དོན་དང་བྱུང་དོན་གྱི་གོ་
ལུལ། དེ་ལྟར་རིགས་པས་སྐྱབ་པར་འགོ་རྩལ་སྟགས་ལ་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་མོས་ངེས་
ཤེས་གཏིང་རྒྱགས་མ་འདྲོངས་བར་དུ། ཁ་ཡམས་ཀྱི་གོ་ལུལ་ལྟར་སྐྱང་དང་། རིགས་པ་

ཕྱིང་པོས་དྲུག་པའི་པར་དཔྱད་པ་སྟགས་རྩེ་ཡལ་སྒྲུ་གྱི་ཡུགས་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པས།
 ཐོག་མ་འདི་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་རིག་པ་པོའི་རྒྱ་མཚན་ལ་སྟོན་(༥༣)ཕྱོགས་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གཞན་ལས་བྱུང་བྱོན་པ་ཙམ་དང་དོན་དེ་ཉིད་
 རྟོགས་དཀའ་དཀའ་ལྟར་བྱས་ནས་སྟེ་ཡིན་གྱིས་གོ་ས་མེད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཡིན།
 འོན་ཅི་ཡིན་ཞེན། བདག་ཅག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པའི་ལམ་གང་རུང་གཅིག་
 དོན་དུ་མི་གཉེར་ན་ཅི་ཞིག་བྱ། དོན་དུ་གཉེར་ན་ལམ་དེའི་སྟེ་མོ་ཟེན་པ་ལ་ནི། འཁོར་པའི་
 སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་འབྱུང་པའི་ངེས་འབྱུང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ། བརྟེ་བ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོས་བྱངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྟོགས་ལ་སྟོན་
 བྱུང་གི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་མྱོང་བ་རྣམ་དག་སྟེ་བ་ལ་སྟོན་
 དུ་ལམ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་སྟོང་རྒྱལ་སྟོགས་ཀྱི་ཡུས་ཡོངས་རྟོགས་ལ་གོ་བ་
 མཐའ་ཆོད་པའི་རྣམ་གཞག་ཆགས་པ་ཞིག་ངེས་པར་ཡིད་དགོས་སྟོན་དུ་ཕྱོགས་ལ་སེམས་
 ཤིག། དེ་ལྟར་དགོས་པ་འདུག་ན། གོ་བ་རྣམ་དག་མཐའ་ཆོད་པར་སྟེ་བ་ལ་ཐོས་བསམ་
 གྱི་རིགས་པའི་དཔྱད་རྒྱལ་ཞིབ་མོ་ཅིག་གིས་ངེས་པ་ལ་ངེས་པར་སྟོན་དགོས་ཀྱི། གཞན་
 དུ་ན་རིགས་པ་ཕྱིང་པོས་བྱངས་པའི་གོ་བ་ཡལ་ཆེ་བ་ནི། གོ་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་ན་ཡིད་
 དཔྱད་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་ཆད་མས་བྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། འདྲེན་ནས་གྱི་ཆད་མ་གང་
 དུ་འང་མི་རུང་བས། རང་ཅག་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡར་ཞོག། རིགས་པས་
 དཔྱད་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་གནས་རྣམས་ཐོག་མར་རྒྱལ་གསུམ་ལ་ངེས་པ་འདྲོངས་
 པར་བྱས་ནས། དེའི་བྱེད་ལས་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ལ་མི་བསྐྱུ་པའི་ཆད་མ་སྟེས་པ་
 ཞིག་ལ་གོ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ངེས་པ་སྟོགས་སུ་འཛོག་དགོས་པར་
 མཐས་(༥༧)པ་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རྩལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་དྲང་པོས་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟང་དང་རིགས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་མདོ་རྒྱུན་ལས་བརྒྱུས་སྒྲིལ་ཉིད་སྤྱོད་པའི་པོ་ལྟེན་གྱི་ལྟང་དྲངས་
 པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་རྗེ་ཡབ་ལྷས་གྱིས་གསུངས་ལ། མེད་གསལ་དུ། བཅོམ་ལྷན་དངོས་
 དང་དངོས་མེད་པ། ཞེས་ཐོགས་གྱིས་སྒྲིལ་ཉིད་སྤྱོད་ལྟང་དང་སྒྲིལ་བ་ཅུ་བའི་ལྷགས་དང་།
 སྒྲིལ་དཔོན་རང་ཉིད་གྱིས་རབ་བྱེད་སོ་སོའི་མཐར་པོས་དོན་གྱི་ལྟང་དང་རིགས་པ་རྣམས་
 དེས་དོན་ལྟང་གིས་བསྐྱབ་པའམ་བསྐྱན་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ།
 དཔོངས་པ་ནི་ལྷར་བཤད་པ་བཞིན་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་ལྟང་གིས་རྩལ་འདི་ལྷར་
 བསྐྱན་ཏོ། །ཞེས་ཁྱུངས་སྒྲོས་པའི་དོན་དུ་བཟུང་གིག །

གཉིས་པ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་ཚོགས་
 ཏེ། དེ་ཡང་ཕུལ་སྟོང་ཉིད་ལྷོ་མོ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཕུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་ཡོ་
 ཤེས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བར་གཏོན་ལ་འབེབས་པ་གཉིས་ལྟ་
 འདྲས་པ་ལས།

དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་གཙོ་བོར་
སྟོན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འབྲང་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱས་པར་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་
རྒྱས་པར་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་རྩ་བ་གཤམ་རབ་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞིབ་མོ་རྣམ་པར་འཐག་པའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་
བྱེད་འཐད་རྩལ་ལ་གཉིས་དེ། བྱ་བྱེད་ལྗོངས་འཐད་རྩལ་དང་། དགག་ལྗོངས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་བྱ་
བྱེད་ཀྱི་འཐད་པའི་རྩལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི་ལྷ་ཉིད་བདུན་རྩ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཚུད་སྒྲིག་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷ་ཐང་

ཤེས་པ་ལ་དགོས་པོ། ཞེས་བསྟན་པར་བྱུང་དོ། ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་རྟེ། མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་འབྲེལ་པ་ལས་ནི། མངོན་མཐོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་འགྲུབ་རྒྱུ་བཤད་ནས། རྟེན་དེས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་དངོས་ནི། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། སྤྱི་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་འདོད་ན། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་རྒྱུ་སེམས། རིད་བར་རྒྱུ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། འབྲེལ་མཐུན་གསུགས་པའི་སྒྲིང་རྟེན་དང་། གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། ཞེས་གསུངས་པས། ཐེག་ཆེན་པ་དབང་རྣམས་ཀྱི་ལམ་རྒྱ་འཇུག་པའི་ཐོག་མའི་རྩ་བ་ནི། རྩ་ཤེས་སོགས་སྤྱད་ན་ལ་ལབ་པའི་སྒྲིང་ཉིད་ཕྱ་མོ་དེས་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་དོ། གཞན་ཡང་བརྟེན་པའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པར་སྒྲིང་ཉིད་ཕྱ་མོ་བསྟན་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་། རིགས་ཚོགས་ལྟར་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པ་ཡིན་པས། མགོན་པོ་འདིས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བཀའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ནི་རྒྱུ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པ་བྱུང་། །

རྩ་བ་ཤེས་པ་ཀྱིས་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཕྱི་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་ལས་
སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མཐུན་བྲལ་དུ་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་བརྟེན་པ།

གཉིས་པ་རྩ་བ་ཤེས་པ་ཀྱིས་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཕྱི་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ནི་མཐུན་བྲལ་དུ་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་བརྟེན་པ། རྟེན་
འབྲེལ་མཐུན་བརྟེན་དང་བྲལ་བར་རི་ལྟར་འགྲེལ་རྒྱུ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བཀའ་རིན་

རྒྱུ་ལྟ་བུ་པའི་ཕྱག་འཆལ་བའོ། །

དང་པོ་སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་(ལྔ)གཉིས་ལས། དང་པོ་ལག་སྤྱུ་ལ་ ངག་
འདིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སྟོན་ཚུ་བཞི་ཇི་ལྟར་བོན་ཚུ་ལ། བྱད་གཞི་རྟོན་འབྲེལ་
ལ་བྱད་ཚུ་བསྟན་ལྟར་ཚུ་ལ། དེ་ལ་ཚུ་ད་པ་སྤྱད་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་རྟོན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་སྟོན་ཀྱི་ངག་འདི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ་རྟོན་པའི་
ངག་མ་ཡིན་ཡང་། ངག་འདི་དོན་ལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོས་སྟོན་ཚུ་བཞི་ལེགས་པར་
ཆང་སྟེ། རྟོན་འབྲེལ་བྱད་ཚུ་བསྟན་ལྟར་བཞི་ད་པ་དང་། སྤྱི་པ་ཉི་ལ་ཞི་བའི་ཕྱད་
འདས་མཐར་ཕྱག་པ་ཉིད་དགོས་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བཞི་ད་པ་མཐར་
བྱལ་རྟོགས་པ་དགོས་པ་དང་། དེ་བསྟན་བཅོས་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ལྷ་མ་གཉིས་འགྲེལ་བར་སྤྱི་པ་ལྟེ། ཕྱི་མ་གཉིས་དོན་གྱིས་བོབ་པས་རྣམ་བཤད་
དུ་སྤྱི་པ་སོ། །

འགྲེལ་བ་དང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱེད་ན་འདི་ལྟར་ཡང་གནས་ཏེ། འདིར་རྟོན་
པ་ལ་བསྟན་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ལེགས་པུ་ལ་ཉི་ལ་མཐོ་བའི་དོན་མཐའ་དག་
ཆང་བར་གསུངས་པའི་སྟོན་ནས་ཡིན་ཏེ། དེས་གང་ན་ལ་དབབ་པ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་གནས་
ཚུ་ལ། གནས་ལུགས་དེ་སྤྱི་པ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཚུ་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་གསུམ་
གྱི་སྟོན་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གཅིག་མིན། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྤྱི་པ་ཉི་ལ་ཞི། ཞེས་པ་སྟེ་དོན་ལ་སྤྱི་པ་དང་བྱལ་བར་མ་ཟད།
གནས་ལུགས་དེ་མཚན་སྤྱི་པ་རྟོགས་པའི་མཉམ་པ་ཞུགས་ཀྱི་དོན་ཡང་གཉིས་སྤྱད་གི་སྤྱི་པ་
པ་དང་བྱལ་བར་རྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཞི་བཅོས་པའི་ཆིག་ཕྱི་མ་སྟེ། སྤྱི་པ་བྱལ་གྱི་གནས་ལུགས་སྟེ་ག་

སྒྲོ་ཀློང་འཇམ་དབྱངས་པོ་དཀྱིལ་པ་ལྟར་འདས་ལ་འབྲེལ་བས་བཤད་(ཡང)པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་འབྲེལ་བར་དགོས་པ་དང་མཛོད་པའི་སྒྲུབས་སུ། ཕྱི་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་སྒྲོས་
བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་པ་ནི། ལས་
དང་འབྲས་སུ་གཉིས་ཀ་ལ་དགོངས་ལ། ཚིག་དོན་འབྲེལ་བ་ན་ཞི་བ་ལྟ་མས་སུ་ལ་ཅན་
དང་། ཕྱི་མས་འབྲས་སུ་ཕྱི་རྒྱུ་ལས་བསྟན་པ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་གསུངས་པའི་དོན་དེ་
ལྟར་ཟུངས་སྟེ། །དེ་ལྟར་ན་མཚན་བཟོད་གྱི་དགའ་འདིས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོས་
སྒྲོ་ཀློང་ཚུ་བཞི་ཐོབ་པར་མ་ཟད། རབ་བྱེད་སོ་སོར་ལྟོས་པའི་ལུས་རྒྱུ་གཞག་ལྟ་བུར་
ཡང་དོན་གྱིས་འགྱུར་ཏེ། འདིའི་བཟོད་བྱ་བྱང་ཚུ་བསྟན་པ་ནི། རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་པ་
ཡན་ཆད་གྱིས་རིགས་པས་གཙོ་བོར་བསྟུབ། ཉེར་བཞི་པ་དང་། ཉེར་ལྔ་པ། དེ་ལ་ཅོད་པ་
སྟོང་། ཉེར་དྲུག་ཉེར་བདུན་པ་གཉིས་གྱིས་གནས་ལུགས་དེ་རྟོགས་པས་འབྲས་སུ་ཕྱི་
རྒྱུ་ལས་ཐོབ་ཚུ་བ་དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུས་རྒྱུ་གཞག་དང་སྒྲུབས་སུ་ལས་སྒྲུབ་བར་མི་བྱ་སྟེ།
གཞན་ཏུ་ན། མཛོད་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་མཚན་བཟོད་ཡང་སྒྲུབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལུས་སུ་
འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བྱང་ཚུ་བསྟན་ལྟར་པའི་ཚུ་བ་རིམ་བུ་སྟེ་
ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་འདུས་བྱས་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འགག་སྒྲོ་ཀློང་བསྟན་དང་བྲལ་བ་བྱང་ཚུ་སུ་བསྟན་པ་ནི། འཇམ་དབྱངས་
པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་འགག་སྒྲོ་ཀློང་དང་བྲལ་
བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཅུ་དེ་འགག་སྒྲོ་ཀློང་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
འབྲེལ་པར། དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་བ་ལ་སྒྲོ་ཀློང་པ་དག་བསྟན་པ་

(4)གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། མ་ཤིག་པའི་རབ་རིམ་དང་ཕྱལ་པ་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཟླག་པ་
མེད་པའི་ཕྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེན། མ་ཤིག་པའི་རབ་
རིམ་གྱིས་སྒོ་སྒོས་གྱི་མིག་ཉམས་པར་ཕྱལ་པ་དག་གི་ཤེས་པའི་ཕྱལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་འགག་མོག་མ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཐུབ་པ་དང་མ་ཐུབ་པའི་རྣམ་དཔྱེ་སོ་སོར་སྒྲེ་
ནས་གསུངས་མོ། །

གསུམ་པ་ཚུངས་པ་གཉིས། འགག་སྒྲིག་གི་ལྷན་ཚུལ་ལ་ཚུངས་སྒྲིག་གི་གྲངས་
དང་ལོ་རིམ་ལ་ཚུངས་སྒྲིག་བཟོ། །དང་པོ་ནི། འགག་སྒྲིག་གི་ལྷན་ཚུལ་དེ་ལྷན་ཡིན་ན།
ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གི་ཡུལ་གི་རང་བཞིན་ལ་ལྷོས་ནས་གྲུབ་པ་སྟེ། དོན་དམ་བར་གྲུབ་
པ་ལམ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷན་དོན་དམ་བཤེན་པ་ཉིད་
ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གི་ཡུལ་གི་རང་བཞིན་ལ་ལྷོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལམ། ཡང་ན་བཤེན་གྲུབ་
ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྗེ་སྤྱི་མཐོང་གསུང་ལ་ཆོག་ས་རྒྱུ་དུས་འདུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གི་ཡུལ་གི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་དོན་འབྱུང་གི་གསེས་
ལྷག་ས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟེ་འགག་སྒྲིག་གི་ལྷན་ཚུལ་དེར་གྲུབ་ན།
དེ་དག་བཤེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། གཟུགས་གི་སྟེ་བ་གཟུགས་གི་གསེས་ལྷག་ས་སུ་
གྲུབ་ན། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་བཤེན་སྟེ་བ་སྟེ།
གཟུགས་གི་གནས་ལྷག་ས་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གི་ཡུལ་གི་རང་
བཞིན། ཞེས་བཤེན་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་བཤེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་བཤེན་མེད་
གཟུགས་གི་(༥)གསེས་ལྷག་ས་སུ་གྲུབ་ཅིས་པའི་དོན་ནི་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
ཅིས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཟུགས་བཤེན་མེད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གཟུགས་གི་གནས་
ལྷག་ས་སུ་གྲུབ། ཅིས་པའི་དོན་དུ་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དང་། འདིར་འགྲེལ་
པ་ལས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གཉིས། གཟུགས་
སྟོན་གྱི་རྩྭ་རྩྭ་པ་རྣམས་དེར་གྲུབ་ན་དེ་དག་བདེན་གྲུབ་དང་། གནས་ལུགས་དོན་དམ་
བདེན་པ་དེ་ཉིད། དེ་ལྟར་ཏུ་གྲུབ་ཀྱང་། བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འགྱུར་གྱི། གཟུགས་སྟོན་རང་
བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

འོ་ན། གཟུགས་སྟོན་བདེན་མེད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྟེ། བདེན་མེད་དེ་
ཉིད་ཀྱི་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་སྟུང་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་རང་
ཉིད་རང་གི་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ན། རང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་རང་ཉིད་རང་གི་ངོ་མོར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཡང་བདེན་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པར་གྲུབ། ཅེས་པའི་དགག་པ་མཐར་མོན་ལ་ཡིད་
རྟོན་ན། བདག་ཅག་གིས་རྗེའི་གསུང་རབ་ལ་འཇུག་མི་རུས་པས། བདེན་མེད་དེ་བདེན་
མེད་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་བདེན་མེད་
གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེར་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཟུགས་བདེན་མེད་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་འཕགས་པའི་
མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེར་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བུ་གཉིས་(འཇ)ཀ་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་
མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤིག་ཀྱི་རྟོན་དོན་ཡིན་ན། དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

རྩ་མཆན་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་བདེན་མེད་དེ། སྤྱིར་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་

གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན། ཞེས་པ་དེར་གྲུབ་པ་ནི། འགྲེལ་པར། དེ་ཁོ་ནའི་གཟིགས་པ་ལ་
 ལྟོས་ནས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་ཟླ། འདི་ལྟ་ཟླ། མི་སྤྱི་
 བའི་ཆོས་ཅན་ལྟ་དཔྱད་ལས་འདས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཞེས་དྲངས་པའི་དགོངས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། བདེན་མེད་རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཟག་
 མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དེར་མ་གྲུབ་པ་ནི། རྣམ་བཤད་དུ་གཟུགས་
 སྟགས་རྟེན་འབྱུང་རྣམས་ཟག་མེད་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱི་འགག་སྟགས་
 སྤྱ་གྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་དང་། གཟུགས་སྟགས་བདེན་མེད་གཟུགས་
 སྟགས་རྟེན་འབྱུང་གི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་
 གྲུང་། དེ་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་མི་དགོས་པ་དང་། གཟུགས་སྟགས་བདེན་མེད་རང་ཉིད་
 རང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་བདེན་མེད་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བཅའ་
 བའི་ཆེ་བདེན་མེད་དེ་ཉིད་མི་རྟོག་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གོ་བདེ་བར་བརྟེན་པ་
 ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདི་དག་དུ། འཆད་པ་པོ་འཕྲོངས་པ་དག་གིས་དེའི་གནས་ལུགས་འཇལ་བ་
 ལ་ལྟོས་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་ཐུག་པ། དེའི་གནས་
 ལུགས་འཇལ་བའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤངས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྙམ་པ་དང་། ཡང་
 དེར་ཐུག་པ། དེའི་གནས་ལུགས་(འབྲེལ་འཇལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་གྱི་
 ཡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྙམ་དུ་སེམས་ན། སྟིགས་དུས་ཀྱི་བར་ཚུལ་སྟོན་པ་ཁོ་ནར་ཟད་
 དོ། ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཉིད་དེ་སྤྱིར་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
 ཡོད་ན། དེའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས། གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་རྟག་ཆད་མེད་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐུག་པ། དེའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་ཉིད་འགྱུར་མེད་རྟག་པ་དང་། ལས་ཉོན་རྒྱན་ཆད་

པའི་མུང་འདས་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན། འདི་ཡང་སྒྲོན་མེད་དེ། ཡེ་ཤེས་འདིའི་ངོར་
ཡོད་པའི་ཚམས་ཉིད་དེ་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཚམས་ཉིད་རྟག་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་
གྱི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་མཚོན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཁྱད་ཚམས་བརྒྱད་ལྟར་
པའི་ལྟ་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་ནས། འགག་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་
པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བཅོམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་སྟེ། འགག་འགྲོ་འོང་གཅིག་ཐ་དད་
སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ཁྱེ་ན། དེའི་སྒྲོན་མེད་དེ། འགག་སོགས་གསུངས་པ་
ཀྱན་རྫོབ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱིས་
ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། གོ་སྟའོ། །དེ་
དག་ནི་འགྲེལ་པ་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་སུ་དོགས་པ་དབྱུང་པ་རྣམས་གསལ་བར་བཞོད་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་རྗེའི་གསུང་རབ་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་
འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྟེ། འགག་དང་རྟག་ཆད་དང་། གཅིག་ཐ་དད་འགྲོ་འོང་
རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྤྱོད་མོ་ཡིན་ནམ། མ་ཡིན།
མ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་(༡༠ན)མཐའ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་གནས་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བར་
གསུངས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་བཤད་དུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟེ་བ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་ཚམས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་
དག་རང་བཞིན་མེད་པ་གནས་ལུགས་ཡིན་ན། མཐའ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་
པས། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་ཆོ། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ངེས་ཟིན་
པས། དེ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་བདེན་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་རོ། ཁྱེ་ན། ཚུལ་འདི་ནི་རྟག་ལྟར་ལ་སྟེ་བའི་དོགས་པ་ཡིན་པས་བཤད་པར་

དང་། རྣམ་བཤད་དུ་ཡང་། ལྷ་གྲུའི་སྒྲེ་བ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལྷ་གྲུའི་གནས་ལུགས་
སྤྲུལ་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ན། ལྷ་གྲུ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་
ཡིན་ཀྱང་། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་
གྲིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་དེ། ལྷ་གྲུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།
དེར་ཐལ། ལྷ་སྒྲུང་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་དེ་སྒྲུ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་སྒྲུང་
ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་སྒྲུ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་མ་སོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་ད་ལྟ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཐ་སྐད་ཆོར་ཡང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་
དང་གོ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། ལྷ་གྲུ་ལྟ་
བུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཆ་ཤས་(༡༡ན)རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་རང་བཞིན་གྲིས་མེད་དེ། དེ་རྣམས་
དང་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་། ཞེས་པའི་
རྒྱལ་གྲིས་འགོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྲིས་
གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་སྟགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
རྟོགས་སྒྲུའོ། །

དེས་ན་གསུགས་སྟགས་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པའི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་
མེད་པ་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད། རྟག་ཆད། འགྲོ་འོང་སྟགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་
བདེན་པ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲེ་འགག་སྟགས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཤེས་པར་
བྱས་ལ། ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པའི་རིགས་པ་ཐ་སྟོན་རྗེའི་གསུང་རབ་ལ་དབྱེད་པར་གྲིས་ཤིག །

གཉིས་པ་འགག་སྟགས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ལ་ཚུད་སྒྲུང་ནི་རྣམ་བཤད་ཉིད་དུ་ལྟ་
བར་བྱ་སྟེ། རྟོགས་སྒྲུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱིའི་དོན་རྟོགས་པར་དགའ་

བརྒྱམས་བཟོད་ཟིན་ནས། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་འབྲེལ་བ་ནས་བཤད་བ་ལྟར་རྩུང་
ཟད་ཅིག་བཟོད་ན། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུབ་ཤད་བ་དང་། ཆོག་གི་དོན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ། གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ཡང་
རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྐད་ཀྱི་དབྱིངས་ནི། བྱ་དྲི། ཡི་དྲི། ལ། སྤྱུང་བྱ་དང་།
ཅེས་ཡོད་བ་ལས། རྟོན་གྱིས་མ་བསྐྱར་ཞིང་འཚམས་མ་སྐྱར་གོང་དུ། བྱ་དྲི་བྱ་དང་།
ཡི་དྲི་འགོ་བ་ལ་འཇུག་བ་ལས། དང་པོ་དྲི་ཡིག་གི་སྒྲོག་ཡི་ཐུང་ནས་ཏ་སྒྲོག་མེད་དུ་
བཞག། །དང་པོ་དྲི་ཡིག་དང་གཉིས་པའི་ཡི་གཉིས་མཚུངས་འདྲ་ཡིན་པས་(༡༡བ)འིང་
པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ཏ་སྒྲོག་མེད་ལ་བྱིན་པས། ཏཱ་འིང་པོར་སོང་། ཡང་གཉིས་པའི་དྲི་
ཡིག་གི་སྒྲོག་ཡི་ཐུང་ལ། ཏ་སྒྲོག་མེད་དུ་བཞག། །ཅུ་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་པ་ཡའི་གོང་གི་ཡི་
ཡར་འགྱུར་བས་དེ་བྱིས་ཡ་ཡིག་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་གཉིས་མཚུངས་འདྲ་ཡིན་པས་ལྟ་འིང་
པོར་གྱུར། དེ་གོང་གི་ཏ་སྒྲོག་མེད་ལ་བྱིན་པས་དུ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་རྟོན་ལ་ལྷ་བ་
གྱི་མཐའ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་ཟད་ཅིང་འོག་མ་འདྲན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ལྷ་བ་གྱི་མཐའ་ཅན་བྱ་དྲི་དུ་འཛིན་པའི་བྱ་དྲི་སྒྲོག་པའམ་བཟོད་བ་ལ་འཇུག་སྟེ། རྟོན་ཞེས་
པའི་སྐད་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་བྱ་དྲིས་ཉེ་བར་བསྐྱར་བས་དྲི་ཞེས་པ་བྱ་དྲི་འོངས་སུ་སོང་བའི་
ཐུར་རོ། །དེ་ཡང་ཡི་དྲི་རྒྱུང་བ་སྐྱེར་འགོ་བ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། བྱ་དྲི་དང་བཞེས་པའི་ཆོད་ན་
ཟུར་བར་མི་འགོ་བ་ནི། དཔེར་ན། གང་གའི་རྒྱུར་བ་ཞིན་མངར་ཡང་རྒྱ་མཚོ་དང་བཞེས་
པའི་ཆོ་རྒྱ་མཚོ་འི་རོར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་དེ། ཉེ་བར་བསྐྱར་བའི་དབང་གིས་ནི། །སྐད་
བྱིངས་དོན་ནི་ཡོངས་བསྐྱར་དེ། །གང་གའི་རྒྱུ་ནི་མངར་མོད་ཀྱི། །རྒྱ་མཚོ་འི་རྒྱ་ཡིས་མི་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བཅོས་ལས་གསུངས་སོ། །

ཅུ་བའི་ཡི་གེ་བཞི་པ། སྤྱི་ཅེས་པའི་གྲུང་གོར་མ་གྲུལ་དུ་བཞག་དེ་ལ་ལྷ་བ་བྱིན་

པམ། །ས་མུད་ཅེས་པར་འགྱུར། ས་མུད་གང་ན་ཡོད་པའི་ཕྱ་ད་ནི། འབྲུང་བའི་དོན་ཅན་
 ཡིན་པམ། ས་མུད་ཕྱ་དའི་སྒྲོ་ནི་འབྲུང་བ་ལ་འཇུག་གོ། དེ་ལྟ་ན། བྱ་དྲི་ཕྱ་ས་མུད་ཕྱ་ད་ཅེས་
 པ་ནི། བྱ་ད་པའམ། བརྟེན་པ་འམ། ལྟོས་ནས་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕྱ་ཅེས་པ་ནས་ཅེས་
 པའི་འོག་མ་འབྲེན་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུང་བ་རྒྱ་དང་
 རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་སྐད་(༡༩ན)དོད། བྱ་དྲི་སྟགས་ཀྱི་
 དོན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་ལུགས་གོ་སླ་བར་བརྟེན་པ་སྟེ། དེས་ན་བྱ་དྲི་སྟགས་བརྟེན་གསུམ་
 རྣམ་གྲངས་སུ་མཛད་པ་སྟེ་བའི་ལུགས་དང་། འོག་ནས་རྣམ་ཤེས་གཞུགས་དང་འབྲུང་
 པར་གསུངས་པ་ཡང་། རང་གི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་གཞུགས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པམ།
 ལུགས་འདི་ལ་སྒྲུག་དང་ས་བོན་གཉིས་བྱད་ནས་འབྲུང་ན། ཞེས་བས་ལེན་པར་མཛད་པ་
 ནི། རྟེན་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། ཚིགས་པ་བརྟག་པར་རྒྱ་འབྲས་བྱད་པ་དགག་
 པའི་སྐབས་ལལ་ཆེར་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱད་ན་ལྟ་ན་ཅིག་ཏུ་ཚིགས་དགོས་པའི་འབྲུལ་
 མཚམས་མཛད་ཅིང་། ཅ་བར་བྱད་ནས་ཞེས་པའི་སྟོས་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་ན་ཅིག་ཏུ། ཞེས་པ་
 ལྟ་བུའི་འབྲུ་སྟོན་ལུགས་རེ་ཡང་ཡང་མཛད་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་མངོན་ཤིག་མཐའ་བའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལུགས་ལྟ་
 འབྲེད་གྱི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ན་རེ། རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་སྐད་དོད། བྱ་དྲི་ནི་སྟོས་པ་སྟེ་སོ་སོ་ལ་འཇུག། ཞི་དྲི་ནི་འགྲོ་བ་སྟེ་ཆས་པ་དང་འཇིག་པ་
 ལ་འཇུག་པ་ལམ། དྲི་ཡིག་ཕྱི་མའི་གི་གུ་ཕྱིས་དེ་ལ་འཇུག་གི་ཡ་མན་པར་བྱས་པམ། ཞི་
 ཕྱ་ཞེས་པའི་ཕྱ་རུང་བའི་དོན་དུ་སོང་པམ། བན་པ་ནི་ཡ་ཡིན་ཁིང་། དེའི་མཐའ་ཅན་ཞེས་
 པའོ། །འབྲུང་བའི་སྒྲོ་ནི་སྐར་དང་འབྲེལ་ཁིང་། དེ་ལྟ་ན། སོ་སོར་འགྲོ་ཁིང་འཇིག་ཏུ་རུང་བ་
 དང་ལྟ་ན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད། བྱ་དྲི་སྟགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷགས་འདིས་བྱ་དེ་སོ་སོ་བོན་ལ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འཇུག་པ་ཁས་
སྲུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་(༡༡བ)མ་ཡིན་ན་འོག་གི་སྒྲིན་བརྗོད་འགྲོ་དག་ལོ། །

དེ་དག་གི་པ་ནི། དབྱིས་གཉེན་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་འདོད་པའི་བྱ་ཉིད་དོན་དེ། རྩུ་ལས་
འབྲས་སུ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཙམ་མ་གཏོགས། མིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་
འབྱུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་རེ་རེ་བཀག་ནས་བརྟེན་བརྣམས་ལ་མ་ཆང་བར་བཤལ།
དེ་སྔོས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞིག །མིག་གཅིག་དང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལ་སྔོས་པའི་སྒྲ་
བཤད་ཏུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་འཇུག་གི་ལ་ཐན་བའི་མཐའ་ཅན་ཏུ་བྱེད་པ་ཡང་མི་
རིགས་པར་བཤལ། དེ་ལྟ་ན། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་འདོན་པ་མི་རིགས་
བའི་བྱིར་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་བརྣམ་པར་ཤེས་པ། ཞེས་མ་
བརྟེན་པར་སྔོས་པའི་འབྲེལ་ནས་བརྟེན་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ན་རེ། རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་སྒྲིབ་དོད་བྲ་ཉི་ཉི་མོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ནི། སོ་སོར་བཤད་པ་མི་བྱེད་ཀྱི། འདི་ཡོད་ན་
འདི་འབྱུང་ཞེས་པ་ལས། རྟེན་འདི་དང་ལྡན་པས་འདི་འབྱུང་། ཞེས་པའི་དོན་ལ་འདོད་
རྒྱལ་དུ་བརྟུང་སྒྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དགོན་པ་ན་ཡོད་པའི་ལྷོན་གིང་གི་སྒྲོང་པོ་ལ། སྒྲུབ་
བཤད་དུ་མེད་པར་ཡང་དགོན་པའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲོལ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་གྱིས། དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་བ།
རང་གི་དངོས་པོར་དེ་མ་སྒྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད་ལ་སྒྲུབ་ཀྱང་
དུ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་གཞན་ལུགས་བཀག་བ་ཡང་(༡)ནི་མི་
འཐད་དེ། གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་མི་མཁས་ཤིང་སྤྱན་འབྱིན་བརྗོད་པ་ཡང་མི་འདུག་

བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་དུ། བྱ་ཏི་སོ་སོ་དང་ཡི་ཏི་ཕྱད་པ་དང་།
ས་མུད་པ་ད་སྟེ་པ་ལ་འཇུག་པ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་།
མདོན་ཏིག་མཁན་པོའི་ལུགས་སྟུར་སྒྲོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱོགས་སྟུར་མར་སྒྲོས་ནས་དགག་པ་
བརྗོད་པ་ན། གཉིས་ཀ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མིག་དང་གཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ཞེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེ་བྲག་པ་ལ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཆང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་ཀྱིས་བྱ་ཏི་ཕྱད་པ་དང་། ཡི་
ཏི་སྒྱིར་འགོ་བ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། བྱ་ཏི་དང་བསྐྱེད་ས་ཕྱད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བཞེད་
པ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཕྱད་པའི་དོན་མ་ཆང་བ་དམ་
བཅའ་ཅམ་དུ་ཟད་ཅིང་། སྐབ་བྱེད་མ་བཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མིག་དང་གཞུགས་
དང་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕྱད་པ་མེད་དོ་སྟུང་ན། ཕྱད་པ་གཞུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་པ་མི་
རིགས་པར་ཐལ། མདོ་ལས། དགོ་སྒྲོང་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་ཕྱད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྐྱུ་ཕྱེད་ཀྱིས་ཕྱད་པ་ལྟོས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས། རྣམ་ཤེས་ཡང་མིག་གཞུགས་
གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱད་པའི་དོན་དུ་ཁས་སྐྱེད་ས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། ཕྱད་ལྟོས་དོན་
གཅིག་ན་བྱང་ཅུ་ཡང་རིང་པོ་དང་ཕྱད་པར་འགྱུར་སྟུང་ན་ཡང་། འདོད་པ་ཁོ་ན་ཏེ། རིང་པོ་
ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། འབྲེལ་པའི་དོན་དུ་ལྟའི་ཐལ་བཤུ་བྱིལ་ནས་བརྗོད་
བདེ་བར་བྱས་ན། སྒོ་དམན་པས་ཀྱང་རྟོགས་ལུས་སམ་སྟུང་དུ་ཡིད་ལ་གཅགས་པས་སྒྲིབ་
པའོ། །

སྟུར་བཤད་པ་རྣམས་(༡༢བ)འབྲེལ་པས་བཤད་པའི་རྒྱལ་ནི། ཡན་ལག་གི་དོན་
ཡང་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ས་མུད་པ་དའི་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྱུང་པ་ལ་འཇུག་གོ།
ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རང་ལུགས་རྒྱལ་བར་བཤད། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་

བ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་རྟོ། །ཞེས་པས་དོན་བསུས་སོ། །

དེ་ནས་གཞན་དག་ནི་བྱ་ཏི་ནི་རྒྱུས་པའི་དོན་རྟོ། །ཞེས་པ་ནས། ཞེས་བཞུང་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པས་མཛོན་རིག་མཁན་པོའི་ལུགས་བཞུང་ནས་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱ་ཏི་རྒྱུས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དག་ག་ཅིང་། ཏུའི་རྒྱ་དེ་ལ་མན་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ན་ནི། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས། ཡ་རུང་པའི་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ནས་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་དག་ག་པ་ནི། གང་ཞིག་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་ལུགས་དང་། གཞན་དག་ན་རེ། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་མཛོན་རིག་མཁན་པོའི་ལུགས་བཞུང་རྒྱུ་རྒྱུས་ནས། ལུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན། རེ་ཞིག་སློབ་དཔོན་ནི་རྟོན་ལུ་བཞུང་པ་ལ་མི་མཁས་སོ། །ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ལོན་པར་བསྟན་རྟོ། །དེ་ཡང་མི་རུང་ལྟེ། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས་ལྟ་མ་གཉིས་ལ་སློན་བཞུང་རྒྱུ་བསྟན་ནས། ཞེས་ལུན་འབྱེན་སྒྲིལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་སློན་བཞུང་མི་འཐད་པར་བསྟན། དེ་ནས་གང་ཡང་འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་ནས། དེའི་བྱིར་གང་ཞིག་ལུན་འབྱེན་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་དོན་བསུས་ཏེ། ཁོ་བོས་འགྲེལ་ཚིག་སོ་སོའི་གཙོད་མཚམས་(༡༩ན)དང་། དག་ག་བཞག་གི་གནད་རྣམས་གསལ་པར་བཀོད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲེལ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིལ་མཐུ་བསྐྱེད་པར་བྱོས་ཤིག། དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་པ་མཛོད་པ་འདིས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་བྱ་ཏི་རྒྱུས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་འདིར་མཁས་པར་ལྟོས་པ་འཇུག་པ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་འབད་པས་བསྐྱབས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་

ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བའི་ཐབས་དམ་པར་གེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་དོན་ནི། བསྟུན་ན། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མུང་འདས་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་རྟོན་འབྲེལ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་རྟོན་པའི་སྒྲེས་སུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟོན་འབྲེལ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་རི་ལྟར་འབྲེལ་རྒྱལ་ལས་
རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་གྲིག་རྒྱུ་ལ།

གཉིས་པ་རྟོན་འབྲེལ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་རི་ལྟར་འབྲེལ་རྒྱལ་ལ་
གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་གྲིག་རྒྱུ་ལ། རབ་བྱེད་སོ་སོའི་
གཞུང་དོན་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་པའི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ངོས་བསྐྱར་བ། དེ་འགོག་
པའི་ཐབས་སུ་གཞུང་འགོ་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱིར་ཆོས་གང་གི་སྤྱིང་དུ་འང་མིང་གི་ཐ་སྙད་
ཀྱིས་ལར་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི། རིགས་
པའི་དགག་བྱ་བྲ་མོའི་འཛིན་རྒྱལ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་རིགས་བསྟུན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་སོ། །

རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི། ཆོས་གང་གི་སྤྱིང་དུ་འང་སྒྲོ་གནོད་མེད་དམ། སྒྲོ་མ་
འབྲུལ་བ་ལ་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱིང་(༡༩བ)ལུགས་
ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི། དགག་བྱ་བྲ་མོའི་འཛིན་རྒྱལ་ལོ། །ཐུ་བྱེ་གཉིས་ཀྱི་

བྱུང་པར་གང་ཡོན་སྒྲུབ་ན། སྤྱི་མཐོང་འཛིན་ཚུལ་ནི་ལྟན་སྒྲུས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་ཡོད་ཅིང་།
 བྱི་མ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ལྟན་སྒྲུས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་གཏན་མེད་དོ། །ཁྱེ
 མཚན་དེའི་བྱིར། སྤྱི་མས་བརྒྱུད་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་བཀག་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 ལེགས་པར་ཁྱེགས་ཤིང་། བྱི་མས་བརྒྱུད་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་བཀག་གུང་རང་མཚན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་མི་ཁྱེགས་ཏེ། གློ་གཙོད་མེད་ཀྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ལུས་རང་དོས་ནས་གྲུབ་
 པ་ཁྱེགས་གུང་། གློ་གཙོད་མེད་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་མི་ཁྱེགས་ཤིང་། གློ་གཙོད་མེད་
 བྱི། དོན་དེ་ལ་མ་ལུས་པའི་གློ་ལ་འཛིན་པ་ལ་མ་ལུས་པའི་དོན་ཡང་། དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་ལ་མ། སྤོང་ཚུལ་ནི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་འཛིན་ནས་པའི་གློ་ལ་འདོད་པ་གང་
 ཞིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲའི་གློས་དེས་པར་འཛིན་དགོས་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་
 དང་པོ་ཉིད་ནས་གློ་དེས་འཛིན་པར་བྱེད་རྒྱུའི་རང་གི་སྤོང་ལུགས་ཤིག་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་
 བོད་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

ལུགས་འདི་ལ་ནི། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མེད་གི་ཐ་སྟོན་དམ་ཏྲུག་པ་ལ་སྟོང་པ་ཙམ་
གྱིས་འཛོག་ལ། འཛོག་མ་ཐོན་གྱི་ཏྲུག་པ་འམ་སྟོ་ཡང་ཐ་སྟོན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་གྱིང་། རང་
གིས་བཞག་པར་བྱ་རྒྱུའི་དོན་དེ་ལ་མ་ལུགས་པ་ནི་སོ་སོ་སྟེ་པོ་ལ་གཏན་མེད་དོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཏྲུག་པས་སྟོམས་ཏེ་མ་བཞག་གི་གོང་དུ། དག་ཟེན་འཛོག་པར་བྱ་རྒྱུའི་ལུགས་གྱི་ངོ་བོ་
དང་པོ་ཉིད་ནས་གྲུབ་པ་ནི། ཚེས་གང་ལ་ཡང་མེད་པས། ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ལེགས་པར་ཞེགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཟབ་(༡༥ན)གནད་ལ་ཆེས་སྤྲ་བའི་
རིགས་པས་གསལ་པར་འབྱེད་མ་གཤིས་པར་ད་དུང་ཡང་། རང་རྒྱུད་པས་སྟོ་ལ་སྟོང་པའི་
དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ལུགས་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་དགག་བྱའི་ཚད་དུ་འདོད་
ཅིས་སྟེ་བརྒྱམས་ལ་ནི་རྗེའི་གསུང་རབ་ལ་རིགས་པ་སྤྲ་མོས་འཕྲུག་དགོས་སོ། །ཞེས་སྟེ་ར་

ནན་གྱིས་སྒྲུས་པ་བྱན་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

གཞན་ཡང་ལུགས་འདི་ལ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མེད་གི་ཐ་སྟངས་ཅམ་གྱིས་བཞག་ལུགས། དེ་ཅམ་གྱིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་ཡང་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་འབྱེད་ལུགས། རི་ཅམ་ནས་ཐ་སྟངས་དང་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་པའི་གནད་ལྟ་མ་རྒྱུས་ལོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལུགས་པར་ངོས་བཟུང་ནས། གཉིས་པ་དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞུང་ཇི་ལྟར་འགོ་རྒྱུ་ནི། དེ་ལ་རབ་བྱེད་སྐོས་འཕྲོས་འཆོལ་བ་ནི་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པ་རྒྱུ་བཤད་ཏུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཅམ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། རབ་བྱེད་སྐོས་སྐོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཇི་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་རྒྱུས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་སྒྲིག་རྒྱུ་འདི་ལྟར་ཏུ་འདུས་སོ། །ཞེས་དོན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཆོད་བཆོད་མཛད་ནས། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་གསུངས་པ་རྒྱུས་གྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེན་འབྱུང་གི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ཉེར་ལྔ་པ་ཡན་ཆད་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉེར་བདུན་པ་དང་ཉེར་བདུན་པ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ལ་ཡང་ཉེན་འབྱུང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྒྱས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲུབ་པ་(༡༥བ)གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཉེར་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉེར་བཞི་པ་དང་ཉེར་ལྔ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་སྐོས་སྐོར་ཕྱེ་ནས་རང་བཞིན་དགག་པ་དང་། མ་ཕྱེ་བར་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་རང་བཞིན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་དགག་པ་དང་། ཆོས་ལ་རང་བཞིན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་དགག་ །དེ་ལྟར་བཀག་པའི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་དགག་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་ཕྱུང་
པར་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་དགྲ་པ་ལྟ་རོལ་ན་
གནས་པ་བརྟག་པས་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་། གཉིས་པ་ནི་ཉེར་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་གྱིས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་གཉིས་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ནས་རང་བཞིན་འགོག་པས་བསྐྱབ་བྱ་འགོག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བརྟུ་པ་མེ་
དང་བྱེད་ཤིང་བརྟག་པས་འཆད་དེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལེན་པ་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་
གྱུབ་ཏེ། དཔེར་ན། མེ་དེ་བྱེད་ཤིང་ཞེས་པ་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་
མཆོངས་ཏེ། ལྟ་མ་གཉིས་སྐྱབ་བྱ་དང་ལེན་པ་པོ་ལེན་པ་བཞིན་དུ། བྱི་མ་གཉིས་བཞེས་བྱ་
དང་བཞེས་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟོག་པའོ། །གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ།
གང་ཟག་ཅམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་(༡༦ན)པ་དང་། གང་ཟག་ཐ་
མལ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་གཉིས་པ་འགྲོ་འོང་བརྟག་པས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་ཅམ་
ལ་རང་བཞིན་ཡང་། དེ་ལྟལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་འོང་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་
བྱིར་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་གྱུབ་པ་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་ནི་
འཁོར་བ་བཞིན་པས། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་། འཁོར་
བའི་ངོ་བོ་དང་། འཁོར་བའི་ཆོས་དང་། འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱད་པར་བཞི་ལས།
དང་པོ་ལ་ཡང་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་དང་། དེའི་བྱེད་པ་པོ་འགོག་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་ཡང་ཉན་མོངས་དང་ལས་གཉིས་ལས། ལྷ་ཉན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
འགོག་པ་ནི། ཉར་གསུམ་པ་ཉན་མོངས་བརྟག་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་བརྟག་པས་འཆད་
པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི་བརྟ་བརྟན་པ་ལས་འབྲས་
བརྟག་པས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། འདིས་གཙོ་བོར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་རང་བཞིན་
འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དགག་པ་ནི། བརྟན་པ་ལས་
དང་བྱེད་པ་པོ་བརྟག་པས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། འདིར་ལས་མ་བཞག་པར་དེ་བྱེད་པ་པོ་ལ་
རང་བཞིན་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་བའི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ནི། བརྟ་གཅིག་པ་སྒྲོན་དང་ཕྱི་མཐའ་བརྟག་
པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་འགོག་པ་ནི། བརྟ་གཉིས་པ་བདག་
གིས་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བརྟག་པས་འཆད་དེ། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་གང་
ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འཁོར་བའི་ཆོས་སྟག་བཟུལ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་(༡༥བ)
རོ་སྟམ་པ་ལ། སྟག་བཟུལ་མཐའ་བཞི་ལས་སྟེ་བ་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་འགོག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་འགོག་པ་ནི། བརྟ་དྲུག་པ་བཅིངས་ཐར་བརྟག་
པས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་པའི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་
གནས་སྐབས་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས་གྲོལ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྟམ་པ་ལ། བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་རབ་
བྱེད་བརྟུས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྒྱལ་པར་གདུན་ལ་ཕབ་ནས། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་གང་ཡིན་སྟམ་ན། བཙོ་བརྟན་པ་བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པས་

དགག་པ་དང་། སྒྲེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། ཉེར་གཅིག་པ་འབྲུང་འཛིག་བརྟགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འབྲུང་འཛིག་ནི་སྒྲེ་
འཛིག་ཡིན་ལ། རབ་བྱེད་འདིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་འགོག་
པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡང་སྒྲེ་བའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་འགོག་པ་མདོར་བསྟན།
རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་རྩལ་ལ་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་འགོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། རབ་བྱེད་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་བ་ཚྭ་སྐུ་པ་བརྟགས་པས་
(ཉལ་བ)འཆད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་རབ་བྱེད་དང་པོས་འབྲས་ལུ་སྒྲེ་བའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་
ནས་རང་བཞིན་འགོག་པ་དང་། ཉི་ཤུ་པར་རྒྱ་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་རྩལ་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲེ་བ་
འགོག་པ་གཙོ་ཆེ་བས་འདི་གཉིས་ཀྱང་དོན་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་
ལྟར་ཚྭ་དང་གང་ཟག་སྐྱོ་སྐྱོར་བྱེ་ནས་རང་བཞིན་འགོག་པ་བསྟན་ནས། མ་བྱེ་བར་
དངོས་པོ་ཙམ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པས་དངོས་པོ་ཙམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་
དང་། དེའི་རྒྱབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བརྟགས་པ་འདུ་བྱེད་བརྟགས་
པས་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ། ཁོ་ན་ལེ། འདུས་བྱས་ཙམ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཙམ་ལ་ངོ་བོ་བྲད་པའམ་ཚྭ་སྐུ་པ། སྒྲིང་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་། གནས་སྐབས་
དུས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟམ་ན། དེམ་པ་བཞིན་དུ་རབ་བྱེད་བརྟགས་པ་དང་།
བཙོ་ལྷ་པ་དང་། བརྟགས་པ་དུས་བརྟགས་པ་གསུམ་གྱིས་འདུས་བྱས་ལ་དུ་མ་ཚྭ་སྐུ་
པའམ་བྲད་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ཉི་ཤུ་པ་ལེན་པ་དང་། དུས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། རྒྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནམས་ནི། དེ་ལྟར་ཅག་གི་སྒྲོ་ནང་
དུ་ཕྱོགས་ནས་དབྱེད་པའི་ཆེ། རྒྱབ་བྱེད་དེ་དག་མཐོང་བས་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུ་བ་པམ་སྟམ་དུ་དོགས་ན། སྟུབ་བྱེད་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་པས་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་གོ་དགོས་ཀྱི། གང་ཟག་གཞན་ཞིག་དང་ཚྱོད་ལན་བགྱིས་
 པ་ཅམ་དུ་གོ་ན། འཕགས་(༡༥ན)པའི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་འགྱུར་རེ། དེ་ལྟར་
 རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་དང་ཚོས་སོ་སོར་བྱེ་བ་དང་། མ་ཕྱེ་བར་བརྟེན་འབྱུང་
 ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱས་པ་བཀའ་ཉན། གཉིས་པ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ།
 རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན། སྟུར་ཀུན་བྱང་གི་ཚོས་འཇིག་རྟེན་དང་། འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཟུང་པར་དུ་ཐོབ་བྱ་མཐར་བུག་པ་ཟུང་འདས་ཀྱང་
 གཏན་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རེ། །སྟམ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས། སྟུར་ཀུན་བྱང་མི་འཐད་
 པའི་ཚྱོད་སྤང་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་ཟུང་འདས་མི་འཐད་པ་ཚྱོད་སྤང་དོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་
 བཞི་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉེར་ལྷ་པས་འཆད་དོ། །འདི་ཡང་རང་ཉིད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་པའི་ལྷལ་དུ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བུ་སྟོང་དང་།
 ཟུང་པར་ཐོབ་བྱའི་ཟུང་འདས་བཞག་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྟམ་དུ་ནང་དུ་བྱོད་པ་ཞུགས་པ་ན།
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་ཡོད་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ན་དེ་དག་མི་འཐད་
 པར་འདུག་སྟམ་དུ། སྤང་བྱོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཐབས་སུ་བྱུངས་སིག།
 དེ་ལྟར་རབ་བྱེད་(༡༥བ)ཉེར་ལྷས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 དང་། བཅིངས་གྲོལ་སོགས་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྒྱས་པར་
 གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་འདྲ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་དགོས་པ་ལམ།
 བན་ཡོན་གང་ཡོད་སྟམ་ན། གནས་སྐབས་ལྟ་ངན་ལྟོག་པས་དེའི་དབང་གིས་ངན་འགོ་
 སོགས་ལྟོག་ཅིང་། མཐར་བུག་མ་རིག་པ་ལྟོག་པས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ལྟོག་གོ།

ཞེས་རྟེན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེར་བདུན་པས། གནས་སྐབས་ལྟ་ངན་ལྟོག་ཚུལ་དང་།

ཉེར་དུག་པས། མཐར་ཐུག་མ་དེག་པ་སྐྱེས་ལམ་ལ་མཐའ་དག་ཤོག་ཚུལ་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། །རྗེའི་རྣམ་པའི་དཔྱད་ཆེན་མོར། གཞུང་གི་ས་བཅད་ཚུལ་དང་། རབ་བྱེད་སོ་
སོའི་ཐོག་མར་འབྲེས་བཅའ་བ་རྣམས་ནི། གཞུང་དུ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་གོ་རིམ་དང་
བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱར་བའི་དཔྱད་པ་རྣམས་ནི། རབ་བྱེད་རྣམས་སུ་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཅི་འདྲ་
ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྒྲོ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ངོས་བཟུང་ནས། སྒྲོ་དེ་དག་ནས་རང་
བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། རྒྱའི་
མཐུ་ཚུངས་དག་རང་ཉིད་འདོན་པ་གོམས་པ་དེ་མི་སྒྲུང་སྒྲུལ་དུ་ཡིད་ཚུམས་པར་མ་བྱེད་
ཅིག །འདིར་སྒྲུས་པ། དྲི་མེད་རིགས་པའི་འདྲན་བྱེད་སྟོང་ལུན་ཞིང་། །མང་ཐོས་གཉིས་
འབྱུང་དབང་པོའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཅན། །ཐོག་མཚོག་ལུན་པོའི་རྩེ་མོར་ངལ་བསོ་བ། །འདི་ཡི་
ཐུན་ཚོགས་ཡིད་ལ་ལྷག་གེར་བྱོས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

རབ་བྱེད་སོ་སོའི་གཞུང་དོན་ཇི་ལྟར་འཆད་ཚུལ་ལས་དང་པོ་

ཀྱིན་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་པ།

།བསྐྱེད་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་

སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ།།

(༡༩ན)གཉིས་པ་རབ་བྱེད་སོ་སོའི་གཞུང་དོན་ཇི་ལྟར་འཆད་པ་ལ་ཉེར་བདུན་ཡོད་པ་
ལས། ཐོག་མར་རབ་བྱེད་དང་བོས་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་རྟོན་འབྱུང་སྒྲོས་པའི་
མཐའ་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་བཅོས་འདིས་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་
བརྗོད་དགོས་སོ་སྒྲུལ་ན། མཚན་བརྗོད་དུ་འགག་པ་མེད་པ་རྒྱར་སྒྲོས་གྲང་། རང་བཞིན་

གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ལ་སྤྱི་བྱིའི་རིམ་བ་དེས་པ་མེད་པས། བསྟན་བཅོས་གྱི་ཐོག་མར་
 སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེགས་པར་
 ལེགས་ན་འགག་སྐྱེ་གས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་སྤྱི་བའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་
 འདི་ལ་དོན་ཚན་གཉིས་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་དམ་བཅའ་བཞག་པ་དང་། སྐྱབ་
 བྱེད་བསྟན་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན་ཞེས་སྐྱེ་
 ཏེ། དེ་ཡང་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཅམ། སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་མ་
 ཡིན་ཡང་། སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་
 བའི་དམ་བཅའ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེན་བཞི་པོ་
 གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་གིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་གྱིས་གྲུབ་བཞི་པོ་
 གང་རུང་དུ་དམ་བཅའ་བར་དེས་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ཡང་མཚམས་སྦྱར་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱི་བ་
 དཔོན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་འགག་པ་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་གས་པས་བྱེད་པར་དུ་
 འཕགས་པར་སྦྱར་བ་བསྟན་བར་བཞེད་ནས། སྐྱེ་བ་འགག་པར་འགག་པ་ལ་སྐྱེ་གས་པ་
 དགག་པ་སྤྱི་བར་དགོངས་གིང་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ཅུ་མ་པར་མཛད་དོ། །

ཞེས་དང་། སྐྱེ་བ་ཡང་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་ན། བདག་གམ་གཞན་ནམ་གཅིས་
ཀའམ་(༡༧)ཀྱི་མེད་པ་ཞིག་ལས་རྟོག་གང་ན་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་
ཤེས་པར་མཛད་ནས་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་པས། ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཀྱི་
མཚན་དང་། དེ་ལ་ཡང་དམ་བཅའ་བཞི་མཛད་པའི་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། དེ་
ལྟར་དམ་བཅའ་མཛད་ནས་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ལ་གཅིས་ཏེ། མེད་དགག་དམ་
བཅའ་བསྟན་པ། ཚུད་པ་སྤྱིང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོད་ཀྱིས་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་དེས་བཟུང་གི་
སྒྲིང་པོ་ཙམ་ཡིན་པས། བདག་ལས་མི་སྒྲེ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པར་དོན་གྱིས་འགྱུར་ལ། དེ་
ལྟར་ན། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་ལས་ནི་སྒྲེའོ། །ཞེས་འཕངས་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན།
མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་སྒྲེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱིས་མེད་དགག་དམ་བཅའ་བྱས་ནས་འོག་
རྩ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
བཀག་ཙམ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི། དེ་ལས་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་མི་འཕེན་པའི་བྱིར་རོ། །
དེར་ཐལ། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་སྤྱིང་རྩ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཅའ་བའི་ཆོ་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་རྟོན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གང་རྩ་
འང་མི་རྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འབྲེལ་པར། གལ་ཏེ་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
དོ་ཞེས་བྱ་བར་དེས་པར་བཟུང་བ་ན། གཞན་ལས་སྒྲེའོ་ཞེས་མི་འདོད་པ་ཉིད་རྩ་འགྱུར་བ་
མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པར་དགག་པ་བཟོད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་དང། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་འདིར་མ་ཟད། རྟོན་འབྲེལ་ལ་རང་
བཞིན་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ཐམས་ཅད་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་རྩ་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་དང་
ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གཉིས་ཀས་བཞེད་དོ། །

འདི་ལ་ནི་རྣམ་དཔྱད་ཙན་གྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ན། ཤིན་རྩ་ཟབ་པའི་གནད་
མང་རྩ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ལྷ་གུ་ལྷ་བྱ་བ་དེན་མེད་རྩ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་
དཔག་གི་དེས་ངོར་བདེན་(༡༠ན)གྲུབ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཁོ་ན་དང། དེ་མངོན་
སྟམ་རྩ་རྟོགས་པའི་སྒྲོབ་པའི་མཉམ་བཞག་གི་སྤྱང་ངོར་ཡང་མེད་དགག་དེ་ཙམ་ཞིག་སྤྱང་
གི་གཞན་མི་སྤྱང་བ་དང། ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་གཟིགས་ངོའམ།

དེ་ལྟ་བུའི་གཞིགས་ཚུལ་དེར། བདེན་གྲུབ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་སྐྱབ་ཆོས་
གཞན་གྱི་རྣམ་པར་མ་གཞིགས་པ་སྐྱེས་ལེགས་པར་གོ་རྒྱུས་བསམ་འདོར་ན། དཔོན་པོའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ། དེ་ཉིད་སྒྲིམ་བུང་གིས་སྒྲིམ་
པ། མཛེན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་གཉིས་
སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་བཅད་པ་དགོས་སོ་ཞེས་གོ་བའི་བྱིར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲིམ་
དང་བྱིས་གྱི་བོད་ཁ་ཅིག །གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་པར་མ་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་
ཆོག་གི། །བདེན་མེད་དུ་བཟུང་བ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་འཇགས་པའི་
གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་སྒྲིམ་པ་ཙམ་སྒྲུ་འདོད་པ་སྐྱེས་ནི་ཚུལ་དེས་
ལེགས་པར་བཀག་གོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་སྒྲིམ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་ཤེས་གྱིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་
རྩོད་སྒྲིམ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་རིགས་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་བའི་རྩོད་
སྒྲིམ་གཉིས་ལས་སྒྲིམ་མ་ནི། དམ་བཅའ་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་པོ་བཤད་
མ་ཐག་པ་དེས་གོ་རྒྱུས་ལ། བྱི་མ་ནི། སྒྲིམ་འགག་སྐྱེས་གྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲིམ་
བར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཉིད་གྱིས་ལེགས་པར་རྟོགས་རྒྱུས་སོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར་དོགས་པ་དབྱུང་པ་ནི། ལོ་ཆེན་གྱིས་རིགས་ཤེས་
ལུལ་མེད་དང་། རོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། རོལ་པོ་བས་
རོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་གཉིས་གྱི་དོགས་པ་སྐྱེས་(༡༠བ)ས་མཚམས་
འདི་ཡིན་པས། རོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

༼རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལས།
བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ།༽

དམ་བཅའ་བཞག་ནས། གཉིས་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི་དེ་ཡང་གཞུང་ཙུ་བའི་རབ་བྱེད་
དང་པོ་འདིར། རྒྱ་ལས་འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་དང་། རྒྱ་ཏུས་སུ་ཡོད་ཟིན་སྒྲེ་བ་
དང་། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་གསུམ་བཀག་པས། གཞན་དང་བདག་
སྒྲེ་གཉིས་དོན་གྱིས་བཀག་པར་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས། གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་
པོ་ལ་དམིགས་སུ་ཕྱག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མ་བཏོད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་བཤད་དུ་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཞེས་པའི་ས་གཙོད་པ་ནི། འགྲེལ་
པར་བཤད་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་པས། རེ་ཞིག་ཙུ་བ་མི་འཆད་ཀྱི། འགྲེལ་པ་མཐའ་
བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་བརྒྱལ་ལན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལྷགས་
འདིའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ངེས་པའི་སྒྲོ་དམ་པ་ཡིན་པས། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་
ཐལ་ངག་ཏུ་དྲིལ་ཏེ་ད་ལྟ་བཙོད་བདེ་བ་དང་། འགྲེལ་པའི་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་བཙོད་པར་བབྱི་ཡི་འཆད་པ་པོ་འཕོངས་པ་དག་གི་ཟེར་སྒྲོས་འགའ་
ཞིག་སྐྱབ་པར་ལུས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོད་རྒྱུར་དུ་གང་མ་སྐྱབ་པར་བབྱིམས་ཏེ་ཉོན་ཅིག། ༼དེས་ན་
སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་ལ་
གཞན་གྱི་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་དང་པོ་འགོག་པའི་རིགས་པ། ཕྱི་མ་གསུམ་འགོག་པའི་
རིགས་པའོ། ༼དང་པོ་ལ་རང་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས། གཞན་གྱི་ལྷགས་དགག་པའོ། །

འགོག་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལྟུང་བཞུགས་པ་ལྟར། ལེགས་ལྷན་
རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་བརྟན་པའོ། །(༡༡བ)དང་པོ་ལ། སྒྲོན་བཞུགས་
ཚུལ། དེ་མི་འཇམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་
མ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་དག་དེ་ལེགས་ལྷན་
གྱིས་བདག་སྒྲེ་འགོག་པའི་སྒྲོར་དག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཡིན་སྟེ་དང་པོ་ནས་ཞེན་གྱི། ཐལ་
འབྱུར་གྱི་དག་ཡིན་སྟེ་མི་བསམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལྷན་ན་རེ། ཚུད་གྱིས་བདག་
སྒྲེ་འགོག་པའི་སྒྲོར་བའི་དག་དེ་ལྟ་བུ་འགོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེས་བདག་སྒྲེ་འགོག་
རྒྱལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་གྲངས་ཅན་གྱིས། ཚུད་གྱི་
དམ་བཅར་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱ་མཚན་པར་མི་གསལ་བའི་བདག་
ཉིད་ལས་མི་སྒྲེ་བར་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ནམ། འབྲས་བུ་མཚན་པར་གསལ་བ་ལས་མི་སྒྲེ་བར་
རྒྱུ་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཁྱེད་པ་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གྲུབ་ཟིན་རྒྱུ་བར་
འབྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་སྒྲོན་བཞུགས་འབྱུང་བ་བསམ་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་བསམ་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྒྲོར་དག་དེ་གཏན་གྱི་གྲགས་དང་བཅས་པའི་ཚིག་ཏུ་སྒྲུབ་བས་ཀྱང་འགོད་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར། གྲགས་རི་ལྟར་ཡོད་ན། ཚིག་ཟིན་དེ་ཅུ་ཞིག་བདག་སྒྲེ་འགོག་པའི་
རྒྱུ་བ་བྱེད་ཏུ་བྱས་ན། དེ་དག་གི་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་རང་གིས་མི་འདོད་པས་
རྟགས་མ་གྲུབ་བདག་ལས་སྒྲེ་ན་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞུགས་ན།
ཕྱོགས་ཚིག་གྲུབ་ན་བརྒྱུ་བ་བྱུ་བ་བར་འབྱུར་ལ། དེས་ན་འབྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
ཚིག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་དང་། རྩ་མ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་ཟིན་གྱི་
རྟགས་དང་དམ་བཅའ་བརྒྱུག་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བདག་སྒྲེ་རྩ་མ་པར་བཅད་

ཅམ་དམ་བཅའ་བྱས་པ་དེ་བརྒྱུག་ནས། དེ་ཅམ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དམ་བཅའ་འགྱུར་བས་
གཞན་སྐྱེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཞན་འཕངས་དགོས་ལ། དེ་(༡༩ན)ལྟ་ན་དམ་བཅའ་བཞི་ཀ་
མེད་དགག་ཏུ་བྱེད་པའི་རང་ལུགས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་
དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་གཉིས་བརྒྱུག་པ་དང་། དམ་བཅའ་སྒྲར་ལྟར་བརྒྱུག་པ་གཉིས་
རྟགས་ཆོས་སྐྱབས་པས། དངོས་བོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
བདག་སྐྱེ་བ་ཀག་ཅམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུར་དག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པས། དམ་བཅའ་
དེས་གཞན་སྐྱེ་འཕངས་པར་འཕུལ་དགོས་སོ། །རྟགས་གཉིས་བརྒྱུག་པ་དང་དམ་བཅའ་
བརྒྱུག་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུགས་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་འཕེན་དགོས་ཞེས་ལེགས་ལྟན་གྱིས་གསུངས་
སོ། །ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་ཆེར་མེད་པས། གཞན་སྐྱེ་དེས་པར་འཕེན་རྒྱས་པའི་
བརྒྱུག་རྩལ་ཅིག་མ་ཐོན་བར་དུ་དམ་བཅའ་བརྒྱུག་རྩལ་བྱང་པར་བ་རེ་གཞན་གྱིས་
བརྒྱུག་ན་སྐབས་དོན་མ་རྟགས་པ་ཡིན་དེ། སྒྲུབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་གྱིས་སངས་རྒྱས་
བསྐྱུངས་ལ། ཁྱོད་གྱི་སྒྲུར་དག་དེ་བརྒྱུག་པས་གཞན་སྐྱེ་དོན་ལ་འཕངས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཇི་ལྟར་འཕེན་པ་བྱོད་རང་གིས་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཞེས་
འཕུལ་བ་ཡིན་པས། འཆད་པ་བོད་ག་མགོ་མ་རྫོངས་ཤིག །ཞེས་སྒྲིན་གྱི་ཆོག་ཟིན་ལ་
བརྟགས་ན། བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་དང་དེའི་ཆོས་བརྒྱུག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་བོ་རྣམས་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་བདད་བཅས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ། ཞེས་གསུངས་པས། དམ་བཅའ་བརྒྱུག་
པས་གཞན་སྐྱེ་འཕངས་། རྟགས་གཉིས་བརྒྱུག་པས་སྒྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་
བཅས་འཕངས་། དེ་གཉིས་ཀ་རང་གིས་མི་འདོད་པས་འགལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡང་།
ལེགས་ལྟན་གྱིས་སྒྲར་ཡང་ཅེས་པའི་དག་ཡོད་པའི་དོན་མ་(༡༩བ)དགོངས་པ་དང་།

སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་གཞན་སྡེ་ཐ་སྟོད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡང་མ་དགོངས་པར་རྗེ་ཐམས་
ཅད་མཐེན་པ་བཞེད་པས། བྱིས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དག་རང་བཟོ་བྱེད་པ་ལྟར་བདག་གིས་སྡེ་
མི་རུས་སོ། །དེའི་བྱིར་སྤྱོད་བརྟུལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ་ཡང་རྗེ་མ་མཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དམ་བཅའ་བསྒྲིག་པས་གཞན་སྡེ་འཕེན་དགོས་པར་རང་ལ་ཚུར་འཕུལ་ནས་
མེད་དགག་ཁོན་དམ་བཅར་བྱེད་པ་དང་འགལ་བར་བཞེད་དེ། ལྷར་འགྲེལ་པར། བདག་
ལས་སྡེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་ངེས་བཟུང་ཡོད་དགོས་པས། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ན་གཞན་
སྡེ་འཕངས་པར་མི་འགྱུར་རམ། ཞེས་པའི་དྲགས་པ་རང་གིས་བསུས་ནས་མ་ཡིན་དེ།
མེད་པར་དགག་པ་བཟོད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་ལྡན་
གྱིས། སྟོན་བཟོད་པ་འདི་ཐུགས་ལ་གཙགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་
ལྡན་གྱིས་སྟོན་བཟོད་གསུམ་མཛད་པའི་བསམ་དོན་ནི་རྩ་བར་དམ་བཅའ་བཞི་བཞག་
ནས་སྤྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས། འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་ནམས་གྱིས་སྤྱབ་བྱེད་གི་
གཏན་ཚིགས་འགོད་རིགས་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚིག་དེའི་དངོས་ཟེན་ལ་སྟོན་
ཆགས་སྤང་བས་སྟོར་དག་ཏུ་མི་རུང་སྟམ་ཏུ་དགོངས་གིང་། ལྷར་འཕངས་པའི་ཐལ་
འགྱུར་ལྟ་བུ་གཉིས་གྱིས་བདག་སྡེ་འགོག་རུས་པ་དང་། དག་དེས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་དེ་
གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་སྟམ་ཏུ་མ་དགོངས་པས་སྟོན་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས། སྟོན་དང་པོ་གཉིས་མི་འཇུག་པ་
དང་། གསུམ་པ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
སྟོན་མེད་ཚུལ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་མེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། རང་རྒྱུད་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་བསྟན། རུས་པ་མེད་པར་བསྟན། ཁས་ལེན་
(༡༩ན)མི་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷོན་ལོད་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མཐོང་
 རོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། གང་ན་ཆོག་ས་དང་དཔེ་མ་བཟོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་སམ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་ན་དགོས་ལུས་མེད་ཅིང་
 ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཞེས་ལྷོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་གཤམ་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷོན་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་བསྐུངས་ཀྱི་ཆོག་དེས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་དྲགས་མ་བཟོན་
 པའི་ཆ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་དེས་པར་བཟོན་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མ་བཟོན་ཀྱང་འགལ་བ་བཟོན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བསྟན་པ་
 གང་ཞིག་། །དེས་འགོག་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་མི་ཞིག་སོ་ཞིག་། འོན་པ་རྒྱལ་པོ་དང་སྤྱི་བཞུགས་པ་འདི་རེས་པ་
ཡིན་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཞིག་ཏེ། དངོས་སྤྱི་བཞུགས་པ་ཚུངས་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་བཞོད་པ་ལ་རུས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་
འོན་ཏེ་ལ་རྒྱལ་པོ་རང་གིས་ཁས་སྐྱེས་པ་དང་འགལ་བས་བཞུགས་པ་ཀྱང་མི་བཞུགས་
ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་ཞེས་སྐགས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་
རྒྱལ་བ་སྐུངས་ཀྱིས་སྒྲུབས་འདིར་རང་རྒྱད་མ་བརྟན་པས་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། དབུ་མ་
པས་རང་རྒྱད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དམ་
བཅའ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དེར་ཐལ། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། ཞེས་
དང་། གལ་ཏེ་དེས་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། ཅེས་སྐགས་ཡང་སྒྲས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་གྱིས་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་དང་དབེ་མ་བཟོད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་(༡༡བ)

བཟུན་ནས། རང་རྒྱད་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་པའི་སྒྲོན་ཡང་མེད་ཅེས་
སྒྲོན་པ་ནི། གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་དཔུ་མ་པས། རང་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སྤྲད་པག་པ་མི་བཟོད་པ་
དེའི་ཆོ། ཞེས་སྟགས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྲུང་གིས་བདག་སྒྲེ་འགོག་པའི་རང་རྒྱད་ཀྱི་
དམ་བཅའ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྒྲུས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་པའི་སྒྲོན་ནས་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་
པར་ཐལ། རང་རྒྱད་ཁས་ལེན་མི་རྟགས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གཞན་གྱགས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ཚུལ་ལ་གསུམ། གཞན་གྱགས་མ་བཟོད་པའི་ཆ་ནས་ཉེས་པ་མེད་
ཚུལ། བཟོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མ་བསལ་པའི་སྒྲོན་མེད་ཚུལ། དེ་ལས་འབྲས་པའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་ཡང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཟོད། རང་ལ་སྒྲོན་དེ་མེད་ཚུལ་དངོས་སོ། །
དང་པོ་ནི་ཅི་སྟེ་ཡང་དཔུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། ཞེས་སྟགས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་ལ་བ་དེ་
གཉིས་ཀས་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་རང་རྒྱད་མི་བཟོད་ན་ཡང་གཞན་གྱགས་བཟོད་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཉེས་པ་བསལ་དགོས་པ་མ་བསལ་བས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། གཉིས་པ་ལ་གཞན་གྱགས་ངེས་པར་བཟོད་མི་དགོས་པ། གལ་ཏེ་དགོས་ན་ཡང་
བཟོད་པར་བཟུན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་
སྟགས་ཏེ། འགྲེལ་ཚིག་འདི་རྣམས་རྟོགས་དགའ་བས་ཞིབ་དུ་བཤད་ན། ཤེས་བྱ་ཚིས་
ཅན། བདག་སྒྲེ་འགོག་པ་ལ་གཞན་གྱགས་ངེས་པར་བཟོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། བདག་
སྒྲེ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་སྒྲེའི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་བཞོད་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་
དག་དུ་གཏན་མི་འགྱུར་བར་གྲུབ་པས། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་རུས་པའི་བྱིར།
དེ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་སྒྲུ་གུ་ཚིས་ཅན། རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་
སྟེ། རྒྱ་དུས་སུ་མེད་པ་མི་སྒྲེ་ཞིང་ཉེར་ལེན་ལས་སྒྲེ་(༡༧ན)པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་བཞོད་པ་

འདི་མ་གཏོགས་པ་ནི་མེད། འདི་ལ་མཐུན་དཔེ་གཞན་ལ་གྲགས་པ་མང་བའི་བྱིར། ཞེས་
པ་སྟེ། རོན་ནི། དམ་བཅའ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱལ་བྱེད་དེས་པར་འགོད་དགོས་པ་ནི་ཐོག་
མར་བྱོད་ཀྱིས་བདག་སྟེ་དམ་བཅའ་པ་འདི་ལ་རྒྱལ་བྱེད་ཅིག་འགོད་དགོས་པ་ལས། བྱོད་
ཀྱིས་བགོད་པ་འདི་ལ་མཐུན་དཔེ་གཞན་ལ་གྲུབ་པ་མི་འདུག་ཅིང་། འདི་ནི་ད་ཀྱིས་བདག་
སྟེ་ཐུན་འབྲེན་པར་སྤང་བས། གཏན་ཚིགས་དེས་པར་འགོད་མི་དགོས། ཞེས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་རང་གི་རྗེས་སྤྲད་པ་གསལ་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཞེས་སྟགས་དེ། བརྗོད་དགོས་ན་མ་བརྗོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
དེ། སངས་རྒྱལ་བ་སྤྲུངས་ཀྱི་ཆོག་དེའི་རྒྱལ་བ་གདོད་ཀྱིས་སྤྲུང་བ་གདོད་པའི་གཞན་གྲགས་
ལེགས་པར་བོན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་རིམ་སྤྲུང་མ་ན་ཡང་མ་བོན་གསལ་ཀྱི་བུམ་བ་
མ་བུན་དཔེར་འཛིན་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་དེ་འདྲ་བ་གཞན་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་དག་ཡིན་པའི་དཔེ་
ཡང་ཡོད་དེ། ལྷ་མི་དྭགས་སྤྲུབ་ལ་བུས་པ་དྭགས་དང་བུམ་བ་དཔེར་བ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་རོ། །

སྐབས་འདིར་ཡན་ལག་ལྔ་ལྟ་བུ་བཤད་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་དཔེར་སྟོན་པ་འདི་ལྟ་བུ་
གཞི་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལུགས་ཀྱི་འདོད་པ་དཔེར་འགོད་ན་སྐབས་འདིར་ལུགས་ལྔ་
དང་། གངས་ཅན་གཉིས་གང་རུང་གིས་འདོད་དགོས་པ་ལས། གངས་ཅན་གྱིས་བྱས་པ་
སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲ་བ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་བུམ་པ་མཐུན་དཔེར་ཨེ་འདོད་མོས་སྐྱེ་གི།

གཉིས་པ་བཟླ་བ་ལ་ཉེས་པ་བསལ་ཚུལ་ནི། འོན། རྒྱས་བཤད་གྱིས་བཟླ་བར་
བཤད་པའི་གཞན་གྲགས་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲིས་པའི་ཉེས་པ་བསལ་དགོས་སོ་སྒྲུལ་ན། མ་
བསལ་བའི་སྒྲིན་མེད་ཅེས་སྒྲིན་པ་ནི། གང་ན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟླ་བ་(༡༧བ)མ་
ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་གྱིས། དེ་ཡང་ལྟར་གྱི་བདག་སྒྲེ་འགོག་པའི་
གཞན་གྲགས་དེ་ལ་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་བསལ་མི་དགོས་པར་ཐལ།

གྲངས་ཅན་གྱིས་རྩལ་པའི་ངོ་བོ་མི་གསལ་བར་འདོད་པའི་སྐྱ་གྱ་སྒྲར་ཡང་སྒྱེ་བ་དང་།
མངོན་གསལ་སྒྲར་ཡང་མི་སྒྱེ་བར་ཁས་བླངས་བས། ཁོ་བོ་ཅག་གིས། ལྷ་མ་ཆོས་ཅན་
དང་། བྱི་མ་དཔེར་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འབྲོས་དོན་ལ། ལྷ་རྒྱ་གཞན་གྲགས་
ལ་མ་ངེས་པ་སྤང་པ། གྲུབ་ཟེན་པ་སྤང་པ། རང་བཟོ་སྤང་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ལེགས་ལྷན་གྱིས་དངོས་སུ་བརྟུན་པ་རྣམས་ལ་ཡན་བཟུང་བ་ཟེན་ནས། ད་
ནི་དོགས་པ་ཁོང་ནས་དྲངས་ཏེ་མཐའ་དཔྱོད་པ་ཡིན་བས། ཁོ་ན་རེ། ལྷ་རྒྱ་གཞན་
གྲགས་དེ་ལ། ལུམ་པ་ལྷ་སྐྱ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ན། ལྷ་སྐྱ་སྐོག་གསལ་གྱིས་མ་ངེས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྱོན་མེད་དེ། ལྷ་སྐྱ་སྐོག་གསལ་གྱིང་བསྐྱ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་
སྐྱིས་སྐྱ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། སྒྲར་ཡང་སྒྱེ་བ་དོན་མེད་དེ།
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྱིས་སྐྱ་བཞིན། ཞེས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ཡིན་བས། མ་ངེས་པའི་སྒྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྱོན་པ་ནི། ལུམ་པ་ལ་སྐོག་གསལ་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་སྐོག་གསལ་པའི་སྐྱས་ནི། ཞེས་སྐོག་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུར་དག་དེས་གྲངས་ཅན་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་
ལ་མི་གཞོད་དེ། དེས་སྒྱེ་བ་མི་འདོད་པས་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱ་ན་རིགས་པ་
མཚུངས་སོ། །ཞེས་སྒྱོན་པར་བྱེད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་སྒྱེ་བ་བཀག་པས། ཞེས་སྐོག་གསལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་རྒྱ་བཤད་པའི་གཞན་གྲགས་དང་། དེ་ལ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་སྐོག་གསལ་
སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་མ་བཤད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་བཟོ་ཡིན་བས། སངས་རྒྱས་
བསྐྱུངས་རང་ལ་སྒྱོན་(༡༧)འཇམ་ག་གོ་སྐྱ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དག་དེ་ནི་དྲ་གྱིས་ལེགས་
པར་ཐོན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། ཡང་རི་སྐད་སྒྲས་པའི་དོན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་མེད་པར།
ཞེས་སྐོག་གསལ་ལོ། །སྒྱོན་དང་པོ་གཉིས་མི་འཇམ་ག་པར་བསྐྱར་ནས། གཉིས་པ་སྒྱོན་གསུམ་པ་

མི་འཕྲུག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐལ་པར་འཕྲུར་བ་བསྟོག་པའི་དོན་དང་ཡང་། ཞེས་སྟགས་
སོ། །དེ་ཡང་སྤར་ལེགས་སྟན་གྱིས་བསྟོག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འཕྲུལ་པའི་ཆོག་
ཟིན་དེ་ཉིད། སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་བསྟན་ཐལ་འཕྲུར་གཉིས་པོ་
དང་ཕྱགས་བསྟན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྱུར་རག་དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
འོན། ཐལ་འཕྲུར་གཉིས་པོ་དེའི་བསྟོག་དོན་ཁས་བླངས་པའི་སྟོན་སྟེན་ལ་བཤད་དམ་
སྟུམ་ན་མེད་དེ། སྤར་ཡང་སྟེ་བ་དོན་དང་ཕྱག་བཅས་གངས་ཅན་གྱིས་ཁས་བླངས་གིང་རང་
གིས་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་བསྟོག་དོན་སྤར་ཡང་སྟེ་བ་དོན་དང་ཕྱག་བཅས་
ལ་ཉེས་པ་མང་པོ་འཕྲུག་པ་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་འདོད་པས་སྟགས་ཅི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པས་ལེན་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིབ་པས།
སྒྲིབ་པ་ལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་འཕངས་པ་ན། བསྐྱོག་དོན་འཕེན་པ་པོ་ལ་ཚུར་མི་འཇུག་
སྟེ། བཟླ་བ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རྟེ། དོན་དེ་སྟོན་
ཚུས་པ་དང་བཟླ་བ་འདོད་གཉིས་ཡོད་ན་དོན་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་སྒྲིབ་པ་ལ་གཉིས་པ་ནི་གུངས་ཅན་གྱི་བདག་སྒྲེའི་
དམ་བཅའ་ལ་འགལ་འདུ་བཟླ་བས་ཐར་འགོག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དེའི་བསྐྱོག་དོན་རང་
གིས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཟླ་བ་ནས། འོ་ན། ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲིབ་
ནས་གཞན་གྱི་(༡༧)དམ་བཅའ་སུན་འབྱེན་པ་ཀླུ་སྒྲིབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན།
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། བམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལ་ན། ཞེས་སྟགས་དང་།
ཀླུ་སྒྲིབ་ཀྱི་དག་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སྟམ་ན། འོ་ན། སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་ལ་ཡང་
མཚུངས་སོ་ཞེས་དང་། མི་མཚུངས་རྟེ། འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གྲགས་གཙོ་བོར་
བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ་སྟམ་ན། དེའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཀླུ་སྒྲིབ་རང་གིས་གུང་ཅོད་

སྒོག་རང་འགོལ་དུ་ཐལ་འགྱུར་གཙོ་བོར་སྒོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་རྣམས་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་འགོལ་ཆོག་དང་སྒྱུར་བར་བྱུང། །

གཉིས་པ་ལེགས་ལྡན་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་མི་འཐད་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་
དང་། དེའི་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་བོ་ནི། དེ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་
གྲིས་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་རྣམས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྒྲིབ་མེད་དེ།
ཡོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ཤེས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྒོས་པ་འདིའི་དོན་དམ་པའི་
བྱུད་པར་ཆོས་ལ་སྒྱུར་རམ། ཆོས་ཅན་ལ་སྒྱུར། དང་བོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་ལ་ལྟོས་
ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་མི་འཐད། གཞན་གྲངས་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་མི་འཐད།
འདིག་རྟོན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྟོག་གི་
པ་འདིས། ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་ལ་སྒྱུར་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་མིག་
སོགས་བཟུང་ན། རང་ལ་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ། མིག་སོགས་ཀྱན་ཐོབ་པ་རྣམས་ཆོས་
ཅན་དུ་བཟུང་ན། གཞན་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྒྱུན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་
སྒྲོན་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཀྱན་ཐོབ་ཏུ་སྒྲིབ་དགག་པར་འདོད་ནས། ཞེས་སོགས་སོ།
འདི་དག་ནི་ལེགས་ལྡན་རང་གིས་དམ་བཅའ་ལ་དོན་དམ་པར་ཞེས་པའི་བྱུད་པར་དངོས་
སྒྱུར་ན་(༩༥ན)ཡང་། མིག་སོགས་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཀྱན་ཐོབ་
དང་དོན་དམ་གྱི་དོན་ལྡོག་གང་རུང་ཅིག་གིས་བྱུད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཚུལ་
མཐུན་སྒྲུང་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མཐའ་གཞན་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་
ན། ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ལ་བདག་སྒྲིབ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱུད་པར་སྒྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
ཡིན་སྟེ་ན། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གཏན་ཆོག་སྒྲིབ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དགག་བྱ་སྒྱུར་

ནས་འགོག་ཅིང། དེ་ཡང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་དབུ་མའི་ལུགས་ཡིན་པས་སྙམ་དུ་
དགོངས་པ་འབྱུང་། །

གཉིས་པ་ལ་སྒྲིན་སྒྲིང་བཟོད་པ་དང། དེ་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་སྒྲི་
མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཞེས་སྟགས་ཏེ། ཁོ་ན་ལེ། སངས་རྒྱལ་པ་གཞན་གྱིས་གྲངས་ཅན་
ལ་སྒྲི་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན། ལྷན་པར་དོར་བའི་སྒྲི་སྒྲི་ཙམ་ཚེས་ཅན་དུ་བབྱུང་ན་གཉིས་
ཀ་ལ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་གྲང་གྲངས་ཅན་ལ་མིག་སྟགས་དོན་དམ་པར་སྒྲི་
བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ན། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ལྷན་པར་དོར་བའི་མིག་སྒྲི་ཙམ་གཉིས་
ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཚེས་ཅན་དུ་འཛིན་ནོ། །ཞེས། གཉིས་པ་དག་ག་པ་དངོས། སྒྲིན་བཟོད་ཚུལ་
དེ་ལེགས་ལྡན་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ། དེ་རང་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོར་
བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲིང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། ལེགས་ལྡན་
གྱིས་གྲངས་ཅན་པའི་དོར་མིག་སྟགས་པདག་ལས་སམ་དོན་དམ་པར་མི་སྒྲི་བར་སྒྲུབ་པའི་
ཚོ། ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གཉིས་གྱིས་ཚད་མས་འགྲུབ་ཚུལ་ཐུན་མོང་པའི་ཚེས་ཅན་མེད་པར་
(༥༧)ཐལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་མིག་སྟགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པས།
མིག་སྟགས་གྱི་ངོ་བོ་བྱིན་ཅི་ལོག་འབྲུལ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་འཛོག་མི་རུས་པར། མིག་སྟགས་
གྱི་གནས་ལུགས་འཇལ་པའི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པས་རྟོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས།
དེ་ཡིན་ན་གྲངས་ཅན་གྱི་མིག་སྟགས་འཇལ་པའི་ཤེས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་དེའི་ལུལ་དུ་མེད་
དགོས་པའི་ཐྱིང་། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི། དྲང་ངེས་རྒྱུ་འབྱེད་གྱི་
དགོངས་པ་སྒྲུལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དུ་བཀྲལ་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་སྒྲི་བ་
བཀག་པ་སྒྲུབ་བྱའི་ཚེས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚོ། ཞེས་པ་དང། དེ་ཁོ་ནར་ཞེས་པ་འདི་གཉིས་

ཀྱི་རུས་པ་རྩུང་ཟད་མ་ཐོན་པར་ཡོད་དོ། །

སྒྲོར་རྩུལ་གཉིས་པ་ནི། འདིར་དོན་དམ་པར་སྒྲེ་བ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་
 སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པའི་ཆོ། དེགས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ངོར་མེད་དགག་མ་གཏོགས་མེད་
 བས། བྱིན་ཅི་ལྟག་ཙམ་གྱི་དོན་རྟེན་པའི་ཆོས་ཙན་མིག་སྟགས་དེ། དེ་ཁོན་ར་ཏེ། གནས་
 ལྷགས་རྟོགས་པའི་དེགས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ངོར་ཡོད་པ་ཉམས་ཤིང་མི་རུང་བར་ལེགས་ལྡན་
 བྱིས་ཁས་བྱངས་ལ། དེ་ལྟ་ན། མིག་རང་བཞིན་བྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་འདོད་པས། རང་གི་
 གནས་ལྷགས་སམ་གཤིས་ལྷགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་སྒྲོལ་གྱི་མིག་གི་གནས་
 ལྷགས་འཇལ་བའི་དེགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་རྟེན་དགོས་ཤིང་། བྱི་རྩོལ་བྱིས་མིག་སྟགས་
 འཇལ་བའི་ཤེས་པ་བྱིན་ཅི་ལྟག་གི་ཡུལ་དུ་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་བྱངས་པས། དེ་འདྲའི་ཐུན་
 མོང་བར་མི་རུང་བར་ཐལ། སྒྲོ་མའི་དོན་མེད་པར་ཁས་བྱངས་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་པ་སྟེ།
 འདི་ནི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ། རྟེན་ཆོས་ཙན་དེ་ཁོན་ར་གྲུབ་པ་ཉམས་པར་ཁས་བྱངས་
 པའི་སྟེང་ནས་གྲང་གཞན་དུ་བཤད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ། ལྷག་མཐོང་(༡༥ན)ཆེན་
 མོའི་དགོངས་པ་ལྟར་བཀོད་པ་སྟེ། འབྲུ་སྒྲོན་ལྷགས་མ་གཏོགས་ཆོས་ཙན་མཐུན་སྒྲུང་བ་
 འགོག་ལྷགས་ཀྱི་དེགས་པ་གཅིག་ཁོན་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་བྱིས་རང་བཞིན་བྱིས་གྲུབ་
 པ་ཁས་བྱངས་པས། གྲངས་ཙན་སྟགས་དང་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ལ་ཆོས་ཙན་མཐུན་
 སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་འགལ་བ་སྟོན་གྱི། སྒྱིར་ལེགས་ལྡན་སྟགས་
 རང་རྒྱུད་པ་དང་གྲངས་ཙན་སྟགས་ལ་ཆོས་ཙན་མཐུན་སྒྲུང་བ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་
 མོ། དེས་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་དེགས་པར་ཐལ། དེ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
 ཙན་རང་བཞིན་བྱིས་གྲུབ་པ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ཁས་ལེན་ན་ཆོས་ཙན་གཅིག་
 ཉིད་ཡུལ་ཙན་བྱིན་ཅི་ལྟག་མ་ལྟག་གཉིས་ཀའི་རྟེན་དོན་དུ་འབྲུལ་རུས་པས་དེ་མི་དེགས་

ཐད་ཀྱི་ལྟུང་རྩོམ་། །

[illegible]

དེ་ན་མས་ཀྱི་དོན་པ་གསལ་ནས། དཔེ་འགོག་པ་ནི། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་(༡༥བ)མོགས་ཏེ། ལྷ་ར་གྱི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་བཤམ། སངས་རྒྱལ་པ་
 ག་ཞན་གྱིས་གུངས་ཅན་དང་ཕྱེ་བྱག་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་མི་རྟག་པ་དང་
 བམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ཉན་ཤེས་ལ་གྲགས་པར་སྤྲང་བ་ཅམ་
 ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤྲང་དུ་ཡོད། བདེན་རྒྱན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་
 མིག་སྒྲི་ཅམ་པ་སྤར་བཤད་པའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བྱན་མོང་གི་ཡུལ་དུ་གཏན་མེད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐུན་སྤྲང་བ་འགོག་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་འདི། ཡོད་པའི་
 སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་རྟགས་ལ་ཡང་སྤྱིར་ནས་མཐུན་སྤྲང་བ་འགོག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བཀག་ཚུལ་དེ་ལོགས་ལུན་རང་གིས་ཁས་སྲུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་
གི་ཁྱིམ་རི་རྒྱན་བསྟན་པའི་དོན་འདི་ནི་རྟག་གི་པའདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྲུངས་པ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་མོགས་ཏེ། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་དང་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ལྡན་པ་སྟོར་ཚུལ་ལ་

བརྟགས་པའི་སྒྱུ་བརྗོད་བྱས་པ་འདི་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་ལུགས་
ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལྟེ་པས་མིག་སྟགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྱུ་བ་འདོད་ནས། མིག་སྟགས་ཚོས་
ཅན། སྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་བྱིར། དཔེར་
ན། སྤངས་ལས་འདས་པ་ཞིབ་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་
ཀྱིས་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྱུ་བརྗོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ཉན་ཐོས་ལྟེ་པས། ཉན་གི་སྒྱེ་མཆེད་ནི་སྒྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ལུལ་དང་ལྡན་
པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སྟགས་བཀོད་པ་ལ་ཡང་། ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་སྒྱུ་བ་
བརྗོད་ལྟར་ལྟར་བྱས་པ་ནུམས་རང་གི་བདག་སྒྱེ་འགོག་པའི་སྒྱུར་པ་སྟགས་ལ་ཡང་
མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་(༢༥)རྗེས་སུ་དཔག་
བ་དག་ལ་སྒྱུ་བ་རི་སྐད་སྒྲས་པ་བཞིན་དུ། ཞེས་སྟགས་ནི་གོ་སྒྲ་ལྟེ། ལྟར་ལྟར་བརྟག་པ་
བྱས་ནས་སྒྱུ་བརྗོད་པའི་སྒྱུ་བ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མི་འཇུག་ལྟེ། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར་
རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་ཡང་ཅི་ཡང་གང་ཡང་རུང་པ་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒྲོ་
ནས། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱུ་གསུམ་རྒྱུ་ལ་བྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀས་མ་གྲུབ་པར་གང་རུང་
གིས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི།
གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ལྟར་རྒྱུ་ལ་བྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་
རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་བྱི་རྒྱུ་ལ་རང་ཉིད་ལ་གཞན་པ་སྒྱུ་བ་ལྟེ་ཅིས་དཔེ་དང་སྒྱུར་
བར་བྱའོ། །དེས་ན་བྱོགས་སྤངས་སྟགས་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་ཞེས་སྒྲ་བ་
དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱུ་འདི་ཁས་ལེན་པར་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལྟར་ལྟར་འགལ་
བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་དགོངས་སོ། །བདག་སྒྱེ་འགོག་རྒྱུ་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

གཞིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་གཞིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྟོགས་གཞིས་ཀ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྦྱོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རྒྱ་མེད་ལས་ཀྱང་མི་
 སྐྱེ་མྱེ། རྒྱ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་། ཞེས་སྟགས་རྩ་བ་དང་། ཡང་འཇུག་པ་ནས་བཤད་
 པའི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་
 མེད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བརྟེན་པར་
 མཛད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་ལེགས་ལུན་གྱིས་སྒྲར་བཞིན་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱོག་དགོས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་
 བར་འཕེན་པ་དང་། ལན་འགའ་ཁ་ཅིག་ལས་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་སྒྲར་བཤད་པའི་
 སྦྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །(༡༧)ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་ལན་འགྲེལ་པས་སྒྲར་བཟུང་བ་ཟེན་
 བར་བཤད་དེ། གོ་སྤྱོད་བར་དགོངས་སོ། །དེ་ལ་ལེགས་ལུན་གྱིས་སྦྱོན་བརྟེན་ཕྱི་མ་རྣམས་
 ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱོག་ཚུལ་ལ་སྒྲ་མའི་རྟགས་བསྐྱོག་པ་སྦྱོར་བའི་རྟགས་
 དང་། སྒྲ་མའི་ཆོས་བསྐྱོག་པ་སྦྱོར་བའི་ཆོས་སུ་མི་འོང་བ་ལས། འདིར་རྟགས་བསྐྱོག་
 རྟགས་དང་ཆོས་བསྐྱོག་ཆོས་སུ་འཕེན་པའི་བསྐྱོག་ཚུལ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ཡང་རྣམ་བཤད་དུ། འདི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་བསྐྱོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྟགས་
 གསུངས་པའི་དོན་ཏེ། དེས་ན་དངོས་ཟེན་ཁས་སྒྲངས་དུ་མི་རུང་ཞིང་། འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་པའི་ཆོས་སྒྲ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དཔགས་ན་བསྐྱོག་དགོས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 ཏེ། ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་སུ་ཐལ་འགྱུར་བསྐྱེན་པ་མ་དགོངས་པའོ། །

འདིར་ཡང་སྒྲ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་

སྤྱི་ནས་བསྒྲིག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྟོན་དམ་པར་སྒྲིབ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་དང་དོན་
 དམ་པར་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྒྲིབ་དང་། རྟོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྒྲིབ་སྟོན་སྟེ་
 སྤྱི་འབྲེལ་ནས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགའ་པའི་འབྲུ་སྟོན་ལུགས་ཀྱང་འདིའི་རྗེས་
 འཇུག་ལ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་པའི་ཚིག་ཟེན་ལ་རྩུང་ཟད་འགྲིག་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་བཞེད་པ་
 འདྲའོ། །སྤྱི་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུན་ཏེ་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི།
 གཞུང་རྩ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་དང་། རྩུང་
 འབྲས་ཐུག་ཅིག་ཉིད་ན། ཞེས་སྟོན་སྟེ་དང་། གལ་ཏེ་རེ་རེས་བྱས་སྤྱི་བཤད་ན། ཐུག་བསྟེན་
 གཉིས་ཀས་བྱས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། རྩུང་དེ་ནི་འབྲས་ཐུང་དང་། (༡༤) ཞེས་
 སྟོན་སྟེ་ལ་ཁ་འཕང་དགོས་ཤིང་། རྩུང་པར་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་
 རྣམས་དང་། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱི་བཤད་པའི་གཞུང་ལ་དངོས་བསྟུན་འགའ་པ་བཞེད་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་དང་། བསྒྲིག་དོན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟོགས་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་འགོག་པ་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་རྩུང་པར་བཀག་ནས། གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་རྩུང་
 པ་སྤྱང་པ་ལ་གཉིས། ལུས་སྒྲིབ་མེད་སྟོན་སྟེ་ལ་རྩུང་སྤྱང་དང་། ལུས་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་
 མ་ལ་རྩུང་སྤྱང་དོ། །དང་པོ་ལ་ལུང་དང་འགའ་པའི་རྩུང་སྤྱང་དང་། རིགས་པ་དང་འགའ་
 པའི་རྩུང་སྤྱང་དོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོན་འབྲེལ་སྒྲིབ་འགག་སྟོན་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་ན། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ། ཞེ་ན། མི་འགའ་ཏེ། རྩུང་འགག་སྟོན་སྟེ་དམ་པར་ཡོད་པར་
 གསུངས་པར་དྲང་དོན་དང་། རྟོན་དམ་པར་མེད་པར་གསུངས་པ་དེས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། འདི་འདྲ་བའི་དྲང་དེས་ལུང་ལས་གསུངས་ཤིང་རིགས་པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདིར་སྒྲིས་པ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ་བ་
མེད་པ་ལ་སོགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་རྣམ་པར་གཞག་ན། ཞེས་པ་ནས། ཉིང་དེ་
འཛིན་ཀྱིས་པོ་དྲངས་པའི་མདོའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ནི། ཡང་ཁོན་རེ། སྟེ་སོགས་རྩན་པ་ཙམ་ཡིན་ན། རྩན་པ་ཙམ་ལ་ལས་
དང་འབྲས་ལུ་མི་རུང་བས་འཁོར་བ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟོག་ཕྱིར་དུ་སྟེ་མེད་
སྟོན་པའི་རྩམ་པ་ཡང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཀྱན་རྫོང་ཙམ་དུ་བསྟན་པ། མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་
བསྟན་མི་དགོས་པ། རྩན་པ་ལ་རྩུ་འབྲས་འཐད་ཚུལ་རྩས་པ་རྣམས་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་
སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྩན་པ་ཉིད་(༡༠ན)དུ་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདུན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་
འདི་འབྱུང་། ཞེས་སོགས་འདི་ཙམ་ཞིག་ཁོན་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ལུ་ལ་ཙན་ཚད་མ་ལ་རྩོད་སྤང་ནི། ཕྱགས་གྲུང་གི་སྒོ་བ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་
ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་དོ། སྟམ་པའི་ངེས་པ་འདི་ཚད་མ་ལས་
སམ་ཚད་མིན་ལས་སྟེས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཚད་མའི་གངས་ནི་དུ་ཞིག་ །མཚན་ཉིད་ནི་གང་།
ལུ་ལ་ནི་ཅི་ཞིག་ །རྩུ་གང་ལས་སྟེས་པ་རྣམས་བརྟོད་དགོས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དོན་
བརྟགས་པ་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་
པ་འདི་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ། རང་ལུགས་བཞག་པའི་སྟོན་ས་ལན་དངོས་དང་།
ཞར་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་རྩས་པར་འཆད་པ་ནི། ད་ལྟ་ཚད་
འགོག་དུ་གྲགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདིར་འགའ་ཞིག་དག་ཆོལ་བར་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་ནས།
དེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཞག་པ་མེད་པར་ཡོད་པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན། ཞེས་པ་ཡན་

གྱིས་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་བཟོད་ནས། བཟོད་པར་བྱ་སྟེ་གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ངེས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་སོགས་ནས། འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་པར་
ཡོད་དོ་ཅོག་མ་ལུས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ། ཞེས་
པ་ཡན་ཆད་གྱིས་རང་ལུགས་བཟོད་ནས། ཅི་སྟེ་ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་ཐ་སྟོད་འཛིག་
རྟེན་པ་འདི་ཉིད་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བསྟན་བཅོས་སུ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུ་མ་ན། ཞེས་པ་མན་
ཆད་གྱིས་གཞན་ལུགས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། འདི་དག་ཅུང་ཟད་ཅམ་སྒྲོས་པས་རྟོགས་
པར་མི་རུས་ཤིང་། ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། (༡༠བ)རབ་བྱེད་སོ་སོའི་དོན་འཆད་པའི་གོགས་སུ་
འགྱུར་བར་མཐོང་ནས། དེ་ཞིག་མ་བཟོད་ཅིང་། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲ་རྒྱུ་
གྱི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་གྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཆད་མ་ལ་མངོན་
རྟེན་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པ་སོགས་ཁས་ལེན་པ་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡང་ལུལ་
ཅན་ལ་མངོན་སུ་མ་མཆོན་ཉིད་པ་མི་འཛིག་པ་སོགས་གྲང་མི་འོས་པས། རིགས་པ་ཕྱ་ཞིང་
མཆོམས་ཟེན་པའི་འཛིག་ཚུལ་བརྟེན་དགོས་པར་ཡོད་དོ། ཇེ་ལྟ་ན་མཐའ་བཞི་འགོག་
པའི་རིགས་པ་ལས་འབྲེས་ཏེ། འབྲེལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་རྒྱས་
པར་བཟོད་ནས། ད་ནི་གཞུང་རྩ་བའི་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་འདི་ལ་
གསུམ། རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གྱིས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་དོན་གྱི་
འབྲེལ་བ་ཟོད། རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་
འབྲེན་ཚུལ། རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ཐ་སྟོད་འཛིག་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྤར་འགོ་སྒྲོས་པ་བཞིན། རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། འབྲས་སུ་ལ་སྟེ་བའི་རང་བཞིན་དགག་པ་དང་། སྟེད་བྱེད་ལ་སྟེན་གྱི་
རང་བཞིན་དགག་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་འཇུག་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གནིས་ལས། དམ་བཅའ་ནི། བདག་ལས་མ་
ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་པས་གཞན་
སྒྲིལ་གོག་པ་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །

དང་པོ་གཞན་སྒྲིལ་གོག་པ་ལ་རིགས་པ་གནིས་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིལ་པ་འགོག་པ་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་འགོག་པ་ལོ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་པ་
ནས། གཞན་འབྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་(༡༡)ན་པས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། འདིའི་
འབྲུལ་མཚམས་ནི། ལྷག་སྒྲིལ་ཞེས་བཞེད་པའི་ཆོ། འདི་སྒྲིལ་ཞེས་པའི་སྒྲིལ་ནི་བྱ་བ་དང་། སྒྲི་
རྒྱའི་དོན་དེ་བྱེད་པ་པོར་ཆོག་གིས་བཞེད་རྒྱལ་དང་། གྲོ་ལ་སྤར་རྒྱལ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་
འཛོག་དགོས་པས། དེ་ལྟར་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བའི་བྱ་བ་དང་། དེའི་བྱེད་པ་པོ་སྒྲིལ་གནིས་བྱ་བྱེད་
དམ་རྟེན་བརྟེན་པར་འཛོག་དགོས། དེ་ཙམ་ཞིག་ཐ་སྟོན་རྒྱུ་པ་ཙམ་དུ་རིགས་ཀྱང་། རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། ལན་ཅིག་དེ་ལྟར་དུ་སྤར་ན་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འགོ་དགོས་པས། ས་བོན་གྱི་སྟེང་དུ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་
བཞིན་དུ་རྟེན་སྒྲིལ་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲིལ་
བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བའམ་སྒྲིལ་མེད་དོ། །

མདོར་བསྟན། སྒྲིལ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྒྲིལ་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲིལ་ས་བོན་ལ་
སྒྲིལ་ཡོད་དགོས་པ་ལ། མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་དང་པོ་འབྲུལ་མཚམས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་དོན་གོ་བདེ་བར་བཞེད་ན། སྒྲིལ་ས་བོན་ལས་རང་
བཞིན་གྱིས་སྒྲིལ་ས་བོན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་སྒྲིལ་ས་བོན་ལས་སྒྲིལ་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ཡང་སྒྲིལ་ས་བོན་ལས་སྒྲི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་སྒྲིལ་ས་བོན་ལས་མི་སྒྲིལ་དེ། དུས་དེར་

ས་བོན་ཡང་སྤྱི་ཤུ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱི་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཛོག་གོ། དེ་དག་ནི་ས་
བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་སྤྱི་ཤུ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྤྱི་བ་འགོག་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་བ། སྤྱི་རྒྱུ་འོན་དེ་དང་སྤྱི་བ་ལ་མཛོན་དུ་
སྤྱོད་པའི་དུས་དེར་ཡོད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་སུ་སྤྱི་བ་ཡང་(༡༧)སྤྱི་བ་དོན་མེད་
དང་ཐུག་མེད་གཉིས་གྱིས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །འབྲེལ་འཛམས་འདི་དག་ནི། འདི་ཉིད་
དུ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྤྱི་བ། །འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་ན། །དེ་ནི་སྤྱི་འགྱུར་
དངོས་པོ་སྤྱི་བ། །མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྤྱི་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། སྤྱི་བ་འདི་ནི་
བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འདྲ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མགོ་
འཇུག་ཀྱང་ཏུ་དཔེ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཡང་སྤྱི་ཤུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྤྱི་བ།
དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་གཞན་ལ་མ་སྤྱི་བ་པར་སྤྱི་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ས་བོན་ལ་སྤྱི་བ་འཇུག་པ་མེད་
ནས་སྤྱི་བ་འགའ་པའི་བྱེད་པོ། །ཞེས་པས་ཀྱང་འགོག་ཀུས་ཏེ། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ས་གྱི་
འབྲེལ་འཛམས་སོ། །

སྤྱི་བ་བྱེད་པོ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལས་རྟོན་སོ་སོར་མ་
བྱེད་པར་ཐུག་མཛོད་དུ་རང་བཞིན་དགག་པ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གཞན་འགོག་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །
རྟོན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །པདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་དངོས་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དུས་ཀྱི་པདུན་པ་ལྟར་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་མེད་ཏེ། ས་བོན་རྣམ་པར་མ་འགྱུར་
པའི་དུས་ན་སྤྱི་ཤུ་མེད་པ་ཐུག་ དེ་ལྟར་ཡོད་ན་སྤྱི་ཤུ་ལ་མ་སྤྱི་བ་པར་སྤྱི་བ་སྤྱི་ཤུ་མེད་དུ་

འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །འདྲོད་ན། ས་མུག་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེ་གནིས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་ཏུས་མུ
 དེ་གནིས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། ཅུ་བའི་འདྲོད་པ་དེའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ།
 འཇུག་པར། གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་ཏུ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་
 རོ། །གཞན་ཡང་གཞན་དང་སྟེ་བ་གནིས་གཞི་མཐུན་འགོག་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་
 ཡིན་ན། ཀ་ལུམ་ལྟར་ཕན་ཚུན་ལྟས་མེད་ཀྱི་གཞན་ཡིན་དགོས། དེ་ལ་ལྟས་པ་མེད་བཞིན་
 ཏུ་དེ་ལས་སྟེ་ན། རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ་དགོས་པས། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་
 (༡༩༩)སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདྲི་ནི་ལྟར་འགྲེལ་བར་བཟུན་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ།
 འཇུག་པར་ཡང་། འོ་ན། མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འཇུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་
 མོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདྲི་ཡན་ཆད་ཏུ། རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་
 འགོག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གཞན་འགོག་པ་གནིས་ཅུ་བར་སྒྲིས་གིང་། གནིས་གའི་
 གཞི་མཐུན་འགོག་པ་འགྲེལ་བར་སྒྲིས་པས་གཞན་སྟེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུམ་བཞེད་
 དོ། །འོ་ན། ལྟར་བཤད་པའི་འཕྲུལ་འཆོམས་རྣམས་ལ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་གོ་བ་
 ཅུམ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པའི་འཕྲུལ་འདྲོད་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲན་ཚུལ་རྗེས་གཅེར་བ་དེ་མི་ལྟ་བུ་
 ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། འདིར་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་ལ། འོག་མ་ཀུན་ཏུ་
 དྲན་པར་བྱོས་གི། །དེ་ཡང་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་འཕྲུལ་མཆོམས་ཐམས་ཅད་ཏུ།
 རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལྟ་མོའི་ཆད་ཟེན་ནས། དེའི་དོན་སྟེ་ལོགས་པར་བཤད་པ་ཅིག་ལ་
 རག་ལས་པས། དེ་ལ་དགག་བྱ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་སྒྲིས་པ་དེའོ། །

དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྟེ་ཤར་ན། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་སྟེ་ཡང་འཆར་བས།
 རང་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པར། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་

དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡང་རང་བཞིན་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་
 མི། རྣམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས། ལེགས་པར་བཤད་དེ་ཕྱིར་
 རང་བཞིན་ལ་ནི། གསར་ཏུ་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པ། །རང་གི་དོ་བོ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་
 པའི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ། ཕྱིན་ཆད་ནམ་ཡང་གཞན་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་གསུམ་ཆད་བ་
 གཅིག་དགོས་ཤིང་། ཆོས་དེའི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་དེའི་སྟེང་ཏུ་གསར་ཏུ་མ་བཅོས་པར་
 དང་པོ་ནས་དེའི་གཤིས་ལུགས་སུ་(༡༡བ)གྲུབ་པ། དེའི་སྟེང་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་
 ལ་ལྟོས་མེད་ཏུ་གྲུབ་པ། ཕྱིན་ཆད་ཆོས་དེའི་རང་བཞིན་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་
 གསུམ་ཆད་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ཡང་། ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དེ་
 ལྟར་ཏུ་གྲུབ་ན་རིགས་པའི་དགག་ཕྱར་འགྱུར་ཁིང་། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 བེ་ཐ་སྟངས་ཅམ་ཏུ་རང་བཞིན་དེར་ཁས་བླངས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་
 ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་
 པར་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། དང་པོ་ནས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་སྟགས་སུ་འཕུལ་རུས་པ་ནི། རང་
 བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ལ། དེ་ལྟར་ཏུ་གནས་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལུས་པ་ལྟ་བུ་
 གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། སྒར་བཤད་པ་བཞིན་དང་པོ་ནས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་
 དང་། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་གསུམ་ཏུ་འཕུལ་རུས་པར་མ་ཟད། ལུས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་གྱུང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་ཏེ། ཆ་འགལ་ཞིག་ནས་གཅིག་དང་འགལ་ཞིག་ནས་གཅིག་
 མ་ཡིན་པར་ཡོད་ན། གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་ལ་མ་ཆད་
 པར་སྟངས་ཁིང་། དེ་ལྟར་ན་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་སྟངས་
 གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་དོན་མ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཚུལ་འདི་ནི་གནད་དུ་ཆེ་སྟེ། འོག་ནས་བཤོམ་བཞིན་པའི་ལམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་འགོག་པ་དང་། བདེན་པའི་གཅིག་བྱལ་བསྐྱབ་པ་སོགས་ལ་རྩལ་པ་ཆང་ཞིང་གོ་སྒྲ་
བའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་མཚན་ནས་ཀ་ལུམ་ལྷ་ལུ་ཐ་དད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་
ཡང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡིན་ན། ཀ་ལུམ་གྱི་སྟེང་དུ་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཆ་གང་ན་མེད་དགོས་པས། དེ་(༡༣)གཉིས་དངོས་པོར་རིགས་གཅིག་
པ་སོགས་སུ་མི་རུང་བར་ཡང་འཕུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འཕུལ་བ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྟོས་
མེད་སྟེར་བཤད་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་པས་མདོར་ན་འཕུལ་འཚམས་གྱི་འགག་མཐར་
ཐུག་པ་རྣམས་ལ་སྟེར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྟོས་གསུམ་པོ་དེ་གང་རུང་ཞིག་བཤད་
པར་བྱ་ན་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་བ་ཡོད་དོ། །སྟེར་བས་དག་གིས་རང་བཞིན་བྱུང་བར་
གསུམ་ལྟར་ཞེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་སུ་ལ་སྟེ་བའི་རང་
བཞིན་བཀག་ནས། སྟེང་བྱེད་ལ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་དགག་པ་ནི་དོན་གྱི་འབྲེལ་ལྟར་
བརྗོད་ན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། རྒྱུན་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བྱན་མོང་དུ་རང་བཞིན་དགག་པ་
དང་། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། ལས་
གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སྟེ་བའི་བྱ་
བ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱུན་དུ་རྟོགས་པ་དགག་པ་དང་། རྒྱུན་ལས་འབྲས་སུ་དངོས་
སུ་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱུན་དུ་རྟོགས་པ་དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། བྱ་བ་རྒྱུན་དང་ལྟན་པ་མེད། ཅེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྟོན་པར་
བྱེད་དེ། ཁོ་ན་རེ། འབྲས་སུ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་བཀག་གུང་རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་འབྲས་

ལུ་ཁྱེན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུ་བ་ཤི། མིག་སྟགས་ཁྱེན་གྱིས་འབྲས་ལྷུ་ལེ་བུ་བ་བསྐྱུ་བ།
བུ་བ་དེ་ལས་འབྲས་ལྷུ་ལེ་བུ་རྩ་མ་ན། ཁྱེན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུ་བ་ལ་འགོག་པའི་
ལན་ལག་ཏུ་བུ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུ་བ་ལ་ཐོག་མར་འགོག་པ་ནི། འབྲས་ལྷུ་ལེ་བུ་བ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུ་བ་ལ་ཡོད་ན། དེ་འབྲས་ལྷུ་ལེ་མེན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་དམ། ལྷུ་མ་
མེན་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རྟགས་དེ། (༡༡བ) ལྷུ་མ་མེན་སྒྲར་ཡང་ལྷུ་ལེ་བུ་བ་
དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། འབྲས་ལྷུ་ལེ་མ་མེན་པ་ལ་ལྷུ་ལེ་བུ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་ན། བུ་བ་ཡོད་དུས་དེར་བྱེད་པ་པོ་འབྲས་ལྷུ་དེ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་དེ་ལྟར་སྒྲོས་པའི་
རྟགས་པས་སོ། །

དེས་ན་བུ་བ་ཁྱེན་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། བུ་བ་ཁྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱུ་བས་པའི་
ཁྱེན་མི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། ཁྱེན་དང་མི་ལྟར། ཞེས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
བཀག་གོ། བུ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཁྱེན་ཉིད་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། ཀྱང་པ་གསུམ་པས་
བཀག་གོ། ཅི་སྟེ་བུ་བ་ཁྱེན་དང་ལྟར་པ་ཁོ་ནས་འབྲས་ལྷུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས། བུ་བ་ལྟར་ཡོད་
འོན་ཏེ་ན། ཞེས་པས་བཀག་གོ། མཛད་ན། ཀྱང་པ་དང་པོས་བུ་བ་ཁྱེན་ལྟར་བཀག། །
གཉིས་པས་ཁྱེན་མི་ལྟར་བཀག། གསུམ་པས་ཁྱེན་བུ་བ་དང་མི་ལྟར་པ་བཀག། བཞི་པས་
ཁྱེན་བུ་བ་དང་ལྟར་པ་བཀག་པས། རོན་བསྐྱུས་ན། འབྲས་ལྷུ་ལེ་བུ་བ་བསྐྱུ་བས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱེན་ལ་རང་བཞིན་མ་གྲུ་བ་པར་ཐལ། དེ་བཞི་ཀ་ཡང་མི་རྟགས་པའི་བྱིར་
ཞེས་པའོ། རང་ལུགས་ལ་སྒྲུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྷུ་ལེ་བུ་བ་བསྐྱུ་བ་ཅིང་།
དངོས་རྒྱུ་ལེ་སྟེང་གི་བུ་བ་དེ་ལས་སྒྲུག་དངོས་ལྷུ་ལེ་བུ་བས། བུ་བ་ཁྱེན་ལྟར་དང་ཁྱེན་བུ་བ་
དང་ལྟར་པ་ཐ་སྙད་དུ་ལས་ལེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མིག་སྟགས་ཁྱེན་འདི་དག་ལ་བཞེན་ནས་འབྲས་ལྷུ་མ་

ཤེས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་མཐོང་བས་རྒྱུན་དུ་འཛོག་གོ་སྒྲུབ་ན། ཞེས་པ་ནི། འདི་
དག་ལ་བརྟེན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ན། ཞེས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དང་། དེའི་ལམ། རི་སྤྱོད་མི་སྒྲུབ་དེ་སྤྱོད་དུ། ཞེས་པ་
སྒྲུབ་འབྲས་སུ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་མཐོང་བ་དེ་སྤྱོད་དུ་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ནས་
རྒྱུན་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན། བརྒྱད་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ་ལོ། །

གཞུང་འདིའི་རིགས་པ་དང་། རིག་ཆེན་དུ། འབྲས་སུ་དང་རྒྱུན་གྱི་(༡༩ན)བར་དུ་བྱ་
བས་ཆོད་པ་མི་འདོད་ཀྱང་། མིག་ལ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་འབྲས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པའི་
རྒྱུན་ཡིན་པ་དང་། མཐར་དེས་བསྒྲུབ་པའི་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ཞིག་ལས་འབྲས་སུ་སྒྲུབ་
རང་ལུགས་ལ་ཡང་འདོད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་
སྒྲུག་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་ནི། སྒྲུག་སྒྲུབ་ཞེན་པའི་དུས་ཞེས་པ་སྒྲུབ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་
ཁོ་ནར་འདོད་དགོས་པས། བརྒྱད་རྒྱུའི་དུས་སུ་བྱ་བ་དེ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱ་བ་དེ་ད་དུང་
མེད་པས། དངོས་རྒྱུའི་དུས་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེས་མཆོམ་ནས་སྒྲུག་པའི་འགག་
པའི་བྱ་བ་སྒྲུག་པའི་རང་དུས་ཁོ་ནར་འདོད་དགོས་པ་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ་འདི་ལ་བརྟེན་དེས་
འདི་སྒྲུབ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་འདི་ཡོད་པས་འདི་འདིའི་རྒྱུན་ནོ་ཞེས་འཛོག་པས་ན། རྒྱུན་ལ་
རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྒྲུབ་ན། མེད་དམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། ཞེས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཏེ། འབྲེལ་བ་
དེ་ཡང་བརྟགས་ནས། རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྟངས་དགག་ཅིང་། རྒྱ་དུས་སུ་མེད་
པའི་དོན་ལ་འདི་འདིའི་རྒྱུན་ནོ། ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། གང་གི་
རྒྱུན་དུ་འགྱུར་པའི་དོན་དེ་རྒྱ་དུས་སུ་མེད་པས་དེའི་རྒྱུན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ག་
ལ་འགྱུར། ཞེས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕུལ་འཆོམས་གྱིས་དགག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུན་ཐུན་མོང་དུ་འགོག་

གནིག་པ་ལྟར་ན། དེ་གནིག་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་བྱ་དང་དམིགས་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དམིགས་བྱ་ཡོད་དུས་དམིགས་བྱེད་མེད། དམིགས་བྱེད་ཡོད་དུས་དམིགས་བྱ་མེད་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། །དམིགས་བྱེད་དམིགས་པའི་སྒྲ་རོལ་ན་ཡོད་མེད་ནི།
རང་གི་དམིགས་རྒྱུན་དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་དུས་སུ་མེད་པ་གནིགས་ལ་ཤེས་པར་
བྱོས་ཤིག །རང་ལུགས་ནི། དམིགས་རྒྱུན་གྱི་དུས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་རྒྱུན་
ཁས་ལེན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དགག་པ་ནི། ཚེས་རྒྱུ་མས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་སྟགས་
ཏེ། རྒྱ་སྒྲ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་འབྲས་བུའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་སྟུང་(༡༥ན)ན། ཐ་
སྟོད་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་འགགས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ནི་རྩ་བའི་དངོས་བསྟན་པ་ཅིག་ཡིན་ལ། ཡང་ན་འདི་ལྟར་སྟུར་ཏེ། འགགས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤྱོད་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟུར་བསྟན་ཟིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤྱོད་འགག་རང་བཞིན་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོན་དམ་དུ་ཡང་འགག་པར་བྱའོ། །རང་ལུགས་ནི། རྒྱུ་ཤེས་
སྟགས་འགག་ཁམ་དེ་ནིད། ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་ཁས་ལེན་གྱི། འགག་ཟིན་པ་དེར་
ཁས་མེ་ལེན་ནོ། །

བཞི་པ་བདག་རྒྱུན་འགོག་པ་ནི། རྒྱ་གང་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་གང་འབྲུང་བ་བདག་རྒྱུན་
དུ་གསུངས་པས། དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་
གྱི་ཡོད་པ་དེ་ནིད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱས་པར་

བཀའ་འཁམས། དེ་མཁོས་ཀྱི་འཇུག་བསྟུ་བ་ལ་མཁོས། འབྲས་བུ་ལ་སྒྲེ་བ་བཀའ་པའི་
འཇུག་བསྟུ་བ་དང་། སྒྲིད་བྱེད་ལ་སྒྲེ་བ་ཀྱི་རང་བཞིན་བཀའ་པའི་འཇུག་བསྟུ་བ་ལོ། །

དང་པོ་ནི་རྒྱུན་རྒྱུ་མཉམས་སྤྲོད་འདུས་པ་ལས། ཞེས་སྟགས་དེ། རྒྱུན་སྤྲུལ་མ་སྟགས་སྟོ
སྟོ་བ་དང་འདུས་པ་གང་ལ་ཡང་འབྲས་སུ་སྤྲུལ་སྟེ་དཔར་བཤམ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྤྲུལ་སྟེ་ཆོས་ཅན། དེ་དག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟེ་བར་བཤམ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། བྱལ་པ་མེད་ན། སྤྲུལ་སྟེ་ཆོས་ཅན། འདུག་མ་ལས་ཀྱང་སྟེ་བར་བཤམ། སྤྲུལ་མ་
སྟགས་བྱུང་མེད་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ནི།
དེ་ཀ་ཆེན་དུ་རྒྱུན་གྱི་ངོས་ནས་འགོག་པ་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། འཕྲོས་འཆོམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ལ། (༡༥བ)དོན་གྱི་འབྲེལ་ནི། དངོས་པོ་རྒྱུ་མཉམས་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་པའི་བཤད་པ་སྟེ་
མ་དེའི་འཇུག་བསྟུང་པ་ཡིན་དེ། འདིར་ཡང་། ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་། ཞེས་པས།
གཞན་འབྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བྱལ་པ་བསྒྲུབ་པར་འགྲོ་ཞིང་། དེས་ན་དེ་གསུམ་
པ་མི་སྟེ་སྟེ་བར་ཡང་གོ་རྒྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་ལུ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་སྟགས་དེ། ཁོ་ན་རེ། འབྲས་ལུ་
རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟེ། རྒྱུན་རྒྱུ་མཉམས་པདག་གིས་
རང་བཞིན་མེད། ཞེས་སྟགས་གྱིས་འགོག་ཅིང། ཡང་རྒྱུན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་
སྟེ། རྒྱུན་མིན་ལང། རྒྱུན་མིན་རང་བཞིན་འབྲས་ལུ་ནི། ཡོད་མིན། ཞེས་པས་འགོག་ དེས་ན་
རྒྱུན་དང་རྒྱུན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སོ་སོར་མ་དཔེ་སོ། ཞེས་པ་ནི། འབྲས་
ལུ་མེད་པས་ན། རྒྱུན་མིན་རྒྱུན་དུ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། ཁཛོད་ར་ན།
སྟེར་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཀའ་ནས། དེ་བས་ན། རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་མ་
གྲུབ། རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཡང་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་དཔེ་བཤམ་དོ་བོ་ཉིད་

ཀྱིས་མ་གྲུབ། ཅེས་འཇུག་བསྟུན་པར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ལྷ་ར་བཤད་པའི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་སྒྲོལ་མི་འདྲ་བ་རབ་བྱེད་
འདིར་དངོས་སུ་ཐོན་པ་ནི། གཞན་སྒྲེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྩ་བར་སྒྲོས་པ་གནིས།
སྒྲིན་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པ་བྱམ་མོང་དུ་བསྟན་པ་གསུམ། མོ་མོར་བསྟན་པ་
བཞི་སྟེ། རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དགྲ་དང་། ལྷ་མའི་འཇུག་བསྟུན་
ལ་གཅིག་དང་། ཕྱི་མའི་འཇུག་བསྟུན་ལ་གནིས་དེ། བརྒྱ་གནིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་སྒྲོས་པར་
བྱས་དེ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་འཛིན་པའི་ཞེན་ལུལ་སྟན་དབྱང་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆོད་ནས། གནིས་
པ་རིགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་(༡༦ན)བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་
རྒྱལ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ལ་སྐར་ཡང་ལོགས་སུ་བཞོད་ག་ལ་དགོས། དད་
པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ལས་དང་པོ་པ་དག་གིས་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་འདིའི་ནང་ནས་འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་འཇུག་སྒྲེ་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་རྒྱལ་ཡོད་པ་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ། དེའི་འཛིན་
སྟངས་ཀྱི་ལུལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོད་ལྷ་ར་བཞིན་སྒྲོ་ལུལ་དུ་འཆར་བར་བྱས་ནས།
འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་ན། འབྲས་སུ་འདི་ངོས་ནས་སྒྲེ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
བམ། རྒྱའི་ངོས་ནས་སྒྲེ་བྱེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་སྟུང་དུ་བརྟགས་ལ།
དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲེ་བའི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་གནིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
འབྲས་སུ་ལ་སྒྲེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འདུག་སྟུང་ངེས་པར་བྱེད། གནིས་པ་ལྷ་ར་ན་ཡང་།
རྒྱ་སྒྲིན་འདི་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དེ་འབྲས་སུ་ལ་བྱ་བ་འདི་བྱེད་ཅེས་པའི་
བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་གྲུབ་བམ། འབྲས་སུ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གྲུབ་པ་གང་

དུ་འདུག་སྐྱམ་དུ་བརྟགས་ནས། དང་པོ་ལྟར་ན། འབྲས་ལུ་མྱེ་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་སྒོ་
ནས་རྒྱུན་འདི་རྒྱམས་ལ་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དམ། བསྐྱབས་ཟེན་པའི་བྱ་བ་དེ་དང་
ལྟར་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་ལ་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་སྐྱམ་དུ་བརྟགས། དང་པོ་
ལྟར་ན། བྱ་བ་དང་མི་ལེན་པའི་རྒྱུན་དང་། རྒྱུན་དང་མི་ལྟར་པའི་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་
མེད་ཅིང་། བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ནི་རྒྱམ་ཤེས་ལྟ་བུའི་འབྲས་ལུ་མྱེས་ཟེན་མ་ཟེན་གང་ལ་
ཡང་མེད་པས། དེ་བསྐྱབ་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་མི་འདུག་སྐྱམ་པ་ནི། བྱ་བ་
རྒྱུན་དང་ལྟར་པ་མེད། ཅེས་སྟགས་(༢༧)གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། རྒྱུན་གྱིས་
བསྐྱབས་པའི་སྒོ་པའི་བྱ་བ་དང་ལྟར་པར་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་རྒྱུན་དུ་འཛོག་ན། འབྲས་ལུ་
དངོས་ལུ་མྱེ་བཞིན་པར་མ་མཐོང་བར་དུ་རྒྱུན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཐལ་བས་དགག་གོ། །

བརྟག་པ་གཉིས་པ་འབྲས་ལུ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་
དམ་སྐྱམ་ན། འབྲས་ལུ་རྒྱ་དུས་ལུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ལ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་འགོག་པར་བྱས་པས། སྒྱུར་རྒྱུན་ཙམ་ལ་རང་བཞིན་མི་འདུག་སྐྱམ་པ་
དང་། ལྷན་པར་དུ་དམིགས་རྒྱུན་སྟགས་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་དེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟག་དེ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་འདྲིན་པར་བྱས་ནས། མཐར་དེ་བས་ན།
འབྲས་ལུ་དངོས་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གང་ན་མི་འདུག་ཅིང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་དངོས་ནས་
རྒྱུན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་གང་ན་མི་འདུག་སྐྱམ་དུ། འཇུག་བསྐྱས་ཀྱི་
རིགས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་སྒྱུར་ཡང་རྒྱ་མཚན་མདོ་ཙམ་དེའི་སྒོ་ནས་ཡོད་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
རིགས་པ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་རྒྱམས་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་བྱི་མ་རྒྱམས་བསྐྱན་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་ལ་རང་
བཞིན་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ལྷགས་དེ་ཆེར་འགོ་དགོས་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རིགས་པའི་
རྒྱམ་གྲངས་མང་ལྷང་ལ། ལྟ་བུ་རྟགས་པའི་སྒྲིའི་ལུ་ཆེ་ཆུང་ལྷན་མེད་པར་འགོ་བས།

བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་སྟོར་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱལ་པར་སྟོན་མི་སྟོན་གྱི་བྱུང་བར་གསུངས་པའང་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སྐབས་འདིར་ཆོག་གསལ་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་བྱངས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱན་པར་བྱས་ལ་དེའི་སྟོན་སྒྲུང་ངེས་པ་བྱང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ཐ་སྟོང་འཛོག་ཚུལ་ནི་གཉིས་དེ། དངོས་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་དབྱུད་(༢༡ན)པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན། རྒྱ་འབྲས་ལ་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྱུ་བའི་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་མེད་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་རྣམ་གཞག་གཅིག་ཇི་ལྟར་འཐད་སྟམ་ན། མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞིག་མེད་ཀྱང་། ད་ལྟ་རང་ཅག་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་གནོད་བྱེད་པར་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་སྟོ་ལ་སྟངས་བ་ཙམ་དང་། འདི་ལས་འདི་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོང་ཙམ་གྱིས་བཞག་ཅིང་། སྟར་བཤད་པ་ལྟ་སུའི་བརྟག་དབྱུད་མ་བྱས་པས། རང་དགའ་བསྟོན་མེད་དུ་སྟངས་བའི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་རྣམ་གཞག་འདི་ཉིད་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་སྟར་གྱི་རིགས་པས་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་སུ་བསྟོན་མེད་དུ་སྟངས་བ་ཡིན་པས། སྟུ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལེགས་པར་སྟོམས་ཤིག །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་འདི་དབྱུད་དེ། ལུགས་འདིའི་ཐ་སྟོང་འཛོག་ཚུལ་གྱི་མཚམས་འདིར། རྗེ་ཡབ་སྐུས་གྱིས། དཀའ་ས་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དང་། ལྟ་བུ་རྣམ་དག་གི་གོ་བ་མཐའ་ཆོད་པ་དཀའ་ཞིང་། དེ་བྱུང་ན་སྟོང་པ་སྟེ་སྒྲི་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྟོན་གྱི་དབུ་མའི་བཤད་སྟེལ་བ་དག་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འདོད་པ་ཞིག་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འབྱུང་ངོ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཆོད་

མས་ཐུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས། ལྷ་མ་རྟག་མཐའ་དང་། བྱི་མ་ཆད་མཐའ་ལྷང་བའི་ཕྱོགས་སུ་རྩེ་ཡང་སྤྲོས་བཞེད་པ་ལས། ལུགས་སྤྱི་མའི་འབྲུལ་གཞིའི་ཆུ་བ་སྤྲོས་བཞེད་པ་བཞིན་དོན་དམ་འཇུག་པའི་ཆད་མའི་ལུལ་ལ་དོགས་པ་མ་ཆད་པ་ཁོན་ལ་ཐུག་ཅིང་། ལུགས་བྱི་མ་འདི་དཔུང་མའི་གཞུང་བཞེད་ཀྱི་སྤྱོད་འཛིན་ཆེན་མོའི་འདོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་ལུལ་ལ་དོགས་པ་ཆེས་ཐུག་ཡོད་པ་དཀའ་ས་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་མ་(༡༥བ)ཆད་པ་ཁོན་ལ་ཐུག་པ་རང་རེས་འདོད་པའི་བྱིར། འདིར་ཐ་སྙད་འཛིན་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ཐུང་བོའི་སྤྱོད་དུ་རང་མ་གང་ཟག་ཅེས་པའི་མིང་གིས་བཞེད་པ་ཅམ་དང་། རྟག་པས་བདགས་པ་ཅམ་འདི་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་གི་དོན་འདི་ལྷ་སུ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པར་སྤྲོས་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ཟེན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མཐོ་ཡོར་གྱི་སྤྱོད་དུ་ཡང་གང་ཟག་གི་དོན་མེད་ཀྱང་། འདི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་མིང་དུ་བཞེད་པ་ཅམ་དང་། འདི་གང་ཟག་གོ་སྤྱི་ལྷ་སུ་རྟག་པས་བདགས་པ་ཅམ་ཞེས་ཡོད་པར་མཚུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་ན་ཐུང་བོ་དང་མཐོ་ཡོར་གྱི་སྤྱོད་དུ་གང་ཟག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཅི་ཡིན་སྟོན་ཤིག །འདི་ལ་རང་རེའི་དཔུང་མ་ཡལ་ཆེར་གྱིས། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཐུང་བོའི་སྤྱོད་གི་གང་ཟག་གིས་སྤྱི་བཞེད་དང་གཡོ་འབྲུལ་སྟགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ལུས། མཐོ་ཡོར་གྱི་སྤྱོད་གི་གང་ཟག་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་ལུས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྱི་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཐུང་བོའི་སྤྱོད་གི་གང་ཟག་གིས་དོན་བྱེད་པར་རང་རེའི་སྤྱོད་ལ་སྤྱང་ཞིང་། མིང་དུ་བཞེད་པ་འདི་ཅམ་ལ་བསམས་ནས། སྤྱི་བཞེད་སྟགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་འཛིན་གཤམ། དེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་རང་གི་ངོས་ནས་བྱུ་བ་བྱེད་པར་ཡོད་པ་གང་ཡིན། བྱི་མ་ལྷ་ར་ན་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་ཐུབ་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཞེ་ཐུགས་སུ་

འཆངས་འདུག་གོ། ཅི་སྟེ་དང་པོ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན། མཐོ་ཡོར་གྱི་སྟེང་དུ་འདུག་སྟེ་བཞུགས་
དང་། གཞུ་ལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་སློལ་སྟངས་ཞིང་། འདི་འདི་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་དག་ཏུ་
སྟེ་བ་ཡང་ཡོད་པས། གང་ཟག་གི་དོན་བྱེད་ཀྱིས་པར་མཆུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་
དག་འདི་སྟུམ་དུ། ལུང་པོའི་སྟེང་གི་གང་ཟག་དང་མཐོ་ཡོར་གྱི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གཉིས་
ཀྱིས་ལུ་རང་དོས་ནས་བྱ་བ་བྱེད་མི་བྱེད་སྟགས་ཀྱི་བྱེད་པར་མི་འབྱེད་ཀྱི། དེ་གཉིས་ཀྱི་
སྟེང་དུ་གང་ཟག་གོ་སྟུམ་དུ་འཛིག་པའི་སྟོ་གཉིས་ལ་ལྷ་མ་ཐ་སྟངས་པའི་ཆོད་མ་དང་།
(༡༥)ཕྱི་མ་ལོག་གེས་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་མི་མཆུངས་སོ་ཞེན། ལན་
འདི་ཉིད་རྗེའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཡང་། ད་དུང་མཐའ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ལུང་པོའི་སྟེང་དུ་གང་
ཟག་གོ་སྟུམ་པ་དང་། མཐོ་ཡོར་གྱི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གོ་སྟུམ་པའི་སྟོ་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་སྟངས་
པའི་ཆོད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་པར་གང་གིས་འབྱེད། ཡང་ལྷ་མ་ལ་གང་ཟག་ཐ་སྟངས་དུ་
ཡོད། ཕྱི་མ་ལ་མེད་ཅེས་པའི་ལན་བད་བན་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལས་མ་འདས་སོ། །

ཡང་ཐུང་པོ་དང་མཐོ་ཡོར་གཉིས་ལ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་རུང་བ་དང་མི་རུང་
པའི་ཐུང་པར་ཡོད་དོ་སྟུང་ན་ཡང་། ཞིབ་རྒྱུ་མ་བདགས་པ་ཡིན་དེ། གང་ཟག་གི་གདགས་
གཞིར་འཛོག་པ་ཡང་སྒྲིམ་པར་བདགས་ནས་འཛོག་པ་མ་གཏོགས། གདགས་གཞིར་
གྱུར་པའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་མི་འཛོག་པས། ཅུང་པ་སྔ་མ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེ་
མཚན་དེའི་ཕྱིར་སྔ་མ་ནུམས་གྱིས་ཐ་སྟད་དུ་འཛོག་ཅིས་པའི་ཐ་སྟད་ནི། མིང་དང་སྒྲིའི་ཐ་
སྟད་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་པས། རི་བོང་
གི་རྩ་དང་བུམ་པ་སོགས་ལ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་མཚུངས་གྱུང་། དེ་ཅུམ་གྱིས་ཡོད་པར་
འཛོག་མི་རུས་པར་འདོད་དོ། །ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་ལ་ནི་འབྱུལ་པ་ཁོན་མ་གཏོགས་མ་
འབྱུལ་པ་གཏན་མེད་པར་འདོད་དེ། མདོ་དང་། ཐ་སྟད་པའི་སྒྲོ་ལ་ཡུལ་འཛོག་རུས་ཀྱི་ཚད་

མ་ཞིག་དང་། དེ་ལྟར་མི་རྣམས་པའི་ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་གཉིས་འཛོགས་ཤེས་པས་ལན་ནོ། །

དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི། ལུང་པོའི་སྡེ་དུ་གང་ཟག་གོ་སྐྱམ་དུ་སྐྱམས་ཏེ་འཛོགས་པའི་
སྒོ་འདིས་ཐིམ་ལྷན་བཞག་པ་ལྟར་ལུང་པོའི་སྡེ་དུ་གང་ཟག་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐ་སྐྱད་བྱས་
པ་ལ་སྐྱམ་གྲང་གཞོད་པ་མེད་པར་ཐ་སྐྱད་པའི་མངོན་སྐྱམ་སྐྱེས་གྱིས་གྲུབ། མཐོ་ཡོར་
གྱི་སྡེ་དུ་གང་ཟག་སྒོས་བཟུང་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་ལ། བྱིས་ཉེ་བར་བྱིན་
ནས་དབྱུང་(༡༥བ)བྱིན་ཐ་སྐྱད་པའི་སྒོ་རང་འགའ་བས་གྲང་གཞོད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་
ཡང་ལུང་ཟད་བརྟགས་ན་མཐར་སྒོས་པར་བཞག་ལ་མཚམས་བཟུང་བ་ཅིག་དགོས་
སོ། །དེའི་བྱིར་མཐོ་ཡོར་གྱི་སྡེ་དུ་མིག་དག་པས་གང་ཟག་མ་རྟོན་པའི་གང་ཟག་ཐ་སྐྱད་
དུ་མ་རྟོན་པ་ཡིན་ལ། ལུང་པོའི་སྡེ་དུ་གང་ཟག་ཐ་སྐྱད་ཅམ་དུ་རྟོན་གྲང་། གང་ཟག་གོ་
སྐྱམ་པའི་ཐ་སྐྱད་བསྟོན་མེད་འདི་ཅམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་ད་དུང་ཡང་ལུང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་
ཚོགས་པ་གང་ཞིག་གང་ཟག་ཡིན་ཞེས་དབྱུང་པ་ན། མཚམས་འདི་ནས་གང་ཟག་གི་དོན་
དམ་ལ་དབྱུང་པར་སོང་བས། དེ་ལྟར་དབྱུང་པའི་མཐར་མ་རྟོན་གྲང་གང་ཟག་ཐ་སྐྱད་དུ་
མ་རྟོན་པ་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། མཐོ་ཡོར་གྱི་རྩལ་ཚོགས་པ་དང་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལས་
གང་ཞིག་གང་ཟག་ཡིན་ཞེས་དབྱུང་པ་ནི། གང་ཟག་གི་དོན་དམ་ལ་དབྱུང་པ་མ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྐྱམ་ན། མཚམས་འདིར་ཡང་སྐར་བཤད་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་དྲན་པར་བྱོས་
ལ། མཐོ་ཡོར་གྱི་རྩལ་ཚོགས་པ་དང་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་གང་ཟག་གི་མཚན་
གཞིར་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གྲང་དེ་ལ་མེད་པས་མཐོ་ཡོར་གང་ཟག་
དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐ་སྐྱད་པའི་སྒོ་རང་འགའ་བས་འཛོགས་རྣམས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

འདི་ཡང་མཐར་སྒོས་པར་བཞག་ལ་བྱག་དགོས་སོ། །ཡང་མཐོ་ཡོར་གྱི་རྩལ་རེ་རེ་བ་
དང་ཚོགས་པ་གང་ཞིག་མཐོ་ཡོར་དུ་གྲུབ་སྐྱམ་དུ་དབྱུང་ན་ནི། མཚམས་འདི་ནས་མཐོ་

ཡོར་གྱི་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པར་སོང་བས། དེ་ལྟར་དབྱེད་པའི་མཐར་མཐོ་ཡོར་མ་རྟེན་
 བ་ཐ་སྟངས་པའི་སྒོ་རང་འགའ་བས་འཛིག་མི་རུས་སོ། །ཐ་སྟངས་དུ་འཛིག་ཅིས་པའི་ཐ་སྟངས་
 གྲང་འཛིག་རྟེན་རང་འགའ་བ་ལ་ཡེ་མ་གྲགས་ཤིང་། དེ་དག་གི་སྒོའི་ཡུལ་ལས་འདས་
 པའི་ཐ་སྟངས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གྲང་ཐ་སྟངས་པའི་སྒོ་རང་འགའ་བ་དང་བསྟན་
 རས་འཛིག་དགོས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིགས་མི་འདྲ་བ་དང་། འགྲོ་བ་རིགས་མི་
 འདྲ་བ་སྟགས་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་། གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཐ་(༡༧)སྟངས་
 འགའ་བ་བདགས་བ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གྲང་རང་རང་གི་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་
 དགོས་པས། ཐ་སྟངས་པའི་སྒོ་རང་འགའ་བས་གཞོན་པ་ཡོད་མེད་སྟགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རང་
 ཅག་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རིགས་མཐུན་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐ་སྟངས་འཛིག་ཚུལ་གྱི་མཐའ་
 མི་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱུ་མའི་ལྟ་བའི་དཀའ་ས་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་
 བས། ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དྲན་པར་བྱས་ལ་མཆོམས་འདིར་སྒོའི་མཐུ་བསྟེད་པར་
 བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་ལྟར་རང་ཅག་ལྟ་བུས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་གི་གོ་བ་
 མཐའ་ཆོད་པར་འཆོལ་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ན་ནོ་ཞེས་དབྱེད་པའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་
 ཡིན་ལ། གོ་བ་རྣམ་དག་ཅིག་སྟེས་ནས། རི་ལྟར་སྟེད་པའི་ཚུལ་ལ། ད་ལྟའི་ལས་དང་པོ་
 བ་ལ་གཙོ་བོར་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲིང་བ་འདོན་ཚུལ་ཞེས་པའི་འབྲིད་ཚུལ་གལ་ཆེ་བས། རྩེ་
 བཙོང་ཁ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཆེས་ཕྱ་བ་ཡོད་པ་རྣམས། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་
 ལས་བཙལ་བར་བྱོས་ལ་དལ་བ་དོན་ལྡན་བྱའོ། །

འདིར་སྒྲུབ་པ། ཤིན་རྒྱ་ཆེས་ཕྱའི་རིགས་བ་མི་བཟོད་པས། །རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་
 སྟེ་བ་མི་འོས་ཞེས། །རྒྱ་མའི་སྤང་བས་ཡང་ཡང་སྟོད་པ་ན། ཡིད་བྱེད་དབྱུ་མའི་ལམ་དུ་

ཅིས་མི་འགོ་ཞེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་དང་པོའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བཟྍེད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་དང་བགོས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

གཉིས་པ་རབ་བྱེད་གཉིས་པའི་གཞུང་དོན་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་ཚུལ་ལག་ཟུམ། རབ་བྱེད་
འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གྱིས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བཟྍེད།
རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་འབྲེན་ཚུལ། རང་
བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ཐ་སྟངས་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཚོན་བཟྍེད་དུ། འོང་བ་མེད་
པ་འགོ་མེད་པ། ཞེས་པའི་དོན། བྱེད་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་ཆོས་འགོ་འོང་རང་བཞིན་མེད་
བས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པར་འགྲེལ་ཚུལ་(མ་པ)གང་ཡིན་སྟུང་ན། གང་ཟག་ལ་འགོ་འོང་
གི་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་རབ་བྱེད་འདི་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ལས་བྱ་བྱེད་ལ་སོས་ར་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་འགོག་
ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད། ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་བསྟུ་བལོ། །དང་པོ་ལ་བཞིར་འདུས་ཏེ། ལས་
ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་དང་། བྱ་བ་ཡོད་
པའི་སྐབས་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་དང་། བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་
བལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལམ་གསུམ་ལ་བྱ་བ་སྦྱིར་དགག་པ་དང་། བགོས་བཞིན་པ་
ལ་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་རྩ་དགག་པལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྦྱིར་ལས་དང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་
པ་ནི། ཚིག་གི་བཟྍེད་ཚུལ་དང་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྐབས་སྐབས་གྱིས་འཇུག་པར་
གིས་དགོས་ཏེ། ལན་ཅིག་བྱེད་པ་པོར་སོང་བ་དེ་ཉིད་སྐབས་གཞན་གྱི་ཆེ་ལམ་དང་བྱ་བར་
སོང་བ་སོགས་གིན་རྒྱུ་མང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱས་འབྲས་བྱ་བ་སྦྱེད་པ་དང་།

གང་ཟག་འགྲོ་འོང་སྟེ་བ་སྟགས། བྱད་གཞི་གཅིག་དང་བྱད་ཚེས་སྤྱར་བ་རྒྱུ་ལ་རང་
བཞིན་འགོག་པའི་ཚེ། ལས་བྱ་བྱེད་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་བརྟགས་ཏེ་འགོག་པ་ནི། ཟབ་མེད་
དོན་ལ་ངེས་པ་ལྟལ་བྱུང་འདྲེན་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོ་གསལ་ནས་
རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གཞིལ་བར་མཛད་དོ། །

དེས་ན་སྒྲུབས་འདིར་ཡང་། འདི་ལ་འགྲོ་ཞེས་པའི་སྒྲོན་མ། གང་ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་
ཉིད་ལས་དང་། འདི་འགྲོ་ཞེས་པའི་སྒྲོན་མ། འགྲོ་བ་པོའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོར་
འགྱུར་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་བྱ་བར་འཛོག་དགོས་སོ། །དེ་
ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡང་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱར་སྤང་ཟེན་པ། བྱ་བ་མ་བརྒྱུ་མས་
པའི་སྤང་མ་ཟེན་པ། བྱ་བ་བརྒྱུ་མས་ནས་འགགས་མ་ཟེན་པའི་བགོམ་བཞིན་པའོ། །དེ་
ཞིག་གསུམ་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འགོག་པ་ན། དེ་ཞིག་(༤༠ན)སྤང་ལ་མི་འགྲོ་ཏེ། ཞེས་
སྟགས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་སྤང་མ་སྤང་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་ལུང་གསུམ་མི་སྤྱིད་ཀྱང་། འདིར་ནི་རྒྱར་བཤད་པ་དེ་འདྲ་བའི་སྤང་མ་སྤང་
གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ལུང་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སྤང་མ་སྤང་དེ་གཉིས་ལ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་
བ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་འགོག་ཅིང་།

གསུམ་པ་བགོམ་བཞིན་པ་ལ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་
རྩ་བ་རང་གི་རིགས་པ་ནི་འོག་ཉིད་དུ་སྒྲོན་པར་འགྱུར་ཞིང་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པ་
སྒྲུབས་འདིར་སྒྲུས་པ་ནི། སྤང་མ་སྤང་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བགོམ་བཞིན་པའི་
ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱ་བ་ཞིག་ཟེན་པ་དང་མ་བརྒྱུ་མས་
པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སྤང་མ་སྤང་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བསྒྲུམ་བཞིན་པ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན། ཆ་ཐམས་ཅད་

གཅིག་ལས་མེད། གཅིག་པོ་དེ་ལས་ཆོག་གི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་བྱིར། ལྷ་བ་
 བ་འཕུལ་འཆོམས་གྱིས་འགྲོ་བ་སྟེ། ལས་ཆོག་གི་དོན་དུ་ཡོད་ན་ལམ་ལ་ཡང་དགོས། ལྷ་
 ཆོག་གི་དོན་དུ་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་པོ་ལ་ཡོད་དགོས་པས་ལམ་དང་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱོབ་པ་ལ། ལྷ་བ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་གཉིད་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་འགལ་
 བའི་བྱིར། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེའི་ཆོ་བགོམ་པ་ལ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ཞིག་འཐད་གྱི་འགྲོ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དོན་ནི། ལྷ་ས་སྦྱོན་ལམ་ལ་
 འགྲོ་བའི་ཆོ་རྒྱུད་པ་འདེགས་འདོག་གི་ལྷ་བ་གཅིག་པོ་དེ་ལས་གྱི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་ན། འགྲོ་བ་པོ་ལྷ་ས་སྦྱོན་ལ་མེད་པར་འཕུལ་བའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་ཆོག་(༤༡ན)གི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡང་། ལས་ཆོག་གི་
 དོན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་ལམ་ལ་ལྷ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་
 གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། འགྲོ་བའི་ལྷ་བ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལྷ་བ་ཐ་དང་
 པ་གཉིས་དང་། འགྲོ་བ་པོ་ལྷ་སྦྱོན་གཅིག་ལུ་ཡང་འགྲོ་བ་པོ་སྐྱོབ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ་
 གོ་སློའོ། །

རང་ལུགས་ནི། ལྷ་བ་གཅིག་ཉིད་ཆོག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ལམ་དང་
 འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་བ་ཐ་དང་ལྷ་བ་མེད་པའི་སྦྱོན་གསུམ་ཀར་མི་འགྱུར་ཏེ། མིང་
 གི་ཐ་སྟོན་གྱིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་འགལ་བ་གཉིས་ལ། བརྟེན་པ་ཐུན་མོང་བ་
 གཅིག་གི་རྒྱ་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་ནི། ཁོ་
 ན་རེ། ལམ་ལ་ཡོད་པ་བཀག་ཀྱང་། འགྲོ་བ་པོ་ལྷ་ས་སྦྱོན་འགྲོ་བར་མཐོང་བས། འགྲོ་
 བའི་ལྷ་བ་རང་མཆོན་པ་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། འདི་འགོག་པ་ལ་གསུམ། འགྲོ་བ་པོ་ལྷ་བའི་སྟེང་
 དུ་ཡོད་པ་དགག་པ། རྣམ་གྲངས་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་འགྲོ་བ་སྦྱིར་དགག་པ། འགྲོ་བ་

པོ་ལ་འགྲོ་བ་བྱེད་པ་ཉུང་གསལ་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་མེད་གྱུར་ན། ཞེས་སྟེངས་སྟོང་ལོ་ག་གཅིག་གོ། དེ་ཡང་
རྒྱུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པར་བསྟན་ནས།
ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་མེད་པས། འགྲོ་བ་པོ་བྱ་བ་
རང་མཚན་པ་དེའི་སྤྱི་དབྱེད་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་ཞེས་འཛིན་ག
ནུས་པ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་
ཡིན། །

གཉིས་པ་ནི། རེ་ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་མེད་འགྲོ་ཞེ། ཞེས་སྟེངས་ཏེ། འདིར་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་
མིན་གཉིས་དངོས་འགལ་ལོ། །དེ་ཡང་གཞན་གཉིས་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་བཀག་ནས།
(༤༡བ)འགྲོ་བ་པོ་ལ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་རིགས་བསམ་འགོག་པ་ནི་འོག་ཉིད་དུ་སྟོན་
བར་འགྱུར་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟེ་གཏེ་གསུམ་ལས་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་
གྱིས་འགྲོ་བའི་སྒྲུལ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། བྱེད་ཆོག་དོན་དང་བཅས་ན་བྱེད་བ་
པའི་ཆོག་དོན་གྱིས་སྤྱི་བར་ཐལ་བ། བྱེད་པ་པའི་ཆོག་དོན་དང་བཅས་ན་བྱེད་ཆོག་དོན་
གྱིས་སྤྱི་བར་ཐལ་བ། གཉིས་ཀ་དོན་དང་བཅས་ན་ཉུང་ཐལ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། གང་
ཆོ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ནི། ཞེས་པའི་སྟོང་ལོ་ག་གཅིག་གོ། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་བྱེད་པས་ལ་
འགྲོ་བ་པོ། ཞེས་པའི་སྟོང་ལོ་ག་གཅིག་གོ། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་འགྲོ་གྱུར་ན།
ཞེས་པའི་སྟོང་ལོ་ག་གཅིག་གོ། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་ཞེས་བརྟེན་པའི་ཆོ། སྒྲུལ་བྱེད་བ་
པའི་ཆོག་དང་། འགྲོ་ཞེས་པ་བྱེད་ཆོག་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་པོ་བྱ་བ་འདིས་འགྲོ་ཞེས་བསྟན་པ་
ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ནི། སྐབས་དེར་བྱེད་པ་པོར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་སྤྱི་བྱེད་གསུམ་

གྱི་འཕུལ་མཚམས་ནི། ཚིག་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་
 གྱི་དོན་དུ་ཚོས་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་བརྟེན་པ་མི་རིགས་པ་དང་། གལ་ཏེ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་
 བྱ་བ་གཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་ནས། ཚོས་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་གཉིས་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་རང་
 མཚན་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འཕུལ་མཚམས་སྐྱ་མ་
 གཉིས་ཞིབ་དུ་བཤད་ན། བྱ་བ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་སྐྱ་མའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་བྱ་
 བ་དེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཚིག་སྐྱ་མ་ཉིད་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། ཆ་འགའ་ཞིག་ཚིག་སྐྱ་
 མའི་དོན་དུ་མེད་ན། ཆ་དེ་ལ་དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་མ་ཆང་བའི་སྒྲོ་ནས་
 དེའི་དོན་དུ་མེད་པར་སོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྐར་ན་ཚིག་སྐྱ་མའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་
 ཅིག་ལ་སྟོས་ནས་ཡོད་པར་སོང་བས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དོན་མ་ཆང་བར་འགྱུར་
 (༤༩ན)ཞིང་། གལ་ཏེ་བྱ་བ་དེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཚིག་སྐྱ་མ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཡོད་ན།
 ཚིག་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་སོང་བའི་ཆ་ཅིག་མེད་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས། གཅིག་དོན་དང་བཅས་
 གཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་སྟོང་བར་འཕུལ་རུས་ལ་སྐྱ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་ན་ཚིག་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་ཡིན་པས། འབྲེལ་མེད་དུ་
 འགྱུར་ཞིང་། ཚོས་འབྲེལ་མེད་གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་ན། གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་
 བྱ་བ་དེས་གཅིག་ཤོས་ལ་མ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བས་བྱ་བ་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་གཉིས་སུ་འཕུལ་རུས་
 པ་ཡིན་ནོ། སྤྱིར་འབྲེལ་མེད་གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཤིན་ཏུ་མང་མོད། སྐྱོ་
 སྐྱོ་བ་གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་ཞིབ་དུ་བྱེད་གོས་སོ། །

རང་ལུགས་ནི། ཚིག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་གོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་ཀྱང་
 མིང་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱིས་བཞག་པས་སྟོན་གསུམ་པོ་དེ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྐར་བཤད་པ་དེ་
 དག་ནི་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཀའ་ལ། དེར་མ་ཟད་འགྲོ་བ་པོ་རང་

བཞིན་གྱིས་འགྲོ་བ་འཐད་ན། བྱ་བ་གཉིས་སུ་འཕུལ་བའི་རིགས་པ་དང་པོ་ལ་ནི། འགྲོ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བར་མཛོད། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ལས་དང་བྱེད་བ་པོ་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས། གསུམ་བ་བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག། །དེས་གནས་པའི་བྱ་བ་རང་མཚན་བ་ཡང་ཞིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཐོག་མའི་རྩྭ་བ་དགག། འགྲོ་བའི་ལམ་དགག་འགྲོ་བའི་གཉིན་པོ་དགག། ཐམ་མའི་ལྷག་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རྩྭ་བ་ཉིད་དགག་བ་དང་། གང་དུ་རྩྭ་བའི་ལམ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་(༤༡བ)ཁོ་ན་རེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་བ་ཡོད་དེ། སྔོན་བ་བཏང་ནས་འགྲོ་བ་རྩྭ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་སྟུང་ན། སོང་ལ་འགྲོ་བའི་རྩྭ་མེད་དེ། ཞེས་པས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྤར་སོང་བྱིན་པའི་ལམ་ལ་སྤར་གྱི་བྱ་བ་དེའི་རྩྭ་བ་འགགས་བྱིན་པ་དེ། སྤར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་བརྩམས་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྩྭ་བ་བྱིར་ཡོད་ཀྱང་། ལམ་དེའི་སྤར་དུ་རྩྭ་བའི་བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་མེད་དེ། དེ་ལ་བྱ་བ་མ་བརྩམས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དེ་གཉིས་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་འང་འགོག་ལ། བཤོམ་བཞིན་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་རྩྭ་བ་ངོ་བོས་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་འཕུལ་མཚམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། །འདིར་ཡང་སོང་མ་སོང་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྩྭ་བ་བཀག་ནས་གཉིས་པ་གང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོ་བ་རྩྭ་བའི་ལམ་འགོག་པ་ནི། འགྲོ་བ་རྩྭ་བའི་སྤར་ལོན་ཞེས་སོགས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི། རྩྭ་བ་གང་དུ་བྱུང་མི་གསལ་བས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་གང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་རྩྭ་བའི་ལམ་ཞིག་ཡོད་ན། ལམ་འདི་ལ་རྩྭ་བ་ཞེས་པའི་རྩྭ་བའི་སྤར་ལོན་ལ་དུ་གྱུར་བའི་ལམ་

དང་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་རྩེ་མ་པ་ལམ་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པས། རྩེ་མ་པ་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོན་
བརྟེན་པར་འགྲོ་དགོས། དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་རྩེ་མ་པའི་ལྷ་རྩེ་ལྷ་ས་སྤྱིན་བསྟན་པའི་གནས་
སྤྲུལ་ན་རྩེ་མ་པ་དང་ལྷན་པའི་ལམ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཅིག་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ཐ་
སྟོན་དུ་ཡང་མེད་པའི་རིགས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་རྩེ་པའི་འབྲུལ་མཚམས་
དན་དགོས་སོ། །འདི་དང་ལྷ་ས་གནིས་ཀར་རང་ལུགས་ནི། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་ཟེན་
པ་དང་མ་བརྒྱུམས་པའི་ལམ་གནིས་ཀྱི་སྟངས་ན་འགྲོ་བའི་རྩེ་མ་པ་ཐ་སྟོན་དུ་མེད་ཅིང་།
བགོམ་བཞིན་པ་ལ་རྩེ་མ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་བ་གནིས་ལ་སྒྲིགས་པར་ཐལ་(༤༡ན)
པའི་སྒྲིན་མེད་དོ། །གནིས་པ་འགྲོ་བའི་ལམ་དགག་པ་ནི། འདི་ལ་འགྲོ་ཞེས་པའི་ལམ་
ཡོད་པས་བྱ་བ་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་སྟེ་ལྷ་ས་ན། འགྲོ་རྩེ་མ་རྩེ་མ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཞེས་སྒྲིགས་ཏེ།
འགྲོ་རྩེ་མ་རང་མཚན་པ་མེད་པར་བསྟན་ཟེན་པས། གང་དུ་འགྲོ་སའི་ལམ་གསུམ་པོ་བོས་
གྲུབ་པ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །ལྷ་རྩེ་བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་བཀག་པ་དང་། གང་དུ་
རྩེ་མ་པའི་ལམ་དགག་པ་དང་། འདིར་ལམ་གསུམ་བཀག་པ་རྩུམས་ལམ་རང་མཚན་པ་
འགོག་པར་མཚུངས་ཀྱང་། རིགས་པའི་སྒྲིག་པ་ནས་འགོག་པ་མི་འདྲ་བས་མི་སྒྲིག་པར་མ་
ཟད། དེས་པ་སྟེར་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རེ་རེ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དེ། འགྲོ་བའི་གནེན་པོ་
སྟོན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རེ་སྟེ་ལྷ་ས་ན། སྟོན་པ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི། རེ་ཞིག་འགྲོ་བོ་མི་
སྟོན་དེ། ཞེས་སྒྲིགས་སོ། །འདིར་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་མིན་གནིས་དངོས་འགལ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་
འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་ལུང་གསུམ་པ་གནིས་ལ་སྟོན་པའི་བྱ་བ་ཐ་སྟོན་དུ་འགོག་ཅིང་།
འགྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟངས་ན། སྟོན་པའི་བྱ་བ་གཅིག་གི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་ལྷ་རྩེ་པསྟོན་ཟེན་སྟེ་ལྷ་རྩེ་པར་འགྱུར་པ་དང་། སྟོན་པའི་བྱ་བ་གཅིག་གི་

ཀྱང་གཉིས་སུ་ཐལ་བ་སྟགས་གྱིས་འགོག་གི་རང་ལུགས་ནི། འགྲོ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་
ལྷས་སྒྱུན་ཐ་སྙད་དུ་མྱོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྱུན་དེ་རྣམས་མེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། ཁོན་རེ།
འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་ལས་ལྷོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་ན། འདི་
འགོག་པ་ལ་བསོམ་ལས་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་དེ། སྔང་དང་མ་སྔང་ལས་ཀྱང་མིན། ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲར་སྔང་ཟེན་པ་དང་འགྲོ་བ་མ་བརྒྱམས་པའི་མ་སྔང་པ་གཉིས་ལ་
འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལས་ལྷོག་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་(༤༡བ)པའི་
ཕྱིར་རོ། །བསོམ་བཞིན་པ་ལས་ལྷོག་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་དེ།
བསོམ་བཞིན་པར་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེར་གྲུབ་དགོས། ལྷོག་བཞིན་པར་
ངོ་བོས་གྲུབ་ན་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེར་གྲུབ་དགོས་པས། བསོམ་བཞིན་པའི་དུས་ན་
བྱ་བ་དངོས་ལྷོག་བཞིན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་རང་མཚན་པ་གྲུབ་པའི་
སྒྲུབ་བྱེད་བཞི་བཀག་ནས། གཉིས་པ་རིགས་པ་དེས་གནས་པ་ཡང་ཞེས་སྟུན་ནི། འགྲོ་
བ་དང་ནི་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་པའི་རྒྱང་པ་གཉིས་དེ། གནས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དེའི་
རྩོམ་པ་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་སྟུན་རིགས་པ་བསྐྱེས་ལ།
གནས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དེས་པ་བྱང་བར་བྱ་ཞེ། རིགས་པ་གོ་སྒྲུབ། །བཞི་པ་བྱ་བ་
རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ལ་གཉིས་དེ། འགྲོ་བ་པོ་གཅིག་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་
ལ་དགག་པ་དང་། འགྲོ་བ་པོར་འཇོག་པའི་བྱ་བ་ལ་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་དེ་དང་འགྲོ་བ་པོ། །ཞེས་སྟགས་སོ་ལྷག་བཞི་སྟེ་གོ་སྒྲུབ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་དེ། བྱ་བ་གཉིས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། གཉིས་
པ་ཡོད་པ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བོར་མངོན། ཞེས་
སྟགས་དེ། སྒྲར་འགྲོ་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོ་ན། བྱ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་ཐལ་བ་

སྐྱེས་ཀྱི་སྦྱོར་མེད་དེ། ཚེས་སྐྱ་པའི་བྱ་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་བ་ཚོས་སྦྱོར། །ཞེས་འཛིན་
 རུས་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཟག་དེ་འགྲོ་བ་པོར་ཡང་འཛིན། །དེ་
 འགྲོ་ཞེས་པ་ཡང་འཛིན་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་ལ་དེ་
 ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་སྦྱོར་མེད་དེ། འདི་ལྟར་འགྲོ་བའི་
 བྱ་བ་གཅིག་ལ་དེའི་སྔ་རོལ་དུ་ལྟས་སྦྱིན་ལྟ་བུ་འགྲོ་བ་པོར་འཛིན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་
 ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། འགྲོ་བ་པོར་ངོ་བོ་ཉིད་(༤༤ན)ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ལྟས་སྦྱིན་ཕྱིས་བྱ་བ་
 དེས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲགས་བསལ་ཁས་སྒྲངས། བྱ་བ་ལྟེ། འགྲོ་བ་པོ་དང་བྱ་བ་
 གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། རུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་
 གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་མཚོན་ནས་སྔོན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྔོན་པོ་སྐྱེས་
 ཀྱང་མཚོན་རུས་དེ། འབྲུལ་མཚམས་དངོས་སུ་སྦྱོར་པའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
 འགྲོ་བ་གང་གིས་ཞེས་སྐྱེས་དེ། འགྲོ་བ་པོར་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱ་
 བ་གཉིས་པ་ཞིག་གི་སྒྲོན་སེམ་འགྲོ་ལྟེ། དེ་འགྲོ་བ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བྱ་བ་བྱེད་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོ་སྔོན་སྔོན་སྐྱེས་པར་བཀག་ནས། ཐུན་མོང་འཇུག་
 བསྐྱབ་ལ་གཉིས། རྣམ་གྲངས་གསུམ་གྱི་འཇུག་བསྐྱབ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །
 དང་པོ་ནི། འགྲོ་བོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ནི། ཞེས་སྐྱེས་ཤོ་ལོ་ག་བྱེད་དང་གཉིས་དེ། ལྟར་
 བཤད་ཟིན་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་དང་འགྲོ་བ་དང་། ཞེས་པ་གཉིས་དེ། ལྟར་
 བཤད་པའི་རིགས་པའི་སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་
 དང་། འགྲོ་སའི་ལམ་གསུམ་ཀར་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་འོང་
 གི་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ནི། རབ་བྱེད་འདིར་བསྐྱབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་
 དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་རྩ་བ་ནི། ལམ་ལ་བརྟགས་ནས་བསྐྱབ་པ་གཅིག་ །འགྲོ་

བ་པོ་བྱ་བའི་རྟོན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཅིག །འགྲོ་བ་པོ་རང་ཉིད་ལ་བརྟགས་
ནས་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཅིག །བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་གཉིས།
བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་ལ་བརྟགས་པ་བཞི་སྟེ། རིགས་པའི་སྒྲིམ་འདུ་བ་དགུ་ཡིན་ལ།
ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་བྱེད་དགག་པ་སོགས་ཡིན་པས། ཅུ་བའི་བསྐབས་བྱ་
བསྐབས་པའི་རིགས་པ་རམ་སྒྲིམ་སོ། །

གཉིས་པ་(༤༤བ)རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟོན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་
འདྲེན་ཚུལ་ནི། འགྲོ་འདྲ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐོང་བ་ལ་བརྟོན་ན། བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་
རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ལུལ་སྒྲུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་རང་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་སྤུ་ལམ་ལ་འགྲོ་འདྲ་གི་བྱ་བ་འདི་མིང་ཙམ་གྱིས་པཏག་པ་མ་ཡིན་
པར་མིང་གང་ལ་བརྟགས་པའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གཅིག་ཡོད་ན། འགྲོ་བའི་ལམ་
ལ་ཡོད་དམ་སྒྲུལ་དུ་བརྟགས་ལ། སྤྱིར་ལམ་གསུམ་ཀ་དང་བྱུང་བར་དུ་འགོ་མ་བཞིན་པའི་
ལམ་ལ་ཡོད་ན་རིགས་པ་འདི་ལྟ་བུས་གནོད་པར་འདུག །དེའི་སྤྱིར་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་མི་
འདུག་སྒྲུལ་བ་དང་། ཡང་འགྲོ་མ་པན་གྱི་གང་ཟག་ལ་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་མེད་བརྟག་
བར་བྱས་ཏེ། ཐོག་མར་འགྲོ་བ་པོ་བྱ་བ་དེའི་རྟོན་དུ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་
དང་། དེ་རྗེས་རྣམ་གྲངས་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་སྤྱི་དང་། བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་བ་པོར་རང་
བཞིན་གྱིས་འགྲོ་ན་གནོད་པ་འདི་ལྟར་དུ་ཡོད་སྒྲུལ་དུ་ངེས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད། དེ་རྗེས་
ལམ་དང་གང་ཟག་ལ་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་དེ་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་པོ་དང་གཅིག་ཐ་
དད་གང་དུ་ཡོད་སྒྲུལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོ་ན། བྱ་བ་གཅིག་སྟེ་བྱི་བ་
གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་མི་འདུག་
སྒྲུལ་དུ་ངེས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དང་གང་ཟག་དང་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་

བརྟགས་ནས་མ་རྟེན་ཀྱང་། བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱུ་བ་བྱེད་ཐོག་མའི་རྩྭ་བ་དང་། ལམ་དང་།
གཞིན་བོད་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པ་རྣམས་ཡོད་པས་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དམ་སྟུང་ན། དེ་
རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་ཚུལ་འདི་འདྲ་ལས་མ་འདས་སྟུང་དུ་དབྱེད་ལ།
མཐར་ཆུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་མི་འདུག་སྟུང་དུ་ངེས་པ་
(༤༧)འདྲེན་ཞིང་། དེ་ལ་ངེས་ཤེས་གཏིང་རྒྱུགས་པ་འདྲོངས་པ་ན། གང་ཟག་འགྲོ་འོང་
གི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་མི་འདུག་པས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
གཏན་མི་འདུག་སྟུང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྤྱར་བར་བྱའོ། །རིགས་པ་དེ་རྣམས་
སྤྱོད་པ་ཟད། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། ས་བོན་ཡོད་ན་སྤྱུ་གུ་ཇི་བཞིན་ཏེ། ཞེས་སྟགས་ངེས་
དོན་གྱི་ལུང་རྣམས་དྲན་པར་བྱས་ལ། དེའི་སྒྲོལ་སྟུང་ངེས་པ་དྲང་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལམ་དང་གང་ཟག་སྟགས་ལ་བརྟགས་ནས་བྱ་བ་རང་མཚན་
པ་བཀག་པ་ན། འགྲོ་འོང་སྟགས་གྱི་བྱ་བ་གཏན་མེད་པར་སོང་སྟུང་ན། ལྟར་གྱི་རིགས་
པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་
བཀག་ཀྱང་། དེའི་ལུ་ལ་དུ་འདི་དང་འདི་འགྲོའོ། འོང་ངོ། ཞེས་སྟགས་གྱི་རྣམ་གཞག་
ཙམ་ཞིག་དུང་མ་ཞིགས་པར་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་ལ། དེ་ཉིད་ལ་འགྲོ་འོང་སྟགས་གྱི་བྱ་
བྱེད་ལེགས་པར་འཛོག་པར་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་གནས་སོ། །ཞེས་ལེགས་པར་སྟུང་སྟེ། དེ་
ལྟར་ན་རབ་དུ་བྱེད་པ་སྤྱོད་པ་གཞིས་གྱི་རིགས་པའི་འཕུལ་མཚམས་རྣམས་དང་། སྤྱི་
འཕུལ་འདེད་གྱི་དབྱེད་པ་བྱེད་ལུགས་རྣམས་ཞིབ་པར་སྒྲུས་པ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས།
འོག་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྒྲུབས་དང་བསྟན་ལ་སྤྱར་བར་བྱའོ། །འདིར་སྒྲུས་
པ། གང་དུ་འགྲོ་ཞིང་གང་གིས་འགྲོ་བ་སྟགས། རིགས་ཚུལ་བརྒྱ་ཡིས་འགྲོ་འོང་བུལ་ན་
ཡང་། སྤྱོད་པའི་སྤྱུ་བ་འགྲོ་ཞིང་འོང་བའི་ཕྱིར། ཡིད་ཚྱོད་འདི་ལ་ཁུམ་པར་མ་བྱེད་ཅིག །

ཟད་མི་ལྟ་བུ། ཅེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ་སྒྲོ་བའི་ལྷགས་སོ། སྒྲོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་
བསྐྱེད་སྟེ། གང་ཆེ་ཅུང་ཟད་མི་ལྟ་བུ། ཅེས་སྟགས་རྒྱུ་བ་དུག་སྒྲེལ་ནས། གཟུགས་ལ་
བལྟ་བ་བྱེད་པས་ལྟོ། ། ཞེས་པའི་ཆོག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་སོང་མ་སོང་
བརྟགས་ནས་འགོག་པར་མཛད་དོ། ། རིགས་པ་གཉིས་ནི། ལྟ་བུ་ལྟ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
པའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཏེ། ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་གཟུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟ་ན། ལྟ་
བའི་བྱ་བ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྟ་བ་པོ་སོ་སོ་བ་གཉིས་དང་། བྱ་བ་(༤༥ན)ཡང་
སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་འཕྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུ་བཤད་ཐེན་ཏོ། ། ཡང་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་
ཞིང་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་མིག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བས་འགོག་གོ། །

གཉིས་པ་བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་
སྒྲོ་མས་ཁེགས་རྒྱལ། རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ནི། མིག་བྱེད་པ་པོར་མི་བྱེད་
གྱི། བདག་གམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བའི་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་བམ་སྟམ་ན་ཡང་། རང་ལ་མི་
ལྟ་བའི་རིགས་པ་སྒྲོ་བཤད་པ་དང་། ལྟ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བ། འདིར་གསུམ་
དུ་ཐལ་བའི་འདོན་པ་བསྐྱར་ཏེ། དེ་ཡང་ལྟ་བ་པོ་གང་ཟག་གི་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་
བས་ན་ལྟ་བའོ། ། ཞེས་པའི་དོན་རང་མཚན་པ་ཁས་སྤངས་པ་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་
དང་། བྱ་བའི་རོ་བོ་གསུམ་ཀ་ལ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་རེ་རེ་འབྲེལ་བར་སོང་བའོ། ། དེ་ཡང་།
ལྟ་བུ་ཉིད་གྱིས་ལྟ་བ་བོའང་། རྣམ་པར་བཤད་པར་ཤེས་པ་བྱ། ཞེས་སོ། ། རིགས་པ་
གཞན་ནི། མ་སྤངས་ལྟ་བོ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཏེ། ལྟ་བ་པོ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་
ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་གྱི་སྒྲོ་ནས་འགོག་པར་མཛད་པ་ནི་སྒྲོ་བའི་ལྷགས་དང་། སངས་རྒྱལ་
བསྐྱེད་སྟེ། ལྟ་བུ་ལྟ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་དོན་འདྲ་བར་མཛད་དོ། ། དེ་ལྟར་བྱེད་
པ་པོ་རྒྱལ་པར་བཀག་ནས། གཉིས་པ་ལས་དང་བྱ་བ་འགོག་པ་ནི། ལྟ་བུ་མེད་ན། ཞེས་

པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་། དེར་མ་ཟད་ཡུལ་དབང་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་། དེ་གསུམ་འདུས་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེ་མྱོང་པའི་ཚོར་བ་དང་དེ་ལ་ཞེན་པའི་སྤྲེད་པ་
 རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །ཞེས་སྟན་པ་ནི། བཏྲ་བྱ་བཏྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནི།
 ཞེས་སྟགས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བུའི་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་པག་ལ་ནས། གཉིས་པ་
 རིགས་པ་དེས་དབང་(༤༦བ)ཡུལ་ལྟག་མ་ཞེས་སྟུལ་ནི། ལྟ་བུས་ཉན་དང་སྟོམ་པ་དང་།
 ཞེས་སྟགས་དེ། ཉན་པ་པོ་དག་ག་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྟགས་བཞི། ཞེས་སྟགས་
 གྱི་བར་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན། ལྷ་བ་ལྟར་ན་བྱེད་པ་པོ་འགོག་པའི་
 རིགས་པའི་སྟོ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ན་གཉིས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལས་དང་བྱ་བ་འགོག་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་འདིར་བཤད་དེ། ལས་ནི་ག་ལྟགས་སྟགས་
 ཡུལ་དུག་པོ་དང་། བྱ་བ་ནི། ལྟ་བུ་དང་ཉན་པ་སྟགས་ཀྱི་ཆ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ནི་མིག་
 སྟགས་དབང་པོ་དུག་དང་། ཡང་ན་བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་བྱེད་པ་པོར་འཛོག་པའི་ཚོ་
 དབང་པོ་དུག་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། དབང་པོ་དུག་གི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོན་
 པའི། རྣམ་པར་ཤེས་དང་ཤེས་ཚོར་སྤྲེད་པ་རྣམས། དབྱེད་དེ་མ་དམིགས་མི་ལམ་སྒྲུབ་པ་
 བཞིན། །མ་དབྱེད་རང་དགར་འདུག་པ་གྱེ་མ་མཚར། ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའི་
 དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བཞི་པ་མུང་པོ་བརྟག་པའི་རབ་བྱ་བྱེད་པ།

བཞི་པ་མུང་པོ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མུང་པོ་ལྷ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་ཀྱི་མུང་པོ་ལ་རྒྱ་གཞུགས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། འབྲས་
གཞུགས་འབྱུང་འབྱུར་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་སྒྲམ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་དོན་ཚན་གསུམ་
སྟེ། གཞུགས་མུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་། རིགས་པ་དེ་མུང་པོ་ལྷ་ག་མ་རྣམས་ལ་
སྒྱུར། རྩོད་པ་དང་འཆད་པའི་ཆོལ་ན་ནི་ལྷ་ར་གད་བརྩལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་པའི་སྒོ་
མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གཞན་པས་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འཐད། ཡོད་མེད་
བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འཐད། འདྲ་མི་འདྲ་བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་འབྲས་
སུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་བཞག་། སྒྱུབ་བྱེད་བཟུན་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་(༤༡ན)ནི་མ་གཏོགས་པར། ཞེས་སྟགས་སོ། གཉིས་པ་ནི་
གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་པར། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་སྒྲ་མས་རྒྱ་གཞུགས་ལས་དོན་
གཞན་པའི་འབྲས་གཞུགས་རོ་བོས་ཡོད་པ་འགོག་ཅིང་། གལ་ཏེ་གཞུགས་ནི་མ་གཏོགས་
པར། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་བྱི་མས་འབྲས་གཞུགས་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྒྱ་གཞུགས་རོ་བོ་
ཡོད་པ་འགོག་སྟེ། དེ་ཡང་དངོས་སུ་ཐལ་འབྱུར་དང་ཤུགས་ལ་གཞན་གྲགས་འཕེན་ཅིང་།
རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་ན་ལྷོས་པ་མི་རུང་བའི་རིགས་པས་ཏེ། ལྷ་ར་རང་བཞིན་གྱི་
དོན་ལྷོག་གསུམ་སྒྲོས་པ་དྲན་དགོས་སོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། གཞུགས་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སྟགས་ཏེ། འདིར་ཡོད་མེད་ནི་
རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་མེད་ཡིན་གྱི། སྒྱིར་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འབྲས་གཞུགས་རྒྱས་དུས་

ལྷ་མེད་པ་ཐ་སྟོན་དུ་རྒྱ་ལས་སྒྲིབ་གོས་ཀྱང་། དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་ན། བསྐྱེད་རྒྱའི་
 དོན་དེ། སྐྱེད་ཅེད་ཀྱི་རྒྱ་དེའི་དུས་ལྷ་མེད་དགོས་པར་སྐར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མེད་ན་
 འདི་འདིའི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་དུག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པའོ། །འགྲེལ་པ་འདི་སྐར་མེད་
 དམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་ཀྱང་། སྐར་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་ཞེས་
 པའི་འབྲེལ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་ནི། འབྱུང་བ་རྣམས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་
 རྒྱའི་གཟུགས་སྐར་བ་ཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་དགོས་པ་མི་འདྲའོ། །
 རྒྱ་གཟུགས་བཀག་ཀྱང་འབྲས་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་འགོག་པ་ནི།
 རྒྱ་མེད་པ་ཡི་གཟུགས་དག་ནི། ཞེས་སྟགས་དོན་བསྟུང་བཅས་པའོ། །འགྲེལ་པ་གསུམ་
 པ་ནི། འབྲས་ཐུ་རྒྱ་དང་འདྲ་བ་ཞེས། ཞེས་སྟགས་དེ། བརྟག་པ་གཞན་ཡང་རྒྱ་གཟུགས་
 རྣམས་གྱིས་བསམ་གཟུགས་ཡང་དེ་འདྲ་བ་(༤༡བ)བསྐྱེད་དམ་མི་འདྲ་བ་བསྐྱེད། དང་པོ་
 ལྟར་ན། ཐ་སྟོན་དུ་དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲ་ན་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 མཚུངས་དགོས་དེ། མི་འདྲ་བའི་ཆ་ཅིག་ཡོད་ན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲ་བའི་དོན་མ་ཆང་
 བར་སྐར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གཟུགས་
 གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དེ། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་མི་འདྲ་བ་དེ་བསྐྱེད་ན་མི་འདྲ་བའི་
 ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས་དེ། བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མ་ཆང་བཞིན་དུ་
 འབྲས་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་མཚན་སར་སྒྲོས་ཟིན་དོ། །

གཉིས་པ་མེགས་པ་དེ་ལུང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། ཚེར་དང་འདྲ་མེས་འདྲ་
བྱེད་པ། ཞེས་སྟགས་ཏེ། ཚེར་པ་དང་དེའི་འབྲས་ལུ་མེག་པ་གཉིས་དང་། རྣམ་མེས་དང་
དེའི་འབྲས་ལུ་འདྲ་མེས་གཉིས་དང་། མ་མེག་པ་དང་དེའི་འབྲས་ལུ་འདྲ་བྱེད་གཉིས་དང་།
འདྲ་བྱེད་དང་དེའི་འབྲས་ལུ་རྣམ་མེས་གཉིས་ལ་ཡང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་པ་དང་།

ཡོད་མེད་དང་། འདྲ་མི་འདྲ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ཏེ་དགག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲོང་པ་ཉིད་གྱིས་བཅུད་བྱས་ཏེ། ཞེས་སྟགས་ཏེ། དབྲུམ་པས་
གཞུགས་ཕུང་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་དགག་པ་བྱས་པའི་ཚེ། དངོས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་
བུས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། ཚོར་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཞེད་ན། སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། ཞེས་ལན་འདེབས་ཚུལ་དང་། དབྲུམ་པས་རང་གི་སྒོ་བ་མ་འགའ་ཞིག་ལ། གཞུགས་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བཤད་པའི་ཚེ། དེས་གཞུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བཤལ།
ཚོར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲིན་བརྗོད་རང་ལ་བྱས་པ་ལ་ཡང་སྒྲར་
བཞིན་ལན་ཐོབ་ཅིག །ཅེས་གདམས་པའོ། །འདིར་སྒྲུལ་བ། གྲུ་སྒྲུབ་སྒོ་ཡི་སྒྲང་ལ་
(༤༥ན)གཞལ་བན། །གཞུགས་གྱི་ཕུང་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས། །ཕུང་པོ་
གཞན་དག་འདུག་ཚུགས་མི་བྱུང་ཅེས། །མིང་ཅམ་ཤུལ་དུ་བཞག་ནས་འགྲོ་བར་ངེས། །
ཞེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་བཞི་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

ལྟ་པ་ཁམས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

ལྟ་པ་ཁམས་བརྟག་པ་ལ་དོན་ཚན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ཁམས་དྲུག་ལ་རང་བཞིན་
དགག་ །དེ་ལས་སྒྲིག་པར་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲུང་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྣམ་མཁའ་ཁམས་ལ་རང་
བཞིན་དགག་ །དེ་ལྟ་བུ་མ་རྣམས་ལ་སྒྲུར་པའོ། །དང་པོ་ལ། དེགས་པའི་སྒྲོམ་རྩ་བ་ལ་
གཉིས་ཏེ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་མཚན་གཞིའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་།
མཚན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་དགག་པ་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་བསྒྲུལ་པས་རྣམ་མཁའི་

ཁམས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་འགྲུབ་ཅུས་ཤིང་། མཚན་མཚོན་རེ
 རེ་བ་བཀག་པས་མི་འགྱུར་པས། དེས་ན་མཚན་མཚོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་
 དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའོ། །འདིར་བཤད་
 པའི་མཚན་གཞི་ཞེས་པ་ནི་ད་ལྟ་གྲགས་པའི་མཚོན་བྱ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེས་ན་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་གོ་བར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེའི་མཚན་ཉིད་གསུང་རབ་
 ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚད་ལྡན་གཞན་གྱིས་བཞག་པ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་སྙད་ཏུ་
 ཡོད་ན་ཡང་མཚན་མཚོན་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དགོས་པས། དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་ངོ་
 བོར་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་ཆོས་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་
 ཅིག་དང་། ཡང་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གང་རུང་ཡོད་དགོས་པས། དེ་
 གཉིས་གང་རུང་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་
 པ་གཉིས་འདིར་གསུངས་ཀྱི། ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་ཚུལ་དེར་ཁ་ཚོན་མ་ཚོད་པའི་
 རིགས་པ་ཞིག་གིས། དོན་དམ་(༤༥)ཏུ་འང་ཡོད་ཚུལ་དེར་ཡོད་དགོས་ཞེས་དཔྱད་པ་ནི།
 དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་འཕུལ་མཚམས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་ན་འདི་དང་འདི་གང་ཏུ་གྲུབ། ཅིས་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཏན་མི་
 རུང་བས་ཞིབ་ཏུ་བྱེད་དགོས་སོ། །དེས་ན་རིགས་པ་དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། མཚན་གཞི་
 དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རྣམ་མཁའ་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་དགག་པ་དང་། དེས་མཚན་གཞི་
 ཞིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་གང་ལ་འཇུག་བརྟག་པ་དང་།
 མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་གང་ལ་འཇུག་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་མདོ་ལས། མ་སྒྲིབ་
 པ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པས། རྣམ་མཁའ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟེན་ན།

མཚན་གཞི་འཇུག་གསུམ་ལས། མཚན་མཚན་དུས་མཉམ་ལ་ཐ་སྐད་དུ་འཇུག་ཀྱང་
དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་པ་ནི། འོག་དུ། མཚན་ཉིད་བཅས་ལ་ཡང་མིན། ཞེས་
བས་བསྟན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་གཞི་བྱི་བའི། འཇུག་གཞི་མེད་པ་ལ་འདི་འཇུག་
ཅེས་པ་དོགས་པ་རྒྱུ་བས་འདིར་མ་སྒྲིམ་ཤིང་། འཇུག་གཞི་ལྟར་ཡོད་ལ་མཚན་ཉིད་
འཇུག་པ་དོགས་པ་ཆེ་བས། བཅ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་ཡོད་དང་། ཞེས་སྟགས་གསུངས་
སོ། །ཡང་ན་མ་སྒྲིབ་པ་བཅ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། བཅ་མཁའ་
འདིའི་ཞེས་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྟར་ཡོད་དུ་མཚན་གཞི་ཡོད་
དགོས་པ་ལས། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་སྟུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་མེད་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཞེས་སྟགས་ཏེ། བརྟག་པ་གཞན་
ཡང་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན། མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལ་ངོ་བོས་
འཇུག་གམ། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ན་འཇུག་གམ། ལུང་པོ་གསུམ་(ལ་ན)པ་ལ་འཇུག་ །
དང་པོ་ལྟར་ན། བཅ་མཁའ་སྟོང་ར་མཚན་ཟིན་ལ་སྒྲུར་ཡང་མཚན་དགོས་བས་ཐུག་མེད་
དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་ཡན་རྒྱན་མི་ལྟོས་དགོས།
དེ་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་དེས་མཚན་པའི་སྟོན་སྟེན་བསྐྱབ་དགོས་ན། དུས་ནམ་ཡང་དེ་བསྐྱབ་
དགོས་བས་ཐུག་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་འདི་ལྟ་བུའི་
ཞེས་མཚན་པར་མི་རུས་པའི་ཆོས་མང་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ངོ་བོས་མེད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ངོ་བོས་མེད་དོ། །
ཞེས་སྟུན་པ་ནི། མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་
དགག་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་མཚན་གཞི་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་སྟགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། གཞན་
ཡང་བཅ་མཁའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། དངོས་པོ་འཇམ། དངོས་མེད་གང་དུ་རང་

བཞིན་གྱིས་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི། དངོས་པོ་
ལང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་
སྟགས་ཏེ། དགག་བྱ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པས། དེ་བཞག་པའི་དངོས་མེད་རང་
བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །ལྟར་བཤད་པའི་རྩ་བའི་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལྟར་
ནི། དེ་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་ནི། ཞེས་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལ་སྐྱར་བ་ནི།
ཁམས་ལྟ་པོ། །གཞན་གང་དག་གྱང་ནམ་མཁའ་མཚུངས། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པ་
ལས་བཞྱོག་ཏེ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱད་པ་ནི། སྒྲི་རྒྱང་གང་དག་ཅེས་སྟགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། མ་ཆུ་
མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའ་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རང་རང་གི་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ལ་རང་(༥༧བ)བཞིན་ཡོད་དམ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་ལ།
ལྟར་བཞིན་རིགས་པའི་སྒྲི་གཉིས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་དབྱེད་པས་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་སྒྲོ་ངོར་ལྟགས་
གིང། དེའི་ཤུལ་དུ་ནམ་མཁའ་སྟགས་ཀྱི་ཐ་སྟོད་ཙམ་ཞིག་ལུས་པ་ལ་ནམ་མཁའ་སྟགས་
སུ་འཇོག་པར་ངེས་པ་གཏིང་རྒྱགས་པ་ཞིག་འདྲེན་དགོས་སོ། །འདིར་སྐྱས་པ། རོ་བོས་
སྟོང་པའི་དབྱིངས་ནི་འདི་འདྲ་ཞེས། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ན། །དེ་
ཡིས་གོ་སྐབས་བྱིན་པའི་ཁམས་ལྟ་པོ། །ཁྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། ཅེས་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

དུག་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

དུག་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་
ཆགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་ །རིགས་པ་དེ་ཉོན་མོངས་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་སྐྱར་

པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་པའི་རིགས་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། འདིར་འདོད་ཆགས་ནི་ཆགས་པ་
དངོས་དང་། ཆགས་པ་ནི། གང་གིས་ཆགས་པའི་སེམས་ཡིན་པས། རབ་བྱེད་འདིའི་དོན་
མདོར་བསྡུས་ན། འདོད་ཆགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཆགས་ཅན་གྱི་
སེམས་དང་སྒྲུ་ཕྱིར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ། ལྷན་ཅིག་རྒྱ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་འདིའི་རྟགས་བསྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་སྒྲུ་ཕྱིར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་རྒྱ་གྲུབ་པ་དགག་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་གནིས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒྲུ་རྩལ་ན་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་དགག། ཆགས་
པའི་སྒྲུ་རྩལ་ན་འདོད་ཆགས་ཡོད་མེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ལུགས་ལ། ཆགས་
ཅན་གྱི་སེམས་དང་འདོད་ཆགས་གནིས་སྒྲི་ཙམ་ནས་སྒྲུ་ཕྱིར་ཡོད་མི་དགོས་ཀྱང་། འདོད་
ཆགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། རྟེན་སྒྲུར་ཡོད་དང་བརྟེན་པ་བྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ།
འདི་ལ་འདི་བརྟེན་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །(༥༠ན)དེས་ན་
ཆགས་པ་སྒྲུར་ཡོད་འདོད་ཆགས་བྱིས་ཡོད་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་སྒྲུ་རྩལ་ན།
ཞེས་སྟགས་དང་། ཡང་ཆགས་པ་བྱིས་ཡོད་འདོད་ཆགས་སྒྲུར་ཡོད་དགག་པ་ནི། ཆགས་
པ་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་ན། ཞེས་པའི་རྟང་པ་གནིས་སོ། །སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་
ནི། ཆགས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། ཞེས་བརྟེན་ནས་གཞུང་སྒྲུ་ཕྱི་གནིས་ཀྱི་དོན་གོ་སྟོན་ག་
རྟེ་འཆད་པར་མཛད་དོ། །

གནིས་པ་ནི། ཆགས་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ནི། ཞེས་པའི་རྟང་པ་གནིས་རྟེ། འདི་
གནིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། ཆགས་པའི་སྒྲུ་རྩལ་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་འགོག་པ་སྒྲུ་མ་
དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒྲུ་རྩལ་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆགས་པ་འགོག་པ་ནི་བྱི་མ་ཡིན་པས།

འགོག་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་ཀྱང་། དགག་བྱའི་ལྷོག་པ་ནས་བྱད་པར་མེད་ལ་འདི་
འདྲའི་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་མ་རྒྱུས་པའི་རྒྱུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལྷོས་པ་མེད་པས་ལྷན་ཅིག་
དགག་པ་དང་གཉིས་པ་དང་ལ་ལྷན་ཅིག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ན།
ཞེས་པའི་གོ་ལ་གཉིས་ལྟེ། དེ་ནི། དུས་མཉམ་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཉིས་ལན་
ཚུན་ལྷོས་མེད་དུ་ལྟར་གྱི་འཇུག་མཚམས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། ལན་ཚུན་ལྷོས་པ་མེད་ན་མ་
འབྲེལ་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་
རོ། །དཔེར་ན་ཀ་ལུ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་། གཉིས་པ་དང་ལས་ལྷན་ཅིག་གྱིར་
དགག་པ་དང་། ཐ་དད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་ལྷན་
ཅིག་བཞུགས་པའི་ཆོས་གཉིས་རང་བཞིན་གཉིས་གཟ། ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། གཉིས་
ཉིད་ལྷན་ཅིག་ཉིད་མེད་དེ། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཉིས་ལ་
ལྷན་(༥༠བ)ཅིག་མི་རུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཅི་སྟེ་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་ན། ཞེས་པ་གཉིས་
ཀྱིས་རྒྱུག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟེན་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ན།
ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་རུང་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། གལ་
ཏེ་ཐ་དད་ལྷན་ཅིག་དང་། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མ་འགྲུབ། ཐ་དད་དུ་མི་
འགྲུབ། ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་ལྷན་ཅིག་དགོས་པ་མེད་བ། ཐ་དད་ལྷན་ཅིག་ལ་ལྷོས་ན་ལན་
ཚུན་བརྟེན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མི་དད་པའི་གཉིས་ལ་དེ་དང་དེ་ལྷན་ཅིག་
ཅེས་པ་དེ་མི་རིགས་པར་མཐོང་བས། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་
པ་ཁོན་ལ་ལྷན་ཅིག་འདོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པས།

རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐ་དད་
ལྷན་ཅིག་ན། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། གཞིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་
དུ་གྲུབ་པོ་སྟུང་ན། དེ་གཞིས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྷན་ཅིག་བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །
ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག། ཅིས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་རྒྱུ་པ་ལ་འདིས་འདི་ཆགས་སོ། །
ཞེས་པའི་ལན་རྒྱུ་ལྷན་པ་དགོས་པ་དེ་མི་འགྲུབ་པས། དེ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷན་ཅིག་
ཏུ་ཡང་འདོད་པར་བྱེད་དོ་སྟུང་ན། ཞེས་པའི་དོགས་པ་ནི། ཐ་དད་གྲུབ་པར་མ་གྲུབ་པས།
དེ་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་འདོད་བྱེད། ཞེས་པས་བསྟན་ནས། འོན་པར་ལན་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་པ་བསྐྱབས་
པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་གཞིས་ཐ་དད་དུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཕུ་ལ་དེ་
མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་རལ་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་
གཞིས་གྱིས་བསྟན་ནས། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་(༥༡ན)པ་གཞིས་
ལན་རྒྱུ་ཐ་དད་དང་ལྷན་ཅིག་གཞིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་
བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་
ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལོ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཐ་དད་དངོས་པོར་
མ་གྲུབ་པས། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་ཐ་དད་དང་ལྷན་ཅིག་གཞིས་འགལ་པར་སྟོན་པ་ནི། ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་ཙམ་ལ་ལན་རྒྱུ་
ལྷན་མི་དགོས་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལན་རྒྱུ་
མི་འབྲལ་པར་གྲུབ་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ལན་རྒྱུ་འབྲེལ་བའམ་ལྷན་དགོས་པ་ལས། རང་
བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དང་ལྷན་མེད་དུ་སྒྲུབ་ཡང་ཡང་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྟགས་གཞིས་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་ནས། འཇམ་

བསྐྱེད་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྔ་ཕྱི་བ་དང་དུས་
མཉམ་པ་གང་གི་ཡང་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་
ཆགས་ཆགས་པ་དག། ཅིས་པའི་རྐྱེད་པ་གཉིས་སོ། །རབ་བྱེད་འདིར་གཅིག་ཐ་དང་ལ་
བརྟན་ནས་དགག་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པའི་ཅ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟན་ཅིག་འགོག་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་དུ་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པས། དགག་
བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་འགོག་ཚུལ་རྒྱུ་པར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་ཉོན་
མོངས་གཞན་ལ་སྐྱར་བ་ནི། འདོད་ཆགས་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་། ཅིས་སྐྱོགས་སོ། །
འདིར་སྒྲིམ་པ། གང་གིས་ཆགས་དང་གང་ཞིག་ཆགས་པའི་སེམས། །འདི་ན་སྔ་ཕྱིར་འབྱུང་
ངམ་ལྟན་ཅིག་ཅིས། །རང་བཞིན་སེམས་ཆེད་ན་གྱིས་(༥༡)བ་སྟོང་པ་ཡིས། །མིང་ཙམ་ལྟག་
མར་ལུས་པ་མི་སེམས་ས། ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དུག་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བདུན་པ་སྒྲེ་གནས་འཛིན་གསུམ་བརྟན་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བདུན་པ་སྒྲེ་གནས་འཛིན་གསུམ་བརྟན་པ་ལ་གསུམ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། དེས་འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པར་
བསྟན། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་མཚན་
ཉིད་རྒྱུ་པར་དགག། །དོན་བསྐྱེད་ཏེ་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ལུང་སྐྱོགས་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེ་དག་འདུས་བྱས་སུ་མཚན་པའི་མཚན་ཉིད་
སྒྲེ་གནས་འཛིན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། འདི་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཐུན་

མོང་དུ་དགག་པ་དང་། མོ་མོར་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རིགས་པའི་སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
སྟེ། འདུས་བྱས་ཡིན་མིན་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གང་གིས་
མཚོན་བྱ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག་
པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་བྱེ་བྱག་ཏུ་སྒྲུབ་ནམས་གྱིས། འདུས་བྱས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
ལས་ཇུས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་སྟེ་གནས་འཛིག་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྱིར་འདུས་བྱས་ཙམ་དུ་
མཚོན་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ། །ཁས་ལེན་འགལ་པའི་སྒྲོན་བཟོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟེ་བ་
འདུས་པས་ན། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་གཟུགས་སྟེ་གོ་སྒྲུབ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྟེ་སྟེ་བ་ལ་སྒྲིགས་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་འདུས་བྱས་
མཚོན་ནམ། དུས་གཅིག་ཏུ་མཚོན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྟེ་ལ་སྒྲིགས་གསུམ་སོ་སོ་ཡི།
འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་བྱ་བ་ནི། རུས་མིན་ཞེས་པས་འགོག་ཏེ། དེ་ཡང་བྱེ་སྒྲུས་འདུས་
བྱས་གྱི་ཚོས་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་སྟེ་གནས་འཛིག་པ་སྒྲིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་སྟེ་
པའི་བྱ་བ་སྒྲིགས་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་འབྱུང་གི་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་(༥༩ན)
པས། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཁས་ལེན་འགལ་པའི་སྒྲོན་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན།
སྒྲུབ་སྟེ་པའི་དུས་ན་གནས་འཛིག་གི་བྱ་བ་མེད་ན་གནས་འཛིག་གཉིས་ཀྱང་མེད་དགོས།
དེ་མེད་ན་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་ལས་ཇུས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་
གསུམ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་དགོས་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་། རེ་རེས་ཀྱང་རིམ་གྱི་མཚོན་
རུས་པར་འདོད་པ་འགལ་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་དུས་གཅིག་ཏུ་མཚོན་པར་འདོད་ན། དུས་གཅིག་ཏུ། འདུས་པ་ཡང་
ནི་དེ་ལྟར་རུང་། ཞེས་པས་འགོག་སྟེ། མདོ་སྟེ་བ་ཡན་ཆད་གྱིས་འདུས་བྱས་གཅིག་གི་སྟེ་

གནས་འཛིག་གསུམ་དུས་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཚམ་དུ་རིགས་གང་། དགལ་
བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོ་གསེ། འགོ་གསུམ་ནི། གནས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་དགོས་པ་ལྟར་བཤད་ཅིན་ཅིང་། དེ་ལེན་ན་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡང་གནས་དགོས་པས་སྐྱེ་འཛིག་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་མི་རུང་བར་སྟོན་པའོ། །འདི་ལན་ཆད་ཀྱི་རང་ཁྱེད་ཁས་ཁས་ལེན་ཚུལ་ནི། ལྷ་
གྲུ་ལྷ་བྱ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པ་ལ་མཚོན་ནིང་རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ཞིག་གིས་
མཚོན་དགོས་ཀྱང་མཚོན་ནིང་དེ་ནིང་སྒྲུར་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་མ་དགོས་ཤིང་།
འདུས་བྱས་གཅིག་ལ་སྐྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་གཞི་དེ་ནིང་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འདུ་ཡང་། ལྷ་
གྲུ་ལྷ་བྱ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་འཛིག་གི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་མི་
འདོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ལྷ་གྲུ་ལ་སྐྱེ་འཛིག་གནས་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་གྲུ་
སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་དུས་དེར་ལྷ་གྲུ་འཛིག་གི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་མི་འདོད་པའོ། །
རིགས་པ་གསུམ་པ་ལ། རིགས་པ་(༥༩བ)དངོས་དང་། སྟོན་སྟོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། སྟོང་དང་གནས་དང་། ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་གཅིག་སྟེ། རིགས་པ་དང་པོ་དང་སྟོན་པ་ན་
རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཐམས་ཅད་པོའི་སྟོན་སྟོང་དགག་པ་དང་། གཉིས་པའི་སྟོན་སྟོང་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་པོའི་སྟེ་བས་ཆུ་བཤེ། ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་གཅིག་གིས་བྱེ་སྟེ་
སྟོན་སྟོང་བརྟེན་ནས། གལ་ཏེ་བྱོད་ཀྱི་སྟེ་བས་སྟེས། ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་གཅིག་གིས་
ལན་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་རི་ལྟར་མར་མ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་སྟོན་སྟོང་བརྟེན་
ནས། མར་མེད་དེ་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་དཔེ་དགག་པ་དང་། སྟེ་བ་འདི་ནི་མ་སྟེས་པས།
ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་གཅིག་གིས་དོན་དགག་པར་མཛད་དེ་གོ་སྟེ། །

གཉིས་པ་སྐྱོར་དགག་པ་ལ་གསུམ། གླེབ་དང་། གནས་པ་དང་། འཛིག་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། རིགས་པ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱེད་བྱ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་དབྱེད་ནས་དགག།
ཡོད་མེད་གསུམ་དུ་དབྱེད་ནས་དགག། འགག་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་དབྱེད་ནས་
དགག་པའི་དང་པོ་ནི། སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་སྐྱེ་བཞིན་པ། ཞེས་སྐྱེས་སྐྱེ་ལོ་ག་གཅིག་གིས།
འགོ་བའི་བྱ་བ་ལམ་ལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དུས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱེར་
འགོག་ཅིང་། སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེ་བྲག་དུ་འགོག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཅོད་པ་
སྒྲོང་བའི་རྩལ་གཉིས་དང་། སྐྱེ་བཞིན་པ་ལས་བྱེད་ནས་ཀྱང་དགག་པ་གསུམ་སྟོན་པར་
མཛད་དོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། རེ་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་པ་ཡང་། ཞེས་སྐྱེས་སྐྱེ་ལོ་ག་གཅིག་
གིས་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལ་ཁ་འཕངས་སོ། །

རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་བཀག་བཞིན། ཞེས་སྐྱེས་སྐྱེ་ལོ་ག་གཅིག་སྟེ།
འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་སྐྱེ་བས་འབྲས་ལུ་
གཞན་བསྐྱེད་རྩལ་ལ་བརྟགས་(༥༩ན)ནས་འགོག་པ་ཡིན་པས་རབ་བྱེད་དང་པོ་དང་
གཞན་མི་འདྲའོ། །འདིར་རང་ལུགས་ནི། ལྷ་གུ་འགག་བཞིན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་འདོད་ཀྱང་ལྷ་གུ་
སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་ལྷ་གུ་དེ་ཉིད་འགག་བཞིན་པར་མི་འདོད་དོ། །འགག་བཞིན་པ་མ་
ཡིན་པའི་ལྷ་གུ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་གནས་པ་དགག་པ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་སྟེ། གནས་བྱ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་
དབྱེད་ནས་དགག་པ། གནས་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་དབྱེད་ནས་དགག་པ། གནས་
བྱེད་གཞན་ཡོད་མེད་དབྱེད་ནས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གནས་པ་མི་གནས་

ཏེ། ཞེས་སྟགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་འགག་པ་ཞིན་ཉིད་ལ་ནི། ཞེས་སྟགས་
 དང་། གསུམ་པ་ནི། གནས་པ་གནས་ལ་གཞན་དང་ནི། ཞེས་སྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི།
 འདིར་རང་ལུགས་ནི། ལྷ་ལུ་གནས་ཟེན་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལྷ་ལུ་གནས་
 པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་ལུ་གནས་པ་ཞིན་པ་ལྷ་ལུ་གནས་པ་ཡིན་པར་གསུང་དུ་འཇགས་པས།
 དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་དགོས་སོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པའི་སྒྲུབས་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་གནས་པ་ཞིན་པ་ཅ་སྟེ་དུ་གནས་ཀྱང་།
 དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འཇོག་པ་དང་། གསུམ་པའི་སྒྲུབས་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་གནས་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་རང་རམ་གཞན་གང་ཡིན། ཞེས་དབྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་ལྷ་གནས་པ་ཞེས་འཇོག་
 པའི་དོན་དེ། ལྷ་ལྷ་གནས་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་གྱིས་འཇོག་གམ། རང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་
 གནས་པ་གཞན་གྱིས་གནས་པ་འཇོག་པའི་གང་ཡིན། ཞེས་དབྱེད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཆོ་
 རང་ལུགས་ལ་དང་པོ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པར་ཁས་མ་ལེན་
 པས། གནས་ན་ཅི་ཞིག་གནས་སྟེ་ཡོད། ཅིས་པའི་རྫོན་མི་འཇུག་ཅིང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་
 རྫོན་དེ་འཇུག་པ་ནི། རང་བཞིན་(༥༩བ)གྱིས་རྫོན་སྒྲུབ་རྫོད་གོས་པ་དང་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་པ་པ་དགག་པ་ལ། རིགས་པ་ལྟ་སྟེ། ཅུས་
གསུམ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ། གནས་པ་ཡིན་མིན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ།
གནས་སྐབས་རང་གཞན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་དངོས་བོ་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་
དགག་པ། འཛིག་བྱེད་གཞན་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་བོ་ནི། འགག་
པ་འགག་པར་མི་འགྱུར་དེ། ཞེས་མོགས་ཡིན་དེ། ལྷ་གྱ་འགགས་ཟེན་པ་སྤྱིར་འགག་
གྱང་། དེ་འདྲ་དེ་ལྷ་གྱ་འགག་པའི་བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པ་འགོག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རེ་ཞིག་དང་སྒོ་པོ་གནས་པ་ལ། ཞེས་སྟོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི།

གནས་སྐབས་དེ་ཡི་གནས་སྐབས་ནི་ཞེས་སྟགས་དང་། བཞི་པ་ནི། དེ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡོད་
 པ་ལ། ཞེས་སྟགས་དང་། ལྷ་པ་ནི། འགག་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་
 ཀ་གཅིག་གོ། འདི་དག་ཏུ་རང་ལྟགས་ནི། རིགས་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྤྱ་གུ་འདས་ཟེན་
 པ་དང་། མ་འོངས་པ་གཉིས་སུ་གུ་འགག་པའི་ཆ་ཡིན་པར་ཐ་སྟད་དུ་འང་མི་འདོད་ཅིང་།
 སྤྱ་གུ་འགག་པ་ཞིན་པ་ལ་དགག་ཕྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་པ་དང་། གཉིས་པའི་སྐབས་
 སུ་སྤྱ་གུ་གནས་པ་ཞིན་པ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་འགོག་པ་འདོད་ཀྱང་། དགག་ཕྱ་ལ་གཏུགས་ནས་
 འགོག་པ་དང་། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་རིག་ཆེན་དུ་མི་གསལ་ཡང་། གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་དེ་ཉིད་འཇིག་པ་ཐ་སྟད་དུ་འང་མི་འདོད་ཅིང་། གནས་སྐབས་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པས་སྤུ་མ་
 འཇིག་པ་ཐ་སྟད་དུ་ལས་བླངས་ནས་དགག་ཕྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་ན་བཞིག་ཕྱ་འཇིག་བྱེད་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། རིགས་
 པ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ན། སྤྱིར་ཡོད་མེད་ལ། དེས་ན་ཐ་སྟད་དུ་
 དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་འཇིག་པ་ལས་ལེན་ཀྱང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་ན། དངོས་པོ་དེ་ཞིག་
 ཟེན་ནས་(༥༩ན)ཀྱང་འཇིག་དགོས་ལ་འཇིག་པ་ནི་མ་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་
 དགོས་པས། དངོས་པོ་དེ་མ་ཞིག་པར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཞིག་པའི་དངོས་མེད་དུས་གཅིག་
 དུ་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་ལོ། རིགས་པ་ལྷ་པའི་སྐབས་སུ། གནས་པ་ལ་བཤད་པ་
 བཞིན། སྤྱ་གུ་ལྷ་ལྷ་འགག་པ་ཞེས་པར་འཇིག་པ་སྟེ། འགག་པའི་ཕྱ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
 ལྷ་ར་འཇིག་གས། འགག་པ་གཞན་ཞིག་གི་སྒྲོ་ནས་སྤྱ་གུ་འགག་པར་འཇིག་པ་གང་ཡིན་
 དེ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་ར་དབྱེད་པའི་ཆོ། ཐ་སྟད་དུ་དང་པོ་ལྷ་ར་ལས་ལེན་ཀྱང་དགག་ཕྱ་
 ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་གོ། དེ་ལྷ་ར་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། གཉིས་པ་
 འཇུག་བསྐྱེད་ཏེ་བྱེད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ནི། སྟེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དག །

ཅེས་པའི་རྒྱུ་པ་གནིས་ཏེ། རོན་ནི་ལུང་མོགས་གྱིས་འདུས་པུས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། དེ་འདུས་པུས་ལྷ་མཚོན་པའི་མཚོན་ཉིད་དམ་ཁྱད་པར་སྟེ་གནས་འཛིག་
 གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་གསུགས་ལྷ་ལུང་པ་མོགས་ཁྱད་པར་གྱི་མཚོན་
 ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཁྱད་གཞི་འདུས་པུས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཞེས་པའོ། །

གནིས་པ་ནི། འདུས་པུས་རལ་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པས་ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། མི་ལམ་རི་
 བཞིན། ཞེས་མོགས་ཏེ་གོ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ན། རལ་བྱེད་འདིར་རྩ་པའི་བསྐྱབ་པུ་སྟེ་གནས་
 འཛིག་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། ལུན་མོང་གི་རིགས་པ་གསུམ། སྟེ་པ་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུམ། གནས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུམ། འཛིག་པ་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་ལྷ་སྟེ། རིགས་པའི་རྒྱུ་ལྷ་མཚོན་མི་འདྲ་པ་བཅུ་བཞིའི་སྟོན་སྟེ། འདི་ལན་
 ཚད་རྒྱ་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དང་མི་སྟོན་པར་བྱས་ཏེ། དགག་བྱ་ལྷ་མོ་འགོག་པའི་
 རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་གནིར་རྒྱུགས་འདྲན་དགོས་ཏེ། འཕུལ་མཚམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལྷ་མོ་འགོག་
 པའི་རང་བཞིན་གྱི་རོན་གསུམ་གྱི་རོན་སྟེ་ལེགས་པར་ཤར་ནས། རོན་དེ་ལྟར་གནས་ན་
 འདི་ལྟར་རྒྱ་འཇུག་པ་ལས་འོས་མི་འདུག་སྟེ། མཐའི་སྟེང་འཕུལ་འདྲན་བསྟོན་མེད་རྒྱ་
 འཆར་ཐུབ་པ་ཅིག་མ་ཐུང་པར་རྒྱ་དཔྱད་པ་ཤིན་ཏུ་ཞི་པ་མོ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། གཞན་གྱི་ལས་
 ལེན་ལ། པར་སྒྲིག་པ་ལྷ་ལུང་རོན་སྟེ་ལས་མ་ཐུང་ན། གཞུང་ཆེན་མོའི་འཆད་རྒྱལ་མ་ཤེས་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དོགས་པ་འགོད་པ་དང་། ཁ་ཚོན་ཆོད་པའི་བརྟག་པ་བྱེད་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་སྟོན་ལྟར་འཆར་པ་ཅིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། །འདིར་སྒྲུས་པ།
 སྟེ་གནས་འཛིག་པའི་མཚོན་ཉིད་ལྷན་པ་ཁྱོད། འདི་ན་རང་གི་རང་རྒྱལ་ཅི་འདྲ་ཞེས། །ཀྱུ་
 སྟེ་སྟོན་མི་མེ་ལོང་དག་པ་ལ། །གསུགས་བརྟན་བཞིན་རྒྱ་འཕྲོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་

རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བཞུང་བའོ། །

བརྒྱད་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བརྒྱད་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པ་ལ་གསུམ། ལས་དང་བྱེད་པོ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ། ཐ་སྙད་དུ་བརྟན་ནས་འཛོག་པའི་རྩལ། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་
 ལྷུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་པས། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲལ་བའི་སྐྱེས་སུ་གང་ཟག་
 འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་པས་ལས་བྱེད་པ་
 པོའི་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཐོགས་མཐུན་གྱི་
 བྱ་བྱེད་དགག་པ་དང་། ཐོགས་མི་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་སྤྱ་
 གསུམ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་ལས་ཡིན་པ་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པས་ལས་
 མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་དང་། བཞི་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
 ཀས་ལས་སྤྱ་གྲུར་མ་གྲུར་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །(༥༥ན)དེ་དག་ལས་ཐོག་མར་།
 སྤྱ་དང་པོ་གཉིས་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ནི། བྱེད་པོ་ཡིན་པས་གྲུར་པ་དེ། ཞེས་སྐྱེས་
 དང་། སྤྱ་བྱེད་ནི། ཡིན་པར་གྲུར་ལ་བྱ་བ་མེད། ཅེས་པ་ནས། དོན་མེད་ཉིད་དུ་ཐལ་
 བར་འགྱུར། ཅེས་པའི་བར་ཏེ། བྱེད་པོ་ཡིན་པས་ལས་ཡིན་པ་བྱེད་པ་འགོག་པ་ལ་ཡང་
 འཕྲལ་མཚམས་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །སྤྱ་གསུམ་པ་འགོག་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་གྲུར་
 མ་གྲུར་པ། ཞེས་སྐྱེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་རང་ལུགས་ནི། བྱེད་པ་པོ་
 ཡིན་པས་ལས་ཡིན་པ་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པར་རང་ཡང་འདོད་ཅིང་། ལྷག་མ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་
 ཡང་འགོག་གོ། །དང་པོ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ལུགས་ནི། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་པོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་

བྱེད་ན། ལས་མ་བྱས་གོང་དུ་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་ཟེན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོར་འཛོལ་
 པའི་བྱ་བ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་གཞན་གཉིས་པ་ཞིག་གང་ཟག་དེས་ནི་མ་བྱས། དེ་
 འདྲའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཞིག་ཕྱིས་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་ཟེན་ནས་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་པར་ནི་འགྱུར་
 པས། སྒྲུལ་གྲང་མ་བྱས་པའི་ལས་ཡོད་པར་འགྱུར་དེ། རིགས་པ་དང་པོའོ། །ཡང་ལས་
 ཡིན་པ་རང་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་བྱས། །བྱེད་པ་པོ་དེས་མ་བྱས་
 གོང་དུ་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་དེ་ལས་སུ་ཐ་སྟངས་ཐོབ་ཟེན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོ་དེས་ཕྱིས་
 ལས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལས་གཉིས་པ་མི་བྱེད་པར། ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོར་
 འགྱུར་དེ། རིགས་པ་གཉིས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོགས་མི་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་པ་ལ། བྱེད་པ་པོ་རེ་རེས་ལས་
 ཕྱོགས་མ་མཐུན་རེ་རེ་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། རེ་རེས་ལས་ཕྱོགས་མི་མཐུན་གཉིས་གཉིས་
 བྱེད་པ་དགག་པའོ། །(༡༡༥)དང་པོ་ནི། བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་
 གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་སྟེ།
 ཕྱོགས་མི་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་འགོག་པས་རྟོགས་སྒྲུ་གཉིས་པ་ཐ་
 སྟངས་དུ་བརྟེན་ནས་འཛོལ་རྒྱུ་ནི། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། ཞེས་སྟགས་དང་།
 གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་གཤམ་པར་བྱ། ཞེས་སྟགས་དེ། རབ་བྱེད་འདིར་སྒྲར་
 པའདད་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྒྲ་དང་པོ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་རྟོགས་སྒྲུ་པས། ཅུ་པའི་
 རིགས་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་དེ། བྱེད་པ་པོ་འདིས་ལས་འདི་བྱེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། བྱེད་པོར་གྱུར་པ་དང་། མ་གྱུར་པ་དང་གཉིས་ཀར་གྱུར་པས། ལས་སུ་གྱུར་པ་
 དང་མ་གྱུར་པ་གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་བྱེད། དེ་
 ལས་སྒྲོག་པའི་ཕྱོགས་མི་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་དུ་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །འདིར་

སྤྱི་པ། བདག་གིས་ལས་འདི་བྱས་ཞེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའོ། །བྱིས་པའི་བློ་ནི་སྤྱི་པ་ཡང་
བྱིས་པ་རྟེ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ་མཁས་པ་ཡི། །འཕགས་པའི་བློ་ནི་ཤིན་
རྒྱུ་འཇམ་གསལ་ཉིད། །ཅེས་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

དགུ་པ་ལྷ་རྩལ་ནག་ནས་པའམ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་
ཉེ་བར་སྤང་བ་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།

དགུ་པ་ལྷ་རྩལ་ནག་ནས་པ་བརྟག་པ་ལ། ཁོན་རེ། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་གཤམ་པར་བྱ།
ཞེས་པ་མི་འབྱུང་དེ། ལྷ་བ་མིག་ལ་སྒྲིགས་པའི་སྤང་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་རྩལ་དུ། དེ་དག་ལེན་
པ་པོའི་གང་ཟག་རྗེས་སུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་ཅིག་ཟེར་རོ། །འདི་དག་གི་པ་ལ་
གསུམ། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དག་གི། དེས་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་ཡང་
ཁེགས་པར་བསྟན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལེན་པ་པོ་སྤང་
བྱ་ཐམས་ཅད་(༥༦ན)ཀྱི་ལྷ་རྩལ་ཡོད་པར་དག་གི། སྤང་བྱ་རེ་རེའི་ལྷ་རྩལ་ཡོད་པ་
དག་གི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་རྩལ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་དག་གི་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ཡང་། རབ་བྱེད་ལྷ་མར་སྤྱོད་པ་མཐུན་གྱི་སྤྱད་པོ་ལ་རིགས་པ་གཉིས་
གྱིས་བཀག་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ལྷོག་པའི་སྒྲིན་སྤང་བྱ་ལས་ལྷ་ན་ལེན་པ་པོར་
གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པས་དག་གི་པ་དང་། ལེན་པ་པོ་སྤང་བྱ་ལ་གནས་པའི་རྟེན་
མེད་པས་དག་གི་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་དང་། ཞེས་སྒྲིགས་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་མོ། གཉིས་པ་
ནི། ལྷ་བ་ལ་སྒྲིགས་ཞེས་སྒྲིགས་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་མོ། གཉིས་པ་ནི། སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ལྷ་རྩལ་ཡོད་ན་སྒྲིན་གཉིས་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་བའི་དབང་པོས་གང་ཟག་དེ་ལྷ་བ་པོ་

འདོག་པའི་དུས་ན། ཉན་པ་པོ་ལ་སྐྱེས་པ་བྱང་ཕུ་གཞན་གྱིས་ལེན་པ་པོར་མི་འདོགས་
 ཤིང་། ཡང་དུས་གཞན་གྱི་ཚེ། དེད་གཤིས་ཀྱང་། ལེན་པ་པོ་ལ་སྐྱེས་པར་དགོས་པས།
 བྱང་ཕུའི་སྐྱོ་རྩལ་ན་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ལེན་པ་པོར་གདགས་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་དོ་སྟེ། ལྟ་
 ལ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཞེས་པས་དོགས་པ་བསུས་ནས། ལྟ་པ་ལ་སྐྱེས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི། ཞེས་སྐྱེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས།
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོ་རྩལ་ན་མེད་པས་རེ་རེའི་སྐྱོ་རྩལ་ན་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ལེན་པ་པོ་
 རྒྱུ་མས་གཅིག་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་ནས་རེ་རེའི་སྐྱོ་རྩལ་ན་ཡོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་
 བོ། ལྟ་ལ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྐྱོ་རྩལ་གཤམ་ཏེ་ཡོད་མིན་ན། ཞེས་སྐྱེས་ཤོ་ལོ་ཀ་
 གཅིག་སྟེ། ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོ་རྩལ་དུ་མེད་པར་རེ་རེ་བའི་སྐྱོ་རྩལ་དུ་ཡོད་པ་
 ཅིག་ཐ་སྐད་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། འདི་ནི་རེ་རེ་(༥༥)པའི་སྐྱོ་རྩལ་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་
 བ། ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོ་རྩལ་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་སྐར་བ་ཀུན་
 ཟེན་པས། རེ་རེ་བའི་སྐྱོ་རྩལ་དུ་ངོ་བོ་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་སྟོགས་པའི་རེ་རེའི་སྤྱོད་ལ་དུ་
 རྩོམ་མེད་པར་ཐུག། དེ་ལྟར་ཡོད་ན། ལྟར་ལྟ་བུ་པོའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཉན་
 པ་པོར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས། དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཉན་པོ་དེ།
 ཞེས་སྟོགས་དང་། གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་རྩོད་ཀྱིས་གཞན་དུ་གྱུ་བ་པོ་སྟུང་ན།
 དེ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་པོ་གཞན་ཉིད་ན། ཞེས་སྟོགས་སོ། །གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྤྱོད་ལ་ན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། ལྟ་དང་ཉན་ལ་སྟོགས་པ་དང་། ཞེས་སྟོགས་
 མོ་ལོ་ག་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་དེས་བྱང་བྱ་ཡང་ཞེས་པར་བརྟན་པ་ནི། ལྟ་དང་ཉན་ལ་
 སྟོགས་པ། ཞེས་སྟོགས་མོ་ལོ་ག་གཅིག་གོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ནི། གང་ཞིག་ལྟ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡི་ཞེས་སོ། །འདི་ཡན་ཆད་
 གྱི་རང་ལུགས་ནི། ལེན་པ་པོ་ཞེས་ན། ལྟ་བུ་པོའི་གང་ཟག་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ཉན་པའི་
 ལྟ་རྟོག་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཐ་སྟོད་དུ་འདོད་ཀྱང་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པའོ། །དེས་ན་རབ་
 བྱེད་འདིར་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པ་རྩ་བའི་རིགས་པ་གཅིག་སྟེ། སྤང་(ཡེན་)པོ་
 ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་བར་སྤང་བུ་སྤང་
 པའི་ལྟ་རྟོག་དུ་འང་མ་གྲུབ་དེའི་ཕྱིས་སུ་འང་མ་གྲུབ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འང་ངོ་བོས་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཐ་སྟོད་དེ་དུས་མཉམ་པར་ཁས་
 ལེན་ཀྱང་དུས་མཉམ་སོས་བར་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་ལྟོས་མེད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་། ལེན་པ་
 པོ་ཕྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་དངོས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱས་འགོག་རྣམས་པ་ལ་དགོངས་ནས།
 འདིར་དེ་གཉིས་ཟུར་དེ་མ་སྒྲིམ་གྱིང་། འདིས་འདི་ཉེ་བར་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ངོ་བོ་གྲུབ་ན།
 ལེན་པ་པོ་སྤར་གྲུབ་དགོས་པས་རང་སྟེ་བྱེ་སྒྲུབ་གསུམ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
 ཏྲགས་ཟུར་དང་པོ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་སྒྲིམ་སོ། །དོན་དེ་ལྟར་མ་
 བཏྲགས་ན་རབ་བྱེད་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་དངོས་ལ་སྒྱུར་པའི་སྐབས་དོན་
 སྒྱུར་པས་འཕགས་པའི་གཞུང་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་དགོས་སོ། །འདིར་སྒྲུལ་པ། སྤང་བུ་འདི་
 ཡི་ལེན་པོ་འདིའི་ཞེས། །ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་མ་མཆིས་པས་དེ་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་
 གིང་ཏྲར་འདོགས་པ་བཞིན། གང་ཟག་བརྟེན་ནས་བཏྲགས་ན་མི་ལེགས་སམ། ཞེས་རབ་
 ཏུ་བྱེད་པ་དགུ་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བཞེད་པའོ། །

བཅུ་པ་མེད་དང་ལུང་ཤིང་བརྟུག་པའི་རབ་བྱེད་པ།

བཅུ་པ་མེད་དང་ལུང་ཤིང་བརྟུག་པའི་ཁོ་ན་རེ། ཉེ་བར་སྤངས་བྱ་དང་ལེན་པོར་ལྷོས་པས། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། མེད་དང་ལུང་ཤིང་བརྟུག་བྱེད་དུ་ལྷོས་བྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ་སྒྲམ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། མེ་ལུང་དོ་བོས་གྲུབ་པ་འགག། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྲུབ། བཀའ་པའི་དོན་དུ་ལྷ་བ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲུབ་མ་བཤད་པ་དང་། བཤད་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མེད་དང་ལུང་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་གྱི་གཅིག་གསལ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྷ་ར་ན། ལུང་ཤིང་གང་དེ་ཞེས་བསམ་དགག་གོ།

གཉིས་པ་ལྷ་ར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་(༥༧)དགག་པ་དང་། ལྷ་བ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན་ཤིང་ལ་མི་ལྷོས་པའི་རིགས་པ་དང་། མི་ལྷ་བའི་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེད་གཞན་ན། ཞེས་པ་ནས། རྩམ་པ་དོན་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་བསམ་རིགས་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་གཅིག་གིས་མ་ངེས་པ་སྤངས་པའོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། གཞན་བྱིར་མི་ཐུད། ཞེས་མོགས་གྱིས་རིགས་པ་དངོས་དང་། རི་ལྷ་ར་ལུང་མི་ལྷོས་པ་དང་། ཞེས་མོགས་གྱིས་མ་ངེས་པ་སྤངས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལྷོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། མཛོན་སྒྲུབ་དུ་མཐོང་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་ལུང་ཕན་རྒྱུན་ལྷོས་མེད་བྱིང་བོས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་བྱུང་ཕན་རྒྱུན་ལྷོས་པས་ན། དེ་གཉིས་ལ་ལྷོས་པར་བྱ་རྒྱུ་དོ་བོ་རང་

མཚན་པ་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ན། འདི་དག་ག་པ་ལ་གསུམ་དུས་གསུམ་ལ་དབྱད་ནས་ལྟོས་པ་
 དག་ག། ལྟོས་ཚེས་ཡོད་མེད་ལ་དབྱད་ནས་ལྟོས་པ་དག་ག། ལྟོས་མ་ལྟོས་གནིས་ཀ་དག་ག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་ལྟོས་ཞེས་སྐྱེས་མེད་དང་ལུད་ཤིང་གནིས་པོ་ཡན་ཚུན་
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟོས་ན། འདི་ལ་འདི་ལྟོས་མ་ལྟོས་ཚེས་གནིས་ལྷ་ཕྱིལ་ལྟུང་མཉམ་གང་
 དུ་གྱུ་པ། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྟོས་མ་ལུད་ཤིང་ལྷར་གྱུ་ཅིང་ལྟོས་ཚེས་མེ་ཕྱིས་གྱུ་པ་པམ།
 ལྟོས་མ་མེ་ལྷར་གྱུ་པ་ནས་ལྟོས་ཚེས་ལུད་ཤིང་ཕྱིས་གྱུ་པ། ཅེས་བརྟག་པ་དང་པོ་ལྟར་ཁས་
 ལེན་ན། གལ་ཏེ་ཤིང་ལྟོས་ཞེས་པའི་སྒྲོག་གཅིག་གིས་འགོག་སྟེ། འདི་ཚུང་ཟད་དག་ལ་
 བས་བཟོད་ན། མེ་གྱུ་ཟེན་སྒྲུར་ཡང་ཤིང་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་ཐལ། ལྟོས་པར་བྱ་རྒྱུ་
 མེ་རོ་བོས་ཡོད་པ་ཞིག་ཤིང་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མེ་མེད་སྒྲུར་ཡང་ལུད་
 ཤིང་རོ་བོས་གྱུ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལུད་ཤིང་ལྷར་རོ་བོས་གྱུ་པ་ཞེས་དེ་ལ་མེ་ལྟོས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ལུད་ཤིང་མེ་ལ་ལྟོས་པ་རོ་བོས་གྱུ་པ་བྱོད་ཀྱིས་ཁས་
 གྲུངས། དེ་ལ་རོ་བོས་ལྟོས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་(༥༥)ཅད་དུ་དེ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས། ལྟོས་
 མ་མེ་མེད་པར་ལུད་ཤིང་རོ་བོས་གྱུ་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། མེ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱངས་ནི། གལ་
 ཏེ་ཤིང་ལྟོས་ཞེས་པ་གནིས་ཀྱིས་བརྟག་པ་དང་པོ་ལ་སྒྲོན་བཟོད་ནས། ལུད་པར་བྱ་བའི་
 ཞེས་པ་གནིས་ཀྱིས་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་ལ་སྒྲོན་བཟོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅུ་བའི་བརྟག་
 པ་གནིས་པ་ལྟར། མེ་ལུད་གནིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡན་ཚུན་ལྟོས་སོ་སྟེ་མ་ན། གལ་ཏེ་དངོས་
 པོ་གང་ལྟོས་གྱུ་པ། ཅེས་པའི་སྒྲོག་གཅིག་གོ། གནིས་པ་ལྟོས་ཚེས་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་ནི།
 དངོས་པོ་ལྟོས་གྱུ་པ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོག་པའོ། །

གསུམ་པ་ལྟོས་མ་ལྟོས་གནིས་ཀ་དག་ག་པ་ནི། ཤིང་ལ་ལྟོས་པའི་མེ་མེད་དེ། ཞེས་

པའི་སློ་གཤོ། གཉིས་པ་ནི། ལུང་གི་དཔེ་མེས་བསྐྱེད་པར་མཛོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་བྱིད།
 དེ་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟུགས་ན། མེ་ནི་གཞན་ལས་མི་འོང་སྟེ། ཞེས་པ་གཉིས་
 གྱིས་འགག་གོ། ལྷན་མ་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་སུ་མ་བཅད། མོང་མ་མོང་བ་པགོ་མ་
 པ་གསུམ་ལ་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་ལུང་གི་དང་མེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་
 པ་ནི། དེ་བཞིན་གི་ལྷན་པ་ནི། ཞེས་སོ། ལྷན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་
 བསྟུས་ཏེ། རྣམ་དབྱེད་རྣམ་པ་ལྟའི་སྟོན་ནས་མེ་ལུང་དོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི། གིང་གི་དང་
 མེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་སྟོག་གཅིག་སྟེ། འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དབྱེད་
 བདུན་དང་། འདིར་བཤད་པའི་རྣམ་དབྱེད་ལྟའི་སྟོན་ནས་དབྱེད་པ་ནི། རྒྱས་བསྟུས་ཡིན་ལ།
 གཉིས་ཀའང་གྲོལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྟོལ་ལྟོས་ནས་མཐོང་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
 སོགས་སྟོག་གཅིག་སྟེ། འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དབྱེད་བདུན་དང་། འདིར་
 བཤད་པའི་རྣམ་དབྱེད་ལྟའི་སྟོན་ནས་དབྱེད་པ་ནི། རྒྱས་བསྟུས་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀའང་
 གྲོལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྟོལ་ལྟོས་ནས་མཐོང་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་གནས་
 རྒྱལ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་དབྱེད་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རིགས་པ་སྟུ་མ་
 རྣམས་སུ་བཤད་ཟིན་པས། འདི་རིགས་པ་ཟུར་པར་མི་བཅུ་འོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལ་སྟུར་བ་ནི། མེ་དང་གིང་གིས་བདག་དང་ནི། ཞེས་སོགས་
 (༥༥)དང་། གསུམ་པ་བཀའ་པའི་དོན་དུ་ལྟ་བ་སྟེད་པ་ནི། གང་དག་བདག་དང་། ཞེས་
 སོགས་སོ། འདི་དག་གི་སྒྲ་བས་ཀྱི་རང་ལུགས་ནི་གཞན་རྣམས་རྟོགས་སྟེ་ཞིང་། ལུང་གི་དང་
 དུ་འཛོག་པའི་ས་ཚོགས་རྩེད་ཐད་རྟོགས་དཀའ་བར་ཡོད་པས། མེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་
 གིང་ནི་ལུང་གི་དང་དུ་འགོག་ལ། དེ་ལ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 བ་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། མེས་དངོས་བརྒྱད་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་

ལས་སྤྱ་མ་གྱུར་པའི་རྩ་དང་སོག་མ་ལ་སོགས་པ་བྱད་གིང་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བར་
འབྲེལ་པས་བཞེད་པ་འདྲའོ། །མེ་བྱད་གནིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཙམ་ནི། ཐ་སྟད་ཙམ་དུ་སྤྱ་
བྱི་བ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དེ། ལྷགས་འདི་ལ་ས་བོན་སྤྱ་གུ་ལ་ལྟོས་པ་
དང་། སྤྱ་གུ་ས་བོན་ལ་ལྟོས་པ་དང་། དུས་མཉམ་པའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་རྣམས་གྱུང་ཕན་
ཚུན་ལྟོས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་བྱད་གནིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པར་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

ལྟོས་པའི་རྩལ་ཡང་། ཆོས་དེའི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ལྟོས། དེ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་
མི་ལྟོས་གྱུང་བྱུང་བར་འགའ་ཞིག་འཛོག་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་སོགས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། སྤྱ་
གུའི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ས་བོན་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ས་བོན་སྤྱ་གུའི་རྒྱར་འཛོག་པ་སྤྱ་གུ་ལ་ལྟོས་
པ་དང་། ལུས་པ་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་ཀ་བ་དེ། ལུས་པ་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་
འཛོག་པ་ཡང་། ལུས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རབ་བྱེད་འདིར་མེ་བྱད་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རྩ་བའི་རིགས་པ་སྤྱར་མ་བཤད་པ་ནི། གཅིག་ལྟེ། མེ་བྱད་
གནིས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པའི་
སྤྱ་བ་བྱེད་འགོག་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའི་འདིར་འདུས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདིར་སྤྱམས་པ། ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་བྱེད་ནི། འདི་ན་རང་བཞིན་ཙམ་ཡང་
མ་མཐོང་ན། དོན་གཞན་ཉེར་ལེན་ངོ་བོས་གྲུབ་བོ་ཞེས། ཁམས་པ་སྤྱ་ཞིག་དཔེ་འདིས་
མ་ཆོན་པར་བྱེད། ཅེས་རབ་བྱེད་པ་བརྩུ་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩོན་མཐའ་མངོན་ནས། ཞེས་ཐོགས་རྒྱུ་པ་རྩལ་གིས་རྩོན་ཏེ།
ལའོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་དེ་ལ་ཐོག་མཐའ་ཡོད་
དགོས་པ་ལས། དེ་མེད་པ་རྩོན་པས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ།
ལའོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། ལའོར་བ་སྤངས་པའི་དགྲ་བོའི་མ་དེས་སྤྲུག་བསྐྱལ་
གྱི་ལུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཟད་དགོས། ལའོར་བའི་ལུང་པོ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ཟད་པ་ཡོད་ན། དེའི་དང་པོ་ལས་ཐོག་མ་འདི་ནས་བྱུང་ཞེས་པའི་རྩོན་
མཐའ་ཡང་ཡོད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་པ་ནི་རང་ལྟེ་དག་གི་དེར་བསྐྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
རྩོན་པས་ལའོར་བའི་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་གསུངས་པ་འདིས། ལའོར་བ་རང་བཞིན་
མེད་པར་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། ཞེས་གོ་བའི་བྱིར་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་རྩོན་མཐའ་
ནི་ཆ་སྤྲུམ་དང་། བྱི་མཐའ་ནི་ཆ་བྱི་མ་ལ་དགོངས་པས། ལའོར་བ་རང་བཞིན་མེད་
པར་ཐལ། དེ་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཆ་སྤྲུམ་བྱི་གཉིས་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་སྤྲུམ་

སྟེ་དུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆ་(༥༧པ)ལྟ་བུ་ཡོད་མི་དགོས་ཀྱང་། འཁོར་བ་ཅེས་པ་
 ལྟ་བུ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཐ་སྟེ་དུ་ལྟ་བུ་བརྒྱད་པ་ལ་ངེས་པར་
 འཛིག་དགོས་པས། རང་མཚན་པ་འགག་པ་ལ་ཡང་། ཆ་ལྟ་བུ་རང་མཚན་པ་མེད་པ་
 རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་དེ། དོན་འདི་མ་རྟོགས་ན་གཞུང་འདིའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་འཆད་
 མི་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བཤད་པ་ལྟ་མ་ནི་སྤྱོད་པའི་བཞེད་པ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་དང་
 མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་སྤྱོད་པ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་
 གྱེ། གནིས་ཀ་གཞུང་འདིའི་དོན་དུ་ལེགས་པར་གནས་སོ། །འདིར་བཤད་པ་ལྟ་མ་
 ལྟར་ན་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་བ་རྒྱན་ཆད་པའི་མཐའ་ལ་
 དགོངས་ལ། ཡར་བྱིན་གྱི་རྣམ་བཤད་སྟེང་བོ་རྒྱན་དུ་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་པར་བཞེད་
 པ་ན། མེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་མི་སྤྱིད་པའི་མེམས་ཅན་གཏན་མེད་
 པ་ལ་དགོངས་པས་དགོངས་པ་གཏན་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐོན་དང་བྱི་མཐའ་བཀག་
 པ་ལ། དེ་གནིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ཀྱང་། དབུས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་
 ལྟ་མ་ན། གང་ལ་ཐོག་མ་ཞེས་པས་འགོག་གོ། །ཡང་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས། ཐོག་
 མཐའ་དབུས་གསུམ་ནི་སྟེ་འཛིག་གནས་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྟེ་འཛིག་གནིས་རང་
 བཞིན་མེད་པས་གནས་པ་རང་བཞིན་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་ཡང་འཆད་དེ། ཅུ་
 པའི་དགོངས་པའི་བློ་གསུང་གཅིག་ལ་གནས་སོ། །དེས་ན་འདི་ཡན་ཆད་དུ་འཁོར་བ་ལ་
 རང་བཞིན་འགོག་པའི་ཅུ་པའི་རིགས་པ་གཅིག་བསྟན་པའོ། །

གནིས་པ་ནི། དེ་བྱིར་དེ་ལ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་པ་གནིས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། གལ་
 དེ་སྟེ་བ་ལྟ་བུར་ལ། ཞེས་པའི་གོ་ལོ་ཀ་གནིས་ཀྱིས་སྟེ་ཤི་(༥༠ན)གནིས་ལ་ལྟ་བུ་བ་
 དགག། སྟེ་བ་དང་ནི་ཞེས་པས་དུས་མཉམ་པ་དགག། གང་ལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཅིག་གི།

ཞེས་པས་དོན་བསྟུས་སོ། །འདི་དག་ག་དོན་གི་ན་ཏུ་རྟོགས་དག་པ་གནད་བསྟུས་པ་
 ཅམ་ཞིག་བཟོད་ན། འདིར་ལམ་ར་པ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པ་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་ལམ་ར་པའི་དོན་སྦྱེ་གི་བརྒྱད་པ་ལ་འཇོག་པས། དེ་ལ་ལྟ་བུ་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་
 རང་མཆོན་པ་སྤར་པ་གསུམ་པས། སྦྱེ་གི་གནིས་དུས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཅིག་གང་ཡིན་ལ་བརྟགས་
 བས་རང་བཞིན་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྦྱེ་གི་ནི། ལྟ་སྦྱེན་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་རྒྱུད་
 གཅིག་གི་སྦྱེ་གི་སྦྱེ་ཅམ་ནི་དེའི་ལམ་ར་པ་ཡོད་པས་དེ་ལ་དབྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་
 ལྟ་སྦྱེན་གྱི་སྦྱེ་གི་སྦྱེ་ཅམ་ནས་ལྟ་བུ་མེད་ཅིང་། ཆོ་འདིའི་སྦྱེ་གི་གནིས་སྦྱེ་བ་སྤར་མར་
 ཁས་ལེན་པས་དེ་འདྲའི་སྦྱེ་བུ་དང་དུས་མཉམ་ལ་ནི་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
 སྦྱ་མི་འཇུག་གོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐོགས་ལ། ལྟ་སྦྱེན་གྱི་ཆོ་
 འདིའི་བདག་དང་དེའི་བདག་སྦྱེ་ཅམ་གནིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པས། རང་
 བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཐད་དག་ཏུ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་སྤར་གྱི་འཕུལ་མཆོམས་གྱིས་
 འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་ལྟ་སྦྱེན་གྱི་སྦྱེ་གི་གནིས་ལས་སྦྱེ་བ་སྤར་ན། སྦྱོན་ལྟ་འཇུག་སྟེ།
 ཆོ་འདིའི་སྦྱེ་བ་ལ་རྒྱ་གི་བྱིས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཆོ་འདིའི་སྦྱེ་བ་སྦྱོན་དུ་གི་བམ་སོང་བར་
 ཐལ་བ། དེའི་བྱིར་ལྟ་སྦྱེན་གྱི་ལམ་ར་པ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བ། ཆོ་འདིའི་སྦྱེ་
 པའི་སྦྱོན་དུ་རྒྱ་གི་ཞིག་མ་སོང་ན་ལམ་ར་པ་སྦྱོན་མ་བྱུང་པའི་སེམས་ཅན་གསར་སྦྱེ་ཡོད་
 པར་ཐལ་བ། ཆོ་འདིའི་ལྟ་སྦྱེན་གྱིས་སྦྱེ་བ་དྲན་པ་མི་བྲིད་པར་ཐལ་བ་རྣམས་སོ། །

སྦྱོན་དེ་རྣམས་འཇུག་པའི་རྒྱ་(༦༠བ)མཆོན་ནི། ཆོ་འདིའི་ལྟ་སྦྱེན་དང་། ལྟ་
 སྦྱེན་གྱི་བདག་སྦྱེ་ཅམ་གནིས་གཅིག་ཡིན་ན། ལྟ་སྦྱེན་གྱི་སྦྱེ་གི་ཅམ་དང་། ཆོ་འདིའི་
 སྦྱེ་གི་གནིས་ལ་བྱུང་བར་དབྱེ་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ལྟ་སྦྱེན་གྱི་སྦྱེ་བ་
 བྱི་ལ་རྒྱ་གི་སྤར་པ་ལ་ནི། སྦྱེ་གི་ཅམ་དང་། ཆོ་འདིའི་སྦྱེ་གི་གནིས་ཀའི་སྦྱོན་སྦྱེ་མེད་དུ་

ཐལ་པའི་སྒྲོན་འཇུག་སྟེ། སྒྲེ་ཤིའི་སྒྲེ་བ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་ཤི་བ་གཅིག་སྒྲོན་དུ་ངེས་པར་
 འགྲོ་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །ཆོས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་
 ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་དུ་འཕུལ་ཚུལ་ནི། སྟར་བཤད་པ་བཞིན་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་གཅིག་དུ་གྲུབ་དགོས་དེ། ཆ་འདི་ནས་གཅིག་
 མིན་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་བྱུང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 འོ་ན། འདིར་ལྟས་སྒྲིན་ཞེས་པའི་ཆོ་འདིའི་སྒྲེས་བུད་དང་། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བདག་
 སྒྲི་ཙམ་གཉིས་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟས་སྒྲིན་གྱི་ང་ཙམ་ཞེས་པ་འཇམ། བདག་
 ཙམ་ནི། ཆོ་སྒྲི་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆ་ཅན་དང་། ཆོ་འདིའི་བདག་
 དང་སྒྲེ་བ་སྟེ་མའི་བདག་མོགས་ནི། དེའི་གནས་སྐབས་གྱི་ཆ་ཤས་དེ། ཐ་སྟད་དེ་ངོ་བོ་
 གཅིག་དུ་ཁས་ལེན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོ་འདིའི་ལྟས་སྒྲིན་གྱིས་སྒྲོན་གྱི་སྒྲེ་བ་དྲན་པ་ན།
 གནས་སྐབས་ཆོ་འདིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལྟས་སྒྲིན་བདག་ནི་སྒྲོན་འདི་ལྟར་དུ་གྱུར་
 སྟམ་དུ་དྲན་པ་མ་ཡིན་ལ། འདི་ཕྱི་རེ་རེ་བས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆ་ཅན་གྱི་ངའམ་
 བདག་ནི་སྒྲོན་འདི་ལྟར་གྱུར་དོ། །ཞེས་དོན་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལ་ཆོ་འདིའི་ལྟས་སྒྲིན་
 གྱིས་སྒྲེ་བ་དྲན་པར་འཇོག་པ་ནི། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་ཡོད་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་དག་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་(༡༡ན)
 རོ། །རབ་བྱེད་འདིར་དཀའ་པའི་གནད་གྱི་གཙོ་བོ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལ་སྟར་བ་ནི། འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་ ཁྱེས་སོགས་དེ། དེ་ལྟར་
 ན་འདིར་འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཅུ་པའི་རིགས་པ་གཉིས་དེ། སྒྲེ་འཆིའི་འཁོར་
 བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྟེ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་དང་མཚན་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་ཐམས་ཅད་གཅིག་གི་སྒྲེ་ཤིའི་འཁོར་བ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་

ཐལ། དེའི་སྒྲེ་ཤིག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲེ་བྱི་དང་དུས་མཉམ་གང་དུ་འང་མ་
གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་འདི་གཉིས་གནད་དུ་བྱུངས་ཤིག །འདིར་སྒྲུས་པ། རིང་ནས་
བརྒྱད་པའི་སྒྲེ་ཤིའི་ལམ་ར་བ་ཁྱོད། །སྒྲེ་བྱི་མཐའ་དབུས་བྲལ་པའི་རིགས་ཚུལ་གྱིས། །
རོ་བོས་སྒྲོང་པའི་མཁའ་དབྱིངས་འདི་འདྲ་ཞེས། །གདོད་ནས་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
དུ་རིག །ཅིས་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་བརྒྱ་གཅིག་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བརྒྱ་གཉིས་པ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་ བྱས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།

བརྒྱ་གཉིས་པ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་
རེ། ལམ་ར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། ལམ་ར་བའི་ཆོས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་བྱིར།
དེས་ན་ལམ་ར་བའི་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟེ་མཐོང་། འདི་དག་གཤམ་ལ་གཉིས།
སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དག་ག། རིགས་པ་དེ་ཆོས་གཞན་ལ་སྤྱར་བའོ། །
དང་པོ་ལ་དམ་བཅའ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ལས། ཁ་ཅིག་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་བདག་གིས་
བྱས། ཞེས་སོགས་གྱིས་དམ་བཅའ་བཞག་ནས། གཉིས་པ་ལ། བདག་གཞན་རེ་རེ་
བས་བྱས་པ་དག་གཤམ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དག་གཤམ་པ་(༤༡)གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ལྟོས་ཏེ་རེ་རེ་བས་བྱས་པ་དག་གཤམ་པ་དང་། གང་
ཟག་ལ་ལྟོས་ཏེ་རེ་རེ་བས་བྱས་པ་དག་གཤམ་པ། སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གཤམ་ཏེ་བདག་གིས། ཞེས་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་གིས་བྱས་པ་དག་གཤམ་ཏེ་།
གཤམ་ཏེ་འདི་ལས་དེ་གཞན་ཞིང་། ཞེས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་འགོག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཡ་ཏེ་གང་ཟག་བདག་གིས་ནི། ཞེས་པས་གང་ཟག་རང་གིས་
བྱས་པ་འགོག་ཅིང་། གཡ་ཏེ་གང་ཟག་གཞན་ལས་ནི། ཞེས་པས་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་
བྱས་པ་འགོག་གོ། །འདིར་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ནི་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ལྟ་བུའི་རིགས་
པས་མི་འགོག་གི། ལྷ་མའི་སྐབས་སུ་རྩུ་རྩེན་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་།
ལྷ་མའི་སྐབས་སུ་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་གང་ཟག་དེའི་སྤང་པོ་ཡིན་པས། གང་ཟག་དེས་རང་
གི་སྤང་པོ་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་བྱས་པར་ངོ་བོས་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ནིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་
ཐལ་བའི་རིགས་པས་འགོག་གོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱར་བདག་སྐྱེ་བཀག་པ་དང་རིགས་པ་མི་
ལྷོས་ཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། རེ་རེ་བས་བྱས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ནི། རེ་
 སྒྲིག་སྒྲིག་བསྐྱེད་བདག་བྱས་མིན། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་གསལ་ཅིག་གོ། གཉིས་པ་ནི། ག་ལ་ཏེ་
 རེ་རེས་བྱས་གྱུར་ན། ཞེས་སྐྱེས་སྟོ་གཤོ། གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྐྱུར་བ་ནི།
 སྒྲིག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་སྐྱེས་སྟོ། རྟེན་རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་
 པའི་རྩ་བའི་རིགས་པ་ནི། ལམ་རབ་སྒྲིག་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། རྟེན་རབ་བཞིན་
 གྱིས་མེད་དེ། མཐའ་བཞིག་རུང་ལས་མི་རྟེན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། འདིར་སྐྱེས་པ།
 བདག་དང་གཞན་གྱི་རྩ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། རྟེན་མེད་(༥༩ན)རྟེན་པ་ནམ་ཡང་མ་མཆིས་
 པས། འདི་ན་ལམ་རབ་སྒྲིག་བསྐྱེད་སྟོ་ཆོག་སྟེ། བྱེད་པོ་སྐྱེས་བྱས་པ་ད་སྟོས་
 སྒྲིག་ཅིས་རབ་བྱེད་པ་བརྩམས་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྟེན་པའོ། །

བཙུག་མུམ་པ་འདུ་བྱེད་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བཙུག་མུམ་པ་འདུ་བྱེད་བརྟག་པ་ལ་གསུམ། ཐེག་དམན་རང་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་གིས་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་ཚུལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་མི་འཐད་པའི་ཚུད་པ་སྤང་བ། ལུང་དེའི་དོན་གཞན་དུ་འཆད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཙུག་ལྟར་འདས་གྱིས་ཞེས་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་ཆོས་ཞེས་སྟགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཞན་དུ་འཆད་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། དངོས་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། ཞེས་སྟགས་སྟོ་ཀ་བྱེད་དང་གཉིས་སོ། །དེ་དག་དགག་པ་ལ་གཉིས་གཞན་འགྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དགག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། ཞེས་སྟགས་གྱིས་རང་བཞིན་དང་གཞན་འགྱུར་འགལ་བས་དགག་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ནི་གཞན་འགྱུར་མེད། ཅས་སྟགས་གྱིས་རོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་འགྱུར་གང་ལ་ཡང་མི་སྤྱིད་པས་དགག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཞེས་པས་སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དངོས་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་ཞེས་པས་དེ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདིའི་དོན་མདོར་བསྟུས་ན། ཆོས་དང་གང་ཟག་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་འདུས་བྱས་ཅམ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བྲལ། བསྐྱེད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། ཁོ་ན་རེ། འདུས་བྱས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་གཞན་(༦༡བ)དུ་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་ལ་དགོངས་གིང་། དེ་ཡང་རོ་བོས་

གྲུབ་བོ་ཞེན། འདུས་བྱས་ཚས་ཅན། རོ་བོས་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་
 བྱིར། ཉགས་བསལ་ཁས། ཡང་འདུས་བྱས་ཚས་ཅན། གཞན་འགྱུར་རང་མཚན་པ་མེད་
 པར་ཐལ། གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ཐ་སྟད་དུ་འང་མི་བྱེད།
 གནས་སྐབས་ཕྱི་མ་གཞན་སྒྲིམ་པས་སྒྲིམ་གཞན་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འགྱུར་བར་མི་བྱེད་པའི་
 བྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལུང་དེས་འདུས་བྱས་ཉག་པར་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཙམ་
 བསྟན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བོ་ཞེས་ན། སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། མི་སྟོང་བའི་ཆ་རོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པའི་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། འདི་ཅུང་ཟད་
 ཉགས་སྒྲུའོ། །འདིར་སྒྲུལ་པ། བདེན་པ་གསུང་པས་བརྟན་པར་གང་བསྟན་པ། །
 གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་རང་ཚུལ་དང་། རོ་བོས་མེད་བཞིན་སྟངས་བའི་བསྐྱ་
 བྱིད་མཁན། །འདུས་བྱས་ཁྱོད་གྱིས་ནམ་ཞིག་བསྐྱ་བར་ངས། །ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
 བརྟགས་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བརྟགས་པའི་ཕྱད་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བརྟགས་པའི་ཕྱད་པ་བརྟག་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ།
 འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་ཕྱད་པ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ་སྒྲུལ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་
 སྟངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། དེས་ཕྱད་བཞིན་པ་ལ་སྒྲུལ་པའང་ཞིགས་
 པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་བལྟ་བུ་ལྟ་བུ། ཅེས་པས་དམ་བཅའ་བཞག་ནས།
 གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ནི། དེ་ཡང་ཕྱད་པའི་དོན་ཚས་གཞན་དང་གཞན་ཕྱད་པ་ཡིན་པས།

ཐོག་མར་གཞན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་ཕྱད་པ་དགག་པ་དང་། (༥༣)གཅིག་ཐ
དད་ལ་བརྟགས་ནས་ཕྱད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་སྦྱར་བ་འགོད། རིགས་བདེ་གཞན་
ལ་སྦྱར། རྟགས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དང་གཞན་དུ་ཕྱད་གྱུར་ན། ཞེས་པའི་
སྒྲི་ག་གཅིག་སྟེ། སྦྱར་བ་ནི་བལྟ་བུ་གཟུགས་དང་ལྟ་བུ་མིག་དང་ལྟ་བུ་པོ་རྣམ་ཤེས་
རྣམས་ཚེས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་ཕྱད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་མ་གྱུབ་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བལྟ་བུ་ལ་སོགས་འབའ་ཞིག་ལ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་རྟགས་
བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་སྦྱོར་སྦྱོང་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ནི་གཞན་ལ་
བརྟེན་ཏེ་གཞན་ཞེས་སོགས་ཏེ། མིག་ཚེས་ཅན། གཟུགས་ལས་གཞན་དུ་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྱུབ་སྟེ། གཟུགས་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱུང་བ་མ་དེས་པའི་སྦྱོར་སྦྱོང་དང་། རྟགས་མ་གྱུབ་པའི་སྦྱོར་སྦྱོང་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་ནི་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། གཞན་
ནིང་གཞན་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སྤྱོད། །གཉིས་པ། གཅིག་ཐ་དད་ལ་
བརྟག་པ་ནི། དེ་ནི་དེ་དང་ཕྱད་པ་མེད། ཅེས་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ། ཕྱད་བཞིན་པ་སོགས་ཞིགས་པ་ནི། ཕྱད་བཞིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པའི་རྩ་བ་གཉིས་ཏེ། གཞན་དང་
གཞན་ཕྱད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་ཐལ། གཞན་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་
དུ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་འདྲས་བྱས་ཕྱད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
གྱུབ་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་པ་ཡང་མི་ཕྱད། (༥༤)རང་བཞིན་གྱིས་
ཐ་དད་ཡིན་པ་ཡང་མི་ཕྱད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་འཕུལ་མཚམས་ནི། རང་བཞིན་

གྱིས་གཅིག་ཕྱད་ན། རང་ཉིད་རང་དང་ཕྱད་དགོས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཕྱད་
ན། འབྲེལ་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱད་དགོས་པར་འཕྱལ་བའོ། །འདིར་སྒྲིམ་པ། གཞན་
དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་ཤིང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མི་ཕྱད་པས། །
ལུང་དབང་རྣམ་ཤེས་འདུས་སམ་ཕྱད་པ་ནི། མ་བརྟགས་རང་དགར་བཞག་ན་མི་ལེགས་
སམ། ཞེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་བརྩ་བཞི་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བཙོ་ལྷ་པ་རང་བཞིན་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

བཙོ་ལྷ་པ་རང་བཞིན་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
དེ། འདུས་བྱས་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་དེ་མེད་ན། དེ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་
བསྐྱེད་མི་རིགས་པ་ལས། དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ཉེ་བར་ལེན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲིམ་
ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཞིས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། དེ་ལྟར་བརྟ་
ན་མཐར་འཛིན་ལས་མ་འདས་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་
དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་གཞན་བྱེད་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདིར་རྒྱབ་བྱེད་ནི།
རང་དངོས་སམ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན། གཞན་དངོས་སམ་གཞན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན། དངོས་
མེད་གྱི་རང་བཞིན་ཉེ་མཐའ་གཞན་གསུམ་ཡང་འགོག་པས། ཐོག་མར་རང་དངོས་སམ་
རང་གི་རང་བཞིན་དགག་པ། དེས་མཐའ་གཞན་གསུམ་ཡང་ལེགས་པའི་རྩལ། རྒྱོག་
ཉེ་བརྟ་བ་ལ་སྤྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཞིས་རང་བཞིན་གྱི་དོན་དང་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་
པ་འགལ་བས་དགག་པ། རང་ལུགས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བརྩུག་པ་བཅིངས་ཐར་བརྟག་པའི་རབ་རྩུབྱེད་པ།

བརྩུག་པ་བཅིངས་ཐར་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 དེ། འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲུལ་ན། འདི་
 དགག་པ་ལ་གསུམ། འཁོར་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། བཅིངས་ཐར་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། རྟེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། རྟེ་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འཁོར་བ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའི་རྩུལ་ནི། འདི་འཁོར་ཞེས་པའི་འཁོར་མཐུན་གང་
 ཡིན་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སྤང་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་སྤང་བ་སྤྱོད་
 བྱ་འཁོར་བའི་ངོ་པོ་བཀག་ཅིང་། འདིར་སྤྱོད་བྱེད་འཁོར་བ་དེར་འཁོར་ཞེས་པའི་བྱེད་
 བར་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། རྟེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་སྤང་པོ་
 འཁོར་བ་དགག། ཡེན་བ་པོ་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་དགག་པའོ། རྟེ་པོ་ལ། རྟག་པ་
 འཁོར་བ་དང་། མ་རྟག་པ་འཁོར་བ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདྲུབྱེད་
 ཅེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་ན་ཡང་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤང་པོ་
 ལས་ངོ་པོ་ཐད་དང་པོ་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་དང་། སྤང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྟོད་
 ཏུ་མེད་པའི་གང་ཟག་འཁོར་བ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་
 ཡང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ཟག་འཁོར་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་སྤང་འདས་དགག་པ་ནི། འདྲུབྱེད་སྤང་འདའ་བར་ནི། ཞེས་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་བཅིངས་ཐར་སྤུང་མོང་དུ་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། སྤྱི་འདི་གཞིས་ཅན་འདྲུབྱེད་རྣམས། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་འཆིང་(༥༥ན)ན། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཅིངས་པ་བཀག་ནས། དེ་
 ཞིག་བཅིངས་པ་མི་གྲོལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཐར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་
 པའོ། །གསུམ་པ་རྩྱུང་པ་སྤང་བ་ནི། ལམས་འདས་རང་བཞིན་མེད་ན་ཐར་འདོད་
 རྒྱུས་གྱིས་ནམ་ཞིག་ལུང་པོ་ལེན་པ་མེད་པར་བྱ་ངན་འདའ་བར་འགྱུར་སྒྱུ་དུ་ལམ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་སྒྱུ་པ་ནི། རྩྱུང་པ་ལེན་ལ། དེའི་ལེན་ནི། བདག་ནི་
 ལེན་མེད། ཅེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པའི་རྩ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ།
 ལམས་བར་ལམས་བ་དོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལུང་བྱ་ལུང་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
 མི་ལམས། ལེན་པ་པོ་གང་ཟག་གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་ལམས་བའི་བྱིར། ཞེས་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ། ལུང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལུང་པོ་དང་གང་ཟག་གང་ཡང་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་བྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཚེས་ཅན་མ་གཏོགས་
 རིགས་པའི་སྒོ་གཅིག་དང་ཡང་། གནས་སྐབས་བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། གང་ཟག་དང་ལུང་པོ་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བའི་
 བྱིར། ཞེས་པ་ཡང་རིགས་པ་སྒྲུ་མ་ཉིད་ཁ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ལ། བཅིངས་ཐར་སོ་སོར་འགོག་
 པ་ན། ཆགས་སོགས་གྱིས་བཅིངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆགས་
 སོགས་དང་བཅས་པ་ཆགས་བཅས་བྱི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་འཆིང་ཆགས་སོགས་དང་བྲལ་
 བ་ཡང་ཆགས་སོགས་གྱིས་མི་འཆིང་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གྲོལ་བ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པར་ཐལ། བཅིངས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གྲོལ། གྲོལ་བ་ཡང་རང་བཞིན་
 གྱིས་མི་གྲོལ་བའི་(༥༥བ)བྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་གྲང་རིགས་པའི་སྒོ་གཅིག་ལྟེ། མདོར་
 ན། གཉིས་པོ་འདི་དག་གི་འཕུལ་མཚམས་ཡང་སྒྲར་བཤད་པས་རྟོགས་རྒྱས་པ་ཡོད་
 པས་སྒྲར་ཡང་མ་སྒྲོས་སོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། འདི་ན་ལུང་པོ་ལམ་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་

ནི། །གང་ཡང་མ་བཅིངས་གང་དུ་འང་མ་གྲོལ་རྟེ། །འཁོར་འདས་འདི་དག་དབྱིངས་སུ་
རོ་གཅིག་པར། །གང་གིས་ཤེས་དེ་འདི་ནི་མ་ཁས་བ་ཡིན། །ཞེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་བཙུ་
དུག་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བཙུ་བདུན་པ་ལས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

བཙུ་བདུན་པ་ལས་བརྟག་པ་ལ་གནིས། རྗེ་པ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་འགོད་པ་དང་།
དེ་ལ་ལན་བཏབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་རྗེ་པ་དག་ན་རེ། །འཁོར་བ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་དེ། །འཁོར་བ་དེ་ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ལས་
འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་གང་སྟུམ་ན། དགེ་མི་དགའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ལ་རྟག་ཆད་
སྟོང་རྩུལ་གནིས་ལས། དང་པོ་ལ། དགེ་མི་དགའི་སེམས་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ལས་
གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་གནིས། དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྟོམ་པ་དང་། ཞེས་
སོགས་དང་། གནིས་པ་ལ། ལས་གནིས་སུ་དབྱེ་བས་མདོར་བསྟན། རྟེན་པར་བཤད་
པའོ། །འདི་ལ་གནིས། གནིས་ལ་གསུམ་དང་། གསུམ་ལ་བདུན་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་ལ་ལམ་གང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གནིས་པ་ནི། དག་དང་སྟོད་དང་། ཞེས་
སོགས་སོ། །གནིས་པ་རྟག་ཆད་སྟོང་རྩུལ་ལ། རྟག་ཆད་གྱི་དོགས་པ་བཞེད། དེ་ལ་
ལན་གདབ་རྩུལ་ལ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྲོན་པའི། ཞེས་སོགས་སོ། །གནིས་པ་ལ།
མདོ་རྗེ་པས་རྒྱན་ཁས་སྤངས་ནས་རྟག་ཆད་སྟོང་རྩུལ། དེ་སྤྲོས་རྒྱུད་མི་ཟ་ཁས་སྤངས་
ནས་རྟག་ཆད་སྟོང་རྩུལ་ལ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ལས་ལམ་བཙུ་འབྲས་སུ་བཅས་
པ་དངོས་བཟུང་བ་གནིས་ལས། དང་པོ་ནི། (༥༦)སྟུ་གུ་ལ་སོགས། ཞེས་དང་། གནིས་

པ་ནི། དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་ཞེས་སྟགས་སོ། རྒྱུ་མི་ཟ་ཁས་སྤངས་པའི་ལན་ལ་གཉིས་
 ལས། གལ་ཏེ་བརྟག་པ་དེར་འགྱུར་ན། ཞེས་པས་རྒྱུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལ་སྒྱུན་བརྟེན་
 ནས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་དང་ཞེས་པས་རང་ལུགས་མདོར་བསྟན་ནས། རྒྱུ་མི་ཟ་དེ་
 ཡང་ངོ་བོ་སྟགས་ཅི་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་རང་བཞིན། སྤང་བྱ་གང་
 ཡིན། སྒྲེ་ཚུལ། འགག་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་ཀྱིས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ནི་ཁམས་ལས་
 རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་པོ། །
 གཉིས་པ་ལན་གང་པ་ནི། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་པས། འདི་
 ལ་གསུམ། ལས་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ། ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་
 དགག། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་ལས་ནི།
 ཞེས་སྟགས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གོ། །

འཇུག་པར། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་
 ན་འདི་ཉིད་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་རྩ་ཐོབ་པ་དང་ཀྱན་
 གཞི་དང་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མི་ཟ་ལ་སྟགས་པ་ལྟེ་པ་གཞན་འདོད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་མི་
 བྱེད་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལྟ་བུ་བསྟེན་པ། དེ་ཡང་ཐུག་མེད་རྩ་མི་འགྱུར་
 པ་རྣམས། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲེས་པ་དང་མི་འགག་པ་ལ་ཐུག་ཚུལ་རྣམ་འདིར་
 ཞིབ་རྩ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་། དེ་ལྟར་ཡོད་
 པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྟག་ཅིང་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ། རྣམ་སྒྲིན་འབྱེན་
 པ་ཐུག་མེད་(ལྟ་བུ)རྩ་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད།
 ཅེས་སྟགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་རྣམ་སྒྲིན། ཞེས་སྟགས་སོ། །སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་

ལ། ཁོ་ན་རེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་དང། དེའི་འབྲས་ཁུ་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་ཡང་། ལས་
 གྱི་འབྲས་ཁུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཐལ་འབྲས་ཁུ་དེ་ཟ་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་ནི། ལས་འདི་ཉོན་
 མོངས་བདག་ཉིད་ན། ཞེས་སྟགས་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་བདག་ནི། ཞེས་
 སྟགས་དང་། མ་རིག་བསྐྱེད་སྤེལ་པའི་སྒྲེ་བོ་གང་། ཞེས་སྟགས་སོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་
 མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་སྟོན་པས། ཞེས་སྟགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་
 བྱེད་འདིར། ལས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་གཞོད་བྱེད་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་འགོག་པ་
 གསུམ། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རྟག་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་རྒྱལ་རྣམས་གཙོ་བོར་སྟོན་ཏོ། །
 འདིར་སྒྲུས་པ། ལས་བྱས་འབྲས་སུའི་བར་དུ་མི་སྟོད་ཀྱང་། །རང་བཞིན་སྒྲི་དང་འགག་
 པ་མི་དམིགས་ཕྱིར། །ཞིག་ཀྱང་འབྲས་ཁུ་འབྱིན་པའི་རྒྱལ་རིག་ན། །ལུགས་འདིའི་
 རྟག་ཆད་སྟོང་རྒྱལ་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་བཅུ་བདུན་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་
 བཏྲོག་པའོ། །

བཙོ་བརྒྱད་པ་བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

བཙོ་བརྒྱད་པ་བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་འདི་ལ། སྤར་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་རྣམས་དང་། སྤར་ཡང་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་བརྟག་པ་
 ལ་སྟགས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་
 པ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་དེ་གཞི་ཆེན་དུ། དེ་ཁོ་ན་(༥༧)ཉིད་ལ་འཇུག་རྒྱལ་

སོགས་ལྟར་མཛད་པའི་དོན་གོ་སྟོབས་པར་བསྟུས་ན། གཉིས་སྤུ་འདུས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་
བདག་མེད་སྒོམ་ཚུལ། དེ་གཞན་ལ་སྟོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལ་
ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་མེད་གཏན་ལ་ཐབ། དེ་ནི་ལྟར་སྒོམ་
པའི་ཚུལ། བསྒོམས་པས་ཉེས་སྟོན་ལྟོག་པའི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་པས་བདག་གི་བ་རང་
བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ལྟེ། རྩ་མ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་སྤ་
མའི་དམ་བཅའ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་རིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། རིག་ཆེན་དུ་ཟུར་དུ་མ་སྒོས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་སྟུར་དུ་ཅད་
བར་མཛོན་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་པ་ཕྱིར། །རར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་
འགྱུར། ཞེས་པས་སྟུར་བསྟན་པའི་བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་
པ་ན། ལྟན་སྒྱེས་ཀྱི་ངར་འཛིན་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་
སྟོང་ར་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟེ་དགག་བྱ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། འོ་ན་
དགག་བྱ་བཀག་པའི་ལུལ་ཅན་དེ་ཉིད། རིགས་ཤེས་དེའི་ངེས་ངོར་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན།
དེ་ཡང་མེད་དེ། མེད་དགག་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ལུལ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱང་གཏན་ངེས་
ངོ་དེར་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་པ་ནི་ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་གང་། ཞེས་སོགས་ཏེ།
ལུལ་བདག་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོ་ན་སྒྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་(༦༩)པའི་
དོན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་ཉེས་སྟོན་ལྟོག་ཚུལ་གང་སྟུམ་ན།
འཛིག་ལྟ་གཉིས་ཟད་ཅིང་དེས་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཟད། དེ་ལས་ལས་དབང་

གིས་སྒྲེ་བ་ཟད་པས་ལམོར་བ་ལྡོག་གོ། །ཞེས་སོགས་ནི། བདག་དང་བདག་གི་སྒྲུལ་
 ཟད་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་
 བསྐྱེམས་པས་ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ལྡོག་ན། སྒྲོན་པས་ལུང་ལས་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲུལ་ན། འདི་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་བདག་ཡོད་མེད་སོགས་སྒྲུ་
 གསུངས་ཚུལ། དོན་དམ་པར་གང་དུ་འང་བཟོད་དུ་མེད་པར་བསྒྲན་པའོ། །དང་པོ་
 ན་བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བསྒྲན་གྱུར་ཅིང་། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། བཟོད་པར་
 བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོན་དེ། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་རིམ་བ་གསུམ་
 གསུངས་པས་ཐ་སྙད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཁིང་།
 དོན་དམ་པར་གང་དུ་འང་མ་གསུངས་པས་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 དེ་གཞན་ལ་སྒྲོན་ཚུལ་ནི། དོན་དམ་པར་བཟོད་དུ་མེད་མོད། ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་
 བདག་མེད་པར་སྒྲོན་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་སྒྲུལ་ན། འདི་ལ་གསུམ། གདུལ་བྱ་ལ་བདག་
 མེད་ཕྱོང་མ་རིམ་གྱིས་བཀྲལ་ཚུལ། བསྒྲན་བྱ་བདག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གཞན་ལ་
 བསྒྲན་པའི་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། ཞེས་སོགས་དེ། དང་པོར་བདེན་
 གྲུབ་མ་བཞག་པར་རྒྱན་གྱི་མ་རིག་པ་ཅམ་ལ་གནས་ནས་ལས་འབྲས་རགས་པ་ལ་
 ཡིད་ཆེས་སུ་འཇུག་པ། དེ་རྗེས་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་བསྒྲན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 རགས་པ་ཅམ་ལྡོག་པ་(༥༥ན)དེ་རྗེས་ཤེས་ངོ་ལ་ལྡོས་ནས་རྒྱན་དང་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་
 སོ་སོར་བསྒྲན་ཚུལ། དེ་རྗེས་རྒྱད་སྟོན་པ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གདན་
 ལ་འབེབས་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། མཐར་བསྒྲན་པར་བྱ་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་གང་སྒྲུལ་ན། དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་ལན་དུ་བསྒྲན། ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་

ཚུལ་གཉིས་ལྟན་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་ལས་ཤེས་མིན། ཞེས་
སོགས་ཏེ། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་གཉིས། ལུ་ལ་ཅན་གྱི་ངོས་
ནས་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་ལུ་ལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ།
ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་གཉིས་སུ་མ་གནས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན། དེ་འདྲ་པའི་བདག་མེད་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་དོགས་པ་གང་
སྟུང་ན། སྒྲི་རྒྱ་ན་འཆིའི་སྟུག་བསྟུལ་འགོག་པའི་བདུད་ཅི་འདི། ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་
གིས་ཆོ་འདིར་འགྲུབ་ཅིང་། རང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲི་བ་གཞན་དུ་འགྲུབ་པོ། །
ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་མ་འཛིན་རྟེན་མགོན་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་སོ། །ཐེག་ཆེན་
གྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྒྲི་མ་ཚུལ་སྟར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །སྒྲི་བ་
དཔོན་ལེགས་ལྟན་གྱིས་ཀྱང་སྟར་བཤད་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས།
སྒྲི་བ་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་སྟངས་ཉིད་ལྷ་མོ་རྟོགས་མི་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་
རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་བདག་མེད་སྒྲི་མ་ཚུལ་དང་། དེ་གཞན་ལ་སྟོན་ཚུལ་སོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་སྟར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །བདག་ནི་གང་དག་དང་། ཆོས་ནི་ཁུང་པོ་སྟེ།
དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་འགོག་པས་(༥༥)བདག་དང་ཆོས་
བརྟག་པའོ། །འདིར་སྒྲི་མ་པ། རང་དང་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་
ལས་དང་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དང་། །དེ་ཡང་ངར་འཛིན་ལས་བྱུང་དེ་ཡི་བྱིར། །
བདག་དང་བདག་གི་མེད་པར་སྒྲི་མ་པ་གཅིས། ཞེས་རབ་བྱེད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་
དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བཅུ་དགུ་པ་དུས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

བཅུ་དགུ་པ་དུས་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་ཙམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ།
 དེ་དུས་གསུམ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྒྲིམ་ནས་
 འགགས་པ་ལ་འདས་པ་དང་། རང་བཞིན་དེ་སྒྲིམ་གིང་མ་འགགས་པ་ནི་ད་ལྟ་བ་དང་།
 དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་མ་རྟེན་པ་ལ་མ་འོངས་པར་འཛིག་པའི་བྱིར་རོ། །སྟམ་ན། འདི་
 དགག་པ་ལ་གནིས། དུས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྒྱིར་དགག། རང་གཞན་གྱི་
 རྗེ་པའི་འདོད་པ་སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གནིས། འདས་པ་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་
 གྱི་དུས་གནིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། རིགས་པ་དེ་ལྟག་མ་གཞན་ལ་སྒྱར་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གནིས། འདས་པའི་ལྟོས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། མི་ལྟོས་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། ཞེས་
 སོགས་སྟོ་ག་གནིས་དེ། འདས་པ་ལ་ངོ་ཐོས་ལྟོས་ན་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འདུས་པ་
 ལ་ལྟོས་དགོས་དེ། དེ་ལྟར་ན་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་དེ་གནིས་དེ་ལ་ལྟོས་དགོས། དེ་
 ལྟར་ན་གཞན་གནིས་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡོད་དགོས་པའོ། །ཐ་སྟད་དུ་དུས་གཞན་
 གནིས་སྒྱིར་འདས་པ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་། འདས་པའི་དུས་དེ་གནིས་འདས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །གནིས་པ་མ་ལྟོས་པ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་དགག་སྟེ། འདས་པ་ལ་ནི་མ་ལྟོས་པར།
 ཞེས་སོགས་སོ། །གཞན་ལ་སྒྱར་བ་ལ་དུས་གཞན་གནིས་ལ་སྒྱར་བ་དང་། ཆོས་གསུམ་
 ཚན་གཞན་(༤༩ན)ལ་སྒྱར་བ་གནིས། རིམ་པ་ལྟར། རིམ་པའི་རྒྱུ་པ་ནི། ཞེས་སོགས་
 དང་། མཆོག་དང་ཐ་མ་འབྲིང་ལ་སོགས། གནིས་པ་ལ་གཞན་རྗེས་འདོད་པའི་དུས་

དགག་། རང་ལྟེ་དངོས་སྤྱོད་པས་འདོད་པའི་དུས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་གནས་
 དུས་ནི་འཛིན་མི་བྱེད། ཅེས་སོགས་ཏེ། སྐད་ཅིག་སོགས་ཀྱིས་ཚད་དོན་གཞན་དང་
 ལྷན་པའི་དུས་རོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དུས་ནི་
 དངོས་བརྟེན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དུས་རང་མཚན་པ་འགོག་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པའི་ཅུ་པ་ནི། དུས་གསུམ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྷག་མ་གཉིས་གཉིས་
 གྲུང་དོ་བོས་མ་གྲུབ། རེ་རེ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྷག་མ་གཉིས་གྲུང་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་
 པ་དུས་གསུམ་སྒྱིར་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་སོགས་ཀྱི་ཚད་
 དོན་གཞན་དང་ལྷན་པའི་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་
 ལ་སོགས་ལ་དུས་དེ་དོ་བོ་ཐ་སྐད་དུ་འང་མི་དམིགས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་གཞན་ལྟེ་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་གདགས་པའི་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ།
 གདགས་གཞི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་ཐེན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་རང་ལྟེ་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་ལྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། །འདིར་སྤྱོད་པ། རོ་བོས་ལྟོས་ནས་ཡན་ཚུན་
 དུས་མཉམ་ཞིང་། ལྟོས་མེད་ཐ་སྐད་དུ་འང་མ་མཆིས་ལ། རྟག་པའི་དུས་ནི་རྣམ་ལང་
 མི་དམིགས་པས། དུས་ལྟེ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། ཞེས་རབ་བྱེད་པ་བཅུ་
 དགུ་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

ཉི་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་པ།

(༥༧བ)ཉི་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་ལེ། རུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ།
 འབྲས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་བྱི་རོལ་རུ་ས་བོན་རྩ་ལུང་ཚོགས་ནས་
 རུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ཉེན་སྲེ་ཞིང་མི་ཉེན་མི་སྲེ་བ་དང་། བར་རུ་ཡང་། ཚོགས་ཤིང་རུས་
 ལ་བབ་པ་ན། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སྒྲུལ་ན་འདི་དགག་པ་ལ། དེ་ཡང་རབ་བྱེད་འདི་
 རུས་བརྟག་པ་ལས་འབྲས་ཀྱང་། རབ་བྱེད་དང་པོར་བཤད་པའི་སྲེ་བ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས། རབ་བྱེད་དེར་འབྲས་སུ་ལ་སྲེ་བ་དང་། སྲེད་
 བྱེད་ལ་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་བཀག་ནས། འདིར་རྒྱ་རྒྱུ་གྱིས་འབྲས་སུ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་
 བརྟག་ནས་འགོག་གོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སུ་སྲེ་
 བ་དགག་པ་དང་། རྒྱ་ཉིད་ལས་འབྲས་སུ་སྲེ་བ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད།
 ཚོགས་པས་འབྲས་སུ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །ཚོགས་
 པ་ལས་སྲེ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཚོགས་པ་སྟུ་མ་ལས་སྲེ་བ་དགག། རུས་མཉམ་པ་
 ལས་སྲེ་བ་དགག། བྱི་མ་ལས་སྲེ་བ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་དངོས་སུ་སྲེ་བ་དགག།
 བརྒྱད་ནས་སྲེ་བ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཚོགས་པ་ལ་ཡོད་མེད་བརྟག་པའི་རིགས་
 པས་དངོས་སུ་སྲེ་བ་དགག། ཚོགས་པ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 རུས་ལ་བབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པས་འབྲས་སུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ན། ཚོགས་པ་དེ་ལས་
 འབྲས་སུ་ཡོད་པ་སྲེ་ཡམ། མེད་པ་ཞིག་སྲེ། དང་པོ་ལྟར་ན། (༥༨ན)གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་།
 ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་སོ། །རང་ལུགས་ནི།

མུ་མ་ཐུ་དུ་འགོག་ཅིང་། བྱི་མ་དགག་བྱ་ལ་གདུགས་ནས་འགོག་གོ། །གཉིས་པ་ནི།
གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་། ཞེས་སྟགས་སྟོག་གཉིས་ཏེ། རང་ལུགས་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་
ལུ་ཡོད་པ་ཐུ་དུ་འགོག་ཅིང་། མེད་པ་དགག་བྱ་ལ་གདུགས་ནས་འགོག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པས་འབྲས་ལུ་དངོས་ལུ་མི་བསྐྱེད་ཀྱི། འབྲས་
ལུ་དངོས་ལུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་བྱེད་རྒྱ་ཞེས་པ་དེ་འབྲས་ལུ་ལ་བྱིན་ནས་འབྲས་ལུའི་མུར་
འགགས་པས། ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་ལུ་ཡོད་མེད་དབྱེད་ཀྱང་མི་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན།
རྒྱའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་འབྲས་ལུ་ལ་གང་བྱིན་པའི་བྱེད་རྒྱ་དང་། དུས་དེར་གང་ཞིག་
འགགས་པའི་རྒྱའི་བདག་ཉིད་མུ་མ་ཐུ་ཐོབ་གཉིས་ལུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་
འབྲས་ལུ་ལ་དངོས་རྒྱུ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱར་ཞིང་། རང་ཉིད་མུར་འགགས་པར་དོ་བོས་
གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱས་ནི་འབྲས་ལུ་ལ། ཞེས་སྟགས་དང་། རྒྱུན་དེ་
རྒྱུང་བར་འདོད་ནས། རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་ལུ་ལ་བྱེད་རྒྱའི་ཆ་མ་བྱིན་པར་འབྲས་ལུའི་
མུར་འགག་གོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྒྱས་ནི། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་འབྲས་ལུ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བ་
འཕེན་པའོ། །འདིར་རང་ལུགས་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པས་འབྲས་ལུ་དངོས་ལུ་བསྐྱེད་
ཅིང་འབྲས་ལུའི་མུར་རྒྱ་འགགས་པའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་། བྱ་བ་དེ་ཚོགས་པར་མི་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་དུས་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་
ཏྱ། ཞེས་སྟགས་ཏེ་གོ་སྒྲུའོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོགས་པའི་མུ་རོལ་དུ། ཞེས་
སྟགས་ཏེ་གོ་སྒྲུའོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་ཉིད་ལས་འབྲས་ལུ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་
འབྲས་དོ་བོ་གཅིག་པའི་བྱོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྒྱུ་པ་དགག། །རྒྱ་ལས་དོན་(ལྷོ་བ)གཞན་པའི་
འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་རྒྱུ་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་འགགས་འབྲས་ལུ་
ནི། ཞེས་སྟགས་དང་། གཉིས་པ་ལ་བདུན་ཏེ། རྒྱ་འགགས་པ་དང་གནས་པས་བསྐྱེད་

པ་དགག། རྒྱལ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བར་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པ་དགག། རྒྱལ་ཕྱད་པ་
 དང་མ་ཕྱད་བར་བསྐྱེད་པ་དགག། འབྲས་ལུ་སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་
 དགག། འབྲས་ལུ་སྟོང་མི་སྟོང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དགག། རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱལ་
 འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པ་དགག། འབྲས་ལུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དགག།
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འགགས་པ་རུབ་པར་གྱུར་པ་ཡི། ཞེས་སྟགས་ཏེ། རང་ལྷགས་ནི།
 རྒྱ་མ་འགགས་པས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་ནི་མཐོང་དང་ཞེས་སྟགས་
 ཏེ། རང་ལྷགས་ནི། མ་མཐོང་བར་བསྐྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་ལུ་འདས་པ་རྒྱ་
 འདས་དང་། ཞེས་སྟགས་ཏེ། འདིར་ཕྱད་པ་ནི། ལྷར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་བཤད་པར་
 ཕྱད་ལྷོས་བརྟེན་གསུམ་རྣམ་གྲངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱད་པ་དང་དོན་མི་གཅིག་པས།
 ལྷན་ཅིག་ཆོགས་པའི་ཕྱད་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྷར་ན་རང་ལྷགས་ལ། ལྷར་འདས་ཟིན་པའི་
 འབྲས་ལུ་ནི། ལྷར་འདས་ཟིན་པའི་རྒྱ་དང་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ད་ལྷར་བ་གསུམ་
 དང་ཐ་སྟད་དུ་འང་ཕྱད་པའི་ཆོགས་པ་མེད་ལ། འབྲས་ལུ་ད་ལྷར་བ་ནི། རྒྱ་མ་འོངས་པ་
 དང་ལྷར་འདས་ཟིན་པའི་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་ཕྱད་པ་ཐ་སྟད་དུ་འདི་མེད་
 ཅིང་། རྒྱ་འབྲས་ད་ལྷ་བ་གཉིས་ལ་ཕྱད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་
 དགོས་པར་འཕུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

འབྲས་ལུ་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་ད་ལྷར་བ་དང་ཕྱད་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་ཅིང་། འདས་ཟིན་དང་མ་འོངས་(ལྟ་ན)པའི་རྒྱ་གཉིས་དང་ཐ་སྟད་དུ་ཆོགས་
 པའི་ཕྱད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྷར་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ནི་ཤིག་ཆེན་དུ། དགག་བྱ་གྱུར་བ་དང་མ་
 གྱུར་པའི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ན་ཕལ་ཆེར་ལ་དགག་
 བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་ན་ཡང་མི་རིགས་པ་མེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་ལུ་

རྩོད་པའི་རྒྱལ། ཞེས་སྟགས་དེ། རང་ལྷགས་འབྲས་ལུ་རྩོད་པའི་རྒྱལ་འབྲས་ལུ་བ་རྩོད་དུ་
 བརྩོད་དོ། །ལྷ་པ་མི། འབྲས་ལུ་མི་རྩོད་རྩོ་མི་འབྲུང་ཞེས་སྟགས་དེ། རང་ལྷགས་མི།
 འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྩོད་པ་རྒྱལ་བརྩོད་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །

དུག་པ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་གཅིག་ཉིད་དུ། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་གཞན་གང་དུ་འང་རང་ཉིད་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །འདུན་
 པ་ནི། འབྲས་ལུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་ལུགས་ནི། འབྲས་ལུ་ངོ་བོ་
 ཉིད་གྱིས་མེད་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་ལུགས་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་འཕུལ་མཚམས་གྱིས་འགོག་དགོས་ཏེ། འགའ་ཞིག་
 ནི་སྤར་དངོས་སུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ཤུགས་གྱིས་རྟོགས་རྒྱས་པས་མ་རྟོགས་
 སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་རྒྱུར་བར་བྱེད་པ་བཀག་ཀྱང་། རྒྱ་ཉིད་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ། །སྙམ་ན། རྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་
 རྒྱས་པར་བཤད་ནས་གསུམ་པ་འདུག་བལྟ་བུ་པ་ནི། རྒྱ་རྣམས་དང་ནི་རྐྱེན་དག་གི། ཞེས་
 སོགས་ཏེ། འདི་ལ་རིགས་པ་རྩར་པ་ཅིག་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་
 པའི་རིགས་པའི་ཙ་བ་ནི། རྒྱ་རྐྱེན་ཚོགས་པས་འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་པར་
 ཐུལ། ཚོགས་པ་(མ་)འབྲས་ལུ་དང་སྤར་བས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད། ཕྱི་བས་
 ཀྱང་མི་བསྐྱེད། དུས་མཉམ་པས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ན། རྟགས་དང་པོ་
 གྲུབ་ལྟེ། ཚོགས་པ་སྤར་མས་འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་སུ་ཡང་མི་བསྐྱེད། བརྒྱད་
 རས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ། ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་ལུ་ཡོད་པ་
 ཡང་མི་སྟེ། མེད་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཚོགས་པས་འབྲས་ལུ་
 རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་དེ། རང་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཙ་བ་གཉིས།

དེའི་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཚོགས་པས་བསྐྱེད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ།
 རྒྱ་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་པར་བཤུ། རྒྱ་ཉིད་འབྲས་ལུ་རང་འཕྲོས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད། རྒྱ་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་འབྲས་ལུ་ཡང་རང་བཞིན་
 གྱིས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་རྩ་བ་དང་། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་ལུ་ལྷན་
 རྒྱ་འགག་པ་དང་གནས་པ་གང་གིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་བདུན་པོ་རྣམས་ནི། རྒྱ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་
 པ་སྟེ། རྒྱ་ལས་འབྲས་ལུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་འདི་རང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་དག ། འདུས་ལུས་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འབྲུལ་གཞིའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པ་ཡང་
 བསྟན་བཅོས་འདིའི་མགོ་མཐུག་ཀྱན་ཏུ་གཙོ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས་
 རིགས་པའི་རྣམ་གངས་འདིར་རྒྱས་པར་ཡོད་དོ། །མི་སྒྲོས་པར་ཞིབ་ཏུ་བསམ་དགོས་
 གོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་འཇམ་རྒྱ་ཉིད་ཁོ་ན་ལས། རྣམ་པ་རྒྱལ་ར་དབྱེད་
 ཆེ་མ་སྐྱེ་ན། །འབྲས་ལུ་འདི་དག་གཏོད་ནས་སྐྱེ་བ་ཞེས། །འཛིན་པ་གྱིས་པའི་རང་རྒྱུ་
 མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་(༡༡ན)ཉི་ཤུ་པའི་དོན་ལ་ཆེད་ཏུ་བཞིན་པའོ། །

ཉེར་གཅིག་པ་འབྲུང་འཛིག་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

ཉེར་གཅིག་པ་འབྲུང་འཛིག་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 དེ། འབྲས་ལུ་འབྲུང་བ་དང་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དགུན་གྱི་རུས་ལྟ་བུ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་གུ་འཛིག་ཅིང་། དབྱིད་ཀྱི་རུས་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྒྲུམ་ན་ཞེས་པ་ནི་འཕྲོས་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་རབ་བྱེད་བདུན་པར་སྐྱེ་

འཛིག་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལྷན་མ་རྒྱུ་མས་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འཛིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་འདོད་ན་རྟག་ཆད་དུ་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱབ་བྱ་དགག། རྒྱབ་བྱེད་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བའི་རིགས་པ་གསུམ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་ཡིན་མིན་བརྟགས།
 རྟོན་གང་ལ་ཡོད་བརྟག་པ། གཅིག་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 འཛིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་རམ། ཞེས་པས་དམ་བཅའ་བཞག་ནས། འཛིག་པ་འབྱུང་
 བ་མེད་པར་ནི། ཞེས་པས། རྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་འཛིག་པ་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་
 ཅིག་ཡིན་མིན་དགག་པ་དང་། འབྱུང་བ་འཛིག་པ་མེད་པར་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་འབྱུང་
 བ་འཛིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡིན་མ་ཡིན་དགག་པར་བྱེད་དེ། འབྱུང་འཛིག་ཐ་སྟོད་དུ་
 ལྷན་ཅིག་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དགག་བྱ་ལ་གདུགས་ནས་འགོག་གོ། དེ་ནས། གང་དག་ཡན་
 རྟོན། ཞེས་པས་དེ་གཉིས་གྱི་འདུག་བསྟུ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཟད་མ་ཟད་གྱི་
 རྟོན་ལ་འབྱུང་འཛིག་དགག་པ་དང་། དངོས་པོའི་རྟོན་ལ་འབྱུང་འཛིག་དགག་པ་དང་།
 རྟོང་མི་རྟོང་གི་རྟོན་ལ་འབྱུང་འཛིག་དགག་པ་གསུམ་ལས། (མ་ཤེས་)དང་པོ་ནི། ཟད་
 ལ་འབྱུང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་ལུགས་ནི། དངོས་པོ་དེ་ཟད་པ་ལ་
 དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་བ་དང་འཛིག་པ་ཐ་སྟོད་དུ་འང་མི་འདོད་ཅིང་། དངོས་པོ་དེ་མ་ཟད་
 པ་ལ་འབྱུང་འཛིག་དགག་བྱ་ལ་གདུགས་ནས་འགོག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 རྟོང་ལ་འབྱུང་དང་འཛིག་པ་དག་ཅེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་གཅིག་ཐ་དད་ལ་བརྟག་
 པ་ནི། འབྱུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག་ཅེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱབ་བྱེད་དགག་པ་
 ལ་གཉིས། མཐོང་བ་རྒྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ། དེའི་རྒྱབ་བྱེད་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འབྲུང་བ་དང་ནི། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ལ། འབྲུང་འཛིག་རང་དང་རིགས་མཐུན་མི་
 མཐུན་ལས་སྒྲེབ་དགག་དངོས་པོ་རང་ག་ཞན་ལས་སྒྲེབ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་
 པོ་དངོས་ལས་མི་སྒྲེ་སྒྲེ། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་བདག་ལས། ཞེས་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲེ་འཛིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ན་རྟག་ཆད་དུ་འགྱུར་
 རྒྱུ་ལ་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་དང་། སྒྲིན་སྒྲོང་
 དགག་པ། དོན་བསྐྱབ་རྣམས་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་
 པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། འབྲུང་འཛིག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
 ལྟན་ཅིག་དང་ལྷ་ཕྱི་གང་དུ་འང་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་བ་དང་། ཡང་དེ་གཉིས་
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཟད་པ་དང་མ་ཟད་པ་གང་ལ་ཡང་འབྲུང་
 འཛིག་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་དེར་ཐལ། འབྲུང་འཛིག་གི་རྟོན་དངོས་པོ་དེ་
 ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བ་དང་
 མི་སྒྲོང་བ་གང་ལ་ཡང་འབྲུང་འཛིག་རང་བཞིན་མེད་(ཡ་མེད)པའི་བྱིར། ཞེས་དང་། དེ་
 ཡང་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དེའི་སྒྲེ་འཛིག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་
 ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་བ་རྣམས་བསྐྱབ་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། སྐབ་
 བྱེད་འགོག་པ་ནི། འབྲུང་འཛིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་གཉི་ལྷག་གིས་བསྐྱད་
 པ་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་བ་ནི་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་འབྲུང་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་འཛིག་
 པ་ལས་ཀྱང་ངོ་བོས་མི་སྒྲེ། འཛིག་པ་ཡང་ད་ལྟར་མི་སྒྲེ་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་དེར་ཐལ།
 དངོས་པོ་བདག་དང་ག་ཞན་ལས་སྒྲེབ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་འབྲུང་འཛིག་རང་
 བཞིན་མེད་པར་འགྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་མཚམས་ལྟར་བཞིན་
 ཤེས་དགོས་སོ། །འདིར་སྒྲུབ་པ། རྣམ་འགར་དབྱེད་ཆོར་བཞིན་སེམས་པའི་བློས། །

གར་ལ་སྒྲེ་དང་འཛིག་པ་མ་དམིགས་ཕྱིར། །སེམས་ཁྱོད་རྟག་ཆད་ལྟ་བུ་སྤང་འདོད་ན། །
དངོས་པོ་གདོད་ནས་སྒྲེ་འཛིག་བྲལ་བར་སྟེམས། །ཞེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་ཉེར་གཅིག་པའི་
དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

ཉེར་གཅིས་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

ཉེར་གཅིས་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྟག་པ་ལ། །ཁོ་ན་རེ། རབ་བྱེད་སྤྲུལ་མར།
དེ་ནི་ཐི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་རྒྱན། །ཞེས་སྤྱོད་རྒྱན་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ།
སྤྱོད་པ་དུ་མ་བརྒྱད་པ་ལས་བྱེད་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་སྟུམ་ན། འདི་ལ་བཞི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །དེ་
ལ་ལོག་ལྟ་གཞན་གྱི་གནས་མེད་པར་བརྟན། །ལོག་པར་བརྒྱད་པའི་ཉེས་དམིགས།
རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྤྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ལེན་པ་པོ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །སྤང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་(མ་འདྲེ)དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
ཡང་གཉིས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཡོད་དགག། །ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུང་མིན་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྣམ་
དབྱེད་རྣམ་པ་ལྟའི་སྒོ་ནས་འཛོལ་བའི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུང་པོ་
ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་དང་ཡུང་པོ་གཉིས་ལེན་པ་པོ་དང་སྤང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཡུང་པོ་ལ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཡུང་པོ་ལ་བརྟགས་

པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགལ་བར་བསྟན། གང་ཞིག་གཞན་གྱི་དངོས་བརྟེན་
ནས། ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ལན་དགག། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་
མིན་ན། ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་དངོས་ནས་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དངོས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན།
རང་བཞིན་དང་ནི་ཞེས་པས་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་མ་བརྟེན་པར། ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་ཕུང་པོའི་སྒྲ་རོལ་དུ་ལེན་པ་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས། ཕུང་པོ་སྒྲ་བྱར་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་ནས། རྣམ་པ་ལྟས་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཇུག་བསྟུས་
ཏེ། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་
ཏོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་བྱར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། གང་ཞིག་ཏེ་བར་སྒྲ་བ་
དེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ནས། དེ་ལྟར་ཏེར་སྒྲ་ཏེར་ལེན་པོ། ཞེས་སོགས་གྱིས་
ལེན་པ་པོ་དང་སྒྲ་བྱར་བཀག་པའི་ཕུན་མོང་གི་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །གཉིས་པ་ལོག་
ལྟ་གཞན་གྱི་གནས་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཕྱིང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་(༥༩)མི་བརྗོད་དེ། ཞེས་
སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྒྲོས་འདས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་དང་།
བཞི་པ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན།
རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་དང་རྣམ་དབྱེད་རྣམ་པ་ལྟ་
པོ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དང་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། གཞན་ལ་བརྟེན་
པའི་རོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པོ་སྟུམ་ན། དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་

དུ་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་རང་བཞིན་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ལེན་པ་པོ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཕྱང་པོ་རང་
བཞིན་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྤང་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་
པ་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ཕྱང་པོ་ལེན་པ་པོ་དང་ཕྱང་པོ་སྤང་བྱར་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཕྱང་པོའི་སྤྱོད་ལ་དུ་ལེན་པ་པོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་བྱམ་མོང་དུ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལོ། །འདིར་སྐྱེས་པ། བདེན་པ་
གསུང་མཛད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡང་། ཕྱང་པོ་མ་གཏོགས་འདི་ན་མ་དམིགས་ཕྱིར། །
བརྟན་པ་ཉིད་ཅེས་གསལ་བར་གང་བསྟན་པ། འདི་དག་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཅིས་མ་
ཡིན། ཞེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་ཉེར་གཉིས་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བཟྍ་བའོ། །

ཉེར་གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟན་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

ཉེར་གསུམ་པ་ཕྱིན་(༥༥)ཅི་ལོག་བརྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཡང་། མིད་རྒྱུན་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱེས་ན། འདི་
དགག་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། དེའི་སྐྱེ་
བྱེད་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་དགག། རྟེན་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག། རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག།
དམིགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག། རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པའི་རྟགས་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེས་དང་གཉི་མུག་
རྣམས། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་རྟེན་དུ་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག།

སེམས་རྟེན་དུ་མེད་པ་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གི་ཡོད་ཉིད་མེད་
 ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། གནིས་པ་ནི། རང་ལུས་ལྟ་བཞིན། ཞེས་སོགས་དང་།
 གསུམ་པ་ནི། སྤྱད་དང་མི་སྤྱད་ཅེས་སོགས་དང་། བཞི་པ་ནི། གཟུགས་སྒྲུ་རོ་དང་།
 ཞེས་སོགས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་གནིས། ཆགས་སྤང་གི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་།
 གཏི་སྤྱད་གི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུ་མའི་སྒྲེས་ལྟ་ལྟ་
 ལུ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། གནིས་པ་ལ་བཞི། བྱིན་ཅི་ལྷག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 དགག་། བྱིན་ཅི་ལྷག་དང་ལྟན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་། བྱིན་ཅི་ལྷག་གི་ལུས་
 ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག་། དེ་ལྟར་འགོག་པ་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། རྟག་འཛིན་བྱིན་ཅི་ལྷག་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་། མི་རྟག་པར་འཛིན་
 པ་བྱིན་ཅི་ལྷག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་། འཛིན་(ལྔ་ན)པ་ཙམ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་རྟག་ཅེས་དང་། གནིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་རྟག་གོ་ཞེས།
 ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། གང་གིས་འཛིན་དང་། ཞེས་སོ། །གནིས་པ་ལ་གསུམ། ལྟན་
 ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པས་ལྟན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་། བྱིན་ཅི་ལྷག་གི་
 རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་། བྱིན་ཅི་ལྷག་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེས་པ་དགག་པ་
 རྣམས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷག་བའམ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཞེས་དང་། གནིས་པ་ནི། བྱིན་
 ཅི་ལྷག་རྒྱ་གྲུར་པ་ལ། ཞེས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། བྱིན་ཅི་ལྷག་རྣམས་མ་སྒྲེས་ན་ཞེས་
 སོ། །གསུམ་པ་ལུས་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་དང་གཙང་བ་
 དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་པ་དོན་ཆེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལྷག་འགགས་པས།
 ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་བ་གཞན་ས། གནིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། ཁོ་

ན་རེ། མ་རིག་པ་ནི་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་ཉོན་མོངས་སྤྱང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྤང་
བྱ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ལ། དེས་ན་སྤྱི་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་
ན། གལ་ཏེ་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ། ཞེས་སྟགས་སྟོ། དེ་ལྟར་ན་རང་བྱེད་འདིར་བཤད་
པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། ཆགས་སྟགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་དེ། རང་རྒྱ་བྱིན་ཅི་ལྟག་གི་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་པ་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། ཡང་བདག་གི་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་
ཐལ། རྟེན་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་བྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་ཡང་
ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། (ཡལ)རྟེན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་ཉོན་
མོངས་རྣམ་དབྱེད་རྣམ་པ་ལྟ་གང་རུང་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་འདི་གཉིས་ནི་རྟེན་རང་
བཞིན་མེད་པའི་རིགས་པ་འོ། །ཡང་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་
རྒྱ་སྟག་པ་དང་མི་སྟག་པ་དང་བྱིན་ཅི་ལྟག་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་བྱིར།
ཡང་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཆགས་སྟགས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཞུགས་སྒྲ་
སྟགས་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ཆ་བའི་རིགས་པ་དང་། རྒྱ་རང་བཞིན་
མེད་པའི་རིགས་པ་ནི། ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་སྟག་མི་སྟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ།
དེ་གཉིས་ཡན་རྩེན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་དང་། གཏི་སྟག་གི་རྒྱ་བྱིན་ཅི་
ལྟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། སྤང་བོ་རྟོག་འཛིན་དང་མི་རྟོག་པ་འཛིན་པ་གཉིས་བྱིན་
ཅི་ལྟག་མ་ལྟག་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་དང་། བྱིན་ཅི་ལྟག་
དང་ལྟན་པ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ལྷལ་གཙང་བདེ་སྟགས་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྒྲས་པ། རིགས་པའི་རྒྱལ་བོ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་འབྱུང་གིས། །མཚན་མའི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་གཤིག་པ་ན། །མཚན་མར་

འཛིན་པའི་ཆགས་སྒྲིགས་ཉེན་མོངས་རྣམས། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟེ་བ་མེད་པར་བྱས། །
ཞེས་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་ཉེར་གསུམ་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བཟྍེད་པའོ། །

ཉེར་བཞི་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།

ཉེར་བཞི་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་གཉིས་འགལ་
བའི་རྩྭ་བ་དང་། དེ་མི་འགལ་བའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི་རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་པ་ཡན་
ཆད་དུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་ལ། སྦྱིར་ཀུན་བྱང་གི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རྒྱུ་མ་ནི་རྩྭ་བ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་
(ལ་ན)ན། ཞེས་སྒྲིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་བཞི་སྟེ། གཞན་གྱིས་སྦྱས་པ་རྟོན་
འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་རྩྭ་བར་བརྟན་པ། རང་གི་བཞེད་པ་སྟོང་བའི་དོན་
རྟོན་འབྱུང་དུ་བརྟན་པ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་
བརྟན་པ། རྟོན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ན་བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་
གྱིས་རྟོན་འབྱུང་གི་དོན་སྒྲིགས་གསུམ་མ་རྟོགས་པའི་རྩྭ་བ་ཡིན་པས། སྦྱོར་དེ་རང་
ལ་མི་འཇུག་ཚུལ་བརྟན་ནས། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། ཞེས་སྒྲིགས་སྟོ་ཀ་བྱེད་དང་
བཞིས་འགོད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་དེ་འཇུག་པར་བརྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། ཞེས་སྒྲིགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་
ན། ཞེས་སྒྲིགས་དང་། བཞི་པ་ནི། གང་གིས་རྟོན་ཅིང་ཞེས་པའི་སྟོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཏེ།
གོ་སྟོའོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་མཆོད་འཛིན་གྱི་སྦྱོས་པ་ཞི་བའི་བྱིར་དང་། རོ་བོར་མཛོན་

སྟེ། ལྷ་འདས་ངོས་བཟུང་། དེ་ལ་མཐའ་བཞིར་གྱུ་བ་པ་དག་ག། །དེ་ལྟར་དག་ག་པ་
 ལྷ་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་པ་མེད་པ་ཐོབ་མེད་ལ། ཞེས་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་ལྷ་འདས་མཐའ་བཞིར་གྱུ་བ་པ་དག་ག། །དེ་ཐུགས་སྤྱུང་བ་པོ་མཐའ་
 བཞིར་གྱུ་བ་པ་དག་ག་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་གིས་ནི་དེ་མངོན་བྱེད། ཅེས་པ་ཡན་
 རྟེན་གྱིས་ལྷ་འདས་དེ་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མ་ཡིན་
 བའི་མཐར་གྱུ་བ་པ་བཀག་ནས། གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞེས་སོགས་གྱིས་
 འཆད་ཅིང་། ལམས་བ་ལྷ་རྟེན་འདས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་ལྷས་ལྷ་འདས་(ལམ་ན)
 དང་ཐུགས་སྤྱུང་བ་པོ་གཉིས་ལ་མཐའ་བཞི་བཀག་པའི་གྱུ་བ་དོན། སྤྱིད་ཞི་མཉམ་
 ཉིད་དང་ལྷ་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་པ་དག་ག་པ་གཉིས་གྱུ་བ་པ་སྟོན་དོ། །གསུམ་པ་ལྷ་
 འགལ་སྤང་བ་ནི། ལྷ་འདས་དང་། དེ་ཐོབ་མཐའ་ལ་རང་བཞིན་བཀག་པ་ནི། ལྷ་
 ལས་ལྷ་འདས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་འབད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་
 དམ་པར་སྤྱ་ལ་ཡང་བསྟན་པ་མེད་དེ། ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། དམིགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཉེར་ཞི་ཞིང་། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདི་དང་ལྷ་མ་གཉིས་སྤྱུ་ལྷ་
 གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་
 ཉི། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གང་ན་མེད་དུ་སོང་ངམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་གཅོད་
 བའི་བྱིར། རྩོད་ཡན་བཞོད་པ་ལས། ལྷ་མས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཀྱན་བྱང་གི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྤྱིར་འཐད་རྩུལ་དང་། བྱི་མས་ཁྱད་པར་དུ་ཐོབ་བྱ་ལྷ་འདས་འཐད་རྩུལ་སྟོན་
 ལ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཅིངས་ཐར་བརྟག་པར་ཡང་ལྷ་འདས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་
 ཅིང་། འདིར་ཡང་ལྷ་འདས་མཐའ་བཞིར་གྱུ་བ་པ་འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ལས། བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ལྟ་

ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གུན་རྫོབ་པ་རྒྱམས་ལ་རང་བཞིན་བཀག་
 པའི་སྤྱང་ཉིད་བསྟན་པ་ཡང་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པར་བསྟན་པས། ཐོབ་
 བྱ་མྱང་འདས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་ལྡན་པའི་བྱིར་དུ་ཡང་ཡིན་
 བོ། །དེས་ན། གང་ལ་སྤྱང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། ཞེས་
 པའི་དོན། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་(མཁའ་)ཅད་འཐད་ཅིང་གཞན་ལ་མི་
 རུང་བའི་རྒྱ་མཚན། སྤྱང་བས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངེས་པ་འབྲེན་ཚུལ་ཞེས་གྲགས་པ། ལྷགས་
 འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་མཐའ་ཆོད་པའི་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་
 རྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་། སྤྱང་བས་ཡོད་མཐའ་
 སེལ་བ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་བྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། སྤྱང་བས་མེད་མཐའ་
 སེལ་ཚུལ་དང་། སྤྱང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་གཞུང་ཆེན་མོ་འདི་དག་
 བས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ལ་ལེགས་པར་ཐུག་པས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་
 པར་བྱས་པ་ལས་འདས་པའི་གང་གདམས་པ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་བོས་ཀྱང་བསྟན་
 པར་རུས་མོད། ལལ་ཆེར་སྐལ་བ་དམན་ཞིང་རྣམ་དཔྱོད་ཞན། །ཟབ་མོའི་གདམ་གྱིས་
 ཡིད་རབ་འབྱུགས་པ་ཡི། །སྟིགས་དུས་སྟེ་བོའི་ངང་ཚུལ་མཐོང་བས་ན། །ས་འོག་
 གཏེར་བཞིན་གྱིན་དུའང་སྤྲུལ་པ་ལགས། །དེའི་བྱིར་གཞུང་ཆེན་མོ་ནས་གསུངས་པའི་
 རིགས་པ་ཐུ་མོ་རྣམས། ད་ལྟ་རང་གི་སྤྱང་ཐོག་དུ་བཀལ་དེ། གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གི་
 བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཐུ་རགས་རྣམས་ལ་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་ངེས་པ་འབྲེན་ཚུལ་རེ་དང་།
 ཁྱད་པར་དུ་ལྷགས་འདིའི་ལྟ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཡིན་དང་། དེ་ལ་ངེས་པ་
 འབྲེན་ཚུལ་རེ་ལྟར་བྱེད་ལ་སོགས་པ། ཡིད་དཔྱོད་ཅམ་གྱིས་ཤེས་པས་མི་ཆོམ་པར་
 སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཆོད་མར་དག་མ་སྟེས་པར་དུ་སྟོབ་པར་འདོད་པ་རེ་རེ་ཅམ་ལ་སྐྱབས་

སྤྱུ་བ་བ་ན་འདྲ། ལལ་ཆེར་གྱིས་དོན་རྒྱུ་དུར་མཐོང་ནས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སྒྲོ་མི་འདུག།
 གཞན་དག་གིས་རྗེས་སྒྲོས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲོར་མང་པོས་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་གཞི་བྱེད་པར་མཐོང་ནས་
 ཞིབ་དུ་སྒྲུ་བར་མ་རུས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་འཆད་པ་པོ་དག་གིས། སྒྲོང་པས་སྒྲུང་བ་
 ལ་ངེས་པ་འདྲན་རྒྱུ་ལ་(ལ་ན)ལམ། མེད་མཐའ་མེད་རྒྱུ་གི་དོན་གང་ཡིན་དུ་བྱད་པ་ན།
 སྤྱུ་གུ་ལྟ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ས་བོན་ལས་སྒྲེ་མི་རིགས་པས། རང་བཞིན་མེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ས་བོན་ལས་སྒྲེ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་ཅམ་ལ་དེའི་དོན་དུ་བྱེད་
 པ་ནི། མཐའ་ཆོད་པར་མ་མཛོན་དེ། སྤྱུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ས་
 བོན་ལས་སྒྲེ་དགོས་པ་འཐད་ཀྱང་། སྤྱུ་གུ་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ས་བོན་ལས་སྒྲེ་ཞིང་།
 བམ་མཁའ་ལས་མི་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། སྒྲུང་བྱེགས་ནས་ལན་
 འདེབས་མི་དགོས་པར། སྒྲོང་བྱེགས་ནས་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགོ་བཅིག་ཁྱེར་ཤེས་དགོས་
 པ་ལས། དེ་མེད་པར། ཁ་ཅིག་གིས་ཨ་ན་རྒྱགས་སུ་གོ་ཞིང་། ལན་མི་འདེབས། སྒྲོའི་
 མཐུ་ཆེ་བར་རྒྱུ་པས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དུ་བྱད་ན་བདག་ས་དོན་བཅུ་ལ་བར་སོང་ཞེས་ཆོད་
 འཛིག་བྱེད་པ་ཅམ་དུ་བྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་སྒྲོང་མི་
 རུས་དགོས་པ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཉེན་པོ་སྒྲོང་རུས་སོ། །ཞེས་
 པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྒྲུང་གཉེན་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཉེན་
 པོས་སྒྲུང་བྱ་སྒྲོང་རུས་ཤིང་། གཉེན་པོ་རང་ཉིད་སྒྲོང་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ལྟར་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲོང་བྱེགས་ནས་ལན་ཐེབས་པ་གཅིག་དགོས་ཤིང་། མདོར་ན། སྤྱུ་
 བ་དང་དུང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཁོ་ནས། སྤྱུ་བ་ན་གཞི་བྱེད་པ་
 དུང་དགའ་བོར་ཅིས་ཀྱང་རིགས་སོ། །ཞེས་རྒྱུ་པ་དེ་འདྲ་ཅིག་ལ་སྒྲོང་བྱེགས་སྒྲོ་ངོར་ངེས་
 པ་རྒྱ་མཚན་དུ་སོང་ནས། སྒྲུང་བྱེགས་ཁ་དོག་གི་བྱེད་པར་དེ་གཉིས་ལ་ངེས་པ་འདྲན་

ཐུབ་པ་ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ནན་གྱིས་བརྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་སྤྲང་(༡༥བ)
 བྱོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་སོང་ནས་སྤྲང་བྱོགས་ངོས་ཟིན་པ་ཞིག་ལ། གོ་བ་མཐའ་ཚད་པའི་
 རྟགས་སུ་དེ་འདྲ་ཞིག་འོང་དགོས་སོ། །ཞེས་སྤྲང་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་པའི་གོ་བ་དེ་སྤྲང་མ་རྟེན་
 པའི་ཐོག་མའི་འཆད་ཚུལ་ལ་དེ་འདྲ་དགོས་སོ་ཞེས་སྤྲང་བ་ག་ལ་ཡིན། ཐོག་མར་ག་ལ་ཆེ་བ་
 ནི། ཚུལ་གསུམ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་དང་། རྟང་པར་དགག་བྱའི་དོན་སྤྱི་སྤྱི་ལ་འཆར་
 ཚུལ་ངོས་ཟིན་པ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྲང་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་སྤྱི་དེ་
 ལྷ་པ་ཚུག་གིས་མ་བསྐྱེད་པར་སྤྱི་ལ་དུ་འཆར་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཐུབ་པ་དང་བྱོགས་
 ཚོས་གཉིས་ལས། ཕལ་ཆེར་རང་བཞིན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ཐུབ་པ་ངེས་དཀའ་བས་
 སྤྱི་པའི་རིམ་བ་ནས་ངེས་པ་འདྲེན་ཅིང་། རྟང་པར་དུ་མཐུན་དཔེའི་སྤྲང་དུ་ཐུབ་པ་ངེས་
 ཚུལ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། ལྟགས་འདི་ལ། ཚོས་གཅིག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཆད་མས་
 ངེས་ན། རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སུ། དེ་དང་ཚོས་མཐུན་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་
 རུང་སྟེ། ཚོས་གཞན་གྱི་སྤྲང་དུ་སྤྱི་ལ་བྱོགས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་རུས་
 པས། གཟུགས་བརྒྱན་ལྷ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཕབས་ཟིན་པ་ལ།
 སྤྲང་ཡང་དེ་མཐུན་དཔེར་བཞེད་ནས་གཟུགས་ལྷ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྤྲང་དགོས་
 པའི་བྱི་ཚོ་ལ་མི་སྤྲང་པས། གཟུགས་བརྒྱན་མཐུན་དཔེར་སོང་བ་ནི། གཟུགས་བརྒྱན་
 གྱི་སྤྲང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་སྤྲང་གིས་ཐུབ་པ་ངེས་པ་ལྷ་པ། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་
 ཚོས་གྱི་གཞི་མཐུན་ཞིགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་རྟེན་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་། གཏན་ཚིགས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་
 སྤྲང་གིས་ཐུབ་པ་ལས། རྟེན་འབྲེལ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཞིགས་པའི་དོན་(༡༦ན)

ཡིན་གྱི། གཏན་ཚིགས་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་བདེན་སྟོང་དུ་ངེས་པ་མིན་པས། སྒྲིམ་པ་
 སྒྲོར་གཅིག་གི་ཁྱབ་པའི་དོན་དང་། རྟེན་ཁྱབ་གྱི་མཚན་གཞི་གཉིས་ངེས་འཛིན་ཚུལ་
 བྱིན་ཏུ་བྱུང་ཆེ་བས། ལྷགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་ཚད་ཀྱི་རིགས་པ་ཕྱ་མོ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་
 གིས་བརྒྱན་པ་ལྷགས་པར་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཐམ་ཀླག་གིས་
 འཇུག་པར་མི་བྱའོ། །འདི་ཡང་ཁོ་བོ་ནི་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་བཞེད་པ་
 ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་རྟེན་སྒྲུབ་འབྲང་ལྟེ། རྟེན་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིན་
 པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཁུངས་ལས་ཐོས་སོ། །

ཉེར་དྲུག་པ་བྲིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

ཉེར་དྲུག་པ་བྲིད་པའི་ཡན་ལག་བརྟག་པ་ལ་དོན་ཚན་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒར་གང་
 ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་བཀག་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་མི་འཐད་པའི་ཚུད་
 པ་སྤངས་ནས། རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་
 འདི་ལ་དགོས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཡོད་སྟུང་ན། གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་
 བྱས་ན་མཐར་ཐུག་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ལའོར་བ་སྤངས་པའི་མུང་འདས་ཐོབ་ཚུལ་
 དང་། གནས་སྐབས་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་ལྟ་ངན་གྱི་གཡང་སར་མི་ལྟང་ངོ་། །ཞེས་སྟོན་པར་
 བྱེད་པ་ལ་རབ་བྱེད་བྱི་མ་འདི་གཉིས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྲུང་གི་གནས་ལྷགས་
 མ་རྟོགས་པས་ལའོར་བར་འཇུག་ཚུལ། གནས་ལྷགས་རྟོགས་པས་ལའོར་བ་ལས་ལྡོག་
 ཚུལ་ལོ། །

དང་བོ་ནི། མ་རིག་བསྐྱེད་སྐབས་ཡང་བྲིད་བྱིས། ཞེས་བརྟན། ཆོར་བ་ཀུན་ཏུ་

འབྲུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་ཚོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱིད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་འགྲུབ་(མཇུག)བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་ཏོ། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་འདྲ་བྱེད་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་མ་ཁས་རྣམས་འདྲ་མི་བྱེད། ཅེས་སོགས་གྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་ནི་གོ་སྒྲ་ཞིང་། ལུགས་འདི་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱུན་ཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་འཕེན་འགྲུབ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་བསྟར་ཚུལ། ཉེན་མོངས་གསུམ་དུ་བསྟར་ཚུལ། ཚེ་དུ་ལ་ཚོགས་ཚུལ། ཡན་ལག་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་ཚུལ། ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་ལྡོག་དུ་བསྒྲིམས་པའི་དགོས་པ། བདེན་བཞིའི་བྱང་དོར་ལ་འཇུག་ཚུལ་སོགས་རགས་རིམས་རྣམས་མངོན་པ་གོང་དོག་ལྟར་བྱུང་མ་ཞེན། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་གྱིས་ཇི་ལྟར་རྣམ་གཞག་བྱ་བ་ལྟར་བྱ་ཞིང་མངོན་པ་ལ་གཞི་བརྟེན་ཏོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། མ་རིག་པ་མཐར་ཐུག་པ་བདེན་འཛིན་ཕྱ་མོ་ལ་འཛིན་པ་དང་། ལས་ཀྱང་སེམས་པར་འཛིན། །བསམ་པའི་ལས་འགའ་ཞིག་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་ནས་ཀྱང་འཛིན་པ་དང་། བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་འཛིན་དགོས་སོ། །བྱེད་པར་དུ་ས་མཚུངས་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བརྩེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་ས་མཚུངས་དབྱེད་ན་ཡང་མ་རིག་པ་ཕྱ་མོ་དང་བྱེད་ལེན་ཕྱ་མོ་རྣམས་གྱི་སྤྱིང་ནས་དབྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཕྱ་མོ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྟུས་གྱི་རྣམ་གཞག་ལུས་རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་ངོ་ཚོགས་གིས་ཀྱང་བཞག་དགའ་ཞིང་། ས་མཚུངས་མི་འཛིན་ན། གང་དུ་གཏོགས་བརྩེ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སྟེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་ལུས་ལ་བྱེད་པའི་བྱེད་པའམ་ཆགས་པ་དང་བྲལ། ཞེས་སོགས་དང་། བདེན་འཛིན་ལ་སས་བསྟུས་པ་འཛིན་ན། དེ་འདྲའི་འདོད་པའི་ཉེན་མོངས་མངོན་གྱུར་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་

དུ་ཕྱི་མ་འདི་ལྟར་ན་(༡༠ན)པམ་མ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འོག་མ་ལ་གོང་མས་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཚུལ་ཡང་དམིགས་པས་ལ་སྒྲིག་དགོས་པས་ལྷགས་འདི་ལ་མི་འདྲ་
བའི་བྱད་པར་མང་དུ་འོང་། །

ཉེར་བདུན་པ་ལྟ་བུ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

ཉེར་བདུན་པ་ལྟ་བུ་བརྟག་པ་ལ། དེ་ཡང་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་
པས་འཁོར་བ་སྒྱི་ལས་གྲོལ་བར་མ་ཟད། གནས་སྒྲིག་སྒྲིག་པའི་རྟོན་གྱི་གཡང་ས་ལས་ཀྱང་
གྲོལ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། ལྟ་བུ་བདུན་པའི་བརྟག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་རྟོགས་
པས་དེ་ལས་གྲོལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདས་དུས་བྱུང་མ་བྱུང་ཞེས་དང་། ཞེས་སྟོགས་
དང་། མ་འོངས་དུས་གཞན། ཞེས་སྟོགས་སྒྲིག་གཉིས་ཏེ། ལྟ་བུ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལས་
བརྟན་པའི་བཞི་ཚན་གཉིས། ཕྱི་མས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟན་པའི་བཞི་ཚན་གཉིས་
བརྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་ལྷས་ལ་ལྟོས་པའི་སྟོན་གྱི་སྒྲིག་པོ་དང་གང་ཟག་གི་དབང་
དུ་བྱས་པས། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟན་པ་ཞེས་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱི་མ་འབྱུང་འགྱུར་
གྱི་ལྷས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས། ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་
པར་གྱུར་པ་འདོད་ལ་རིག། ཁྱེད་པ་ཡན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་མི་གནས་ཚུལ་
དང་། ཡང་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དག། ཁྱེད་སྟོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ལྟ་བུ་དེ་
དག་ལ་མི་གནས་ཚུལ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟན་པའི་བཞི་
ཚན་དང་པོ་ནི། འདས་པའི་དུས་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་བཀག་ནས། དེས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟན་པའི་བཞི་ཚན་དང་པོ་འདྲ་

ཞེས་པར་བསྟན་པ་ནི། མ་འོངས་དུས་གཞན་ཅེས་སོ། །ཡང་གལ་ཏེ་ལྟ་དེ་མི་དེ་ན།
 ཞེས་སོགས་(༥༠བ)ཀྱིས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་བཞི་ཚན་གཉིས་པ་བཀག་ནས།
 གལ་ཏེ་འདི་ག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་བཞི་ཚན་
 གཉིས་པ་དགག་པར་མཛད་དོ། །

འདིར་ལྟ་ངན་བཅུ་དྲུག་དང་། ཐོགས་གཞན་དུ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་
 ཞེས་གྲགས་པ་ནི། དབྱེ་བསྟུ་ཙམ་དུ་མངོན་ཏེ། འདིར་བསྟན་པའི་བདག་འདས་པའི་
 དུས་སྟུ་ཕྱུང་མ་ཕྱུང་སོགས་བཞི་ཚན་དང་པོ་འདི། བཅུ་བཞིའི་ནང་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་གྲོངས་ཡན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་སོགས་བཞིར་ལྟ་བ་དེ་དག་གི་རྒྱས་དྲངས་པར་སྟངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་སྟོག་རྒྱས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་ཅེས་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་གཉིས་
 གུང་འདིར་བསྟན་པའི་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཅིག་ཁས་ལེན་པ་དག་གི་ལྟ་བ་ངེས་པར་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བཤད་བྱའི་མདོ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་གྲངས་
 མང་ཉུང་དུ་གསུངས་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་པ་དག་གིས། གཡོ་བལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་།
 ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་ངན་བཅུ་བཞི་དང་། འདིར་ས་སྟུ་ལྟ་
 པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་མངོན་ནོ། །

ལྟ་བ་འདི་དག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། རྟོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་བ་དག་གིས་
 སྟོན་པ་ལ་ལུ་དུས་རེ་ཞིག་དེ་རྣམས་ལ་ལན་མ་གནང་བས་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བྱ་ཡི།
 རང་ལྟེ་བྱེ་སྒྲུའི་ནང་ཚན་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཡང་ལྟ་བ་འདི་དག་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དོ། །དེ་
 ལྟར་ན་སྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་བརྗོད་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བ་འདི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་གྱིས་དང་ལྟ་ངན་འདི་དག་ལས་གྲོལ་ཡོ། །ཞེས་བྱ་བའི་
 དོན་དུ་བརྒྱུད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། (༥༡ན)དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལུགས་

བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རང་ཉིད་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་གཞན་ལ་གསལ་བར་བསྟན་པ་འདི་
 ཡང་། སྟོན་པ་སྒྲན་མེད་པ་འདིའི་བཀའ་དྲིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་དྲིན་དན་པས་སྒྲར་ཡང་ཕྱག་
 འཆལ་བ་ནི། གང་གིས་ཐུགས་བརྩེས་ཉེར་བཟུང་ནས། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན།
 གང་ཞིག་བདག་གིས་བཤད་པར་སྟོན་དུ་དམ་བཅས་པ་དག་ལས། ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་
 ལ་ཉེ་བར་མཐོ་ཞིང་། ལྟ་བུའི་གནད་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བ་དང་། གཞུང་འདིའི་རིགས་པ་
 རྣམས་འོལ་སྒྱི་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ། ལས་
 དང་པོ་བས་ཀྱང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་དུ། རབ་བྱེད་སོ་སོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཅི་
 འདྲ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་རྒྱལ་དང་རིགས་པའི་སྟོ་སོ་སོ་བ་རྣམས་གྱིས་རྩ་བའི་དམ་
 བཅའ་སྒྲུབ་རྒྱུ་ལ། དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་འཕུལ་འཆམས་གྱིས། རིགས་པའི་འཕུལ་
 འདེད་རི་ལྟ་བུ་དོགས་པ་རྣམས་རྩེ་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པས་སྒྲལ་བ་དང་
 ལྟན་ཞིང་རྣམ་དཔྱོད་གྱིས་མི་དམན་པ་དག་ཡིད་རང་པར་བྱོས་ཤིག །འདིར་སྒྲུལ་པ། གྲུ་
 གྲུབ་གཞུང་བརྒྱའི་རྒྱལ་དུ་གནས་བཅས་ཤིང་། དྲི་མེད་རིགས་པའི་འཆམས་སྒྲོར་སོ་ཉ་
 ཡིས། །སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་གོགས་སུ་སྒྲོར་མཁས་པ། །དེ་ལ་མཁས་རྣམས་དབུ་མ་པ་
 ཞེས་བྱ། །(༡༧)མགོ་ལ་དམ་པའི་ཞབས་རུལ་ལན་མང་བཤོད། །རྩ་བའི་སྟོ་ལ་ཐོས་པའི་
 ལམ་བུང་ཞིང་། །སྟོང་ནི་མན་ངག་བདུད་ཅིས་གང་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་ཁ་ནས་འདིར་ཡང་
 ཚིག་འདི་འགྲུ། །ཆོས་འདི་དང་ནི་འདི་སྟོན་སྒྲ་མ་དང་། །ལུགས་འདི་གང་ལས་བརྒྱད་
 པའི་རྩེ་བཙུན་ལ། །སྟོང་ནས་གྲུས་ཤིང་རིང་ནས་གསོལ་བཏབ་པས། །བདག་གི་ཡིད་
 ལ་སྒྲལ་བཟང་འདི་སྒྱུན་ཏོ། །སྒྲར་ཡང་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ལྷག་པའི་ལྷ། །རྩེ་བཙུན་
 གཉིས་དང་སྒྲོ་བཟང་དགོ་བའི་བཤེས། །མདོར་དུ་གྱུར་ནས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཀྱང་། །དེ་
 དག་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་འཛིན་གྱུར་ཅིག །ཅིས་དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་

ལྟ་བའི་འབྲིད་ཡིག་བསྐྱུས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་ལུང་བཞུགས་སོ། །

མཐའ་བུལ་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་བྲིད་ཡིག་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ། བཅོམ་
ལྟན་འདས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་བརྒྱུར་གྱིས་པས་བྱུག་འཛལ་ལོ། །
འཇམ་དབྱངས་མཐུན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །དགའ་མགུར་བྱེད་པའི་འདབ་བརྒྱ་བ། །
སྒྲོ་བློས་རྒྱ་མཚོ་ལས་འཐོན་ཏེ། །སྐལ་བཟང་བྱང་བའི་ཉེར་མཚོར་གྱུར། །ཀླུ་དབྱེད་སྒྲོ་
ལྟན་མགྱིན་པ་ཡི། །སྒྲུ་དབྱངས་(༡༣)དད་པའི་སྒྲོས་གར་དང། །ལྟན་ཅིག་མི་དམན་
བཙུན་པ་ཡིས། །ལེགས་པའདད་སྤང་ཅིའི་བརྒྱུད་འདི་ཡོངས། །

འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གདམས། རྗེ་སྤྱི་མ་ཙོང་ཁ་པ་ནས།
མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་བྲིད་ཡིག་མདོར་བསྐྱུས་
ཅུ་བྱི་བར་བྱ་ཞེ། དེ་ལ་ཐོན་འགྲོ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་(༡བ)ནི། རྗེ་
བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། ལྟ་དང་སྤྱི་མ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ལ་གསལ་བ་ཤུགས་དྲག་འདེབས་
པ་དང། བསགས་སྤང་སྟོབས་ཆེ་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ལ་འབད་བ། དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་
ལས་འབྱུང་བའི་རིགས་པས་ཞིབ་དུ་དབྱེད་པ་ཞེ། སུམ་སྒྲིལ་དུ་ཉམས་སུ་ཡོངས་དང།
རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལྟ་བའི་གནད་མཐར་བུག་བ་རྟེན་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་རྗེ་ཉིད་
ལ་གདམས་པ་ལྟར། རང་ཅག་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོབ་པ་གནད་
དུ་ཆེ་བས། ཐོག་མར་རྒྱ་ཆོགས་དང་པོ་གཉིས་ཐོན་འགྲོར་བྱས་ནས། སྤྱི་མའི་རྣལ་
འབྱོར་བུན་མོང་མིན་པ་བྱིན་རྒྱལ་ཉེ་བརྒྱུད་ལྟར་བྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། གང་ཟག་(༡༣)ཡི་བདག་མེད་དང། ཆོས་ཀྱི་བདག་

མེད་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ལོ། །དང་པོ་ལ་འང་མ་ཉམས་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྷ་པོའི་སྒྲིང་རྒྱུ་ལ་
 དང་། རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྷ་པོའི་རྒྱུ་ལོ། །དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ་དང་། དེ་ནི་ལྷ་རྒྱུང་རྒྱུ་ལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་རྒྱུང་པའི་རྒྱ་
 རྒྱུ་ལ་གསུམ་པོ་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པ་སྟེ།
 འདི་ལ་སྒྱིར་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། རང་རེའི་ལམ་
 རིམ་ཆེ་རྒྱུང་རྣམས་སུ་གོ་སྒྲ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་
 ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པས་དེ་(༡༧)ལྷ་རྒྱུང་ན། གནད་བཞི་ཆང་བས་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་པོ་དང་པོར་རྟེན་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གང་ཞེན། དང་པོར་དགག་
 བྱེད་སྒྲིབ་པའི་གནད། དེ་རྗེས་བྱུང་བ་དེས་པའི་གནད། དེ་རྗེས་བདེན་པའི་གཅིག་
 བྱལ་དེས་པའི་གནད། དེ་རྗེས་བདེན་པའི་དུ་བྱལ་དེས་པའི་གནད་དོ། །དང་པོ་ནི།
 སྒྱིར་ལྷ་པོའི་གོ་ལ་སར་མི་ལྷུང་བ་ལ། རིགས་པས་དགག་བྱ་བྱ་མོ་དང་སྒྲིབ་དགོས་ཏེ།
 དེ་དོས་མ་རྟེན་པར་བཀག་པས་རྟག་ཆད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཐོག་མར་རྒྱུ་འདི་ལྷ་རྒྱུང་དབྱེད་དེ། རང་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྒྲེབ་
 འདིའི་བར་དུ་གྲིད་ཅེ་ནས་མནར་མེད་གྱི་བར་གྱི་སྒྲེབ་གནས་རྣམས་སུ་རང་དབང་མེད་
 བར་སྒྲེབ་ཆེ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ། སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱེད་ཅུང་པ་འདི་
 སྒྲོ་བུར་པའི་ལུས་རེད་ལྷན་ཅིག་དུ་རྟོགས་ནས་འབྱུངས་དགོས་(༢༣)པའི་རྩ་བ་མཐར་
 ཐུག་པ་ནི་བཅའ་བདག་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྒྲེས་འདི་ལ་ཐུག་པས་འདིས་བདག་དུ་བརྒྱུད་
 རྒྱུ་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་དོས་རྟེན་པ་ཅིག་བྱ་དགོས་སྐྱམ་པའི་དྲན་པ་མ་ཡངས་པའི་
 རང་ནས། རའོ་སྐྱམ་པའི་སྒྲོ་འདིས་ང་ཞེས་པ་དེ་ནི་འདྲ་ཞིག་དུ་བརྒྱུད་འདུག་སྒྲོ་ཁ་ནང་དུ་
 རྟོགས་ལ་དལ་བུས་རྟོགས་པར་བྱེད། དེའི་ཆེ་ན་གནས་རང་གི་ཡུང་པོའི་རྟོགས་པ་འདིའི་

སྒྲིང་ཁོ་ནར་ང་ཞེས་པ་མིང་དུ་ཕར་བདག་ས་ཙམ་མིན་པར་མིང་གང་ལ་བདག་ས་པའི་
དོན་གྱི་ང་རང་ངོས་པ་ཅིག་ལུལ་སྒྲིང་ནས་རྒྱུ་པ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲོ་ལྟན་སྒྲིས་འདིས་དམ་
སྒྲིང་ངེ་པའི་རྒྱལ་དུ་བཟུང་བ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །

གནད་གཞིས་པ་ནི། ངར་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་རང་ངོས་པ་དེ་
ཉིད་ལུང་པོ་འདིའི་སྒྲིང་ན་དོན་ལ་ཡོད་ན། ལུང་པོ་འདི་དང་གཅིག་(༤༧)ཏུ་ཡོད་དམ།
ཐ་དད་དུ་ཡོད། གང་རུང་ཞིག་ལས་མི་འདའ་སྟམ་དུ་ངེས་པར་བྱའོ། །

གནད་གསུམ་པ་ནི། ང་རང་ངོས་པ་དེ་ལུང་པོ་འདི་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་
ལུང་པོ་ལྟ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ང་མི་འདྲ་བ་ལྟ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། ལུང་པོ་གསུམ་དུ་འདྲོར་
ལེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ང་ཡང་གསུམ་དུ་འདྲོར་ལེན་བྱེད་དགོས་པས། སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཕྱི་མ་བརྒྱད་
པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། ལུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་འོངས་མི་འདུག་སྟམ་
དུ་ངེས་པར་བྱའོ། །

གནད་བཞི་པ་ནི། ངར་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་དེ། ལུང་པོ་འདི་དང་ཐ་དད་
དུ་གྲུབ་ན། ལུང་པོ་ལ་གཏན་ནས་མི་ལྟོས་པའི་ལོགས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ།
དེ་ལྟར་ལུང་པོ་རེ་རེ་བ་རྣམས་བསལ་བའི་གུལ་དུ། ང་དེ་ཉིད་དུང་རྒྱགས་སོ་ཡོད་དགོས་
པར་འགྱུར་ན། དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མི་འཐད་པར་འདུག་སྟམ་དུ་ངེས་པ་ན། ལྟར་གྱི་གནད་
སྒྲུབ་གསུམ་མ་བཞེད་པའི་ངང་ནས། (༥༩)ངའམ་གང་ཟག་ལུང་པོ་འདིའི་སྒྲིང་ན་དོན་
སྒྲིང་ནས་གྲུབ་སྒྱུ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་སྟམ་དུ་ལྟང་ངེ་ངེས་པ་ཅིག་འོང་སྟེ། ལས་དང་པོ་པ་
ལ་ང་རིལ་པོ་འདི་མི་འདུག་སྟམ་པའི་སྒྲུག་པ་སྒྲིས་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་ཞིག་དང་
པོར་བྱུང་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ཐོག་མར་རྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཞིས་པ་གཏན་ལ་ཡབ་ནས་ཇི་ལྟར་སྒྲོང་རྒྱལ་ནི། སྒྱིར་དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་སྒྲོང་རྒྱལ་

ལ། སྐབས་སྐབས་ཀྱིས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ལས་དང་པོ་ལས་དེས་ཤེས་
 ཀྱི་རྒྱན་སྦྱང་རྒྱུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་སྦྱང་བ་འདོན་པའི་སྦྱང་
 རྒྱུ་ལ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི། ཐོག་མར་གནད་བཞི་དེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་
 པའི་གོ་བཅའ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མི་བརྟེན་ཅིང་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དུ། དེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་
 སྟངས་(༡༧)ལྟ་མ་མ་ཉམས་པར་རྒྱན་འཁུན་པའི་ཐབས་ཤིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
 བ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྤར་གྱི་གནད་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས། སྤར་པོ་འདིའི་སྟེང་ན་དམ་གང་
 ཟག་རང་དོས་ནས་རྒྱུགས་སྤྱབ་ཏུ་སྤྱབ་པ་མི་འདུག་སྟེ། སྤར་དང་པོར་དེས་པ་ལྟར་སྦྱོས་
 པ་དེ་ཉིད་མ་ཡལ་ཙམ་གྱི་དུས་སྟེ། སྤར་ཡང་སྟོའི་ཟུར་ཞིག་གིས་སྤར་གྱི་གནད་བཞི་
 རྒྱང་ཟད་དུན་ཙམ་རེ་བྱས་པས། དེས་ཤེས་སྤར་མའི་འཛིན་སྟངས་མ་བརྟེན་ཙམ་གྱི་ངང་
 བས་སྤར་ཡང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཤུགས་ཆེར་སོང་སྟེ་ལྟར་ལྟར་དེས་པ་ཅིག་འོང་སྟེ། འདི་
 ཡང་དཔེར་མཆོད་ན། རྒྱ་མི་གཡོ་བའི་ངང་ནས་ཉུ་རྒྱུང་ལར་འགྲུ་རྒྱུར་འགྲུ་བྱེད་པ་མི་
 འགལ་བ་ལྟར། སྟོ་སྤར་མའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་མ་ཡལ་བའི་ངང་ནས་སྟོ་བྱི་མའི་ཟུར་
 གཅིག་གིས་རྒྱང་ཟད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དེས་ཤེས་སྤར་མའི་མཆོམས་བཅད་ནས་སྟོ་བྱི་མས་
 བསྐྱངས་ན་ཡང་དེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་བསྐྱངས་(༡༨)པར་མི་འགོའོ། །

སྦྱང་རྒྱུ་ལ་འདི་ལ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ལ་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆོད་
 ནི། བམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོགས་རེག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ལ་འཛོག་བ་བཞིན་དུ། སྤར་པོའི་
 སྟེང་ནས་དམ་གང་ཟག་རང་དོས་ནས་སྤྱབ་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟེང་སང་ནམ་མཁའ་དང་
 འདྲ་བ་དེ་ལ་མཉམས་བརྒྱུང་བས་ན། བམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་སྤར་མ་ལྟ་བུའི་སྦྱང་རྒྱུ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གནད་བཞི་
 ལ་བརྟེན་ནས། དམ་གང་ཟག་རང་དོས་ནས་སྤྱབ་པ་སྤར་པོ་འདིའི་སྟེང་ན་གནད་ནས་

མི་འདུག་སྐྱམ་པ་མ་བརྟེན་པའི་ངང་ནས། ད་དུང་ངའམ་གང་ཟག་གི་སྤང་བ་བསྟོན་
མེད་དུ་འཆར་བ་དང་། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་མདོན་སུམ་དུ་གྱུ་བ་པ་ན་སྤྱོད་པའི་
སྤང་བ་འཆར་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བར་བཤམ་ཞུས་(༥བ)པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་སྤྱོད་པ་མ་མཐན་རང་
ཉིད་ལ་དེ་ཅུ་ཤིང་བུའི་སྤྱིང་དུ། ཏྲ་གྲུང་གཏན་ནས་མེད་པར་ངེས་ཤིས་འདྲོངས་གྲང་། གཞི་
དེར་ཏྲ་གྲུང་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་བ་ཅིག་འོང་བ་དང་འབྲེལ་བར། ལུང་
པའི་སྤྱིང་ནས་ངའམ་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་དོན་ལ་གྱུ་བ་པ་མི་འདུག་པར་ངེས་བཞིན་
དུ། ངའམ་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་དང་། སྤང་བ་ཙམ་ཞིག་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་བར་
སྤྱོད་བས་གྱུ་བ་པ་ན། ད་ལྟའི་ང་དང་གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་
ལྟ་བུའི་སྐྱམ་དུ་ངེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ལུང་པོ་
ལྟ་བུ་ཆོག་པ་ཙམ་ལ་ངའམ་གང་ཟག་ཅེས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། ངའམ་གང་
ཟག་རང་ངོས་ནས་ཚུར་གྱུ་བ་པ་མི་འདུག་མོད། འོན་ཏེ་གཏན་གསལ་གཞི་ལུང་པོ་འདི་
ནམས་རང་ངོས་ནས་གྱུ་བ་(ལྔ)པམ་སྐྱམ་ན། འདི་ལ་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་ལུས་སེམས་གཉིས་
སྤྱད་བྱེད་ན་གོ་སྤྱོད་བས། རང་གི་སྤྱོད་པོ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་བར་གྱི་ཡན་ལག་ལྟ་ཆང་གི་
ལུས་འདི་ཡང་། མིང་གིས་ཁར་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། རང་ངོས་ནས་གྱུ་བ་པ་
ཡོད་ན། ཡན་ལག་ལྟ་བུ་ནམས་དང་རང་ངོས་ནས་གྱུ་བ་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། ཐ་དད་
དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ལུས་ཆད་མ་ལྟ་ཡོད་པ་དང་། མགོ་དང་རྒྱང་
པ་ལྟ་བུ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་ཤུལ་དུ་ད་དུང་ལུས་རིལ་པོ་
གཅིག་ཡོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་བས་ན་རང་གི་ལུས་ཡན་ལག་ལྟ་

ཆོང་འདི་ཡན་ལག་ལྷ་ཆོག་མ་ཅམ་གྱི་སྤྱི་དུ་མིང་གིས་ཡར་བརྟགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས།
 རང་ངོས་(མ་བུ)ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མི་འདུག་སྟམ་དུ་ཐག་བཅད་གྱིས་བཅད་དོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མ་སྟམ་ན། འདི་ཡང་སྟར་
 གྱི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་དབྱུང་དེ། ཡག་པ་ལྷ་བྱ་འདི་དཔུང་པ་ནས་སོར་མོའི་
 བར་ལ་མིང་གིས་ཡར་བརྟགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཆ་གསལ་དེ་རྣམས་གྱི་སྤྱི་དུ་རང་
 རང་ནས་གྲུབ་ན། ཆ་དེ་རྣམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་བརྟག་ཅིང་། དེའི་
 རྗེས་ལག་མགོ་ལྷ་བྱའི་ཆ་གཅིག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མ་སྟམ་ན། གང་གསལ་གཞི་སོར་
 མོ་ལྷ་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། མཐར་
 རྟུལ་བྱན་བྱ་མོ་ལ་བྱག་གི་བར་དུ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དུ་སྒྱར་ནས་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། ཆ་ཅན་
 གང་ཡིན་པ་དེ། རང་གི་ཆ་གསལ་རྣམས་གྱི་སྤྱི་དུ་མིང་གི་ཐ་སྟོན་གྱིས་ཡར་བརྟགས་པ་
 ཅམ་མ་གཏོགས་(ཡན)མིང་གང་ལ་བརྟགས་པའི་དོན་རང་ངོས་པ་གཅིག་ཚུར་གྲུབ་ན།
 ཆ་རེ་རེ་བ་རྣམས་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་ལེགས་
 བར་དབྱུང་པས། ཆ་བཅས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་མེད་པར་ངེས་ཅུས། འོན་
 གུང་ཆ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཆོས་གི་གཡོད་དམ་སྟམ་ན། འདི་ལ་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་
 བས་མཐའ་མ་ཆོད་གྱི་བར་དུ་དབྱུང་པར་བྱའོ། །

ཡང་རང་གི་ཕུང་པོའི་ནང་ནས། ལུས་འདི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་མོད། རང་
 གི་སེམས་འདི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་སྟམ་ན། འདི་ལ་དཔེར་ན། དེ་རིང་གི་སེམས་
 ཞེས་པ་ད་ནང་ལྟོ་ནས་ཉི་མ་རུབ་པ་ཚུན་ཆད་གྱི་སེམས་ལ་འཛོག་ལ། དེ་རིང་ཉིན་གང་
 གི་སེམས་འདི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན། ལྟོ་ནས་གུང་བྱི་དྲིའི་དུས་གྱི་སེམས་གསུམ་
 དང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་(ཡན)གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དབྱུང་པར་བྱེད་ལ། དེ་

པའིན་དུ་སེམས་སྒྲིག་ཅིག་མ་ཟུག་ཙམ་གཅིག་ལའང་སྒྲེ་བའི་ཆ་གནས་པའི་ཆ། འགག་
པའི་ཆ་གསུམ་དུ་དབྱད་ནས། རང་པའིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཆ་དེ་རྣམས་དང་རང་ངོས་ནས་
གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དབྱད་པས་ཤེས་པར་རུས་སོ། །

དེ་ལྟར་དབྱེད་པས་ཆོས་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་ཐག་ཆོད་
མོད། འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པམ་སྟམ་ན། འདི་ལ་ཡང་
ལུས་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་སྤྱང་གི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་དབྱད་ན། ལུས་དེའི་སྤྱད་སྤྱད་བར་
གསུམ་གྱི་ཆ་ལ་དབྱེད་ཅིང་། ལུས་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་དབྱེད་ན་ཡང་།
སྤྱད་དེ་ཉིད་གྱི་ཆ་སོ་སོར་དབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་ཐོགས་
རེག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། རང་པའིན་(༧༩)གྱིས་གྲུབ་ན་གང་ལའང་
བརྟེན་པའམ་ལྟོས་པ་མིན་པ་གཅིག་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་མེད་
པར་རྟོགས་སྒྲུའོ། །

དེ་ནས་དོགས་པ་འདི་ལྟར་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ང་དང་།
ལུང་པོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་མོད། མིང་དུ་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་ང་དང་ལུང་
པོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་སྟམ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་དུ་གྲུབ་ན། ང་མང་པོར་
འགྱུར་བ་སོགས་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་སྤར་དང་འབྲུ་ཞིང་། ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་
བླངས་དགོས་ཏེ། ལུང་པོ་གཅིག་གསལ་གཞི་དང་། ང་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟགས་པའི་ཆོས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལུང་པོ་ལས་ལོགས་ལུང་ཙམ་དེ་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། ང་དང་
ལུང་པོ་གཉིས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན། འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ནའང་།
(༨༠)མིང་གིས་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་དད་ལ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་པའིན་དུ་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་རང་ངོས་ནས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་

ན། འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་ཀྱང་། མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་གྱུ་བ་
པལ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་མི་དགོས་པས། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །

མདོར་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་བར་གྱི་བརྒྱད་དང་།
དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ནས། འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་སྟོད་གྱི་སྤང་བ་གང་ཤར་ཡང་།
ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཐག་བཅད་
ཅིང་། དེ་ཉིད་མ་བཟེད་པའི་ངང་ནས་མ་དངུག་མ་དབྱེད་པའི་སྤང་བ་ཙམ་ལ་ཆོས་དེ་དང་
དེ་བསྟོན་མེད་དུ་འཛོག་པའི་སྐུ་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་གྲགས་ཅན་དང་། དེ་
འདྲ་བའི་ངང་(༡༠ན)ནས་སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

ཁྱད་པར་དུ་རྒྱལ་འབྱོར་སྒྲུ་མེད་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་སྒྲེབ་ན། ཐོག་མར་ལུ་
བྱ་དུ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་གྱི་དོན་སྟོང་ཉིད་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཤུགས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཏེ།
འདི་མ་བྱུང་ན་ཞལ་ཕྱག་སོགས་རྣམ་པ་འཆར་འཆར་འདྲ་བ་བསྒྲོམས་གྱུང་། ཐ་མལ་གྱི་
སྤང་ཞེན་གཏན་ནས་འགོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལྷ་པའི་འཛིན་སྐྱབས་མ་ཡིས་པའི་རང་ནས། ལྷ་མདོག་ཞལ་བྱག་སྟགས་
 གྱི་སྐྱབས་པ་འཆར་དུ་བཅུག་སྟེ། དེས་ངོར་སྐྱབས་ཉིད་དང་སྐྱབས་ངོར་སྐྱའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་
 གཉིས་ཚོགས་པ་ཅིག་དེས་པར་དགོས་སོ། །འདི་ལ་དེས་དོན་གྱི་སྐྱབས་དང་དེས་དོན་གྱི་སྐྱའི་
 གོ་བ་ཆགས་པ་ཅིག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབས་དགོས་པ་རྟོགས་སྟེ་ཁོང་། དེ་སྐྱ་མིན་ནའང་རང་
 ཉིད་སྐྱ་དེ་དང་དེ་(༡༠བ)ཡིན་ནོ་སྐྱམ་དུ་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་ཆོ། ད་སྐྱའི་སྐྱོད་ལམ་རྒྱུན་
 པའི་སྐྱབས་གྱི་ངོ་སྐྱམ་པའི་དམ་སྐྱིང་ངེ་བ་བཟུང་བ་འདྲ་བའི་ཉམས་དེ་དུས་དེར་གཏན་
 མེད་པ་ཅིག་དགོས་དེ། འདི་རྣམས་ལྷ་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན། རྟོག་མ་ནས་བརྒྱད་པའི་ལྟ་པའི་སྒྲོང་རྩུལ། ལས་དང་པོ་ལས་ཐོག་མར་

ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ། མན་ངག་གི་གནད་མ་འབྲུགས་པ་ཙམ་ཞིག་རང་གི་སྒོ་བ་མ་ཡིས་
 བྱུགས་ལ་རིངས་པར་ཆས་པ་དག་གིས་ནན་གྱིས་བསྐྱུལ་བའི་ངོར། བཙུན་པ་འཇམ་
 དབྱངས་དགའ་པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས། ལུས་ཀྱི་ནད་གསོ་བའི་དོན་ཏུ་སྒྲན་བསྟེན་བར་བྱ་བ་
 པ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའི་རི་སུལ་ཞིག་ཏུ་རང་གི་ཉམས་
 ལ་དཔགས་ཏེ་འདི་བྱིས་སོ། ། ། བཟླ་ཤིས།

ལྷ་བའི་བྱིད་ཡིག་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་འཇམ་དབྱངས་
དགའ་བའི་སློ་གོས་གྱིས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ། །

ལྷ་བའི་བྱིད་ཡིག་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་
ཞབས་གྱི་པད་མོར་གྱུས་པས་བྱུག་འཆལ་ལོ། །སློ་བཟང་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོགས་
པ། །གྲགས་པའི་བྲེང་བ་ཕྱོགས་གྱི་མགུལ་པར་བཅིངས། །དཔལ་ལྡན་འཕྲིན་ལས་
བཟང་པོ་བྱོད་གྱི་གསུང། །ནམ་ལང་མི་རུབ་རིང་དུ་གནས་གྱུར་ཅིག །མཆོད་པ་ཤར་
རིའི་ཕྱེ་ལས་(༡༣)འོངས། །གདུལ་བྱའི་ཞིང་ལ་འོས་པར་འབབ། །འཕྲོས་པས་མི་
ཤེས་མུན་པ་སེལ། །བྱོད་གསུང་ཆོས་གྱི་ཉི་མ་བཞིན། །དེ་སྤྱད་བདག་སློ་པད་ཆལ་དུ། །
ཐུགས་བརྟན་སྤང་ཅིའི་དགའ་སྟོན་གྱིས། །སྐལ་ལྡན་རྒྱུད་དུག་ལྡན་པ་རྣམས། །ཆོས་
བར་བྱ་ཡིས་གྱུ་འདི་ལོངས། །དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྤྱ་མ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་
ལུགས་སྟོལ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་(༡༤)དབྱངས་གྱི་ཞལ་གདམས། འཕགས་མཆོག་གྱུ་
སྤྱབ་ཉིད་གྱི་དགོངས་བ། དཔལ་ལྡན་སྤྱོད་བ་གྲགས་པས་རྗེ་ལྟར་བཀུལ་བ་ལྟར་གྱི་ཐལ་
འགྱུར་བའི་ལྷ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་
གསུམ་ལས། གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྤྱངས་པའི་རིགས་པ་ཐུ་མོས་འབྱེད་རུས་
པ་རྣམས་ལ། ལྷ་བའི་མཐའ་དབྱེད་རྒྱས་པར་ལོགས་སུ་བྱི་བར་བྱ་ཞིང། གསུང་རབ་གྱི་
ཆོག་དོན་ལ་སློ་མ་སྤྱངས་པའི་སྤྱན་པོ་ཉམས་ལེན་ཐན་བྱན་བྱེད་འདོད་པ་དག་ལ་སློ་ཆོད་
དང་བསྐྱུན་པའི་གོ་བ་རགས་པ་ཅུང་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་སྤར་ལང་མང་དུ་བཤད་ཅིང།
འཆད་པ་པོས་འཕྲལ་དུ་(༡༥)དག་ལས་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་

འདིར་གྱི་བར་མི་བྱ་ལ། དེ་བས་ན་ད་ལྟ་ཡར་ཆད་དང་དབྱུང་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་རྩུང་ཟད་
སྤངས་ཤིང་། སྒྲིའི་རིགས་དང་འཇམ་གྱི་གསུང་སྒྲིག་མོས་འབྱེད་རྒྱུ་པ་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་འབྱིར་གི་
གཞུང་བྱ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཤིས་ཆེ་བར་སྤང་བས་དེ་དག་གི་ངོར་བྱས་ཏེ། ཉམས་སུ་ལེན་
བདེ་བ་ཅམ་ཞིག་བཟོད་བར་བྱའོ། །

དེས་ན་འདི་འཆད་པ་ལ་གཉིས། རྩོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོ་
ཉིད་གྱི་རྣམ་ཐར་དུ། རྩོ་བཙུན་ལ་ལྟ་བའི་དོགས་དཔྱོད་ལྷན་པ་རྣམས་གྱི་ལན། ཆེས་ཕྱ་
བའི་གནས་འགའ་ཞིག་རྩུང་ཟད་དགོངས་དཀའ་བར་བྱུང་བ་(༡༧)ལས། རྩོ་བཙུན་གྱི་
གསུང་ནས། ཡིད་མ་གྱི་ལྟ་དང་སྒྲུམ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱིས་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་པ།
བསགས་སྤང་སྒྲོ་བས་ཆེ་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ལ་འབད་བ་འདོན་པ། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་
གསུངས་བའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་སྟེ། སུམ་སྒྲིལ་དུ་གྱིས་ལ་ཉམས་སུ་
ལོངས་དང་། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཐག་ཆོད་པའི་གོ་བ་སྒྲུབ་ཞིག་འོང་ཞེས་གདམས་
བར་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཅག་རྩོམ་འཇམ་གྱིས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་
དགོས་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱག་ལེན་དུ་ལུགས་འདིའི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུམ་འཇམ་ལྟེན་སྒྲིམ་པར་གསུངས་པས། དེའི་
རིམ་པ་ནི། བདག་ཅག་ཐོར་ངས་ལྟ་བུའི་དུས་སྟེ། སྤྱོད་སྒྲིལ་མེས་པ་བསྐྱེད་རིམ་(༤ན)
རྒྱུ་པ་སྒྲིམ་དུ་བཏང་ནས། མདུན་གྱི་རྣམ་མཁུ་མེད་གོ་བ་རྒྱུད་གྱིས་བདེག་པའི་རིན་
པོ་ཆེའི་ཁྱིའི་སྟེང་དུ། བད་མ་ཉི་མ་རྒྱ་བ་གསུམ་བཅེགས་གྱི་དབྱུངས་སྟེ། རོ་བོ་རང་གི་རྩ་
བའི་སྒྲུམ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྩོ་བཙུན་འཇམ་དབྱུངས་སྒྲུམ་དོག་དམར་མེར་ལི་ཁྱིའི་
སྤང་པོ་ལ་ཉི་འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཞི་ཞིང་འཇམ་པའི་ཉམས་ཅན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ།
ཕྱགས་ཀར་ཆོས་འཆད་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པའི་གཡས་པས་ལྟུང་ལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟེང་།

ན་རལ་གྱི་དང་། གཡོན་པས་དེའི་སྟེང་ན་སྒྲིགས་པས་བསྐྱམས་པ། དེ་ལྟར་རལ་པའི་རྩར་
ཕྱད་ལྟ་དང་ལྟན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སྒྲིགས་པས་བརྒྱན་པ། ལྟའི་དར་གྱི་སྟོད་གཡོགས་
དང་སྟོད་གཡོགས་ཅན། ལཔས་སྒྱེལ་གྱུང་གིས་(༤༧)བཞུགས་པ། དེའི་སྒྱི་བོར་མོ།
མགྱིན་པར་ཡུལ་ལྷགས་ཀར་རྩྱུ་མོ་རྩྱུལ་གང་རུང་བཀོད་པའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཕྱེད་པ་འཕགས་པ་སྒྲུ་བ་ཡབ་ལྷས། སྒྲུ་མ་དབྱུང་པ། རྩེ་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་ལ་སྒྲིགས་པའི་བརྒྱན་པའི་སྒྲུ་མ་རྣམས་སྒྱུན་དངས་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པས་སྒྲུ་
མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་པར་སྐྱོམ་དུ་མོས་ནས། དེའི་དུང་དུ། ཕྱག་འཆའ་མཆོད་
འབུལ་སྒྲིག་བཞགས་སྒྲིགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་བསགས་སྒྱུང་གི་
རིམ་པའོ། །

དེ་ནས་འོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི་མོས་གུས་གདུང་ཤུགས་དྲག་བོས་
ཡིད་མ་ཡངས་པར་བྱས་ཏེ། མཁུན་པས་སྒྱིད་པའི་འཆིང་བ་མཐར་མཛད་ཅིང་། །ཞེས་
སྒྲིགས་བྱིན་རྒྱལ་ཉེ་བརྒྱན་དུ་གྲགས་པའི་སྟོན་མ་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ལ་(༥༦)རྒྱན་
རིང་དུ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་འགྱུར་བ་ཐོན་གྱི་བར་མ་སྒྱུངས་པར། །ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་
ཆེར་བརྟོན་པ་ཅམ་གྱིས་ཡེ་མི་ཆོག་པས་བྱིན་རྒྱལ་ཉེ་བརྒྱན་དེས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བདབ་པའི་མཐར། རྩེ་རྩེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་རང་གི་སྒྱི་
བོར་སྒྱུན་དངས་ཏེ། སྒྲུ་མ་དང་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཁྱེད་ལ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
བརྩེ་བའི་ཕྱགས་རྩེ་མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མངའ་བ་ལགས་པས་
བདག་མིང་འདི་ཞེས་བབྱི་བའི་སྟོ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་ཉེ། །ཆོས་ལམ་
དུ་འགྲོ་བར། འབུལ་པའི་སྟོ་སྒྲུ་འགག་པར། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོ་སྒྲུ་རྒྱན་ལ་སྒྱེ་བར།
བྱམས་སྟོང་རྩེ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་(༥༧)བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱན་ལ་སྒྱེ་བར། རྒྱད་པར་དུ་

ཟབ་མོ་དཔུ་མའི་ལྷ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྟེ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག། །ཅེས་གསེལ་
བ་བདེ་བ་པས། ཐུགས་དགེས་པའི་རྣམ་པས་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རང་ལ་ཐིམ་ས་ནས་བྱིན་གྱིས་
བསྒྲུབས་པར་གྱུར་སྟུང་ཡིད་སྟོ་སིང་རེ་བའི་རང་ལ་རྩུང་ཟད་གཞག་གོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲུ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བསགས་སྒྱུར་ལ་
འབད་བ་གཉིས་ནི་སྟོན་འགྲོའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། དཔུ་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་
ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་
ནམ་མཁའ་ལྷ་ལུང་ལྷ་བ་(༥ན)ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། རྗེས་སྐོབ་སྒྲུ་མ་ལྷ་ལུང་ལྷ་བ་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ།
ཐེབས་ནས་རི་ལྷར་སྒྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་གསུལ་ལུང་ལྷ་ལུང་རིགས་
ལ་མ་ལྷོས་པར་ངེས་དཀའ་སྒྲུ་གཞག་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་། དཔུ་མའི་གཞུང་ནས་ཕལ་ཆེར་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་རྗེས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་
འབེབས་པར་མཛད་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་བས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེ་ན། ཐོག་མར་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དགོས་པ་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས། བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་
འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་
(༥བ)ཀུན་ཤེས། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་
པའི་རང་འགྲེལ་དུ་འང་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲོམ་པར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དཔུ་མའི་
གཞུང་རྣམས་ལས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཀྱང་། གསུལ་བྱ་

ཐོག་མར་འབྲིད་པ་ལ་གོ་སྒྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་རིགས་པས་དཔྱོད་
ལུགས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ལས་བྱུག་ལོན་ལ་བཀོད་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
གནད་བཞི་ཚང་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་པོར་རྟེན་བར་འགྱུར་
ཏེ། དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་པའི་གནད། དེ་རྗེས་ཁྱབ་པ་ངོས་པའི་གནད། དེ་རྗེས་བདེན་པའི་
གཅིག་བྱལ་ངོས་པའི་གནད། (མ་ཆ) དེ་རྗེས་བདེན་པའི་དུ་བྱལ་ངོས་པའི་གནད་རྣམས་སོ། །

དེ་ལྟར་གནད་བཞི་ཚང་དགོས་པ་དེ་རྒྱ་མཚན། ཐུགས་ཚུལ་གྱི་རྒྱལ་ལ་དྭགས་མགོ་
གཉིས་ཡོད་པ་དེ་གནད་གྱིས་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་དེ་དྭགས་མགོ་གཅིག་ལས་མེད་
ན་གནད་གསུམ་ཚང་བས་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དགག་བྱུངས་འཛིན་ནི། ཚད་མ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱོག་བྱལ་བའི་ཐོན་ཏུ་དགག་
 ཚེས་དང་སྐབ་ཚེས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཐོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་
 པ་དང་། རྟགས་དང་དགག་བྱུངས་ཚེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཚད་མ་ཐོན་ཏུ་འགྲོ་
 དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་སྟེ། རྟགས་དེ་དགག་བྱུངས་ཚེས་ཀྱིས་
 ཐོང་བར་ངེས་པ་ལ་དགག་བྱུངས་ཚེས་དེའི་དོན་སྡི་སྟོ་ལ་ལེགས་པར་ཤར་དགོས་པའི་
 བྱིར་(ལྔ)ཏེ། དཔེར་ན། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྡི་སྟོ་ལ་འཆར་རྒྱ་མེད་ན་དེ་གཉིས་
 དངོས་འགལ་དུ་ངེས་མི་རུས་པ་དང་། རྟག་པའི་དོན་སྡི་སྟོ་ལ་ཤར་བར་མ་བྱས་ན། བྱས་
 པ་རྟག་པས་ཐོང་བར་ངེས་མི་རུས་པ་པའིན་ནོ། །དེས་ན་གནད་གསུམ་དང་པའི་ལ་
 སོགས་པ་ཇི་ཙམ་བརྟེན་གྱང་། རྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་གསུམ་ངེས་པ་ལས་ལྷག་པ་གཏན་མི་
 དགོས་སོ། །

འདིར་ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་
དེར་བྱམ་པ་མེད་པར་ངོས་པ་ལ་མེད་རྒྱུའི་བྱམ་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་

གོ་སྐྱམ་དུ་སྒོ་ལ་འཆར་རྒྱ་མེད་ན་ཕྱོགས་འདི་ན་ཕུམ་པ་མི་འདུག་གོ་སྐྱམ་དུ་ཐག་གཅོད་མི་
 རུས་པ་ལྟར། བདག་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་བདག་དེ་ཡོད་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་གོ་སྐྱམ་
 དུ་སྒོ་ལ་འཆར་རྒྱ་མེད་ན་བདག་དེ་(ལན)འདྲ་བ་མུང་བོའི་སྟེང་ན་མི་འདུག་གོ་སྐྱམ་དུ་
 ཐག་གཅོད་མི་རུས་པའི་ཐུར་རོ། །

དགག་བྱའི་ཆད་ལེགས་པར་ངོས་མ་ཟེན་པར་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལ་ཉེས་པ་གཉིས་ཏེ། ཤས་ཆེར་ཡོད་ཅུམ་དང་། ཡིན་ཅུམ་
 ཐམས་ཅད་བཀག་ན་ཆད་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་ན་རགས་པའི་དགག་བྱ་ཅུམ་བཀག་
 བ་ཕྱ་མོ་མི་ལེགས་པས། རྟག་ལྟ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཐུར། དེ་བས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ལྟ་སྟེས་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ་དེའི་འཛིན་རྒྱུ་ལ་ཅི་འདུག་ལེགས་པར་བརྟགས་
 བ་དགག་བྱ་ཕྱ་མོའི་ཆད་ཟེན་རུས་པས། འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་འཇུག་དེ་
 ཉིད་དུ་སྒོ་ཁ་ནང་དུ་སྒོག་གིས་བསྐྱར་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངར་འཛིན་འདིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་
 (ལབ)བའི་འཛིན་རྒྱུ་ལ་ལེགས་པ་བརྟགས་དགོས་སྐྱམ་དུ་འཕེན་པ་དུར་རེ་བའི་ངར་
 རས་ངོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་ལུགས་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་དེ། དེས་ངའམ་བདག་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་
 བཟུང་འདུག་ཁད་ཀྱིས་བརྟགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ངོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་བྱུར་གྱིས་སྟེས་ནས་
 མ་ཡལ་བའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ། སྒར་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་སྒོའི་ཟུར་གྱིས་རུང་ཟད་གྱི་མས་
 པར་བྱས་ལ་བརྟག་དགོས་ཞིང་། མཚམས་འདིར་རྟོག་པ་སྐྱུང་བོས་སྐྱ་རིས་ལེགས་པར་
 ཐུ་དགོས་ཏེ། ངའམ་བདག་དེ་གང་ན་འདུག་དཔྱིབས་ཁ་དོག་སྐྱགས་རྣམ་པ་ཇི་འདྲར་
 འདུག་སྐྱམ་དུ་སྒྲུན་བོའི་སེམས་འཚོལ་ལྟར་བྱེད་པ་གཏན་མིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་སྐྱམ་
 དུ་དམ་སྦྱིང་ངེ་བར་འཛིན་པའི་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་སྒོ་འདིས་མུང་བོ་འདིའི་སྟེང་དུ་ང་དེ་ཅི་འདྲ་
 ཞིག་ཏུ་བཟུང་འདུག་སྐྱམ་དུ་ངར་འཛིན་གྱི་འཛིན་ལུགས་(ལན)བརྟགས་པའོ། །དེ་ཡང་

ཞིབ་ཏུ་བྱོན་ངའོ་སྐྱམ་པའི་སྒྲོ་ཙམ་ཞིག་ནི་ངར་འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དག་བཙུམ་
 དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཡོད་པས། ངའོ་སྐྱམ་པ་ཙམ་ངར་འཛིན་མ་ཡིན་གྱི་ད་
 ལྷ་རང་རེ་རྣམས་སྒྲོ་ནང་དུ་བྱོགས་པ་གཉིད་འབྱུག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་པར་མ་
 ཆད་དུ་ཡོད་ཅིང་། སྟོད་ལམ་རང་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ངའོ་སྐྱམ་དུ་
 སྟོང་གི་དྲིལ་ན་དམ་སྦྱང་དེ་པའི་རྣམ་པར་ལྷན་སྦྱས་ལ་ཡོད་པ་འདིའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་
 ཞིབ་ཏུ་ལྟོ། །དེ་ལྟར་བལྟས་པ་ན། ལྷན་སྦྱས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་འདི་ཉིད་རང་ལ་འདང་།
 རགས་པ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་ཚུལ་གཅིག་དང་། ལྷ་པོ་རང་
 རོས་ནས་གྲུབ་པ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱོན་ས་ཐོག་མར་རགས་པའི་རོས་འཛིན་ངོ་སྟོད།
 དེ་རྣམས་ལྷ་པོའི་(འབ)རོས་འཛིན་གྱི་ངོ་སྟོད་རིམ་པ་བཞིན་མཛད་པའི་བྲུག་ལེན། ཆོས་
 རྗེ་ཤར་སངས་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་འདུག་ཅིང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་བཞེད་པ་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་
 པ་འགའ་རེ་ནའང་སྤང་མོད། སྤྱིར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་
 འཛིན་ལྷ་རགས་པ་འདི་ལ་ལྷན་སྦྱས་ཡོད་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་ཀྱང་། ལྷ་པོའི་འཛིན་
 ཚུལ་རོས་ཟིན་ན་ལེགས་པར་ཁེགས་པ་ན་རགས་པ་ཡང་ཁེགས་པར་འགྱུར་པས། མཁས་
 གྲུབ་རྗེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བྲུག་ལེན་ལ། རགས་པའི་དགག་བྱ་རོས་འཛིན་ལ་སྟགས་པ་མི་
 མཛད་དོ། །

གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་འཆར་ཚུལ་ཡང་རི་ལྷ་ར་ཡིན་སྐྱམ་ན། འདི་ནི་དྲང་རོས་རྣམ་འབྱེད་
 ལས་རང་རྒྱུད་པ་སྟགས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་བདག་ཕྱད་གཉིས་རྗེ་ཁོ་ལ་ལྷ་ར་འཛིན་པ་ལ་བཤད་
 དེ། དེ་ཡང་(༡༠ན)ང་ལམ་བདག་ཅེས་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་ཡར་རག་མ་ལས་པའི་དབང་སྒྲུར་
 བ་པོ་དང་། ཕྱང་པོ་རྣམས་ནི་བདག་དེ་ལ་རྒྱར་རག་ལས་པའི་དབང་བསྒྲུར་བྱ་ལྟ་བུའི་
 འཛིན་ཚུལ་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། དགག་བྱ་ལྷ་པོའི་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྟེང་དུ་སྤྱར་བསྟོན་པ་འདི་

ལྷ་ཕྱོད་དོ། །

དེས་ན་ཕྱ་མོའི་འཛིན་རྒྱལ་ཉིད་ལ་བརྟགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤར་བཞིན་དུ་ཞིབ་ཏུ་
ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན། ངར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདིས་མུང་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་བའམ་བདག་
ཅེས་པ་མིང་གིས་ཕར་བརྟགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མིང་གང་ལ་བརྟགས་པའི་དོན་གྱི་
ངར་ངོས་ནས་རྒྱུ་བ་བཀའི་གཞི་ཡོད་དོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མུན་མུང་
དུ་ལག་པ་བརྒྱུངས་པས། ཀ་བ་དང་ཕྱིགས་པ་སོགས་ལ་ཐུག་པ་ན། ལག་པ་མ་བརྒྱུངས་
པའི་སྤྱོད་ལ་(༡༠བ)ནས་གཞི་དེར་ཀ་བ་དང་ཕྱིག་པ་སོགས་རྒྱགས་སེ་ཡོད་ཡོད་པ་ཅིག་
ལ་ཐུག་རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུངས་པས་དེ་ལ་ཐུག་སྟེ་མ་བ་མ་གཏོགས། དང་པོ་ནས་ཐུག་
པ་དེ་རྒྱམས་གཞི་དེར་མེད་པ་ལ་ལག་པས་ཐུག་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བ་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ་སྟེ་
པ་ལུ་ལའང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ངར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདིས་ཀྱང་ངོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བ་བཟུང་གོང་
ནས་མུང་པོའི་སྟེང་ན། གཞོད་འཛིན་རྒྱུའི་བརྟགས་སེ་བར་ཡོད་ཡོད་པ་ལ་རང་གི་སྒྲོ་འདིས་
ངོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བཟུང་བ་ལྷ་ཕྱོད་འཛིན་རྒྱལ་འདི་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །

དེས་ན་མུང་པོའི་སྟེང་དུ་མིང་གིས་བརྟགས་ནས་ཕར་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་
ངར་ངོས་ནས་རྒྱུ་བ་པའི་བདག་གམ་ང་ནི། དགག་བྱའི་བདག་ཕྱ་མོའོ། །

གནད་གཉིས་པ་ནི། ངར་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ངར་ངོས་པ་དེ་འདྲ་
ཞིག་མུང་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་གྱུ་བ་ན། མུང་པོ་(༡༡ན)འདི་རྒྱམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
རུང་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་རྒྱལ་མི་འཐད་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བཟུང་གཅོད་
པར་བྱའོ། །

འདི་ཡང་སྒྲོ་ངོས་ནས་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་དོན་ལ་མ་ཚོད་པ་དང་། དོན་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད་
ཀྱང་སྒྲོ་ངོས་ནས་མ་ཚོད་པ་ལྷ་ཕྱ་གང་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། ཐུགས་གཉིས་ཀ་ནས་ཁ་ཚོན་

ཚོད་པ་སྟེ། འདི་ལྷ་རྩལ་ཚོས་གང་ཡང་རུང་བ་སྟོལ་འཆར་བའི་ཚེ། ཡང་ན་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་
 པར་གཅིག་གི་རྣམ་པ་འཆར་བ་དང་། ཡང་ན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སོ་སོའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་
 གང་རུང་ལས་མི་འདའ་ཞིང་དོན་ལ་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་
 བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

གནད་གསུམ་པ་ནི། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ངའམ་བདག་དེ་ཡང་པོ་འདི་རྣམས་
 དང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་(༡༡བ)གཅིག་ལ་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་བདག་མི་འདྲ་
 བ་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་པོ་ལྷ་པོ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་
 ཉེས་པ་འཇུག་པས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་མི་འདུག་སྟུང་ཕྱག་བཅོད་དོ། །

གནད་བཞི་པ་ནི། ལྷ་པོ་གསུམ་དུན་བཞིན་པའི་ངང་ནས། དེ་འདྲ་བའི་བདག་དེ་
 ཡང་པོ་རྣམས་དང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བར་སོང་ནས་འབྲེལ་
 མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་རྩལ་ན་བདག་ཡང་གཉིས་པམ་རྩེན་ལྟོས་མེད་དུ་སོང་བས། ཡང་
 པོ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་སྒྲོས་བསལ་བའི་ཤུལ་དུ་ད་དུང་བདག་དེ་ལོགས་སུ་ཡོད་དགོས་པ་
 ལས་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་བདག་དེ་ཡང་པོ་དང་ཐ་དད་དུ་
 གྲུབ་པ་ཡང་མི་འདུག་སྟུང་ཕྱག་བཅོད་པའི་མཐར། དེས་ན་ངའམ་བདག་རང་ངོས་
 ནས་རྩལ་གྲུབ་པ་ཅིག་ཡང་པོའི་སྟེང་ན་གང་ན་(༡༢ན)མི་འདུག་སྟུང་ལྷ་པོ་གིས་ངེས་
 པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་པོར་ངེས་བའམ། ལྷ་པོ་ཐོག་མར་རྟེན་བཞེས་བྱའོ། །
 མཚམས་འདིར་གནད་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་བསམ་བདག་མ་རྟེན་པའི་མཐར་དེ་ལྷ་རྩལ་
 འཚོལ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་རང་ཉིད་དོན་སྟེང་ནས་མི་འདུག་པ་ཡང་སྟུང་སྟོལ་མ་
 ཤོང་བར་འཛིགས་ཡེ་རེ་བའི་སྒྲུག་སྒྲུང་སྟེ་བཅིག་ལས་དང་པོ་པ་ལ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ།
 སྟེང་ཉིད་ལ་སྒྲུག་པ་སྟེ་རྩལ་རྣལ་མ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་འཚོལ་མཁན་རང་ཉིད་ལ་ཡེ་མ་རེག་པར་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་གང་བཅུལ་བས་མ་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལས་མ་བྱུང་ན། དང་པོར་དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟིན་པའོ། དང་པོར་ངོས་ཟིན་གྱང་བྱིས་གནད་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་(༡༡བ)སྐབས་སུ་བརྟེན་པའི་སྒྲོན་གང་རུང་ཡིན་པས། གནད་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ལྟ་མ་བྱུང་བཞིན་པའི་རང་ནས་དབྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་གཏན་ལ་ཡབ་ནས་རི་ལྟར་སྒྲོང་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་སྒྲུབ་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་སྒྲོང་ཚུལ་བཞི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ངེས་ཏེ། ལས་དང་པོ་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲོང་ཚུལ། དེ་རྗེས་སྒྲོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞིག་ནས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲོང་ཚུལ། དེ་རྗེས་སྒྲོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་གམ་ཐོང་གི་རྒྱན་སྒྲོང་ཚུལ། རྣམ་འབྱོར་བྱ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེ་སྒྲོང་སྤྱིར་བའི་རྒྱན་སྒྲོང་ཚུལ་ལོ། །

དེ་རྣམས་ལས་འདིར་ལྟ་མ་སྐབས་སུ་བབ་སྟེ། འདི་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལས་དང་པོ་པའི་སྒྲོང་ཚུལ། ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོང་བ་འདོན་ཚུལ། ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲོང་ཚུལ་རྣམས་དོན་གཅིག་སྟེ། མདོར་(༡༡ན)ན་གནད་བཞིའི་བྱེད་པས་དང་པོར་བདག་མེད་ལྟང་གིས་ངེས་པ་ནི་རེགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལ། དེའི་འཛིན་སྤངས་མ་ཉམས་པའི་རྒྱན་ཕྱི་མ་རྣམས་དབྱེད་ཤེས་སམ་ངེས་ཤེས་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་རྒྱན་འབྱེད་པའི་ཐབས་ཐོག་མར་སྒྲོང་ལ། འདི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལྟ་བུ་འདིའི་སྟེང་དུ་ང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཡོད་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར། གོ་མས་པ་ཏ་ཅང་བརྟན་དགས་པས་ལན་གཅིག་ཙམ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཐག་བཅད་ཀྱང་། ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་འཛིན་པས་མ་ཚོར་བར་ལྟར་གྱིས་སྒྲུབ་འོང་བས་ངེས་ཤེས་ལྟ་མའི་འཛིན་སྤངས་མ་ཉམས་པའི་ཐབས་ལ་གིན་ཏུ་འབད་དགོས་

པའི་ཕྱིར། དེས་ན་(༡༣༧)འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་། དེ་རྗེས་རང་
 ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ང་ཅིག་སྤང་བའི་སྤྲོང་འདིར་ཡོད་ན་སྤང་བོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དང་
 གང་རུང་ལས་མི་འདྲའ་བའི་རྩལ་བསམ། དེ་རྗེས་དེ་གཉིས་གཅིག་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པར་ཐག་
 བཅད། དེ་རྗེས་ཐ་དད་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པར་ཐག་བཅད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒོ་གཞན་གང་ཡང་
 བར་རྒྱུ་མ་བརྒྱད་པར། སྤང་བོ་འདིའི་སྤྲོང་ན་ངའམ་གང་ཟག་དོན་སྤྲོང་ས་ནས་གྲུབ་པ་
 ཅིག་མི་འདུག་སྟུམ་རྒྱུ་ལྟར་གིས་ངེས་པའི་ངང་དེ་ཉིད་ལས་མ་གཏོས་པར་སྐྱར་ཡང་
 སྒྲིའི་ཟུར་རུང་ཟད་གཅིག་གིས་སྐྱར་གྱི་གནད་བཞི་དུན་པར་ཅམ་བྱས་པས་ངེས་ཤེས་
 གྱི་ཤུགས་སྐྱ་མ་གསོས་བདུབ་པ་བཞིན་རྒྱ་སྤང་ནས་ལྟར་ལྟར་ངེས་པ་རེ་འོང་ལ། ཡང་
 སྐྱར་བཞིན་འཛིན་སྐྱངས་སྐྱ་མ་མ་ཡལ་ཅམ་གྱི་དུས་(༡༤ན)སྐུ་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྐྱངས་
 པས་ངེས་ཤེས་གྱི་རྒྱན་མ་ཉམས་པར་འབྱུང་ཐུབ་པ་ཅིག་འོང་ངོ། །ཞེས་བདག་གི་བྲམ་མཁོ་
 ན་གསུང་སྟེ་སྒྲོང་རྩལ་འདི་གིན་རྒྱ་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ། །

སྐབས་འདིར་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་། དེས་ཤེས་ཀྱི་མའི་ཤུགས་མ་ཡི་ཙམ་གྱི་ངང་ནས་
སྤྱི་ཡང་གནད་བཞི་མི་བསམ་པར་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་དུ་ན་ཙམ་དུ་ན་ཙམ་རེ་བྱེད་
ལ། དེ་ཡང་ང་རང་ངོས་ནས་མེད་མེད་སྒྱུ་རྩུ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་
སྟེ། འདི་ལ་སྤྱི་ཁ་ནང་དུ་ཤུགས་ཉེ་ཞིབ་དུ་བསམས་ན་སྤྱི་ཀྱི་འི་བར་དུ་འཛིན་སྟངས་
ཉམས་པ་རེ་ཡི་ཆེར་འོང་བར་སྤྱི་བས་དེས་ཤེས་རྒྱན་འབྱུང་བར་མ་སོང་བར་འདུའོ། །
འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞིག་ནས་སྤྱི་ལ་ཆ་འདུ་ཙམ་ནི་འོང་ངོ་། །

(145) ཡང་ཁ་ཅིག །མཚམས་འདིར་སྒར་གྱི་དགག་བུའི་བདག་དེ་འདྲ་ཞེ་སྟགས་
ལ་བཞག་ནས་མེད་མེད་སྟུང་དུ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིང་རྩལ་ཡང་མཛད་དེ། རྒྱ་མཚན་མ་བསམས་
བར་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ཡང་ཡང་དུན་པར་བྱས་ཀྱང་འཛིན་སྟངས་ཤོར་ནས་དམིགས་

པའི་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། དེས་ཤེས་སྒྲུ་མའི་ཤུགས་སྒྲིད་པ་
ལ་མི་ཕན་པ་འདྲོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །མཚམས་འདིར་དང་པོར་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་གང་ཟག་
རང་བཞིན་མེད་པར་ལྷང་གིས་ངེས་པ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་ཅིང་གནད་
དེ་མ་གཞི་ངེས་པར་ལྷན་ནེ་སྟོད་པ་ཉིད་སྟོང་རྩལ་རྣམ་དག་ཏུ་མཛད་དེ། འདི་ལ་ནི་སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་ལས་དང་པོ་བས་འདི་ལྷར་
བྱས་ན་གནད་(༡༥ན)བཞི་དྲན་པའི་སྟོབས་མ་ཡལ་ཅམ་གྱི་དུས་ཐོག་མ་དེར་ང་རང་ངེས་
ནས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིས་རྒྱན་སྒྲིད་ཅིག་མ་ཁ་ཡར་སོང་
བ་ན་སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ནས་ཤོར་དེ། དམིགས་ཡུལ་རྒྱངས་ཆད་ཏུ་འགྲོ་བས་
སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འཆར་རྩལ་མི་འོང་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་ཇི་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གདམས་ལས་
འབྱུང་སྟེ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས་དེ་འདྲས་འཛིན་སྟངས་ཤོར་མཚམས་ཆེས་རིག་པར་དགའོ་ཞེས་
མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་འབྱུང་ངོ། །

སྟོང་རྩལ་ཕྱི་མ་འདི། ཇི་འི་ལུགས་འཛིན་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཀྱང་དང་པོར་
བདག་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་བབ་ནས་ལྷང་གིས་ངེས་པའི་སྟོ་དེ་ཉིད་ལྷ་བ་སྟོང་པའི་
རང་དུས་ཡིན་པ་མ་དགོངས་པར་ཕྱིས་སྟོ་གཞན་ཞིག་གིས་(༡༥བ)དེའི་ཐོག་ཏུ་ལྷན་ནེ་
འཛོག་པའི་ལུགས་སྒྲུ་མཛད་ནས་འདུག་པ་འདི་ལ་ནི། དེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་འབྱུང་བ་དང་།
ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པའི་ཤུགས་གསུམ་པོ་གང་ལ་ཡང་མི་ཕན་
བས། བོད་སྒྲུན་སྒྲོམ་དང་རུང་ཟད་འདྲེས་པ་འདྲོ། །

དེ་ལྷར་ལས་དང་པོ་བའི་སྟོང་རྩལ་ལ་མི་མཐུན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་ཆེས་རྣམ་
པར་དག་ཀྱང་ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་ལེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་རུང་ཟད་མ་རྟོད་པ་དག་གིས་ངེས་

ཤེས་སྒྲུ་མའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས་སྒྲོའི་ཟུར་གྱིས་གནད་པའི་དུས་རྒྱུ་ཤིན་
ཏུ་དཀར་པས་དེ་ཟུར་སྒྲོའི་མི་རྒྱས་པ་ཉམས་གྱིས་ནི། སྒྲོའི་རྒྱུ་པར་པ་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་
ནས་ཀྱང་ཅི་རྒྱས་སུ་བསྒྲུར་བར་བྱའོ། །

སྒྲིང་རྩལ་དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་རྩལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་
མཁའ་(༡༥ན)དེ་ཐོགས་རེག་བྲལ་ཙམ་ལ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ། ལུང་པོའི་སྒྲིང་དུ་གང་ཟག་
རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་བཞག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་རྒྱུ་ནི་གཉིས་དེ། མཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་
 གྱིས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་རང་ཤུགས་གྱིས་འཆར་རྒྱུ་དང་། མེད་དུ་བཅོས་ནས་འཆར་དུ་འདུག
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙུག་པོ་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། མཉམ་གཞག་རྒྱུ་དང་དང་གང་ཟག་
 རྟོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་མི་འདུག་པར་ཐག་བཅད། དེའི་སྤུལ་དུ་ལུས་པ་ཅི་འདུག་རྗེས་
 ཐོབ་དུ་བལྟས་པ་ན། ད་དུང་དང་དང་གང་ཟག་ལ་སྐྱབས་པའི་སྤྱང་བ་ཅམ་ཞིག་བསྟོན་
 མེད་དུ་འཆར་བ་འདི་མི་ཞིགས་པར་མངོན་སུམ་(༡༥)ཀྱིས་གྲུབ་པ་ན་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་
 འཆར་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་མ་མཐན་རང་ཉིད་ལ་སྤུལ་གཞིའི་སྟེང་དུ་རྟ་སྤྱང་རང་ངོས་
 བས་སྟེང་ཡང་རྟ་སྤྱང་གི་སྤྱང་བ་སྟོན་མེད་དུ་འཆར་བ་དང་འདྲའོ། །

འདི་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་
གར་བ་ཡིན་ལ། འཆར་ཚུལ་དེ་ལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་ཞེས་དེ་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

འཆར་རྒྱལ་གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ཡུང་པོ་དང་གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་སྤྲང་བ་མངོན་སུམ་
དུ་འཆར་དུ་བརྒྱུག་ལ། དེ་ནས་མཛའི་ལྟར་སྤྲང་བ་ལྟར་ཡུལ་སྤྱང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་སྤར་
ཀྱི་རིགས་པས་ཐག་བཅད་པ་ན་སྤྲང་སྤྱང་ཚོགས་པ་སྤྲུལ་ལྟ་བུའི་འཆར་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་སྟེ་

བཅོས་མེད། །

སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་(༡༥ན)པ་ནི། དེར་སྤྱང་དང་དེས་སྤྱང་
 ཆོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དོན་ལ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མི་ཆོག་གིས། གྲོ་
 ལ་སྦྱུ་མ་ལྟར་འཆར་བཅིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་འཆར་
 བ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཤེས་ཁོན་ལ་འཆར་དགོས་ཏེ། ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་འདི་ལ་ངེས་ངོ་དང་
 སྤྱང་ངོ་གཉིས་ལས། ངེས་ངོར་ལུང་སྐྱེས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་བཞིན་དུ། སྤྱང་
 ངོར་ལུང་པོ་དང་གང་ཟག་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་གར་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་
 ཏུ་ཆོག་པ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་ལོར་
 སྒྲིམ་ཚུལ་སྐྱེས་ཤེས་དགོས་ཏེ། བྱུགས་ཅམ་སྒྲིམ་ན། སྤྱང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། (༡༥བ)སྤྱང་
 པའི་ངང་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྟ་འདི་དང་འདིའི་སྤྱར་གྱུར། ཅེས་སྒྲིམ་པའི་ཆོ། ཐོག་
 མར་སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་དེ། སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱིའི་གཟུང་རྣམ་དེ་
 ཉིད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྟ་འི་རྣམ་པར་འཆར་དུ་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྱི་
 གཅིག་གི་ངེས་ངོར་སྤྱང་ཉིད་ངེས་པ་དང་། སྤྱང་ངོར་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྟ་སྐྱེས་སྤྱང་
 བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོག་པ་པོར་ཁོང་། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་ཚུལ་ལ་ཟབ་གསལ་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅེས་བྱའོ། །

དེས་ན་ལྟ་བ་ཐུ་རགས་གང་རུང་རེ་ངེས་བཞིན་པའི་ངང་ནས། རྩི་རྩེ་འཆར་དང་རྣམ་
 སྤྱང་སྐྱེས་ཀྱི་སྦྱུ་མ་དོག་ཞལ་ཤུག་གི་རྣམ་པ་འཆར་བ་མ་ལུང་ན། རྒྱུད་སྤེ་ནས་བཤད་
 པའི་ལྟ་འི་རྣལ་འབྱོར་དུ་ཡེ་མི་འགོ་(༡༥ན)ལྟེ། དེ་ཅམ་ལས་མ་སྒྲིམ་སོ། །

དེ་ལྟར་ཐོག་མར་གང་ཟག་རང་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱང་བའི་སྦྱུ་མ་ལྟ་

ལུང་བསྒྲུབ་ཞིང་། དེ་རྗེས་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་ཏེ་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་
 རག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་སྤྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལ་བྱུང་གོས་
 ཏེ། སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྟོས་ལྟར་འདས་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་པའི་གང་རག་དང་སྒྲུབ་སུའི་
 སྤྱང་པ་གང་གར་བ་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱང་བ་ལྟར་དོན་སྤྱིང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་སྒྲུམ་དུ་བྱུང་བར་
 བྱས་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སུལ་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱར་མང་པོ་ཡང་འབྲལ་དུ་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །གང་རག་གི་བདག་
 མེད་ཉམས་(༡༥བ) སུལ་ན་རྩལ་གོ་སྒྲུབ་པར་བརྟེན་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉམས་སྤྱོད་ལུ་འདི་ལ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་འདུས་བྱས་ལ་དབྱད་ན་མུང་པོ་ལྷ་ཡོད་ཀྱང་བསྟན་བེམས་པོ་དང་། ཤེས་པ་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་གསུམ་དུ་འདུ་ལ། བེམས་པོའི་ནང་ནས་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་མུང་འདི་ཉིད་ལ་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། ལྡར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོམ་པའི་སྒྲ་བས་སྟ། དཔལ་གང་ཟག་ཅེས་པ་མུང་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་མིང་གིས་པར་གཞག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་རྒྱུ་བ་པ་མི་འདུག་སྟམ་དུ་ཐག་བཅད་པ་ན། གདགས་གཞི་མུང་པོ་འདི་དག་རང་ངོས་ནས་རྒྱུ་བ་པ་ཅིག་ཡོད་དམ་སྟམ་ན། རང་རེའི་གཟུགས་མུང་ཡན་ལག་(༡༤ན)ལྷ་ཚང་གི་ལུས་ཁྱོ་རེ་བ་སྟེ། ཅམ་འདི་རང་ངོས་ནས་རྒྱུ་བ་ན། ལུས་ཡོངས་ཚྭ་གས་འདི་ཉིད། མགོ་དང་། ལག་པ་གཉིས། རྒྱང་པ་གཉིས་ཏེ་ཡན་ལག་ལྷ་པོ་འདི་རྣམས་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་རྒྱུ་བ། ལྡར་བཞིན་དབྱད་ན་ཡན་ལག་ལྷའི་སྟེང་དུ་ལུས་ཚད་མ་ཞིག་པར་བདགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་གཏན་མི་འདུག་སྟམ་དུ་ཐག་བཅད། འོ་ན་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་མ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་ལག་པ་ལྷ་བྱ་

གཅིག་ཀྱང་དབྱང་པ་ནས་སོར་རྩེའི་བར་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་སྡེ་ནས་དབྱང་། ཡང་
 ལག་མགོ་ལྷ་བྱ་ཡང་སོར་མོ་ལྷ་དང་རང་ངོས་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དབྱང་།
 དེ་བཞིན་དུ་སོར་མོ་(༡༩བ)དག་ཀྱང་རང་གི་ཆོག་ས་གསུམ་ལ་དབྱང་། ཆོག་ས་གཅིག་
 ཀྱང་རང་གི་སྡེ་འོག་གཉིས་དང་ཕྱོགས་བཞི་སྡེ་དུག་ལ་དབྱང་། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དེ་
 ཡང་རང་གི་ཕྱོགས་དུག་ལ་དབྱང་པའི་མཐར། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཡེ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཕྱོགས་གཅིག་
 རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཆ་ཅན་དེ་དང་དེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
 དུ་གྲུབ་དབྱང་དགོས་ཀྱི་སྤྱིར་ཆ་ཅན་དེ་དང་ཆ་ཤས་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་
 གྲུབ་ཅེས་དབྱང་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
 དེས་ན་རང་རེའི་གཞུགས་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་འདི་དང་། ཡན་ལག་ཉིང་ལག་བ་སྒྲུའི་བྱ་
 ག་ཚུན་ཆད་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཏན་མི་འདུག་སྟུམ་དུ་ཐག་གཅོད་དོ། །འིགས་
 བ་དེ་ཉིད་བྱི་རོལ་གྱི་རི་ར་བ་(༡༠ན)ལང་ཁྱིམ་རྩེ་ཤིང་ནགས་སོགས་གཞུགས་ཅན་གྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། རང་རེའི་ལུས་གྱི་རྒྱུ་རིམ་མདུན་རི་
 ལྷ་བྱ་འདི། དེ་ལྟར་རང་ཅག་གི་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ན་ཁོ་རང་གི་ཆ་ཤས་ས་རྩོད་རྣམས་འདུས་
 པའི་སྡེ་དུ་ཐར་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཅུ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་ཚུགས་སེ་
 གྲུབ་པར་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་རྟོག་པས་ཀྱང་བཟུང་བ་ནི། དགག་བྱའི་ཆད་འཆར་ཚུལ་
 ཡིན་པས་དབྱང་པ་བྱེད་པའི་ཆོན། སྤྱི་ཆ་ཅན་གྱི་རི་དེ་ཉིད་ཆ་ཤས་ས་རྩོད་རི་བ་རྣམས་
 དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དབྱང་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤར་དགག་བྱར་བཟུང་པའི་
 རི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡོད་ན། ས་རྩོད་རི་བ་རྣམས་དང་གཅིག་ཐ་དད་
 གང་དུ་(༡༠བ)གྲུབ་དབྱང་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྤར་བཞིན་དབྱང་པའི་མཐར་ཡང་རི་ཅུ་
 ཞིག་མི་འདུག་སྟུམ་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ས་རྩོད་ལུས་པ་དེའི་སྡེ་ན་རི་རང་ངོས་ནས་ཚུར་

གྲུབ་པ་ཅིག་མི་འདུག་སྐྱེ་ལུ་ལྷ་དག་གིས་ངེས་ཅན་སྤྱི་དང་། ད་དུང་སངས་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱུ་མཉམས་རང་
ངེས་ནས་ཚུགས་སེལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་འཛིན་ན། སྤྱི་ཡོད་དེ་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་པ་ལ་དབྱེད་ན། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་སྤྱི་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་
ཀྱི་ཤེས་པ་འདི་ལ་དེ་རིང་ཉིན་གང་གི་ཤེས་པ་འདི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྟ་རྟོག་ཉིན་གྲུང་ཕྱི་
དྲེ་ཆ་གསུམ་དང་། ལྟ་རྟོག་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆ་ལ་ཡང་ལྟ་ཕྱི་བར་གསུམ་དང་། ད་ལྟར་
གྱི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཁྱུར་ཙམ་འདི་ག་ལ་ཡང་། སྤྱི་གནས་འཛིན་པ་འདི་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་
གྱི་ཆ་ལ་བརྟག་པར་(༡༡ན)བྱ་སྟེ། རྒྱུ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་
ལྟ་ཕྱི་དེ་རྒྱུ་མཉམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐད་དུ་ལ་ལྟར་བཞིན་བརྟག་པ་ལོ། །

དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་མཐར་ཤེས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་སྐད་ཅིག་ལྟ་ཕྱི་དེ་ཆ་
ལ་མིང་གིས་ཐར་བརྟགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་རང་ངེས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་
ཅིག་མེད་པར་ཐག་གཅོད་དོ། །

དེར་མ་ཟད་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གང་ཡིན་ཀྱང་ལྷ་ལ་གཅིག་གསལ་ཕྱི་གི་
སྤྱི་བའི་ཆ་ལ་ཤེས་པ་འདི་ཞེས་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་ལྷ་ལ་གང་ཡང་མི་སྤྱི་ན་ཤེས་པར་མི་
འཛིན་སྟེ། ལྷ་ལ་སྤྱི་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཤེས་པ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ཤེས་པ་རང་
ངེས་ནས་མ་གྲུབ་པར་ཐག་གཅོད་(༡༡ན)པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལྟ་མཉམས་འདུ་བྱེད་ལ་དབྱེད་ན། ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་ལྟ་མཉམས་འདུ་
བྱེད་ཡིན་མོད། དེར་མ་ཟད་དེ་རིང་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་དུས་ཚོད་ལྟ་བུ་ལ་དབྱེད་ན། བསྐྱལ་
པ་ལྟ་བུ་ལྟན་རིང་བ་རྒྱུ་མཉམས་རང་གི་ཆ་ཤས་ལོ་གྲངས་དུ་མ་རྒྱུ་འབྱེད་པ་དང་། ལོ་རྒྱ་
བ་དང་རྒྱ་བ་ཞག་གྲངས་དང་ཞག་ཚུ་ཚོད་སྐར་ཚོད་སོགས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཆ་ལ་དབྱེད་
པར་བྱ་ཞིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱི་བ་ལྟ་བུའི་ལྟ་མཉམས་འདུ་བྱེད་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱང་། གང་སྤྱི་

རྒྱུ་དངོས་པོ་དང་། འཛིག་རྒྱུ་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་སྒྲིབ་དེའི་འཛིག་པ་ཞེས་
མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐག་གཅོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐག་བཅད་ནས།
གཉིས་པ་འདུས་མ་(༡༩ན)བྱས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པམ་སྟམ་ན། རམ་མཁའ་
ལྟ་བུ་ལ་དབྱུང་ན། རང་གི་ཁང་པའི་ནང་གི་རམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན། ཁང་
པའི་ཕྱོགས་བཞིའི་རམ་མཁའ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་དབྱུང་། ལུས་ནང་གི་རམ་མཁའ་
ལྟ་བུ་ནི། དེའི་སྤྱང་འོག་གི་ཆ་ལྟ་བུ་ལ་དབྱུང་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྱིར་རམ་མཁའ་ཞེས་པ་
ཐོགས་རེག་གི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་པ་ལ་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ལུ་ལ་
རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐག་གཅོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་སྤྱར་དགག་བྱའི་ཚད་
ཟིན་ཅིང་མ་བཤེད་པ་ཡིན་ན་ཆེས་ཆོགས་པར་སྤྲོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དང་། རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་(༡༩བ)ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་དུ་དབྱུང་། ཤེས་པ་
རྣམས་སྐད་ཅིག་སྒྲ་བྱའི་ཆ་ལ་དབྱུང་། ལུན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་སོའི་གདགས་གཞི་
དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་དབྱུང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལྟོག་པ་མི་འདྲ་བའི་
ཆ་ལ་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། ཆ་ཡེ་མེད་པའི་ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པས། གཞི་གྲུབ་ན་ཆ་
བཅས་ཡིན་པས་བྱུང་། ཆ་ཅན་ཡིན་ན་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པས་བྱུང་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་མིང་གི་ཐ་སྟངས་ཆོག་པས་ལར་བཏགས་པ་ཙམ་
ཡིན་གྱི་མིང་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་རང་ངོས་ནས་མེད་པར་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ། མཉམ་
གཞག་རམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་རྩལ་སྤྱར་ལྟ་བུ་ཞིང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་
ཏུ་འདྲ་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆ་རང་ཉིད་(༡༩ན)ཀྱི་གཟུགས་སུང་འདི་དང་། རི་ར་བ་ཁང་

ཁྱིམ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པ་བསྟོན་མེད་འདི་རྣམས་ལ། སྒྲུང་པ་དེ་དང་དེ་གར་བ་ན་རི་ལྟར་
སྒྲུང་པ་ལྟར་བྱིད་ན་རང་ཤོས་ནས་བྱུང་བས་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་
སྟོང་ཚོགས་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་མི་ལམ་གྱི་
 གནས་དང་། ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཉིད་གྱིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་
 བ་ལྟུང་བ་ལ་སྒྲུང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ལུས་སྟེང་ནས་རྒྱུ་བ་པ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་རང་
 ཅག་སོ་སོ་སྟེ་བོ་དང་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་གནས་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱ་བ་
 གང་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་(༡༩བ)རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་
 ལྟུང་བ་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་སྒྲུང་ཅམ་མ་གཏོགས་ལུས་སྟེང་ནས་གྱུ་བ་པ་དུས་ཅམ་ཡང་
 མེད་པ་མི་ལམ་དང་ཁྱད་པར་མི་འདུག་གོ་སྒྲུམ་དུ་ཡང་ཡང་དུན་པར་བྱའོ། །

མི་ལམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེས་མི་ལམ་གྱི་སེམས་ངོ་ཉིད་ཏུ་ལེགས་
 པར་ཚིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཉིན་པར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་ཀྱང། ཉིན་
 པར་གྱི་སེམས་ངོ་ཙམ་ཉིད་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་ལེགས་པར་ཚིམ་པ་ཡིན་པས། རི་ཙམ་དབྱུང་
 ཀྱང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པར་གོའོ། །འདི་དག་ལས་བརྒྱམས་པའི་དོགས་པ་ཕྱ་མོ་གཙང་
 དགོས་པ་ནི། ཡི་གེ་ལོགས་སུ་བཀོད་པས་དེར་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པར་བྱའོ། །

རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་ཐུགས་བཙུན་ཆེས་སྒྲ་བ། རྩེས་འབྲངས་བདག་ལྷས་(༡༧ན)
 ཤེས་པར་འཇུག་སྒྲམ་ནས། རྩེ་བཙུན་གཉིས་ལ་ཡང་ཡང་གསོལ་བ་བདེ། རྩེས་
 འབྲུག་གཞན་ཡང་རྩལ་འདིར་འབད་བར་རིགས། ཏུ་ཅང་བལྟས་ན་སྒྲ་ཆོས་བརྒྱས་པ་
 བྱེད། རྩེ་ཟད་རྩོམ་ན་རྩིད་ལུག་ཡལ་བར་འདོར། རྩེ་ཙམ་འཚམ་པ་ད་གོ་གང་ནས་
 བཅུལ། འོན་ཀྱང་བདག་གིས་འདིར་ནི་རན་པར་བྱིས། རྩེ་འཆིའི་འབྲང་ལས་སྒྲུར་དུ་

བཀྲལ་འདོད་དང། །ཡབ་ཇེ་དམ་པའི་རིང་ལུགས་ལ་མོས་པ། །ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་
སྐྱབ་བཟུང་བ་རྣམས། །དེ་ཉིད་ལྷ་པའི་མིག་འདིས་གསལ་བར་བགྱིས། །

ཞེས་ལྷ་པའི་ལའི་དུང་ཡིག་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ། ཇེ་བཙོང་ཁ་པའི་ལམ་སྟོལ།
ཇེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གདམས། གོལ་ས་གཙོད་པའི་གནད་(༡༧བ)རྣམས་
མ་འཕྲུགས་པར་བཀོད་པ་འདི་ནི། ཚས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གདམས་པ་རྫོགས་པར་
མངའ་བའི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་བཙུན་པས་རྒྱད་མ་
ཚོས་པར་བྱས་ཏེ། མཐའ་དཔྱོད་རྒྱས་པ་ལོགས་སུ་བྱི་བར་འདོད་ནས་འབྲལ་ཉམས་སུ་
སྤང་བ་དེ་བ་ཞིག་བཙུན་པ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་
སྤངས་སུ་ཡི་གེར་བཀོད་པའོ། །

ལྷ་བའི་མཐའ་དབྱེད་མཁས་པའི་སྒྲིང་གདམ་ ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པ་བཞུགས་སོ། །

ལྷ་བའི་མཐའ་དབྱེད་མཁས་པའི་སྒྲིང་གདམ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་
དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་རྗེ་སྤྱི་མ་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་གྱུས་པས་བྱག་འཛུལ་
ལོ། །དམར་མེར་མཛེས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་ཆགས་འོད་ཟེར་སྒྲིང་གི་འཇམ་ལྡན་ཞིང་། །རབ་
མཐོ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་འཛེགས་པ་ཡིན་ཏེ་ལའི་ཐོར་ཅོག་ཅན། །བདག་(ཉན་)སྒྲོའི་
པསྒྲོ་གསལ་བར་ཁ་འབྱེད་མི་ཤེས་མུན་པ་དབྱངས་འབྱེན་པ། །ཉི་གཞིན་དང་མཚུངས་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་དེས་ལྷག་པར་བརྟེ་བའི་སྒྱུན་གྱིས་གཟིགས། །སྒྲོ་བཟང་མཁས་པ་ཀུན་
གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པ། །གྲགས་པའི་འབྲེང་བ་བྱོགས་གྱི་མགུལ་པར་བཅིངས། །དཔལ་ལྡན་
འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་ཁྱོད་གྱི་གསུང་། །རྒྱུ་པར་འབྱེད་ལ་དབྱེས་བཞིན་(ཉམ་)གནང་
བར་མཛོད། །ཁྱོད་ཉིད་གང་ནས་གཤེགས་པའི་ལམ་བཟང་དེར། །སྤྱིར་ཡང་འཇུག་
འདོད་མོས་པ་མི་དམན་ཞིང་། །ཁྱོད་གསུང་མདོ་དང་རྒྱུད་ལྡེའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ཆེས་
ཆེར་སྤྱངས་པ་སྤྱལ་བ་མཉམ་པའི་གྲོགས། །དེད་གནས་མས་ལ་བདག་གིས་ཟབ་མོའི་གདམ་། །
གིན་ཏུ་བྱ་བའི་གནས་རྒྱུ་མས་འདི་འདྲ་ཞེས། །འབེལ་བའི་བཀའ་མཆིད་བརྗོད་པ་འདི་
སྒྲིང་གིས། །མགོན་ཁྱོད་གནས་འདི་རྩང་ཟད་གསན་པའི་རིགས། །

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྤྱི་མ་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་སྤྱལ། རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གདམས། ཟབ་མོ་དཔུ་(ཉན་)མའི་ལྷ་བ་བྱ་མོ་ཉམས་སུ་
ལེན་པར་འདོད་པ། ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་སྒྲོ་ཚོད་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ལས། འབྲིང་དང་

ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་གི་འབྲིང་ཡིག་འབྲིང་དང་མདོར་
བསྡུས་པའི་རྒྱུ་གཉིས་བཞོད་པ་ནི། འབྲུལ་ཉམས་སུ་ལེན་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་
བྱས་ལ། འདིར་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྒྲུངས་ཤིང་། རྗེ་སྤྱི་མའི་ལུགས་
སྒྲོལ་ལ་ཆེས་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་མཐས་པ་རྣམས་ལ། ལྟ་བའི་མཐའ་དབྱེད་རྒྱུ་གི་
གནད་འབའ་ཞིག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། སྤྱིང་གདམ་དུ་བྱ་བ་འདི་སྤྱིང་བར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་གང་དག་(༡༧)རྗེ་དུགས་པོ་རིན་པོ་ཆའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ། དབྱ་མའི་ལྟ་བ་
རིགས་པས་དབྱད་པས་མི་རྟོགས་ཀྱི། །མ་དབྱད་པར་སྤྱི་མའི་བྱིན་རྒྱལ་མཐའ་ཞིག་གི་
མཐུས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་བཅས་པ་དེ་ཉིད་རྗེན་ཆར་གྱི་ནང་ནས་ཤར་བ་ཅིག་དགོས་
པར་བཞེད་པ། ད་ལྟ་བུ་ཀྱུ་ཆེན་པོ་བ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། ཡང་བདེ་བར་གསེགས་
པའི་སྤྱིང་པོ་གདོད་མ་ནས་དྲི་མས་དག་ཅིང་། སྒྲོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ། རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་མ་རྟོགས་ན་སེམས་ཅན་དུ་འཛོག་རྒྱས་
པའི་དོན་དམ་གཅིག་ཤུ་དེ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་རྗེན་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་།
ཡང་པ་ཆབ་ལོ་རྩ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ཏེ། ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་བཅས་ན་མི་རྟོད་པས་
ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐ་སྙད་འབྲུལ་ངོ་ཙམ་དུ་ཡོད་པས་མེད་པའང་མིན་(༤ན)ན་
ཞེས་འདོད་པའི་བཤད་སྒྲོལ་ཆེན་པོ། ད་ལྟ་ཐང་སག་པ་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་དག་གི་ལྟ་
བའི་འདོད་རྒྱུ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་དགག་པ་བཞིན་པ་དང་།
དོགས་པའི་གནས་འགོད་པ་སོགས་གང་ཡང་མི་བྱའི། རེ་ཤིག་དེ་དག་བདེ་སྒྲོམས་སུ་
བྱས་ཏེ། བདག་ཅག་གི་རྗེ་སྤྱི་མའི་ལུགས་འབའ་ཞིག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་
བའི་ལྟ་བ་ཕྱ་མོ་མཐའ་ཆོད་པར་གོ་བ་ད་ལྟ་སྤྱིང་མཐའ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡང་ཡང་
འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་ཅག་སྒྲལ་བ་མཉམ་པ་རྣམས་པན་རྒྱན་

བཀའ་བཀོ་བའི་ཚུལ་དུ། དྲི་གསལ་བའི་གནས་ཆེས་ཕྱ་བ་རྣམས་པོ་དེ། ལན་གདལ་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ད་ལྟ་རང་ཅག་གི་མྱོང་བ་ལ་སོ་སོར་བསྒྲོར་ནས་(༤བ)གླེང་བར་
 བྱ་ཡིས། དེ་ལྟ་ཆད་དང་མར་བྱིན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐད་རིགས་པར་ཆགས་པའི་དཀའ་
 བརྒྱུ་རབ་འབྱུངས་ཡན་ཆད་རྣམས་ལེགས་པར་དགོངས་ཤིག །

དེས་ན་འདི་ལ་བཞི། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་ས་ལ་དོགས་པ་གཙོད། འགོག་
 བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ལ་དོགས་པ་གཙོད། དེ་བཞག་པའི་བདག་མེད་སྒྱུར་རྒྱལ་ལ་དོགས་
 པ་གཙོད། ཐ་སྙད་འཛིན་རྒྱལ་ལ་དོགས་པ་གཙོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཅེའི་གསུང་
 འགྲོས་རྣམས་སུ་ལས་དང་པོ་བས་ལྟ་བའི་གོ་བ་ཐོག་མར་འཛོལ་བ་ལ། གཅིག་དུ་བྱལ་
 དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུ་རིགས་པའི་སྒྲིག་ང་ནས་དཔྱོད་ཀྱང་། ཐོག་མར་
 དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་གནད་འདི་ཐོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི་ལ། དོགས་
 པ་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་འདི་རྒྱལ་(ལན)གསུམ་གྱི་དབྱད་པའི་ནང་དུ་
 འདུས་སམ་མ་འདུས། འདུས་ན། བྱབ་པ་དང་བྱོགས་ཚོས་གྱི་གནད་གཉིས་ལས་ལོགས་
 སུ་སྒྲོས་པ་རི་ལྟར་ཡིན། མ་འདུས་ན། བསྐྱབ་བྱ་ངོས་པ་ལ་རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་མི་ཚོག་
 པར། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་རྒྱལ་ཞེས་པ་བཞི་པ་ལས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་
 བ། བདེན་ཏེ། དགག་རྟགས་དང་སྐྱབ་རྟགས་གང་ཡིན་ཡང་། བསྐྱབ་བྱ་ངོས་པའི་ཐབས་
 རྒྱལ་གསུམ་ལས་ལྟག་པ་མི་དགོས་པས། འདི་ནི་བྱབ་པ་གཉིས་ངོས་པའི་ནང་དུ་འདུས་
 ལ། དེ་ཡང་བྱབ་པའི་རྒྱལ་གཉིས་པོ་ངོས་པ་ལ་ཐོན་དུ་ཚད་མ་གསུམ་འགྲོ་དགོས་པར་
 གསུངས་པ་ལས། དགག་བྱའི་ཚོས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་དངོས་འགལ་དུ་ངོས་པའི་
 ཚད་མ་འདི་སྒྲིབ་ལ། སྒྲོ་ངོར་(ལབ)དགག་ཚོས་དང་བསྐྱབ་ཚོས་གཉིས་གྱི་དོན་སྒྲི་སོ་
 སོར་འཆར་དགོས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་གྱི་གཞི་མ་བུན་འགོག་

པའི་ཚད་མ་སྒྲེ་བ་ལའང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་སྒྲི་བློ་ལ་འཆར་དགོས་པའི་གནད་
གྱིས་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་ལམ་རིམ་སྐོས་སུ་གནད་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་སྒྲིམ་པ་ནི། དགོས་
པའི་དབང་གིས་ཡིན་དེ། དཔུ་མ་བ་སྐྱ་མས་དགག་བྱའི་བདག་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་
ཁས་བྲངས་པས་གཏན་འགོག་དུ་མི་རུང་པའི་བདག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་བྱས་པར།
ཡོད་ཙམ་དང་ཡིན་ཙམ་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་འགོག་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་འདིར་དེ་
ལྟ་བུ་མིན་པར། དང་པོ་ནས་དགག་བྱའི་བདག་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པ་ཅིག་དགོས་
སྟེ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་ནས། གནད་ལོགས་པར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་གྱི། (༥༣)སྒྱིར་བྱས་པའི་
དྲགས་ཀྱིས་སྒྲི་དྲག་སྒྲོང་དུ་ངེས་པ་ལའང་། སྒྲོན་དུ་དགག་བྱ་སྒྲི་དྲག་པའི་དོན་སྒྲི་བློ་ལ་
གར་བ་དགོས་པར་རང་རེའི་བླ་མ་བཞེད་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །

ཡང་འདི་ལྟར་དབྱད་དེ། རང་རེའི་ལུགས་ལ་ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་ལས་དང་པོ་བ་
དཔུ་མའི་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མར་འབྲིད་པའི་སྐབས་སུ། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཕྱ་རགས་གཉིས་
ཀྱི་འཆར་རྒྱུ་སྟེ་སྟེང་ངོ་སྒྲོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་ཐུག་ཡོད་
ཀྱི་འཛིན་རྒྱུ་ལྟན་སྒྲིམ་ལ་ཡོད་པ་འདིའི་འཆར་རྒྱུ་དང་། དེ་རྗེས་གང་ཟག་རང་ངོས་
ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལྟན་སྒྲིམ་ཀྱི་འཛིན་རྒྱུ་ཕྱ་མོ་ངོ་སྒྲོད་ནས། བྱིས་འགོག་པའི་ཆོ་
ན་གཅིག་དུ་བྱལ་ལྟ་བུའི་རིགས་པས། བྱིས་གཅིག་དུ་(༥༤)དགག་པའི་བྱག་ལེན་
མཛད་པ་དང་། དང་པོ་ནས་ཕྱ་མོའི་ངོས་འཛིན་མ་གཏོགས་པའི་རགས་པའི་འཆར་རྒྱུ་
ངོ་སྒྲོད་མི་མཛད་པའི་བྱིས་གཉིས་ལས། བྱི་མ་ལ་མན་ངག་གི་གནད་མ་ཆང་པའི་སྒྲོན་
དུ་མི་འགྱུར་རམ་སྐྱམ་ན། དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་གེར་སང་བ་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་
ཆབ་ཆོན་པོའི་གསུང་ངག་ཟིན་བྱིས་སུ་བཀོད་པ་འགའ་ཞིག་ན། དགག་བྱའི་འཆར་རྒྱུ་

མིམ་པ་གཉིས་མཛད་སྤང་ནའང་། སྤྱིར་དེ་འདྲའི་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པ་དང་།
ཁྱད་པར་དུ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཁྱབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྒྲིམ་ཡོད་
པར་རྗེ་ཉིད་གྱིས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་
བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོབ་མ་ལྟ་བུ་ལ་འབྲིད་(མན)པའི་སྒྲུབས་སུ་དེ་
ལྟར་མ་བྱས་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་དེ། ལྷ་མོ་ངོས་བརྒྱང་ནས་ལེགས་པར་ལེགས་ན། རགས་པ་
ཞར་ལ་ལེགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལྟ་བའི་འབྲིད་འབྲེགས་པ་ནམས་ལ་
རགས་པའི་འཆར་ཚུལ་ངོ་སྤྱོད་པར་མི་མཛད་པ་ནི་ཆོག་ས་རྒྱུད་བར་གོའོ། །

འོ་ན་རགས་པའི་འཆར་ཚུལ་དེ་གང་སྟམ་ན། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ང་དེ་ཉིད་
གཞིར་བརྒྱང་ནས་སྤང་བོ་འདི་ལ་ཡར་རག་མ་ལས་པའི་དབང་སྒྱུར་བ་བོ་ལྟ་བུ་དང་།
སྤང་བོ་དེ་ཉིད་ང་འདི་ལ་རྒྱར་རག་ལས་པའི་དབང་བསྒྱུར་བུ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་ནི། ལྟན་
སྒྲིམ་གྱིས་རང་རྒྱ་ཁྱབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་རྗེའི་གསུང་ལས་
རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འཛིན་པ་ཞེས་(མཐ)གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་རང་རྒྱ་ཁྱབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་
དེའི་འཛིན་ཚུལ་གང་སྟམ་ན། འདི་ནི་ལྷ་མ་དང་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། སྤང་བོ་དང་མཚན་ཉིད་
མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བར་འཛིན་པ་སྟེ། སྤང་བོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའམ་དོན་གཞན་དུ་
འཛིན་པ་ནི། གྲུབ་མཐས་ཀུན་བརྟགས་པ་ཁོ་ནའི་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །

འདི་གཉིས་འདྲ་མོ་ཡོད་པས་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་པར། ལལ་ཆེར་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་
ལུགས་འདི་ལ་ཡང་རང་རྒྱ་ཁྱབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ལྟན་སྒྲིམ་མི་འདོད་སྟམ་པ་
ནི། རྗེའི་གསུང་བགྲོས་ལ་ཞིབ་དུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། འདུག་ཤིག་ཏུ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་

ཐུབ་པའི་ཐུགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་།
གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་(༥ན)པའི་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་
གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་
འབྲེལ་ཡོད་ས་སུ་བྱུང་། ཅིས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་དུ། ས་བཞི་པའི་ངོ་སྤྲེལ་གྱི་སྤྱང་
བྱར་གྱུར་པའི་འཛིན་ལྟ་རགས་པ་ཡོད་པར་ཆེས་གསལ་པར་གསུངས་སོ། །

རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི། རང་
ཐུའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་
པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུགས་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་འདོད་དོ། །དེའི་འཛིན་རྒྱུ་ལ་ནི་ང་ཞེས་འཛིན་
པའི་གཞིའི་བདག་འདི་ཕུང་པོའི་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་ཕུང་པོ་རྣམས་དེའི་ཁོལ་བ་ལྟ་བུར་འཛིན་
ཏེ། དའི་གཟུགས་དའི་ཚོར་བ་ཞེས་སྐྱབས་(༥)སུ་འཛིན་པས་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་དེའི་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དེས་དབང་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་རང་རྒྱ་བར་སྤྱང་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་ཐུགས་ཡོད་པར་འཛིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རང་
རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བཤད་མ་ཐག་པའི་འཛིན་རྒྱུ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེ་
ཉིད་ལྟ་སྒྲུབ་ཁོ་ནའི་འཛིན་རྒྱུ་དང་། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཀྱན་
བརྟགས་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ལྷགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་རང་རྒྱ་ཐུབ་
པའི་ཐུགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་ལྟ་སྒྲུབ་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་
པའི་རང་རྒྱ་བར་འཛིན་པ་ནི། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་པས།
དེ་ཅམ་གྱི་ཞེན་ལུལ་ཁེགས་པས་བདག་(༥ན)འཛིན་ལྟ་སྒྲུབ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་
པར་གསུངས་ཏེ། རང་བྱིམ་ཅིག་ལུག་སྤུལ་གནས། ཞེས་སྐྱབས་དང་། རྟག་བདག་སྤྱང་

ན་དེ་ཆོ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་སྡེ་འགོག་ཚུལ་འདི་རྣམས་གྲུང་བསྒྲིགས་ན་
ཤེས་པར་འགྱུར་རྟེ། རྗེས་འཇུག་པ་ལ་མོ་ཆེས་འདི་དག་མ་ཕྱེད་པར་སྤང་ངོ་། །

དེས་ན་རང་ལུགས་དགག་བྱ་ཕྱ་མོའི་འཆར་ཚུལ་ནི། སློ་ཁ་ནང་དུ་བྱོགས་ཏེ་ཞིབ་
རྒྱ་བསམས་པའི་ཆོ་ཕུང་པོ་འདིའི་སྡེ་དུ་མིང་གིས་ཡར་བརྟགས་ཅམ་མིན་པར། མིང་
གང་ལ་བརྟགས་པའི་དོན་གྱི་ང་ཚུགས་སེ་གྲུབ་པ་གཅིག་ཡོད་སྟམ་དུ་སྒྲིང་ཁའི་ཐད་
ནས་དམ་སྒྲིང་དེ་བར་འཛིན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་རྟེ། ངར་འཛིན་འདིས་ལུས་གྱི་ཁོག་པའི་
ནང་ཁོ་ན་ལམ་ཕྱི་ཁོ་ནར་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི། གང་དུ་(ལབ་)བཟུང་བའི་གཞི་ནི་ཕུང་
པོ་ཆོགས་ཅམ་གྱི་སྒྱི་ཅམ་འདིའི་སྡེ་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་ལོ། །

སྒྱིར་ངའོ་སྟམ་པ་ཅམ་ངར་འཛིན་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་
ལང་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། ངའོ་སྟམ་པའི་སློ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་
ངའོ་སྟམ་པ་དང་། མིང་གིས་བརྟགས་པ་ཅམ་གྱི་ངའོ་སྟམ་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་
གྲུང་བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་པར་ངའོ་སྟམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ངར་འཛིན་དང་ཕྱི་མ་
གཉིས་ང་འཛོག་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མའོ། །

དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ལ་སློ་དེ་གསུམ་གང་འདུག་ནའང་སྒྱ་དོན་འདྲེས་
འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་གྱི་ངའོ་སྟམ་པའི་སློ་ནི་རྟོག་པ་
ཡེ་མིན་བས། ད་ལྟ་རང་རེ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་གྱི་ངའོ་སྟམ་པ་འདི་འདྲ་སངས་རྒྱས་ལ་ག་
(༡༠ན)ལ་མངའ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲ་རྩལ་དུ། སློ་འདི་
གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱི་དྲྀ་སྟོབས་གྱིས་འབྱེད་མི་རུས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དགག་བྱ་ངོས་
འཛིན་ལས་བརྒམས་པའི་དོགས་པའི་གནས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་དབྱུང་བེན་རྟེ། །

གཉིས་བ་དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་ནི། དེ་ལ་སྒྱིར་ཕུང་

པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་ངའམ་གང་ཟག་ཅེས་ཐ་སྟོན་བསྟོན་མེད་དུ་བདག་ས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་
 ཆོམས་པར། ཐ་སྟོན་བདག་ས་པའི་ངའམ་བདག་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཅེས་སྒྲུར་དཔྱད་པ་ཙམ་
 བས། མཐར་ཐུག་ལ་དཔྱད་པར་སོང་བས། གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་ཕྱོགས་ཁྲབ་ལ་དབྱད་
 པའི་ཆོ་ནའང་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པར་སོང་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ། ཐ་སྟོན་བདག་ས་ཙམ་
 གྱིས་མ་ཆོམས་པར་དེ་(༡༠བ)ཡན་ཆད་དུ་སྒྲུར་ཡང་དབྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་
 ཕྱོགས་ཁྲབ་ལ་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཡིན་མི་
 དགོས་དེ། ལྷ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེན། བདག་ལས་སྒྲེལ་ཞེས་སོགས་གྱིས་དཔྱད་
 པའི་ཆོན། དེའི་ཁྲབ་པ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་སྒྲོ་རྣམས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་
 ཤེས་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ལྷ་གུ་དང་གང་ཟག་སོགས་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་
 མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་དུས་སུ། བདེན་མེད་གྱི་
 དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས་སྟུམ་ན། འདི་ལ་ཕྱིས་གྱི་སྒྲུ་མ་རོང་སྟོན་ཆོན་པོ་
 དང་། བདག་ཅག་གི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་ལ་སོགས་པས་ནི། གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་ཕྱོགས་
 ཁྲབ་འཇལ་བའི་དུས་སུ་དབྱུག་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཟེན་པས། རྟགས་དེ་ཐ་སྟོན་འབའ་(༡༡ན)
 ཞིག་སྒྲུབ་ཏུ་བཞེད་ལ། དེའི་ལྟར་ན་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་སྒྲོ་ཡང་མཐར་
 ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །

འོན་ཀྱང་འདི་ལ་རུང་ཟད་དབྱད་ན། གང་ཟག་དང་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞི་གང་
 ལའང་མ་སྒྲུར་པར། རང་གར་བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་
 རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ད་ལྟ་འགོད་པ་ན་ཐ་སྟོན་ཟེར་ཡང་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གོ་
 པ་སྟེར་བའི་ཕུལ་ཤིན་ཏུ་རུང་ལ། གཞུང་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་ནི། རང་རང་གི་
 གདགས་གཞིའམ་ཆ་ཤས་དེའི་སྟེང་དུ་དབྱད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་གང་ཟག་ལྟ་སྟེན་རང་

གི་ཕུང་པོའི་སྤྱིང་དུ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པ་སྟེ། བདག་དང་གིང་རྟའི་
དཔེ་དོན་སྦྱར་ལུགས་ཀྱིས་སྤེལ་རྒྱས་སོ། །

དེ་(༡༡བ)ལྷ་ར་བྱས་ན་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་ཐ་དད་
གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་རིགས་ན་བདག་ཕུང་
ཐ་སྟོང་དུ་གཞན་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པ་དོན་དམ་བདེན་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་ནི་རྩ་འབྲས་རང་བཞིན་གཞན་མིན་པ་འང་དོན་དམ་བདེན་པར་
འགྱུར་བས། གཞན་སྟེ་ཁེགས་པ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པའི་དོན་དུ་སྤང་བའི་བྱིར་ན།
མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྟེ་བ་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟེ་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་
བསྟོག་མི་རྒྱས་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དང་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་བདག་
ནི་དོགས་སོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཁེགས་པ་ཙམ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པའི་དོན་དུ་མ་སྤང་ན།
རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་པ་ཁེགས་པ་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པའི་(༡༡ན)དོན་དུ་
མི་འགྱུར་རོ་སྟམ་སྟེ། ད་དུང་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་བྲལ་པ་ངེས་ཚུལ་ལ་འདི་ལྷ་ར་དོགས་ཏེ། རྟགས་
མཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་རྗེས་བྲལ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
རྟགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་ངེས་པ་འདྲ། རྗེས་བྲལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་རང་རེའི་ལུགས་ལ་མི་
བཞེད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་
པ་ལས་མ་འདས་སོ་སྟམ་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་བྲལ་པ་ངེས་ཚུལ་
དུ་གསུང་བསྟོས་དང་རང་རེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་པ་འདི་ནི་ལྷ་ར་ཡིན་དབྱེད་དགོས་ཏེ།
རྟག་པར་གྲུབ་ན་མ་བྱས་པར་གྲུབ་དགོས་སྟམ་དུ་ངེས་པ་ཙམ་བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་

རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱུང་པའི་རྩལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་ན། རང་(༡༩བ)འའི་ཡལ་
སྤུངས་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་རྗེས་བྱུང་དང་ལྷོག་བྱུང་ངེས་པའི་
དོན་མ་ཡིན་པར་འབད་ནས་བསྐྱབས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་སྟམ་དུ་དོགས་པའོ། །

དེས་ན་དེ་ལྟ་ཚད་སེལ་མའིང་བསྟོལ་ཅེས་གྲགས་པ་ནི། ཚད་མའི་སྒྲོར་གྱི་རིགས་
པས་དེ་ལྟ་མའི་ལྟ་བུ་མོ་དཔྱོད་པ་ལ་ཕན་པའི་དོན་ཡིན་པས། འདི་ཡང་བསམ་པར་
བྱ་བའི་གནས་སོ། །

གཞན་ཡང་གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་དབྱུང་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བདག་ཕྱང་གཉིས་སྒྱིར་
ཐ་དད་ཡིན་ཡང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་མི་དགོས་པར། རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པའི་
ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་སྟམ་ན། འདི་ནི་སྐབས་
མང་པོ་ཞིག་རྩ་ཉི་བར་མཁོ་བས་བཤད་ན། སྒྱིར་ཐ་དད་ཙམ་ཡིན་པ་ལ་ཆ་ཐམས་ཅད་
ནས་ཐ་དད་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཆ་འགའ་ཞིག་ནས་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་ཐ་(༡༩ན)དད་ཅེས་
ཐར་བདགས་ནས་བཞག་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་མི་
དགོས་སོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པའི་ཐ་དད་ལ་ནི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
དགོས་ཏེ། ཆ་འགའ་ཞིག་ནས་ཐ་དད་མིན་ན། ཐ་དད་དུ་འཇོག་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ལ་
སྟོས་ནས་ཐ་དད་དུ་བཞག་དགོས་པར་སོང་བས། རང་ངོས་ནས་གྱུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་མ་
སོང་བའི་བྱིར། ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་
འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། བདག་ཕྱང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པའི་ཐ་དད་
ཡིན་ན། ཕྱང་པོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསལ་བའི་ལུལ་དུ་བདག་ལོགས་སུ་དམིགས་དགོས་
པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སྐྱེས་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་
གལ་ཆེ་བ་ནི། (༡༣བ)དང་པོའི་དགག་བྱ་ངོས་ཟེན་པ་མ་བཟུང་བའི་དང་ནས་དབྱེད་
པ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་ཏེ། དེ་བཟུང་ན་མཐར་ཐུག་ལ་དབྱེད་པར་མི་འགྱེད། ཐ་སྙད་ཙམ་ལ་
དབྱེད་པར་འགྲོ་བས་དགག་བྱ་མི་ཞེགས་པའོ། ཞེགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། སྟོང་
ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་འཆར་རྩལ་ལས་མི་འདའ་བའི་བྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ལུང་པོ་འདིའི་
སྟོང་དུ་བའམ་བདག་རང་ངོས་ནས་གྱུ་བ་ཡོད་མེད་འཆོལ་བའི་སྐབས་སུ། དེ་ལྟར་
འཆོལ་བ་པོའི་གང་ཟག་རང་ཉིད་རང་ངོས་ནས་གྱུ་བ་མ་མ་གྱུ་བ་དབྱེད་པའི་ཉམས་
ཡོད་པ་གཅིག་དགོས་ཀྱི། རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཡོད་མེད་འཆོལ་བ་ལྟ་
བུའི་ཉམས་ལས་མ་བྱུང་ན། སྟོང་ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་འཆར་རྩལ་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟེེ། །

དེས་ན་ཆོས་གང་ལ་འང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བདག་པོ་ཙམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ས་
ནས་(༡༤ན)དེ་ཚུན་ཆད་དུ་དབྱེད་ན་ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་གང་
ཟག་ལྟས་བྱིན་བྱིས་ནང་ན་འདུག་གང་བྱི་རོལ་ན་འདུག་ཅེས་ཅེས་དབྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ཐ་སྙད་བདག་པོ་དེས་མ་ཆོས་པར་ད་དུང་དེ་ལས་ཀྱང་བརྒལ་ཏེ། དེ་ཙན་
ཆད་དུ་དབྱེད་ན་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའམ་མཐར་ཐུག་ལ་དབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་
ན་ལྟས་བྱིན་བྱིས་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་གོ་ཞེས་བཟོད་པ་ན། སྤྱར་ཡང་ཅིག་པའི་ཆ་ཤས་
ངོའི་ནང་ན་འདུག་གམ། སའི་ནང་ན་འདུག་གམ། ཀ་བའི་ནང་ན་འདུག་ཅེས་སྐྱེས་
དབྱེད་ན་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པར་སོང་བ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལས་གཞན་དུ་ཁ་ཅིག་མ་དབྱེད་པ་དང་། ཅུང་ཟད་དབྱེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་
དབྱེད་པ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ནི་རྫོངས་པ་ངོ་མཚར་སྟེད་པའོ། །རིགས་པའི་དབྱེད་པ་
བྱེད་རྩལ་ལ་དོགས་པ་(༡༥བ)དབྱེད་ཟེན་ཏོ། །

གསུམ་པ་བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ་ནི། དེ་ཡང་ཐོག་
མར་ལྟ་བ་རྟེན་པའི་ཆོན། གནད་བཞིའི་དྲན་པ་མ་ཉམས་པ་དེའི་མཐུས། གཞི་ཡུང་པོ་
འདིའི་སྤྱིང་ན་ངའམ་བདག་ཅེས་པ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅིག་མི་འདུག་སྟུང་དུ་འཛིགས་
ལེ་རེ་བའི་ངང་ནས། ལྟ་བ་གིས་ངེས་པ་ཅིག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འོང་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་
པར་གནད་བཞི་ངོས་ཟིན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། སྒྲར་ཡང་དེ་ངའམ་བདག་རང་
ངོས་ནས་མེད་དོ་སྟུང་དུ་ཆེད་དུ་བཅོས་པའམ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ང་རང་ངོས་པ་མེད་
དོ་སྟུང་དུ་ནན་གྱིས་བཅོས་ནས་མོས་པ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ལེགས་པར་རྟེན་ཚུལ་ཅུང་མིན་
ཏེ། ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རང་ཤུགས་
ཀྱིས་སྒྲུ་དགོས་པ་ལས། བར་དུ་བློ་གཉིས་པ་གཞན་བརྒྱད་དེ་ནན་གྱིས་(༡༥ན)པ་སྒྲུད་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལེགས་པར་རྟེན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། དག་ཆགས་འབྲུག་པོ་སང་པའི་དབང་
རྩམ་ཁ་ཅིག་ལ། ཐོག་མར་ལྟ་བ་གིས་ངེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་བོར་བའི་
དངོས་པོ་དང་གསར་དུ་བྱད་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ལ་དགའ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྒྲེས་པ་དང་།
ངོ་མཚར་བའི་ཉམས་ལེགས་པར་ཐོན་པ་ཅིག་འོང་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་སོ་སོའི་སྒྲུ་
བའི་དུས་ནའང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྟེན་ཚུལ་ཏེ།
སྟོན་སྤྱོད་ཉིད་གྱི་ལྟ་བའི་དག་ཆགས་འབྲུག་པོ་བཞག་པ་སང་པའོ། །ཡང་གཉིས་པ་ནི།
ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་རང་རེ་རྣམས་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། ལུལ་སྤྱིང་ནས་གྲུབ་པའི་
ང་ཅིག་ཡུང་པོའི་སྤྱིང་ནས་ཡོད་པར་ལྟན་སྒྲེས་ལ་གོ་མས་དཔག་པས་གནད་བཞིའི་དབྱུང་
(༡༥བ)པ་རྟོགས་མ་ཐག་ཏུ། སྟོན་འདྲིས་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་ལྟག་པར་གཅེས་
པ་ཅིག་གསར་དུ་སྟོར་བའི་ཉམས་ལྟ་བུ་ཡོད་རང་རིལ་པོ་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག་སྟུང་དུ།

ཡིད་མ་ཆེས་པར་འཛིགས་ཡེ་རེ་བའི་ངང་ནས་ལྷ་དང་གིས་ངེས་པ་ཅིག་འོང་དགོས་ཏེ། འདི་
ནི་སྒྲིང་ཉིད་ལ་སྒྲུག་པ་སྒྲེལ་གསལ་རྣམས་མ་ཡིན་པས། རུས་དེ་ཉིད་དུ་དགག་བྱ་བ་མོ་ལེགས་
བར་ཞེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར། གནད་བཞིས་བཙལ་བས་ལུང་པོའི་སྒྲིང་དུ་ང་
རང་ངེས་པ་མེད་པར་ཐག་བཅད་པའི་ཆོ། རང་འགར་འདི་འདྲ་བ་མི་འདུག་གོ་སྒྲུམ་པ་
ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ན། དགག་བྱ་ངེས་ཟེན་པ་བར་སྒྲུབས་ནས་བརྟེན་བའོ། ཡང་ན་དང་
པོ་ནས་དགག་བྱ་ངེས་མ་ཟེན་པས་ལན་བ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟའི་སྒྲོབ་མ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མར་
འཁྱིད་པ་རྣམས་ལ་ཡལ་ཆེར་འདི་ཅམ་གསལ་ཆེ་བར་སྒྲུང་དོ། །

སྒྲིང་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་(༡༥ན)སྒྲིང་རྒྱལ་ལ། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་།
རྗེས་ཐོབ་སྒྲུམ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་སྒྲུབས་ཀྱི་སྒྲིང་རྒྱལ་ལ། ལས་དང་པོ་བས་
ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲིང་རྒྱལ་ཞེས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་ཀྱི་སྒྲིང་བ་འདོད་པའི་རྒྱལ་དང་། སྒྲིང་
ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲིང་རྒྱལ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་
བྲམ་མེད་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་བདེ་སྒྲིང་སྒྲུར་པའི་སྒྲིང་རྒྱལ་བཞི་མོ་སྒྲེའི་སྒྲུབས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྒྲིང་རྒྱལ་
དུ་ངེས་པར་འདུག་པས། སྒྲིང་རྒྱལ་དང་པོ་འདི་སྒྲུབས་སུ་བབ་པས་བཤད་དོ། །

ཐོག་མར་སྒྲུས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་སྐྱངས་མ་ཉམས་པའི་སྒྲིང་ཅིག་གཉིས་
པ་ལན་ཆད་ངེས་ཤེས་སུ་འཛོག་པས་ན། བར་དུ་འཛིན་སྐྱངས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོ་གཞན་
ཀྱི་མ་ཆོད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲིང་(༡༦བ)རྒྱལ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་
མཚན་དུ་མས་བསམས་པའི་རྩྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མམས་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་བྱུར་
བྱུར་འགོ་དགོས་ཀྱི། གནས་ཆའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རང་ཤུགས་སུ་དེ་ལྟར་འགོ་མི་རུས་པས།
རྩྱལ་བཅས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་འདོན་རྒྱལ་དང་། ཐོས་བསམ་ཀྱིས་སྒྲིང་བ་འདོན་རྒྱལ་ཞེས་པ་

རྒྱལ་སྐྱེས་གྲངས་ཡིན་ལ། བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོལ་བ་མང་པོ་ལ་མི་སྟོས་པར།
གནས་ཆའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་དམིགས་པ་དེའི་ངང་དུ་ཁྱུར་ཁྱུར་དུ་འགོ་རྩས་ན། རྩོལ་
མེད་ཀྱི་སྟུང་བའམ་སྟོམ་བྱུང་གི་སྟུང་བ་འདོན་རྩལ་ཞེས་བྱའོ། །

དེས་ན་འདིར་ལྟ་བུ་ཐོག་མར་རྟེན་མ་ཐག་ཡིན་པས། རྟེན་ཟེན་དེ་ཉིད་མི་བརྟེན་
བར་བརྟན་པའི་ཐབས་སུ་སྟུང་རྩལ་དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་གནད་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ངའམ་
གང་ཟག་དོན་རྟེན་ནས་གྲུབ་པ་མི་འདུག་པ་སྟུམ་དུ། ལྟང་གིས་ངེས་པའི་འཛིན་(༡༥)ན་
སྟངས་ཀྱི་ཤུགས་མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས། སྟར་གྱི་གནད་བཞི་ལྟར་མི་རིང་བར་རྩང་
ཟད་དུན་ཅམ་ཞིག་སྟོའི་ཟུར་གྱིས་དབྱུང་བ་བྱས་པས་ངེས་ཤེས་སྟུ་མའི་འཛིན་སྟངས་
ཡལ་ལ་ཁད་པ་དེ། སྟར་ཡང་གསོས་པ་དང་བ་བཞིན་དུ་སྟང་ནས་ཤུགས་སྟང་དེ་བཞིག་
སྟེ་ཞིང། ཡང་རྩང་ཟད་ཉམས་སུ་དོགས་པ་ན་སྟར་བཞིན་དབྱུང་བ་ཟུར་ཅམ་རེ་བྱས་
པས། ངེས་ཤེས་ཤུགས་ཅན་སྟེ་བ་དང་གནས་ལྟར་སྟར་ལས་རེ་རིང་རེ་རིང་དུ་འགྱུར་པས།
ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲིད་ཅིག་ཁ་ཡར་བར་མ་ཆད་དུ་རྒྱན་འབྱུང་རྩས་པ་ཡིན་ནོ། །

ངེས་ཤེས་སྟུ་མའི་ངང་ནས་སྟར་གྱི་གནད་རྒྱལ་སྐྱེས་པའི་བར་དེར་སྟོ་རིག་གཞན་
ཀྱིས་བར་མ་བཅད་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟུངས་པའི་སྟར་ཡོན་ནི། ལྟ་བ་
ངེས་ཟེན་མ་བརྟེན་པ་དང་སྟོ་ཁ་ནམ་ཕྱོགས་དུས་སུ་ཆར་ཆར་(༡༥)དུན་རྩས་པས།
ཕྱིས་སྟུང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞིག་ནས་སྟུ་བ་དུས་སུ་དམིགས་རྟེན་གྱི་སྟུང་ཉིད་མི་བརྟེན་
པའི་དགོས་པ་དང་། སྟགས་ཀྱི་བདེ་སྟུང་སྟུར་དུས་སུ་བདེ་བ་དངོས་སམ་ཉམས་ཀྱི་མོས་
པ་ཅམ་གང་བྱས་གྲང་། དུས་དེར་ལྟ་བའི་དབྱུང་བ་ཡེ་མི་བྱེད་པས། སྟུང་ཉིད་དུན་པ་ཅམ་
ཀྱིས་ངེས་ཤེས་ཤུགས་ཅན་སྟེ་བ་སྟགས་དགོས་པ་མང་ངོ་། །

འདི་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་གདམས་ཡིན་པས། རྟེན་གྱི་བཞེད་པ་ལུལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་

མིང་། རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྩེའི་གཞུང་གི་མིན་གྱིས་ན་ཡང་དེ་ག་རིམ་ལ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་
ཐོན་འདུག་གོ།

དེའི་རྒྱུ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ཞིག་། ཐོག་མར་གནད་བཞི་བསམ་པས་ལྟར་གིས་དེས་
 བའི་རྒྱུ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་བཞིན་གྱིས་མེད་སྒྲུབ་ཏུ་ལྟར་ལྟར་བར་བྱེད་བ་དང་། ལང་
 དགག་བྱའི་ང་ལེ་ལྟགས་སུ་བཞག་ནས་མེད་མེད་སྒྲུབ་ཏུ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ཐོག་མར་
 སྒྲིང་ཚུལ་(༡༥)ཏུ་མཛད་པ་ནི། ལྟ་བུ་སྒྲིང་ཚུལ་སྒྲུ་མ་ཐི་ལྟ་བུ་བཞིན་འཆར་མི་རུས་པ་
 དག་གིས་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་གྱིས་རྒྱ་མཚན་མ་བསམས་པར་དམ་བཅའ་ཙམ་ལ་སེམས་
 ལང་ལང་བཞག་པའི་ལྟགས་སུ་འདུག་པས་སྒྲོ་སྒྲུ་བྱའི་བར་ཏུ་འཛིན་སྒྲུངས་ཤོར་ཉན་
 ཆེ་བས། དེས་ཤེས་བྱི་མའི་ཤུགས་སྒྲིང་མི་རུས་པ་དང་། སྒྲུ་མའི་རྒྱན་མ་ཆད་པར་སྒྲིང་
 མི་རུས་སམ་སྒྲུ་མ་མོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །དང་པོ་གཅིག་ཏུ་བུལ་ལྟ་བུའི་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་བདག་གསུམ་
 ར་ཞིག་མ་རྟེན་པར། དེ་ཁའི་དང་པོ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ལྟན་གྱིས་བཞག་ནས་སེམས་གཞན་ཏུ་
 མ་གཤམས་པར་བྱེད་ཅིས་གསུངས་པ་ནི། ཚིག་ལ་མཛེས་ཀྱང་ཐོག་མའི་ལྟ་བ་སྒྲིང་ལུགས་
 རྒྱུ་མདག་ཏུ་ཡེ་མི་འགྱུར་རྟེ། འདི་ལྟར་སྒྲིང་རྒྱུ་པ་དེས་དེས་སེས་སྟེ་མའི་རྒྱན་འབྱེད་པ་ལ་འདང་
 མི་པན། སྒྲིང་ཉིད་(༡༥)ཡད་མིགས་པའི་ཞིག་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་འདི་མི་པན། ལྟག་མཐོང་
 སྒྲུབ་པ་ལ་འདང་མི་པན་པའི་བྱིར་རོ། །

ལྷ་མཆན་ནི་རིམ་བཞུག་། དེས་གསུངས་ཀྱི་རྒྱན་འབྱུང་བ་ལ་དེས་གསུངས་ཀྱི་མའི་རྒྱ་ཚོགས་
བསྟན་དགོས་པ་མ་བསྟན་པའི་བྱིང་དང་། ཞིག་ནས་ཐོག་མར་རྒྱུ་བ་བ་ལ་སེམས་དམིགས་
བ་ལས་གཞན་དུ་མ་འབྲེས་པ་རྒྱང་བས་མི་ཚོགས་གི་། དམིགས་རྟེན་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་
ཡིད་དོར་གསལ་པའི་སྒོ་ནས་བྱིང་བ་བྲམ་གཅོད་དགོས་པས། སེམས་ལྷན་ནི་བཞུག་།

བ་ཅམ་གྱིས་བྱིང་བ་གཙོད་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་གནས་ཆ་
མ་འཕྲུགས་པའི་ངང་ནས་དབྱུང་བ་ཡང་ཡང་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

སྒྲིང་ཚུལ་དེ་ལྷར་བྱེད་མཁན་དེ་སྒར་ནས་ལྷ་བ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ཡིན་ན་ཅུང་
དྲག་གི། བོག་མར་སྒྲིང་བའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ན་ལྷན་ནེ་བཞག་པའི་རིགས་རྒྱན་བྱི་
མ་རྒྱམས་ལ་སྒྲིང་ཉིད་(༡༩ན)ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཤོར་བ་ངོས་མ་ཟེན་པར། སྒྲིང་ཉིད་དམིགས་
བའི་ལུས་དུ་རྒྱང་ཆད་དུ་འཛོར་བར་གདོན་མི་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །

དཔེར་ན་རང་རེའི་ལག་པའི་སོར་མོས་ཤིན་དུ་གྲིམས་པའི་དངོས་པོ་གནན་པར་
དཀའ་བ་ཅིག། རྒྱགས་བསྐྱེད་དེ་ལེགས་པར་གནན་བ་ལས་ཇི་ཞིག་ན་ལག་པ་གཞན་
དུ་མ་གཡོས་པར་བཞག་ཀྱང་། གྲིམས་པའི་རྩ་བ་ངམ་ངམ་རྒྱགས་གྱིས་སྒྲོད་པ་ན།
ལག་པ་སྒར་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། དངོས་པོ་དེ་འཛིན་མི་རྒྱས་པར་ཤོར་བ་མི་ཚོར་བ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རིག་པར་དཀའ་བའི་སྒྲོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

དེའི་བྱིར་ད་ལྷ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་ཆོས་སྒྲུ་དང་འདུན་བ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་བ་དང་།
གཞི་དུས་ཀྱི་འཆིབ་འོད་གསལ་ཤར་བ་ན་ཆོས་སྒྲུ་དང་འདུན་བ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་བ་རྒྱམས་
ཀྱང་ལྷ་བ་ངེས་པའི་རྒྱགས་ཏ་(༡༩བ)ཅང་ཆེན་པོ་སྐྱེད་མི་རྒྱས་པས་སྒྲོབས་རུང་བ་ཡིན་
ལ། འོན་ཀྱང་འདི་དག་གིས་ནི། སྒོ་མོ་ནས་ལྷ་བ་སྒྲིང་བ་ལ་གོམས་པ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་
བྱས་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ལས་དང་པོ་པས་ནི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲིང་ཚུལ་སྒར་བཤད་པ་ཉིད་ལ་འབད་
པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ད་ལྷ་རང་རེ་རྒྱམས་ལྷ་ལུ་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་ལེ་མ་རྟེན་བ་རྒྱམས་
གྱིས་ནི། ངེས་ཤེས་སྒྲ་མའི་འཛིན་སྐྱངས་མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས་གནད་བཞིའི་དབྱེད་
བ་སྒྲིའི་ཟུར་གྱིས་དྲན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཀ་རང་རུང་བྱེད་དཀའ་བར་འོང་བས། མི་རྒྱས་ན་

སྒྲོང་ལྷུང་པར་པ་གཉིས་ཀྱང་བྱར་རུང་ངོ་། །

ཞིག་ནས་དང་ལྷན་མཐོང་གི་སྒྲིང་ཚུལ་གསུང་བཤོས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་ལ་བདེ་སྒྲིང་
 སྒྲིང་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ད་ལྟ་སྒྲིང་དཔུ་མར་ཅུང་ཟད་ཐིམ་པར་རྒྱས་པ་ཡན་ཆད་
 གྱིས། ཀྱན་རྟོག་རགས་པ་ལོག་པའི་བདེ་བ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་འདྲན་རྒྱས་པས། (༡༠ན)
 དེའི་ཆོ་ལྷར་ལྟ་བུ་ལོགས་པར་བསྐྱངས་པ་བྱང་བས། ལྷར་སྒྲིང་ཉིད་ངེས་དུས་གྱི་འཛིན་
 ལྷངས་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ལ། དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་ད་ལྟ་རང་ཅག་ལྟ་བུ་བདེ་སྒྲིང་མོས་
 པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱངས་དགོས་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་མཉམ་པར་སྒྲིང་བའི་
 དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱས་པས། ཡིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སྤང་བ་མོས་པ་ཙམ་བྱེད་
 ཅིང་། བདེ་བའི་ཉམས་ཅི་ཐོན་བྱས་ནས་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ལྷར་ལོགས་པར་བྱང་བའི་ལྟ་
 བ་འདྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཁ་ཅིག་ཐོག་མར་བདེ་བའི་ཉམས་ཅི་ཐོན་བྱས་ནས་སྤར་
 བདེ་བ་དེའི་ངོ་བོ་རང་ངོས་ནས་མེད་སྒྲུལ་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་སོགས་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ལོགས་
 བར་མ་མཐོང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་ལྷ་བའི་སྒྲོང་རྩལ་རྣམ་དག་ལ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དུས་དེར།
 ད་ལྟའི་ངོམ་སྐྱམ་པའི་དམ་སྤྱང་དེ་བའི་(༡༠བ)ཉམས་འདྲ་བ་འདི་གཏན་མེད་པ་ཅིག
 དགོས་སོ། ། རྗེས་ཐོབ་སྐྱམ་ལྷ་ཁུའི་སྒྲོང་རྩལ་གྱི་དྲིགས་པ་རྩུང་ཟད་བཅད་ན། སྤྱིར་
 འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གཉིས་སྒྲོང་གི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་རྩལ་པ་ལ་ནི་སྒྲོ་དའི་སྒྲོང་
 འོ་དང་དེས་འོ་གཉིས་ཀར་སྒྲོང་ཉིད་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཆོས་ཅན་གྲུན་
 རྫོང་པ་གཏན་མི་འཆར་བས་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྷ་ཁུ་དངོས་ཡིན་ལ། དའི་སྤྱིར་
 མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་མཉམ་བཞག་གི་དྲིགས་པའི་ཕྱི་མ་ཡལ་བ་
 རྣམས་ལ། ཆོས་ཅན་གྲུན་རྫོང་གང་གར་ཐམས་ཅད་སྐྱམ་ལྷ་ཁུ་འབའ་ཞིག་རྩུ་འཆར་

ཞིང་། མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པའི་ཕྱི་ལལ་བ་ལ་ནི། བདེན་ཞེན་མདོན་གྱུར་སྒྲེས་བའམ་
མ་སྒྲེས་ཀྱང་ལྟ་བ་བརྟེན་ན། ལྷ་མ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་མི་འཆར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དམན་ལམ་
སྟོན་དུ་མ་སོང་གི་ས་བདུན་(༡༡ན)པ་མན་ཆད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་རྩལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

སོ་སྒྲེའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱང་ཉིད་ལ་ཕྱེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་ནི། མཉམ་
བཞག་ཅི་ཙམ་སྤྱབས་ཆེ་ཡང་ངེས་ངོར་སྤྱང་ཉིད་མེད་དགག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འབའ་
ཞིག་ངེས་ཀྱང་། རྟོག་པ་ཡིན་པས་སྤང་ངོར་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤང་བ་མི་འཆར་བ་མི་སྤྱིད་
དོ། །འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱང་གཞི་ཆོས་ཅན་དེའི་སྤང་བ་ཡང་འཆར་ཞིང་། དེ་མི་འཆར་ཡང་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ངེས་པར་སྤང་བས། དོན་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་ངེས་ངོར་སྤྱང་རྩལ་དེ་ཉིད་ལ་བསམས་ནས། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་
ལྟ་བུའི་སྤྱང་རྩལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཅེས་མིང་བདག་ས་ཀྱང་སྤྱང་
ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་བརྟེན་པའི་ངང་ནས། སྤྱང་གཞི་ཆོས་ཅན་དེའི་སྤང་བ་(༡༡བ)
འཆར་འཇུག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། ངེས་ངོར་དེ་ལས་ལངས་ཞིང་ངེས་ངོར་འཇོག་པ་མིན་ནོ། །
དེ་ཡང་དཔེར་ན། བའམ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་པའི་ངང་ནས། ང་དང་
གང་ཟག་གི་སྤང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་བཅུག་ཏེ། འཆར་རྩལ་དེ་ལ་སྤྱ་མ་ལྟ་བུར་ངོ་
སྤྱད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་ལྟ་བུ་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཐོག་མར་དབང་གེས་
དང་ཡིད་གེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུང་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་བསྟོན་མེད་འདི་འཆར་དུ་བཅུག་
ནས། དེ་ཁོའི་ངང་ལས་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་སྤར་གྱི་རིགས་
བས་དུན་པར་བྱེད་དེ། འདི་སྤྱ་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་རྩལ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་གཉིས་གང་གི་སྐབས་སུ་འང་ཡིད་གེས་ཉིད་ལ་སྤྱ་མ་ལྟ་བུ་འཆར་དགོས་ཀྱི། རང་

རེ་རྒྱུ་མཁས་ཀྱི་དབང་གིས་ལ་འཆར་བ་གཏན་མིན་དེ། རང་རེ་རྒྱུ་མཁས་ཀྱི་དབང་གིས་ལ་མུང་
སྒྲིག་ས་རང་བཞིན་(༡༡༣)གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྤང་བའང་མི་མྱོང་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པའང་མི་
མྱོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཀྱང་དབང་གིས་ལ་མུང་སྒྲིག་ས་སྤང་བ་ན། ཡིད་གིས་ཀྱིས་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་
དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་དུན་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་ན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་ལེགས་པར་
འོང་རོ། །

ཚུལ་ཚབ་ཚོས་རྗེའི་གསུང་བགྲས་མང་པོར། མཉམ་གཞིག་ཏུ་ལྟ་བ་ཤུགས་ཅན་
བསྐྱུངས་པས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྤང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ལུས་བཏབ་ཀྱང་ཡལ་འགྲོ་བ་ལྟ་
བུའི་ཉམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་རྒྱམས་སུ། ཐམས་ཅད་ས་
འབའ་ཞིག་གོམས་པའི་མཐུས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཐོགས་དུགས་དང་སྐྱུ་མཐས་ཀྱི་སྤང་བ་མེད་
པར་བྱན་ལོང་གིས་འཆར་བ་ཅམ་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་མིན་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་
པ་འདི་གཉིས་མ་(༡༡༤)འབྲེས་དགོས་དེ། ལྟ་མ་ནི་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ངེས་པའི་
ཤུགས་ཀྱིས་སློང་རྒྱུགས་མ་ཐུབ་པའི་ཉམས་ཤར་བ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་
གནས་ཆ་ལ་བྱག་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུལ་ལ་ཆེར་འཇུག་མ་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་སྤང་བ་
བྱན་ལོང་བ་ཅམ་ལས་འཆར་མི་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །སློང་ཚུལ་དངོས་ནི་ལེན་ཡིག་ལྟ་བུར་
བཞོད་ཟིན་དོ། །ལྟ་བ་སློང་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་དེ་དོགས་པ་བཅད་ཟིན་དོ། །

བཞིན་པ་ཐ་སྙད་འདྲིག་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་ནི། ལུགས་འདིའི་ལྟ་བའི་གོ་དཀའ་
ས་མཐར་ཐུག་པ་འདི་རང་ཡིན་པས་རྩུང་བཤད་ན། དོགས་པའི་གནས་བཞོད། དེ་ལ་
ལན་རིམ་ལྟར་གདབ་ཚུལ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་རྒྱམས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འབྱུར་བའི་
ལུགས་རང་རེའི་རྗེ་བླ་མས་བཀྲལ་བ་འདི་ལ། གཟུགས་ནས་རྒྱུ་མ་མཁའ་གྱི་བར་འདི་

རྣམས། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་(༡༣ན)པས་མེད་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་
པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་བར་བཞིན་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལུགས་མིང་གི་ཐ་སྙད་
གྱིས་མར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མིང་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་རང་ངོས་ནས་མེད་
ལ། མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ལུགས་དེ་གང་སྟམ་ན། ཐག་ཁྱ་ལ་སྒྱལ་དུ་བཏགས་པ་
དང་འདྲ་བར་གསུངས་དེ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པར། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་
ཉིད་དང། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲགས་ཆེད། །

དེ་ལྟ་ནའང་དོགས་པའི་གནས་འདི་ཡོད་དེ། ཐག་ཁྱ་ལ་སྒྱལ་དང། སྤང་པོ་ལ་གང་
ཐག་གཉིས་ཡར་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དང། བཏགས་པའི་དོན་རང་
ངོས་པ་མེད་བར་མཆུངས་ན། དེ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་མཆུངས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན་
སྟམ་དུ་དོགས་(༡༣བ)དེ། དེ་ལྟར་དོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅས་པའི་ཐ་
སྙད་ནི་ཆོད་མ་པ་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་སྒྲ་སྒྲོ་གཉིས་ལ་ཟེར་བས། སྒྲའི་ཐ་སྙད་མིང་གི་བར་
དང། སྒྲའི་ཐ་སྙད་ནི་མིང་དང་བར་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
ངོ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་སྟམ་དུ་བསམས་སོ། །

དེས་ན་ཐག་ཁྱ་སྒྱལ་ལོ་སྟམ་པ་དང། འདི་རི་བོང་རུའི་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་
ཀ་ཐ་སྙད་ཡིན་བས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུད་ངོ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ན་
གཞུགས་སྒྲ་སོགས་དང་རི་བོང་རུ་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་བར་མཆུངས་ཤིང། ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་པས་ཡོད་གོ་མི་ཆོད་སྟམ་དུ་བསམས་པའོ། །

དེས་ན་འདི་དག་གི་ལུགས་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད། སྒྲོ་ངོར་ཡོད། འབྲུལ་ངོར་ཡོད།
བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་དང། རིགས་པས་དབྱེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་
(༡༤ན)ཙམ་ལ་དབྱེད་པ་དང། དེས་མ་ཆོམ་པར་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་

བམི་བྱེད་པར། དབྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་དང་། ཐ་སྟོད་
པའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མ་དང་། ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མ་གང་ཡིན་
ཐམས་ཅད་ལུས་པ་དང་། ལུས་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་གནོད་པ་དང་། དེས་མ་
བསྐྱད་ཀྱང་ལུགས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་བསྐྱད་པ་སྟགས་ཀྱི་དབྱེད་པ་འབྱེད་མི་ཤེས་པར། ལུས་
རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ལུས་དེ། ཅེས་སྟགས་དམ་བཅའ་བར་བྱེད་པའི་གནད་ཀྱིས། དྲིགས་
པ་དེ་ལྷ་བྱ་སྟེ་མ་པོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་གདབ་ཚུལ་ནི། རང་ཅག་ཇེ་འོ་ལུགས་ལ་བརྟེན་པ་
རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་གསུང་ཚུལ་བཞུགས་ན། ཁ་ཅིག་ །རྩ་བའི་དྲིགས་པ་གཉིས་མ་མཆུངས་
ཏེ། ལུང་པོའི་(༡༩བ)སྟེང་དུ་གང་ཟག་འགྲོ་འོང་སྟགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་སུ་ཡོད། ཐག་
ཁྲའི་སྒྲུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱ་བ་བྱེད་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ད་དུང་དབྱེད་
གཞི་སྟེ། ལུང་པོའི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གིས་འགྲོ་འོང་སྟགས་ཀྱི་བྱ་བ་རང་ངོས་ནས་བྱེད་
པའམ། བྱ་བ་བྱེད་པ་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བ་ཅམ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་ལུས་
འདུག །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐག་ཁྲའི་སྒྲུལ་ལ་ཡང་མཆུངས་ཏེ། ཐག་ཁྲ་རྒྱུང་གིས་བསྒྲུལ་
བསྐྱོད་སྟགས་བྱས་པའི་ཆེ། སྒྲུལ་དེ་ཉིད་གཡོ་འགྲལ་སྟགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱང་མི་མཆུངས་ཏེ། ལུང་པོའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་བསྟོན་མེད་དུ་སྒྲུང་
བའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་མ་ན། བཞད་གད་དེ། ཐག་ཁྲའི་སྒྲུལ་ལ་ཡང་དེར་ཐལ་སྒྲོ་ལ་བསྟོན་མེད་
དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་སྒྲུང་བར་མཛན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོན་
མེད་དུ་སྒྲུང་བ་ཞེས་བཟུང་(༡༧ན)རོ། །དེས་ན། ཚུལ་དེས་ཀྱང་ལན་མ་ཐེབས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ །དེ་གཉིས་མི་མཆུངས་ཏེ། ལུང་པོ་ཆོགས་ཅམ་གང་ཟག་གི་གདགས་

གཞི་ཡིན། ཐག་ཁྲ་ལྷུལ་གྱི་གདགས་གཞི་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདགས་
གཞི་རང་ལ་སྤེལ་བྱས་ཏེ་གསུང་པའི་ཐག་ཐག་གི་གདགས་གཞིར་སྒྲོ་ལ་སྤྲང་བ་
ཅི་མ་གྱིས་འཛོག་གས། དེ་མིན་པར་ལུང་པོ་རང་གི་དོན་སྤྲོད་ནས་གང་ཟག་གི་གདགས་
གཞིར་གྲུབ་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐག་ཁྲ་ཡང་ལྷུལ་གྱི་གདགས་གཞིར་འབྱུར་
ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སྒྲོ་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྲང་བའི་བྱིར་རོ། །ཐག་ཁྲ་ལྷུལ་རང་དུ་སྒྲོ་ལ་སྤྲང་བ་ཞིག་
བྱུང་ན། ལྷུལ་གྱི་གདགས་གཞིར་སྒྲོ་ལ་སྤྲང་བ་ལོས་ཡོད། ད་དུང་མཚུངས་སོ། །བྱི་མ་
ལྟར་ན། དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་ཞེ་བྱས་སུ་འཆངས་པ་མཆོར་འདུག་གོ། །འདིས་(༡༥བ)
ཀུང་ལན་མ་ཐེབས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་སྟར་གྱི་དེ་གནིས་མི་མཚུངས་ཏེ། ལུང་པོའི་སྤྲོད་དུ་གང་ཟག་གི་ཐ་
སྟད་བྱས་པ་ལ་ཆད་མ་གང་གིས་ཀུང་མི་གཞོད། ཐག་ཁྲའི་སྤྲོད་དུ་ལྷུལ་གྱི་ཐ་སྟད་བྱས་
པ་ལྟར། ལྷུལ་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཟེར་ན་ལན་གདབ་
ཚུལ་འདི་ཉིད་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་གསུང་བ་གྲོས་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་དུ་བཞོད་པ་དེ་ཉིད་
ཡིན་པས། ད་ནི་འདིའི་མཐའ་ཆུང་ཟད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

ཐག་ཁྲ་ལ་ལྷུལ་གྱི་ཐ་སྟད་བྱས་པ་ལྟར་ལྷུལ་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཆད་མ་ཅི་
འདྲ་ཞིག་གིས་གཞོད། བྱིས་ཉི་མ་ཤར་ནས་ཉི་པར་བྱིན་པའི་མི་མིག་དག་པས་བལྟས་
དུས་ལྷུལ་ནི་མི་འདུག་གི། འདི་ནི་ཐག་པོའི་སྟམ་དུ་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །ཟེར་ན། འོན་
བྱིས་ཀྱི་སྤྲང་ཚུལ་དང་འཇལ་ཚུལ་དེ་ལ་འཇུག་མས་གཞོད་པར་ཐལ་ལོ། །སྟར་ཡང་
མུན་(༡༥ན)རུབ་ལ་ཉི་པའི་དུས་སུ་གང་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་དེར་བྱིན་པ་ན་འདི་ནི་ཐག་པ་
རུ་མི་སྤྲང་གི་འདི་ནི་ལྷུལ་ལོ་སྟམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲུལ་པའི་བྱིར་རོ་ཟེར་ན། ལན་ཅི་གདབ།

མི་མཚུངས་ཏེ་སྒྲོ་སྒྲུལ་མ་ཆད་མ་ཡིན་ལ་བྱི་མ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་སྟམ་ན་

ད་དུང་ཚད་མ་དང་ལོག་གེས་ཡིན་ཚུལ་སྒྲིག་སྟེ་སྤྱོད་ཅི་ཟེར། འདི་ནི་ལུ་ཚུགས་ཡིན་ནོ་
སྟེ་མ་ན། ཐ་སྙད་འདྲིལ་མཚམས་གསལ་པོ་ཞིག་མ་གེས་པས། ལན་གདལ་ཚུལ་སྤྱར་ཡང་
ཚུ་བར་ལོག་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དཔུང་པ་དེ་ཙམ་ལུ་ཚུགས་སུ་མི་འགོ་འོ། །

མདོར་ན་སྐར་གྱི་གཞི་གཉིས་པོའི་སྡེ་དུ་གང་ཟག་དང་སྐུལ་གྱི་ཐ་སྡད་བྱས་པ་
ལ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་ཡོད་མེད་འདི་ཀ་རང་སློལ་སྤང་ཙམ་གྱིས་འཛོག་ན།
གཉིས་ཀ་སྤང་བས་མཚུངས། རང་ངོས་ནས་(༡༥)དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་བསྟན་སྐྱོན་མི་
འདུག་སྟུང་བཤོ། །

གཞན་ཡང་དུ་རང་རེ་རྒྱམས་ལ་ལྷོན་གིང་དུ་གྲགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་འདྲ་ལ།
འགྲོ་བ་རིགས་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིགས་མི་མཐུན་
པ་འགའ་ཞིག་ན། ཁང་བྱིམ་དུ་ཐ་སྟད་བདགས་པ་དང་པོ་ནས་འདོད་ཚུལ་དུ་བརྒྱ་འཛིག་
པ་ཅིག་སྤྱད་པས། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་པོ་བརྒྱ་བྱང་ཞིག་གིས་རང་རེ་ལ་ལྷོན་གིང་དུ་གྲགས་
པའི་དངོས་པོ་འདི་འདྲའི་སྤྱང་དུ་ཁང་བྱིམ་མེད་ལྷོན་གིང་དུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་ཁོའི་ཆད་
མས་གནོད་དམ་མི་གནོད་མི་གནོད་ན། ཐག་ཁའི་དངོས་པོར་གྲགས་པ་འདི་འདྲའི་སྤྱང་དུ་
སྐྱུལ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ། རང་རེ་རྒྱམས་ཀྱི་ཆད་མས་གནོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་སྤྲོས་
གིག། གལ་ཏེ་གང་ཟག་དེའི་ཆད་མས་གནོད་དོ་སྒྲམ་ན། གཞི་གཅིག་གི་སྤྱང་དུ་ལྷོན་
གིང་དུ་བཞག་པ་ལ་(༡༥ན)འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ཆད་མས་གནོད་ཅིང་། རང་རེ་རྒྱམས་ཀྱི་
ཆད་མས་གྱུ་བ་པའི་རྒྱམ་བཞག་འདི་ལ་ཐ་སྟད་འཛིག་ཚུལ་དེ་ཅི་འདྲ་འོང་ན། གལ་ཏེ་
དེའི་ཆེ་ཆེ་ཆུང་གཅིག་གི་གོ་སར། འགྲོ་བ་འདི་འདྲ་བའི་ཆད་མས་ཁང་བྱིམ་དུ་གཞུང་
བར་བྱ་བ་དང་། རང་རེའི་ཆད་མས་ལྷོན་གིང་དུ་གཞུང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་ཆེ་གས་
གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་སྤྲོས་པ་ཡིན་གྱི་ཆུང་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་

ལྷོན་ཤིང་ཡིན་མིན་སོ་སོར་གཞུལ་བ་མིན་པས། ལུ་འབབ་གྲུང་གི་བཤད་པ་དང་འདྲའོ་
སྒྲུམ་ན་མ་གོ་བར་ཐག་ཚད་དེ། དེ་ལྷན་འགྲོ་བ་གཞན་དེ་ལ་ལལ་ག་ལོ་འདབ་སྤོང་པོ་
ཅུ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་འདི་མི་སྤང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྷན་སྤང་བ་
གཞིར་བཞག་ལ་ཁང་བྱིས་དང་ལྷོན་ཤིང་གི་(༡༥བ)ཐ་སྙད་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་དབྱད་
བའི་བྱིར་རོ། །

སྤྱངས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁང་བྱིས་ཡང་ཡིན་ལྷོན་ཤིང་ཡང་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་
སྒྲུམ་ན། ཀ་བ་ཡང་ཡིན་བུམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་
བས་ཐ་སྙད་འཛིག་རྒྱལ་ད་དུང་མ་བྱུང་ངོ་། །

ཡང་ཁ་ཅིག། །དེ་འདྲའི་ཚེན་ཁང་བྱིས་ཞེས་པ་དང་ལྷོན་ཤིང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་
པོ་གང་གིས་གྲུང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་
ཐ་སྙད་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀའི་བློ་ལ་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་འཛིག་པར་མ་རྒྱུངས་པས། སྒྲོན་
མེད་དེ། དཔེར་ན་མི་འདྲ་བའི་དུད་འགྲོ་མང་པོས་ལྷོན་ཤིང་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་
བར། ལལ་ག་ལོ་འདབ་ཅན་གྱི་གཟུགས་གཅིག་བྱན་མོང་དུ་མིག་ཤེས་ཚད་མས་འཇལ་
བ་དང་འདྲའོ་སྒྲུམ་ན། སྤྱིར་དེ་འདྲ་བའི་འཇལ་རྒྱལ་(༡༥ན)ལོས་ཡོད། ཐ་སྙད་དེ་དང་
དེར་བྱས་པ་ལ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་བ་ཡོད་མེད་ནི། ལྷན་གྱི་ཅུང་བའི་ལན་དུ་
ཇེ་ཉིད་གྱིས་མཛད་པས་དེ་ཉིད་དང་། མིང་གི་ཐ་སྙད་གྱིས་བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་
ཐ་སྙད་འཛིག་རྒྱལ་གཞན་མེད་པར་བཞེད་བ་ལ་དོགས་པའི་གནས་དེ་རྣམས་གཅོད་
དགོས་པར་སྤང་བ་སྟེ། མཐས་གྲུབ་ཇེ་ཉིད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིགས་མི་འདྲ་བ་
དང་། འགྲོ་བ་རིགས་མི་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱིས། དོན་ཅིག་ལ་ཐ་སྙད་འགལ་བར་བཏགས་
བ་སོགས་གྲུང་ཤེས་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོགས་པ་སྟེ་རྒྱལ་དེ་དག་

བརྗོད་པ་སྟེ། ད་དུང་མཐའ་ཚད་པར་མི་སྒྲུང་ངོ་། །

ཡང་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་པར་བཟའ་བཏུང་
 སྒྲིགས་ལ་ལོངས་སྟོང་ཅིང་། དེས་ཚེས་པར་(༡༥)བྱས་པ་འདི་རང་རེའི་བློ་འདི་ལ་བཟའ་
 བཏུང་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཤར་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ལེགས་པར་ཚིམ་མོ་སྒྲུམ་པའི་སྒྲུང་
 བ་ཤར་བ་ཅམ་ཡིན་ནམ། བློ་ལ་དེ་དག་སྒྲུང་བ་ཤར་བ་རྒྱང་བ་ཅམ་མིན་པར། དོན་རང་
 གི་སྟེང་ནས་ཀྱང་ལོངས་སྟོང་རྒྱ་ཞིག་དང་ཚིམ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་གང་ཡིན། བྱི་མ་ལྟར་ན།
 དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་ད་དུང་མ་ལེགས་པར་སོང་ལ། བྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན། མི་ལམ་དུ་བཟའ་
 བཏུང་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་དང་། དེས་ལེགས་པར་ཚིམ་པའི་སྒྲུང་བ་འཆར་བས། དེ་དག་
 ཀྱང་བཟའ་བཏུང་མཚན་ཉིད་པར་ཅིའི་བྱིར་མི་འགྲོ། །མི་མཆུངས་ཏེ་མི་ལམ་དུ་གཉིད་
 ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས། བཟའ་བཏུང་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཤར་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི།
 དེས་མ་བསྐྱད་པར་ལུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་མིན་པའི་བྱིར་རོ་སྒྲུམ་ན་ཡང་།
 མཆུངས་ཏེ། ཉིན་པར་ཡང་(༡༤)རང་རེ་རྣམས་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས།
 བཟའ་བཏུང་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཤར་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དེས་མ་བསྐྱད་པར་ལུལ་གྱི་རང་
 ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །

འདི་ཉིད་ལེགས་པར་མཆུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མདོར།
 བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ལ། ལྷ་རེའི་བུས།
 འོ་ན་མི་ལམ་དུ་ཡང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲིས་
 པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ། ལྷ་རེའི་བུས་འོ་ན། མི་ལམ་དུ་དགོ་
 སྟོང་ཞིག་གིས་མི་གསོད་པར་མིས་པས་ལམ་པ་འབྱུང་ངམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་རབ་
 འབྱོར་གྱིས་མི་ལམ་དུ་མི་གསོད་པར་སྒྲུང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ལ་རོལ་བའི་སྒྲིག་དབང་

མ་འགག་པའི་རྒྱ་(༡༧)མཚན་གྱིས་མཐར་ཐུག་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་ལན་གདབ་དགོས་
རྒྱ་འདུག་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་བཏབ་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མི་ལམ་དུ་བཅས་པ་མ་
མཛད་པའི་ཕྱིར། ལམ་པ་མི་འབྱུང་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ་མི་ལམ་དང་། ཉིན་པར་
གཉིས་ལ་མི་གསོད་པར་སྒོ་ལ་ནི་སྤང་བར་མཚུངས་སྒོ་ལ་སྤང་བ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་
པའི་དོན་སྤང་ནས་མི་ཤི་བ་དང་། མ་ཤི་བའི་ཁྱད་པར་གཏན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

དེས་ན་རབ་འབྱོར་གྱིས། མི་ལམ་དུ་དོན་ལ་སྒྲིག་དབང་མ་འགགས། ཉིན་པར་དོན་
ལ་སྒྲིག་དབང་འགགས་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་རུས་བས། བཅས་པ་མཛད་མ་མཛད་
གྱི་ལན་གདབ་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དབྱུང་གཞི་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། མདོར་ན་རྗེ་ཡབ་ཐུས་རྣམས་ཀྱིས། སྤང་བོ་དང་
གང་ཟག་ཤིང་(༡༠ན)རྟ་སྐྱུ་གས་ཀྱི་ཆོས་རགས་པར་སྤང་བ་འདི་དག་ལ། དང་བོ་སྒོ་ལ་
འཆར་དུས་ཆ་ཅན་ལིང་སེ་བར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་སྤང་བ་འདི། ལྟར་གྱི་གཅིག་དུ་བྲལ་
གྱི་རྟ་གས་ཀྱིས་དབྱུང་པའི་མཐུས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདུག་སྟུང་
དེས་པ་ཙམ་གོ་དཀའ་བ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་
འཆོལ་བར་འཛོག་ཤེས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབྱ་མའི་
ལྟ་བའི་དཀའ་ས་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པས། རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་ལུགས་ཙམ་དཀའ་བ་མིན་གྱི། ཐ་སྟད་འཛོག་རྒྱལ་དཀའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
ལྟར་གྱི་དབྱུང་བ་དེ་རྣམས་མཐར་གཏུགས་ན། ཆོས་གང་ལ་ཡང་སྒོ་ལ་སྤང་བ་ཙམ་ལས་
གཞན་པའི་འཛོག་(༡༠བ)རྒྱལ་མ་ཤེས་ལ། སྤང་བ་ཙམ་ལ་ཡོད་གོ་ཆོད་མི་ཆོད་གཉིས་
འབྱེད་པ་ཡང་སྒོ་ལ་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་དགོས་པར་གོ་སྟེ། ཐ་སྟད་འཛོག་ལུགས་ལ་

དཔྱད་པ་ནི་ཙམ་བྱས་པའི་མཐའ་རང་དེ། སྒྲིང་པར་བཞག་པ་ཙམ་ལ་བྱུག་པ་ཅིག་དགོས་
བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྤང་བས་སྤྱོད་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་ཚུལ་དང་། སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་
ཚུལ་ཞེས་པ་གཉིས་དོན་འདྲ་བས། ཐོག་མར་ལྷ་བརྟེན་ས་པའི་འདྲན་ཚུལ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་
བས་སྤང་བ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་ཚུལ་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་བའི་གོ་བ་མཐའ་ཚད་པའི་རྟགས་སུ་
འོང་བ་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྟད་གྱི་རྣམ་བཞག་
ཆེས་འཐད་པར་གོ་རྒྱས་པ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དཔེར་ན། ལྷ་གྲ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷ་གྲ་ས་བོན་ལས་སྤྱོད་པ་གིན་ཏེ་
འཐད་སྟམ་དུ། སྤྱོད་བྱུགས་ངོས་ཟེན་པ་(༡༡)ན་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་སྤང་ནས། སྤང་
བྱུགས་ལ་ངེས་ཤིང་ལྷ་གྲ་པར་འདྲེངས་པ་ཅིག་དགོས་པར་འདུག་སྟེ། ད་ལྷ་རང་ཅག་
རྣམས་ལྷ་སུ་ལ་ནི་སྤྱོད་པ་ནང་དུ་བྱུགས་ནས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་པ་ན། སྤྱོད་བྱུགས་ཡིད་ལ་
བསམས་པའི་ཆོ། ལལ་ཆེར་དེའི་རྟེན་གྱིས་སྤང་བྱུགས་ལ་ངེས་ཤིང་བྱུགས་རུང་དུ་འགོ་
བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་ས་ལྷ་གྲ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཐག་བཅད་པའི་ཆོ། ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲ་
སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་། ཡིད་ངོར་ཅུང་ཟད་གནོད་ལ་ཁད་པ་འགོ་བར་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པ་འདི་
བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་
སྤྱོད་པ་གཏན་མེད་གྱི་དོན་དུ་མི་འགོ་བར། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཆར་བྱུང་བ་དང་།
སྤྱོད་བས་སྤང་བ་ལ་སྤྱོད་པ་འདྲན་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་(༡༡)ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱད་པ་མན་
ཚད་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་གཏན་མེད་དུ་གོ་ཞིང་། རང་བཞིན་སྤྱོད་བས་སྤང་བ་

འགོག་པའི་དོན་དུ་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ལྷགས་ཅམ་ངེས་པའི་འོག་
 ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིབ་བམི་འདྲར་བ་འདི་ལྷག་པར་གལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ནས། རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དབལ་དབྱངས་གྱིས་སྒྲིབ་བ་དང་སྟོང་བ་ལ་ཉེ་རིང་མི་བྱེད། ལྷག་པར་སྒྲིབ་བ་ལ་
 ཕྱིས་སུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གདམས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །

མདྲོར་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བའི་གོ་བ་དང་པོར་འཚོལ་བའི་ཆེན་རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་
 བའི་སྒྲིབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་སོང་ནས། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཕྱོགས་ངེས་དགོས་
 པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིས་ལྷ་བའི་གོ་བ་མཐའ་ཚད་པའི་རྟགས་སུ་སྟོང་པས་སྒྲིབ་བ་ལ་ངེས་
 ཤེས་འདྲེན་ཅུས་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ནན་གྱིས་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ཡིན་ཏེ། (༢༩ན)
 འཁོར་འདས་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཁོར་བ་འདི་སྒྲིབ་བྱ་དང་།
 ཐར་བ་སྒྲིབ་པས་འདས་བ་འདི་སྒྲིབ་བྱར་རིགས་སོ་སྟམ་དུ་ངེས་པ་འདྲེན་གྱུ་བ་ཅིག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲིབ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
 འཇུག་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་དང་རྗེ་བླ་མ་དབྱེར་
 མེད་དུ་བྱས་པ་ལ་མན་ངག་བཞིན་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་གདབ། དེ་རྗེས་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་ངོམ་སྟམ་པའི་དམ་སྦྱིང་ངེ་བར་འཛིན་པའི་སྟོབ་འདིའི་འཛིན་རྒྱལ་ལ་བརྟགས་ཏེ། དགག་
 བྱ་ངོས་ཟིན་པར་བྱེད། དེ་རྗེས་ངར་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་དེ་འདྲ་སྒྲིབ་པོ་འདིའི་
 སྟེང་དུ་གྲུབ་ན་སྒྲིབ་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་པར་ཐག་བཅད།
 (༢༩བ)དེ་རྗེས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བསམས་ཏེ། སྟོ་
 གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚད་པར་བའམ་གང་ཟག་སྒྲིབ་པོ་འདིའི་སྟེང་ན། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
 པ་གཏན་མི་འཇུག་སྟམ་དུ་ལྟང་གིས་ངེས་པའི་ངང་ནས་སྒྲིབ་བྱ་དབྱེད་པ་དྲན་ཅམ་བྱས་

དེ། དེས་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་བསྐྱེད་ལ་རྒྱན་འབྱུང་། དེ་མ་བརྟེན་པའི་རང་ནས་ལུང་བོ་འདིའི་
 རྟེན་ན་ལྷག་མ་ལུས་པ་ཅི་འདུག་བལྟས་པས། རང་དང་གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་མིང་དང་ཐ་
 རྟེན་ཅམ་བསྟོན་མེད་དུ་ད་དུང་མ་ཁེགས་པར་ཡོད་པ་འདི་ལ་སྐྱུ་མ་ལྷ་ལུང་དེས་ཤེས་
 དངས་ནས། རང་ལས་རྒྱད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་དཔྱུལ་པའི་
 བར་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྷ་ལུང་ཡོད་ལ་བྱ། དེ་རྗེས་ལུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ནང་དང་བྱིའི་རི་
 ར་བ་ཁང་བྱིམ་ཅི་ཤིང་ནགས་ཆལ་སོགས་ལ་རྒྱལ་དེ་(༡༡ན)བཞེན་དུ་སྐྱར་ཏེ་བསྐྱོམ།
 མདོར་ན་སྐྱང་གིད་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་ལར་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་བཏགས་
 ཡོད་མིང་རྒྱང་ཅམ་དང་སྒོ་ལ་སྐྱང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་འདུག་སྐྱམ་དུ་ཐག་བཅད། སྒོ་ལ་སྐྱང་བ་
 ཅམ་དང་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་ལའང་ཐ་སྐྱད་བསྟོན་མེད་དུ་འཛོག་རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་
 པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་ཐ་སྐྱད་པའི་སྒོས་ལར་
 བཞག་པ་ལ་ཐུག་པའི་རྒྱལ་ལ་དེས་པ་མཐའ་ཆོད་པ་ཅིག་དངས་དེ། ཐོག་མར་རྩོལ་བཅས་
 ཀྱི་མྱོང་བ་འདོན་པ་ལ་འབད་ནས། དེ་རྗེས་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་རྩང་ཟད་རྟེན་ནས་རྩོལ་
 མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་བདེ་སྒྲག་དུ་སྐྱེས་དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་ལྟུལ་པའི་གཞི་
 ཅ་དེ་ཉིད། ད་ལམ་གྱི་ཆེ་འདི་ལ་རྟེན་གྱིས་ཆོད་པ་ཅིག་(༡༡བ)མཛོད་ཅིག་ཅེས་བདག་
 དང་གཞན་ལ་སྟོང་གཏམ་དུ་བགྱིས་སོ། །

འདིའི་སྒྲོར་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རང་ནི། ལྷོན་ཤིང་གི་སྒྲོང་པོ་གཅིག་རང་ལ་འགོ་
 བ་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་དུས་རང་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་
 ཅིག་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། ཁྱིལ་པར་ངག་གིས་
 བཀྲོལ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདིར་སྐྱས་པ། རིང་ནས་གོམས་པའི་ལྟུལ་པའི་བག་ཆགས་འདིས། ཁྱི་ལམ་ལྷ་

ལུ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འབྲུལ། །སྒྲེ་འཆིའི་འཁོར་ལོར་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ཤུགས་ཅན། །འདི་
ལྟའི་རྩ་བ་གང་ན་འདུག་པ་ལྟོས། །གདོད་ནས་དག་པའི་དབྱིངས་དང་རིག་པ་གཉིས། །
ཟུང་དུ་འདུག་པ་ནམ་ཡང་རྒྱན་ཆད་མེད། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་སྒོ་ལུ་སེམས་ཀྱིས་
བདགས། །འདི་ལྟའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལྟོས། །(༡༩ན)ནམ་བུ་མཐོ་རིས་
པ་དང་དཔུལ་བའི་གྲོང་། །རྟོག་པས་རི་མོར་བགྱིས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། །འཁོར་འདས་འདི་ཡི་
རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད། །འདི་ལྟའི་རྩལ་ལ་བསམས་ཆེ་གྱེ་མ་མཚར། །འབྲུལ་པའི་
བག་ཆགས་ཏ་ཅད་གོམས་པ་ཆེ། །ཁྲིད་པའི་སྟུག་བཟུལ་དུས་རིང་ཐོག་མ་མེད། །ཡིད་
ཀྱི་སྒྲིམ་བུ་ཅོལ་རྒྱུད་འབྱིད་པར་སྒྲ། །གྲོགས་དག་དེ་ཉིད་སེམས་པ་མི་ལེགས་སམ། །ཐུབ་
པའི་གཟུང་གི་བར་མཛོད་མ་ཉམས་པ། །རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་བཀའ་བཞིན་བྱེད་པོ་ཡིས། །
ཆོས་ཀྱི་བགོ་བཤའ་བགྱི་བའི་དུས་ལྟོན་འདི། །བདག་ཅག་ནམས་ཀྱིས་དུས་སུ་སྒྲུང་
བར་རིགས། །ཤིན་རུ་ཟུབ་པའི་གནས་ནམས་འདི་ལྟ་ཞེས། །རང་དང་སྒྲལ་བ་མཉམ་
པའི་གྲོགས་ནམས་ལ། །ཡན་པར་འདོད་པའི་བསམ་བསྟན་པོར་སྒྲུས། །དེ་བས་
(༡༩བ)འདི་ནི་མཁས་པའི་སྟིང་གཏམ་ཡིན། །

ཞེས་ལྟ་བའི་མཐའ་དབྱོད་མཁས་པའི་སྟིང་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ། །རྩེ་སྒྲ་མ་བཙོང་ཁ་
བ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། །དྲགས་པའི་གནད་ཐུ་མོ་ནམས་ཞིབ་རུ་དབྱོད་
དགོས་པར་མཐོང་སྟེ། །བཙུན་པ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས། །རང་ཉིད་ཀྱི་
སྒོས་ཇི་ཅམ་དབྱོད་རུས་པ་ཅམ་དུ་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་གནས་ནི་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྒྲུངས་
སྟེ། །འདིས་ཀྱང་མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བུ་གྲོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་
རུས་པར་གྱུར་ཅིག། །

འདིར་སྒྲུས་པ། །ཁྲིད་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་བདག་ལ་ཡོད་གྱུར་ན། །དགའ་བ་ལ་ཞེས་འཇམ་

ལྷ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པའི་བསྟན་བཅོས་གནམ་ལྷགས་
 གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་གོ་བོ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་ཞེས་
 བྱ་བའི་དགེ་བའི་བསེས་གཉིན་ལ་
 གདམས་པ་བཞུགས་སོ། །

མཚན་བཞི་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ།

རྒྱལ་བ་མ་ལམ་པ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞབས་ལ་གྱུས་པས་ཕྱག་
 འཛུལ་ལོ། །གང་ཞིག་ཤར་བས་ལྷ་ངན་སྟན་པའི་ཚོགས། །རིང་གནས་བདེ་སྟེ་འབྲོས་
 པར་ལྷུང་ལེན་པ། །སློབ་བཟང་སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་ས་གསུམ་ན། །གྲགས་པའི་འོད་སྟོང་འབྱེད་
 གང་རྟག་པར་རྒྱལ། །ལུང་རིགས་འདབ་གཤོག་རྒྱས་པའི་ལང་ཚོ་ཅན། །དཔལ་ལྷན་ངང་
 པའི་རྒྱལ་པོ་དར་མ་ཞེས། །སེས་བྱའི་མཁའ་ལ་འཛིགས་མེད་རྣམ་པོ་ལ་བ། །སྟོང་གྱི་རྣམ་
 དཀར་མཛད་པས་བདག་ཡིད་སྟོངས། །བྱབ་བསྟན་གངས་རིའི་སྒོ་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད། །
 སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་འབར་བའི་སྤར་བྱིམ་འཆང་། །མཁས་གྲུབ་སྤྱོད་པའི་སེང་གེ་དགེ་ལེགས་
 དཔལ། །ཞོ་ལ་ངན་གཉིས་འབྱུང་ཕྱིས་པའི་ཀླད་པ་འགེམས། །རྗེ་བཙུན་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་
 གདམས་པའི་བཙུད། །ངོམས་པ་མེད་པར་འབྱུངས་(༡༣)པའི་ལུས་སྟོབས་ཅན། །འཇམ་
 དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཁོ་བོ་ཡི། །ཡིད་ལ་མི་འཆར་སེས་བྱའི་རྣམ་པ་གང་། །རྟོན་
 བཀུར་འདོད་པའི་ཆང་གིས་ཡིད་རབ་བྱུས། །བག་མེད་ཐོ་ཅོའི་སྟོད་པས་བརྒྱལ་ཞུགས་
 ཉམས། །ངག་གིས་མུ་ཅོར་སྤྱོད་པ་ལྷུང་ལེན་པ། །འདི་དག་མཁས་པའི་མདུན་སར་

གཞོམ་པར་བྱ། །ཆོས་དང་དོན་ལྡན་སྤྱ་བའི་འབེལ་གདམ་གྱིས། །རིགས་ལམ་ཕྱ་མོ་
འབྱེད་པའི་མཁས་པ་དག །གཏོ་ལ་མེད་བྱུང་རྒྱལ་སྤྱ་བའི་བྱིས་པ་དང་། །ལྟན་ཅིག་
བརྒྱལ་ལན་བབྱིད་པར་མི་སྤྱོ་མོད། །དྲི་བུལ་མཁའ་ལ་ཤར་བའི་འོད་སྟོང་ཅན། །ཉི་
ཟེར་སྤྱང་མའི་གཤོག་པས་སྤྱིབ་སྒྲམ་པའི། །འཕྱོག་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་མྱ་ངན་སེལ་བའི་སྤྱད།
ཁོ་བོས་དག་གི་མཆོད་སྦྱོན་འདི་བརྩམ་མོ། །

དེ་ཡང་འདི་སྒྲིད་ཅས་ཐོས་ཏེ། །ལུལ་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱངས་འདིར། །སྟོན་རབས་
སུ་(༡༧)བྱོན་པའི་སྦྱེས་ཆེན་དག་གིས། །དང་བོར་བྱབ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དྲི་མ་མེད་པ་
མཐོས་ཏེ། །སྟོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྦྱབ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་གཉིས་
ཀྱི་བྱ་བས་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འཛིན་ཅིང་སྟེལ་བར་མཛད་པ་ལས།
མཛོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དྲི་མ་བསམ་པའི་སྟོན་ས་བརྟན་པ་རིན་པོ་
ཆེ་ལ་བྱི་དོར་བབྱིད་པའི་ཐབས་སུ། །སྦྱབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱ་
ཆེར་བབྱིད་པའི་མངོན་པར་བརྟོན་པ་སྟོད་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གྲག་གོ། །

རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུའི་གདམ་དུ་བྱ་བ་རྣམ་པར་ལུང་བས་འགྲམ་རྒྱ་ལུང་བའི་བྱིས་ཀྱི་བྱིས་
པའི་སྦྱེ་བོ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ག་རྒྱགས་འཛིན་པ་དག་གིས་ཀྱང་། །བྱིས་པ་རྒྱང་
དུ་གན་པོའི་རྗེས་སུ་སྒྲོས་པ་ལྟར། །རང་བྱོགས་བསྦྱབ་པ་དང་གཞན་བྱོགས་སུན་འབྱིན་
པའི་བརྒྱལ་ལན་གྱི་གདམ་དུས་གཅིང་གི་སའི་བྱོགས་འདིར་ཡི་གེ་བྱིས་པ་དུ་མ་ཅིག་
སྤྱང་བ་ལས། །རྗེ་བརྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཆངས་
པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་རྒྱས་པར་བྱབ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་འོད་ཟེར་ཕྱག་དོག་གི་མིག་
གིས་བལྟ་བར་མ་བཟོད་དེ། །ཆོག་ངན་གྱི་མུན་པའི་ཁུང་ཁུར་སྦྱབས་འཆའ་བ་ལྟར་བྱེད་
པའི་བྱིས་པའི་སྦྱེ་བོ་འབྱུང་བའི་བྱ་དང་མཚུངས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། །འཕགས་པ་སྤྱ་སྦྱབ་

གྱི་དགོངས་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤངས་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་པས་རི་ལྷོ་ར་བཀྲལ་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་(༡༣)གྱི་ལྷགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲོན་ཆད་བོད་གྱི་དབུ་མའི་བཤད་
 སྒྲོལ་འཛིན་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མ་རུས་ཤིང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་
 གྱི་བག་ཆགས་གཏིང་རྒྱགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྟོག་གི་པ་དག་གིས་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་
 ཡིད་ལ་སྒྲུག་པ་སྒྲེད་པར་བྱེད་པའི་གནད་ལྟ་མོ་འགའ་ཞིག །རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་ཆེན་
 པོ་རྣམས་སུ་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་རགས་པ་ཙམ་མིག་གི་ལམ་དུ་གྱུར་ཅིང་། མཐའ་མ་ཆོད་
 པའི་བདེ་ཆད་གྱི་གཏམ་ཐར་ཐོར་ཙམ་རྣ་པར་ལུང་བས་རྒྱུན་བྱས་ནས། ཐོག་མ་མེད་པ་
 རས་རང་ཉིད་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པའི་བག་ཆགས་འཕྲུག་པོ་སྤྱར་བ་སྤྱར་བར་སང་དེ།
 རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལཱོར་དང་སྒྲིན་བདག་སོགས་གྱི་ངོར། རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུས་
 རང་ཉིད་མངོན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལྟར་བྱངས་ན། རྟེན་པ་དང་བཀྲུར་སྒྲི་ལྷག་པར་འཐོབ་
 པོ་སྒྲུལ་དུ་ཡིད་ལ་བརྒྱགས་པས། རྗེ་སྤྱོད་མའི་དམ་བཅའ་དེ་དག་སུན་འབྱེན་པའི་ངལ་བ་
 ལ་ཞུགས་ཏེ། ཆོག་སྤྱོད་གྱི་ཡི་གེ་ཆེས་མང་དུ་བརྒྱུམས་གདའ་བ་ལས། རེ་རེ་ནས་མཐའ་
 དག་པར་བཀྲུགས་ཏེ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བབ་པར་བརྒྱལ་ཞིང་
 བརྟག་པར་བྱས་ན། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཡང་མི་སྤང་ན། སུན་འབྱེན་
 ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་བསྒྲོན་གཏམ་གྱི་ཅལ་ཅལ་ཤི་ལྷག་
 ཏུ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་རུས་པར་ཆེས་སྤྱོ་མོད། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུ་མཐོང་
 ཞིང་ཐོས་པའི་དབུས་གཙང་གི་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་རྗེ་སྤྱོད་ལྷགས་འཛིན་པ་མཐའ་
 དག་གིས་ཀྱང་། སྒྲོད་(༡༤)རྒྱལ་གོག་གི་ནང་ནས་ནོར་བུ་སྤྲུག་པ་ལས་ག་ལ་ཡོང་ཞེས་
 འདི་ལྟ་བུའི་བསྒྲོན་གཏམ་ལ་སྤྲུག་ཕྱོ་བའི་གནས་སུ་བརྒྱུད་སྟེ་ལན་ལྔ་ལྔ་པའི་ངལ་བ་མ་
 བྱས་པར་སྤང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་བཙུན་སྤྱ་མའི་ལྷགས་ལ་ཆེས་དད་པའི་ལས་དང་པོ་པ་འགའ་ཞིག །
སེལ་དཀར་པོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མི་གཙང་བའི་རག་པ་རྒྱ་ལ་གལ་དེ་གོས་པར་གྱུར་ན་
མི་རུང་ངོ་སྒྲམ་དུ་སེམས་པས། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་འདིའི་ལན་རྒྱུ་ཟད་བགྱིད་དགོས་ཞེས་
རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་བསྒྲུལ་བས། དེ་དག་གི་ངོམ་བསྟོན་སྟེ་ཏུ་ཙང་རགས་པའི་གནས་འགའ་
ཞིག་ལ་རིགས་ལམ་དཔང་དུ་བཞག་སྟེ་ལན་བཟོད་པར་བྱའོ། །

གཞན་ལྷགས་བཟོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན་པ།

དེས་ན་འདི་ལ་བཞི། གཞན་ལྷགས་བཟོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན། དེ་ལ་སྟན་
འབྱེན་བཟོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན། རང་ལྷགས་བཞག་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན། རོན་
བསྐྱེས་དེ་སྒྲུར་བག་ཡོད་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ཡིག་ཆ་ལྟ་བུ་རྒྱ་མས་ཀྱིས་
ཚོད་པའི་བཀའ་ཐོ་དང་ལན་གྱི་བཀའ་ཐོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲིགས་པ་བཟུ་བར་བྱའོ། །
དེ་ལ་ཁྱོད་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཐོག་མར་བཟོད་པ་ན། རོལ་པོ་པ་དང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་གཉིས་
ལས། ཐོག་མར་རོལ་པོ་བའི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་ལ། ཁོ་པོ་ཅག་དོགས་རྒྱུང་བས་རེ་ཞིག་
བཞག་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ལྷགས་བཀོད་པ་ན། རོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱམ་གཞག་དང་།
ཀུན་རྫོབ་སྒྲུང་བའི་རྒྱམ་གཞག་དང་། དེ་དག་ལས་འཕྱོས་པའི་རོན་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་ནས།
དང་པོའི་སྒྲུབས་སུ། དབུ་མའི་དགག་བྱ་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཞེས་བྱས་པ་ནི། རྗེའི་གསུང་གི་ཚིག་ཟེན་སོར་བཞག་མིན་
པས། ཁྱོད་རང་གིས་དགོངས་པ་གོ་ནས་བསྒྱུར་བའི་ལྷགས་སུ་སྒྲུང་ནའང་། བད་ལ་མ་
བྱང་པའི་རྒྱམ་འགྱུར་(༧ན)ཐོག་མར་བསྟན་པ་སྟེ། དབུ་མའི་དགག་བྱ་ཞེས་བཅི་ཞིག་གི་

བད་ཡིན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་དེ་གང་དུ་ངོས་བཟུང་བ་ཡོད། དཔུ་མ་ནི་མཐའ་བྲལ་གྱི་གནས་
 ལུགས་འདོད་ལ། དེའི་དགག་བྱ་བ་དེན་འཛིན་ལ་བྱེད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་སྟུང་ན།
 བྱིས་པ་རྒྱུང་བྱུང་ག། བདེན་འཛིན་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་དགག་བྱར་འོང་
 མོད། རང་གི་ཞེན་ལུལ་བཀག་པའི་བདེན་མེད་གྱི་དགག་བྱར། རྗེས་མི་ལམ་དུ་ཡང་ག་
 ལ་བཞེད། གཞན་དུ་ན་ཙོང་ཁ་པས་སྒྲུ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་སྒྲུ་མི་རྟག་པའི་དགག་བྱར་
 ཡང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་ཞེས་ཁྱེད་རང་གནས་པའི་ལུལ་རྒྱུང་དེར་ལྟོག་ཏུ་བསྟོན་གཏམ་
 མང་དུ་སྒྲོས་ཤིག། རྟེན་ལ་གྱིར་དགག་བྱ་ཞེས་པ་ལ། མཐས་གྲུབ་སྒྲུ་བའི་སངས་པོས་
 གསུངས་པ་བཞིན། རིགས་པའི་དགག་བྱ་དང་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ལམ་སྟོའི་དགག་བྱ་
 ཞེས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས། དང་པོ་ཐ་སྟོན་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་
 དང་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་སུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། འདི་ལ་
 རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། རྟགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ལྟོག་སྟུགས་དེ་ལ་དེའི་དགག་
 བྱར་བྱས་པའོ། །

ལམ་གྱི་ལམ་སྟོའི་དགག་བྱ་ནི། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་དེ་དེ་ལྟར་དུ་ཁྱེད་
 རང་གི་སྒྲུ་མ་ཀྱན་རིག་པ་ལམ་དེས་ཀྱང་བཞེད་པར་པར་བྱིན་གྱི་ལྟོགས་གསལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་ནི། རེད་གྱི་ལུགས་ལ་ཐ་
 སྟོན་དུ་ཡང་གྲུབ་པར་མི་བཞེད་པས། བདེན་འཛིན་དེར་འོང་དོན་ག་ལ་ཡོད། དེ་བས་ན་
 ཁྱེད་སྒྲུ་བར་འདོད་ན། ཚིག་གི་བརྗོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དཔུ་མའི་ལུགས་
 གྱི་དོན་དམ་ལ་(ལ)དཔྱོད་པའི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་བྲ་མོ་ནི། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་སྟོར་
 ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

དེའི་མཇུག་ཏུ་བདེན་པའི་ཚད་ལ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་གྱིས་སྟོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལུལ་

རང་གི་མཛོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཡོད་ན། ཞེས་བྱིས་སྤང་བ་འདི་ལ། རྗེའི་
 བཞེད་པ་བསྐྱར་བའི་ལུགས་སུ་སྤང་ན་འདི་ཆོག་གི་བཛོད་རྒྱུ་ཏུ་ཅང་སྤྲོད་པས། རྗེས་
 རང་གི་ཆོག་འདི་ཉན་པ་ཡོད་ཀ་གིས་ཀྱང་རྗེའི་བཞེད་པའི་གནད་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ཐོག་མར་
 གོ་མི་རུས་ཤིང་། དེ་མ་གོ་ན་ལྟོད་རང་གིས་སུན་འབྲིན་འཕངས་པ་རྣམས་གང་དུ་སྤང་
 ཡང་རྟོགས་མི་རུས་པས། ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྒྱུ་ཁོ་བོས་དམིགས་
 སྤྲོད་པར་བཛོད་ཀྱི། འདོད་ན་རྣ་བ་སྒྲགས་ཏེ་ཉན་པར་གྱིས་ཤིག །

དེ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ཆེ་རྒྱུ་རྣམས་སྟུ། བདེན་པར་མེད། རོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་མེད། དེ་ཁོ་ནར་མེད། ཅེས་སྟགས་དགག་བྱ་བུ་མོ་འགོག་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་
ཡང་ཡང་འབྱུང་མོད། རི་ཙམ་ལ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འཛོག་པའི་བདེན་པར་གྱུ་བ་ཚད་གསལ་
པོར་བརྒྱུང་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ཞིང་། ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་ནི། བཞི་བརྒྱ་པའི་
འབྲེལ་པར། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། །ཞེས་པས་གོ་རུས་པ་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་།
ད་དུང་དེ་ལ་ཞིབ་ཆའི་འཆར་རྒྱུ་ལ་རྒྱུང་བཟད་དགོས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོའི་ངོས་འཛིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་
གང་དུ་འདར་གསལ་པོར་བོན་པ་མ་བྱུང་བས། དཔུ་མ་སྤང་བར། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་
བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྟུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་
ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པས། རེ་ཞིག་དེའི་འགལ་རྒྱ་དོན་དམ་དུ་
གྲུབ་ཚད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བཞེད་དོ་ཞེས། རེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་དཔུ་མ་སྤང་བའི་ཆོག་
ལ་(༥ན)འབྲུབ་སྟུན། དེ་རྗེས་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུ་མ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་དང་ལེགས་
པར་གྱུང་བསྐྱེགས་པ་ན། དང་པོར་འོལ་སྒྱི་ཙམ་བརྫོད་པའི་ཆོ། གྲོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་
གིས་གཞག་པ་མིན་པར་བུལ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། ཞེས་གསུངས་

པ་དང་། ཕྱིས་སྒྲོ་དེ་ཡང་གང་སྟུང་ན། སྒྲོ་གཞོད་མེད་ལ་བྱའི། སྒྲོ་གང་ཡིན་ལ་མི་བྱ་
བར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲོ་གཞོད་མེད་གྱི་དོན་ཡང་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པས་
དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་སྒྲོས་འདོད་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་མ་
འབྲུལ་བའི་དོན་ཡང་། དོན་དེའི་རང་ངོས་གྱི་སྔོན་ལྷགས་ལྟར་སྒྲོ་དེ་འཇམ་རྒྱས་པ་ལ་
འདོད་བར་སྟུང་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་སྟངས་དུ་ཡོད་པའི་གོ་དོན། བུམ་
པའི་ལུལ་རང་གི་བྱན་མོང་མིན་པའི་སྔོན་ལྷགས་ལྟར་འཇམ་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ལ་
སྟངས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞེད་པས། བུམ་པ་སྒྲོ་དེས་ཕར་མ་བཞག་གོང་ནས་ད་
གཞོད་སྒྲོ་དེས་འཇམ་རྒྱའི་བུམ་པ་རང་ངོས་གྱི་སྔོན་ལྷགས་ཤིག་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཡོད་
པར་བཞེད་པས། བུམ་པ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་
གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་བཞེད་པའི་གནད་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་རོ། །

ཐལ་འགྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བུམ་པ་སྒྲོ་ཞིག་ལ་སྟངས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་
ལོས་འཛོག་སྟེ། རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་དབང་ཙམ་གྱི་བུམ་པ་འཛོག་རྒྱས་པར་བཞེད་
པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་རྒྱད་པ་ལྟར་བུམ་པ་རང་ཉིད་གྱི་སྔོན་ལྷགས་མ་འབྲུལ་བའི་སྒྲོ་
གཞོད་མེད་ཁོ་ནས་ཡོད་པར་འཛོག་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་པའི་སྔོན་ལྷགས་ལ་འབྲུལ་
པའི་སྒྲོས་ཀྱང་བུམ་པ་ཡོད་པར་འཛོག་རྒྱས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གནད་(ལབ)གྱིས་རང་རྒྱད་པས་རྩུར་མཐོང་གི་བུམ་འཛོན་ཚད་མ་ལྟ་
བུ་ནི་རང་གི་གཞལ་བྱ་བུམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་
པས་ནི་རྩུར་མཐོང་གི་བུམ་འཛོན་ཚད་མ་བུམ་པ་ལ་མ་འབྲུལ་པ་གང་ན་མི་རྟོག་པས།

ཁྱོད་ཚུར་མཐོང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ལུལ་ལ་མ་འབྱུང་བ་བྱད། ཅེས་དམ་བཅའ་
བར་སྤྱང་ངོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་གཞུག་པ་མཐའ་དག་རང་འཇལ་
བྱེད་གྱི་ཚད་མས་ངེས་པར་འཇོག་དགོས་པར་ལོས་འདོད། འོན་ཀྱང་ཚད་མ་དེ་ཉིད་
ལུལ་དེའི་ཁྱོད་ལུགས་ལ་འབྱུང་བཞིན་དུ་ལུལ་དེ་འཇལ་རུས་པ། ཐལ་འགྱུར་བ་མ་
གཏོགས་དེ་མན་ཆད་གྱིས་འཇོག་མི་ཤེས་པས། རི་ཙམ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་
པའི་འཇོག་མཚམས་ཡེ་མི་འདྲ་བས། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤྱང་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པར་གསུངས་
པ་སོགས་ཀྱང་གནས་ཐུ་མོ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་སོགས་ལ་དགོངས་པ་གཏད་ངོ། །

དེས་ན་ཁྱོད་གྱིས་རྗེའི་བཞེད་པ་གསལ་པོར་སྒྲུར་འདོད་ན། རང་རྒྱུད་བས་བུམ་
པ་ལྟ་བུའི་ཁྱོད་དུ་སྒྲོ་མ་འབྱུང་བ་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ལུལ་རང་གི་
ཁྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅིག་བྱུང་ན་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད། ཅེས་པ་ལྟ་
བུའི་གོ་བ་དམིགས་ཕྱེ་བའི་གསལ་མིང་བའི་ཆོག་གིས་སྒྲུས་ན། ཉན་པ་པོས་ཀྱང་རྗེ་
ཙོང་ཁ་བའི་བཞེད་ཚུལ་གསལ་པོར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་རུས་པས། ཁྱོད་རང་གི་སྙན་འབྱེན་
ནམས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ལ་རི་ལྟར་འགྲོ་ཚུལ་སོགས་གསལ་པོར་གོ་བར་འགྱུར་ལ། སྒྲོ་
ལ་མ་ལྟོས་པར་ལུལ་རང་གི་ཞེས་སོགས་ཏ་ལེ་ཏྲ་ལེའི་བཞེད་ཚུལ་ཅིང་པོས་ཁྱོད་རང་
ནམས་ཀྱི་ཆེ་བའི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་མ་འཇུག་ཅིག །

ཡང་དེའི་མཇུག་ཏུ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནམས་ཀྱིས་ནི་རང་རྒྱུད་(༥ན)པའི་དགག་
བྱར་བྱེད་པ་ནི་དགག་བྱ་རགས་པ་ཡིན་ལ། ཐུ་བ་ནི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆོ་རྟེན་
པ་ཅིག་ཡོད་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡིན་པས། ཞེས་བྲིས་སྤྱང་བ་འདི་ཡང་། ཁྱོད་
རང་གི་སྒྲོ་གོས་ཏ་ཅང་ཅིང་པོ་གོ་བ་རྒྱབ་རྒྱབ་གཅིག་ཤར་བ་དེ་ཉིད་རྗེའི་བཞེད་པར་

འདུག་སྐྱམ་དུ་ཐོམ་ཀྱག་གིས་བརྗོད་པར་སྒྲུང་བས། རྗེ་བཞེད་མི་བཞེད་རི་ལྟར་ཡིན་
བལྟ་བར་བྱའི། རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་འདུག་པ་དེ་བས་རྩེ་ཟད་ཕྱ་ཙམ་དུ་གྱིས་ལ་ཉོན་ཅིག །

དེ་ལ་དབྱུང་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ཐམས་
ཅད་ཐ་སྟད་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཐ་སྟད་ལ། མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པའི་ཆེ་བསྟོན་མེད་དུ་
གྱུབ་པ་དང་། ཐ་སྟད་བཏགས་ཙམ་དེས་མ་ཆོམ་པར་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་གཏན་
མེད་རྟེན་པར་བཞེད་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་དེ། རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་ཁོན། །ཀུན་རྗེ་བ་གཞན་
ནི་ཅིག་ཤོས་མོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། བྱོད་རང་གིས་ཀྱང་འོག་དུ། མ་བཏགས་གཅིག་
ཤར་ཉམས་དགའ་བ། །ཞེས་བྲིས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་རི་ཙམ་ཐ་སྟད་བཏགས་པར་འཛོག་པ་དང་། རི་ཙམ་ནས་བཏགས་
དོན་བཅའ་བར་འཛོག་པའི་འཛོག་མཆོམས་ཡེ་མི་འདྲ་སྟེ། ཐལ་འབྱུར་བས་ནི་ལུས་
པའི་རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་ཆོགས་ཙམ་ལ་ལུས་པ་ཞེས་མིང་གི་ཐ་སྟད་བསྟོན་མེད་དང་། རྟོག་
པས་དེ་ལྟར་བཏགས་ཙམ་དེ་ཉིད་གྱིས་ལུས་པ་ཐ་སྟད་དུ་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པར་གྱུབ་
པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་ལ་ལུས་པ་ཞེས་བཏགས་ཙམ་དེས་མ་ཆོམ་པར། བཏགས་
པའི་དོན་གྱི་ལུས་པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཅེས་དབྱེད་པ་ནས། བཏགས་དོན་བཅའ་བར་མོང་
ལ། རང་རྒྱུད་པས་ནི་ལུས་པ་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པར་གྱུབ་ཅེས་པའི་དོན། བཤད་
མ་ཐག་པ་(༥བ)ལྟར་རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ། ལུས་པ་རང་གི་སྟོད་ལྷགས་ལ་མ་
འབྱུལ་པའི་སྒོ་ཞིག་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་ལུས་པ་བཞག་པ་ནི། ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པའི་
དོན་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཆོམ་པར་ད་དུང་ལུས་པ་རང་གི་སྟོད་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་
རི་ལྟར་གྱུབ་དབྱེད་ན་བཏགས་དོན་བཅའ་བར་མོང་བས། ཐལ་འབྱུར་བས་འདོད་པ་
ལྟར་གྱི་བཏགས་དོན་འཆོལ་ལྷགས་དེ་ལྟར་བཅའ་བའི་ཆེ་ལུས་པ་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་

དང་། རང་རྒྱུད་པ་རང་གིས་འདོད་པའི་བདག་ས་དོན་འཛོལ་ལུགས་དེ་ལྟར་དུ་བཅུ་ལ་
བའི་ཆོ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟེན་པར་འདོད་པའི་བྱིར་ན། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་
ལུགས་ཀྱི་བདག་ས་དོན་བཅུ་ལ་བའི་དེ་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་ན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོར་
འདོད་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱ་བ་ནི་བདག་ས་དོན་བཅུ་ལ་བའི་ཆོ་རྟེན་བ་ཅིག་ཡོད་ན། ཞེས་
རྗེའི་ལུགས་བཞོད་པ་ནི་ཁྱོད་རང་གིས་དབྱེ་བ་མ་བྱེད་པའི་གཏམ་མོ། །

དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེའི་བཞེད་པ་གསལ་པོར་སྒྲུར་འདོད་ན། ཅུང་ལྟར་བས་མིང་
གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཕར་བདག་ས་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར། ལུལ་རང་གི་སྙོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་
ནས་གྲུབ་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་ན། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོར་འདོད་ཅེས་བཞོད་པ་ལ་འབད་པར་
བྱའོ། །

ཡང་དེའི་མཐུག་ཏུ། བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་སྒྲོང་ཉིད་མེད་དགག་དེ་ཉིད་དུ་
མའི་ལྟ་བ་མཐར་བུག་ཡིན་ཁིང་། ཞེས་བྲིས་པ་ནི། ཁྱོད་རང་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྒྱུད་དུ་
ཡོད་པའི་སྒོ་རྩིང་དང་ཏམ་པ་སྒྲགས་པའི་པོ་སྒྲོབ་དེ་ཉིད་སྒྲར་འོངས་པ་ལྟེ། རྗེ་སྒྲ་མའི་
ལུགས་ཀྱི་དུ་མའི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ནི། བདེན་མེད་རྟགས་པའི་སྒོ་ལ་ཟེར་གྱི། དེའི་ལུལ་
བདེན་མེད་མེད་དགག་དེ་ཉིད་དུ་མའི་ལྟ་བར་བྲིས་པ་གཞོན་རུའི་རྩལ་བསྟན་པའི་
སྐབས་ནས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མ་བྱོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་བུམས་བས་ཀྱང་
(ལན)བཞེད་དེ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་མེད། །
ཅེས་གཞིའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཡབ་ནས། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། ཞེས་
གནས་ལུགས་དེ་བསྒྲོམས་པའམ་རྟགས་པའི་སྒོ་ལ་དུ་མའི་ལྟ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ། །

མདོར་ན་གཞིའི་གནས་ལུགས་ཕྱ་མོ་རྟགས་པའི་སྒོ་ལ་དུ་མའི་ལྟ་བ་ཟེར་བ་
ཡིན་གྱི། ལུལ་སྒྲོང་ཉིད་ལ་དུ་མའི་ལྟ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་མི་བཞོད་ངོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རྒྱུད་རང་མཐའ་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་དེ་ཀ་དཔུ་མའི་ལྟ་བར་འདོད་ན།
 རྒྱུད་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཡོད་མེད་སྟགས་གྱི་མཐའ་བཞི་པོ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བར་ཐལ།
 མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་དེ་དཔུ་མའི་ལྟ་བཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་འདྲ་བའི་
 མཐའ་བཞི་པོ་ཚྭ་ཅན། རྒྱུད་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུད་གཞི་མ་
 བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ལས་སྤངས། ལན་མཐའ་དང་མཐར་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་
 མི་བྱེད་པ་ལྟོད། རྒྱ་རྟག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བཡིན་ཞེས། རྩ་ཆ་བའི་གནས་
 ལ་ཡང་བ་མེད་པར་རྒྱུད་རང་གི་འཁོར་རེ་བ་འཆའ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དཔུ་མ་ལྟ་སྟོགས་
 སྟེ། ཁ་ནས་ཐོན་ཚད་དང་ཡིད་ལ་དུན་ཚད་ཐམས་ཅད་མཐའ་ཡིན་ནི་སྟུམ་དུ་སེམས་
 པ་རྒྱུད་ལ་འདི་འདྲ་བའི་མཐའ་གཉིས་ལྟ་ལྟར་བ་མང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་དེའི་མཐུག་དུ། བདེན་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་དེར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ནི་
 དགག་དུ་མི་རུང་ཞེ། དེ་ལྟལ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་
 པ་ནི། རྩའི་གསུང་གི་དོན་ལ་སྒྲོན་མི་འདུག་པར་མཐོང་ཡང་། རྒྱུད་རང་བྱད་མཐའ་གྱི་
 སྤྱོད་བདག་དང་འཁོར་དེ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་སར་ཁྱོམ་སྟགས་ཀྱི་དྲོད་དྲོད་ལ་བ་ན་(མ་བུ་)
 ཅིས་ཁར་འགྲོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས་སྒྲུས་པ་ཞེ། སྤྱོད་ཉིད་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་མཛོན་
 ཞེན་དེས། ལྟལ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་རྩེ་སྤྱོད་མཐའ་རྒྱུད་ལ་སྟོག་གཏམ་དུ་གསུངས་
 ན་མ་གཏོགས་གསུང་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། བདེན་པར་མེད་སྟུམ་དུ་འཛིན་པའི་
 སྒྲོ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་འདྲ་ལ་མཛོན་པར་
 ཞེན་པ་ག་ལ་ཟེར། སྒྲོས་ལྟལ་འཛིན་པ་དང་རྟོགས་པ་ཙམ་མཛོན་སྟུམ་རྟོག་བྲལ་རྣམས་
 ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ལྟལ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ག་ལ་ཡིན། རྒྱུད་རང་ཚད་གི་ ཞེན་བྱེད་
 རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་ཟད། ཅིས་པ་དེ་ཡང་བརྟེན་དམ། ཅི་སྟེ་དེར་འཛིན་པ་དང་དེར་ཞེན་

ངོར་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒོ་ལ་བྱུང་པ་དེ་དང་རྫོང་
བྱེད་གྱི་སྒྲ་གཉིས་པོ་ལ་ཐ་སྟད་ཅེས་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས། རི་བོང་
ར་དང་ནམ་མཁའི་བརྒྱ་ལ་སྟགས་པ་ཡང་ཐ་སྟད་དེ་གཉིས་གྱི་ངོར་ཡོད་པས། ཀ་ལུ་མ་
དང་རི་བོར་ར་ལ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་
པས། བྱེད་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པ་བྱེད་ཅེས་སྟགས་དམ་བཅའ་པ་
དུས་ཤིས་གྱི་བར་དུ་ཡང་མ་ཉམས་པར་སྟངས་ལ། བྱོད་འབྲུ་བའི་ཐང་སྟག་པའི་རྗེས་འབྲང་
སྟར་རྒྱས་ཤིས་རྒྱས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ནི་སྒོ་བྱར་དུ་བྱུང་བའོ། །

དེས་ན་ལྷགས་དེ་ནམས་གྱི་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་
མི་ཆོད་པར་འདོད་ལ། རྗེ་སྤྱོད་མས་དོན་དམ་དུ་མེད་པས་མེད་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཀྱང་། ཐ་
སྟད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་མི་ནི་དུ་ཡང་ཆོད་པར་བཞེད་པས། དེ་བ་ནམས་གྱིས་ཐ་
སྟད་འཛིན་མ་ཤེས་པས་ཆད་མཐའ་ལུང་ཞིང་། རྗེ་རང་ཉིད་ཐ་(༡༧)སྟད་ཙམ་དུ་ཡོད་
པ་ལས་འབྲས་སྟགས་གྱི་ནམ་གཞག་ཆད་གྲུབ་དུ་འཛིན་པར་མཛད་པས་ཆད་མཐའ་
ལས་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་པ་ལ། བྱོད་
གཞུགས་ནས་ནམ་མཁའི་གྱི་བར་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཆད་མཐའ་དང་
བྱུང་བ་དང་། རྗེ་ལམོར་འདས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་ལེགས་
པར་འཛིན་ཤེས་ནས། བྱུང་བ་དང་རི་བོང་གི་ར་གཉིས་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་མེད་གཏན་མི་
མཚུངས་པ་བཞེད་པ་ལ། ཆད་མཐའ་ཡིན་ན་ཞེས་འབྲུང་པོས་ཆད་པའི་བསྟོན་གཏམ་
ཡི་གེར་བྲིས་པ་འདི། ལྷགས་དེར་བྲིས་སྟངས་ཡོད་ན་ཆད་པས་གཅད་པའི་རིགས་སོ། །

དེས་ན་རྗེ་འཇམ་དབྱང་ལ་བྱུང་བ་དང་སྟམ་བྱ་སྟགས་མིང་གི་ཐ་སྟད་གྱིས་པར་གཞག་
ཙམ་མ་གཏོགས་ལྷགས་རང་ངོས་ནས་འཛིན་བྱེད་གཞན་མེད་པས། ཐ་སྟད་གྱིས་པར་

བདག་ས་ནས་ཡོད་པར་བཞག་པ་མ་གཏོགས་པའི་འཛོག་ཚུལ་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། འཛོག་བྱེད་གྱི་ཐ་སྟངས་ལ་མིང་གི་ཐ་སྟངས་མ་གཏོགས་སྟོའི་ཐ་སྟངས་མེད་པར་བཞེད་པ་
 ག་ལ་ཡིན། དེ་བས་ན། ད་དུང་ཁྱོད་ཕྱོགས་སུ་མའི་ནམ་མ་ལངས་པར་འདུག་པས། རེ་
 ཞིག་དགག་པའི་ཉི་མ་འཆད་པར་མ་ཚུམ་ཞིག་གོ།

འོ་ན་རྗེ་ཙཱ་ཁ་པའི་ལུགས་ལ་ལུམ་པ་དང་རི་བོང་གི་རྩ་གཉིས་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་
 མེད་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མིང་གི་ཐ་སྟངས་ལར་
 བདག་ས་ཙམ་དང་རྟོག་པས་བཞག་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ལུམ་པ་ཐ་སྟངས་
 ཡོད་པར་འཛོག་ཚུལ་པ་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་རི་བོང་ར་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཚུས་
 པའི་ཁྱད་པར། ལུལ་དེ་ཀག་ཉིས་གྱི་རང་ངོས་ནས་འབྱེད་པར་གཏན་མི་ཚུས་ཤིང་། འཛོག་
 བྱེད་རྒྱ་སྟོའི་ཐ་སྟངས་གཉིས་ལ་ཐ་སྟངས་(ལེན་)པའི་སྟོ་གཞན་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ལེགས་
 པར་བྱེ་བའི་སྟོ་ནས་འཛོག་མཚམས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་ཤེས་དགོས་ལ། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་
 པའི་ལྟ་བའི་གོ་དཀར་ས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་མཐའ་ཞིབ་ཏུ་ཆོད་
 པ་ཤིན་ཏུ་དཀར་བས། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྟ་བུའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་གོ་བ་ད་ལྟ་མྱིང་
 མཐའ་ཙམ་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ན་ཞེས་རྗེས་ཡང་ཡང་གསུང་ངོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་དོགས་
 པ་ཕྱ་མོ་འདི་ནི། རྗེའི་རྗེས་འབྲང་པལ་མོ་ཆེས་ཀྱང་འཕྱིག་མ་ཚུད་ན། ཁྱོད་ལྟ་བུའི་སྟོ་
 གོས་ཕྱིང་པོས་གོ་བ་ག་ལ་མྱིང་། འོན་ཀྱང་འདི་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་མང་པོ་ཞིག་ལ་ལྟ་
 པ་ཕྱ་མོའི་བག་ཆགས་འཛོག་ཚུལ་བས། ཁ་ཆེམས་རྒྱང་བསྐྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱུར་ཙམ་བརྟེན་
 བསྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བ་དམན་པ་རྣམས་སྐྱག་པ་སྟེ་བའི་གནས་ཡོད་ངོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ཞེས་རྗེའི་བཞེད་པ་བསྐྱར་བའི་སྐབས་སུ།
 ཤེས་སྒྲིབ་ནི་འདུག་འགྲེལ་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ཉོན་

མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་ཞེས་བྲིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སྒྱུར་པའི་ཆོད་ལྟ་འགའ་
 ཞིག་གིས་ཟོལ་ཐབས་གྱིས། བ་རྩལ་པའི་བསམ་དོན་རྟོགས་པའི་ཆོག་ཟུར་གཅིག་བསྐྱར་
 བས་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲན་འབྲིན་བརྗོད་པའི་ལག་ལེན་བོད་ཀྱི་བསྐྱས་པ་བ་རྣམས་ལ་འདུག་
 བ་ལྟར་བྱེད་ན་མ་གཏོགས། བ་རྩལ་པའི་བསམ་དོན་གནས་སྒྱུང་འདོད་ན། འདི་ལྟར་
 ཡིན་ཏེ། རྗེའི་གསུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཁུག་ཙམ་དུ། ཉོན་མོངས་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་
 ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཆ་གཉིས་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་
 མོངས་པ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་(འབྲུག་ཆགས་ལྟ་མོ་ཡིན་པ་ལ། རྒྱུན་དང་
 ལྷན་གྱི་བདེན་འཛིན་མཛོན་གྱུར་བསྐྱེད་མི་རུས་ཤིང་། གཉིས་སྒྲུང་ལུས་པའི་ཆ་ཙམ་
 སྐྱེད་རུས་པ་དེ་ཉིད་དོ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་པ་ཡང་ཕྱོགས་སྒྱུར་མའི་བསམ་
 དོན་མ་རྟོགས་པའོ། །

ཡང་དེའི་འཇུག་ཏུ་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
 སྟག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སེམས་པར་བྱས་པས། ཞེས་སོགས་བྲིས་
 སྒྲུང་བ་འདི་ལའང་། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
 སྟག་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཞུས་གྱིས་
 བཞེས་པ་དང་། ལྟ་བུའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་སྟག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སོ་སྟེ་ལ་མེད་
 པའི་བྱད་པར་སྒྲ་མ་ཉིད་གྱིས་དབྱེ་བ་ཡང་བྱོད་གྱིན་པར་ཡོད་པ་བྱེད་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་འདི་ཡན་ཆད་དུ་གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྱུར་འདོད་ཀྱང་སྒྱུར་ལུགས་
 མ་ཤེས་པ་དང་། བ་རྩལ་པའི་བསམ་དོན་མ་གོ་བ་དང་། བསྐྱར་གངས་ཀྱི་རྟོང་བྱས་
 པའི་རྩལ་རྣམས་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

འདིར་སྒྲས་པ། གཞུང་ལུགས་ལྟ་ལ་ཞིབ་དུ་མ་སྦྱངས་པར། རྒྱན་པའི་གྲོང་ཆོག་

སྒྲ་བ་ལྟར་སྒྲུངས་པས། །གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཟོད་པའམ་མི་ཤེས་པར། །དགག་སྒྲུབ་
གྲལ་ལ་རིངས་པར་འཇུག་པ་མཚར། །བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་སྤྱབ་ཅད་པའོ། །

དེ་ལ་སྒྲན་འབྲིན་བཟོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྒྲན་པ་ལས་
རེད་མདའ་བ་སྒྲན་འབྲིན་པ་མི་མཁས་པ་བསྒྲན་པ།

ཀྱ་ཡེ་ལེགས་པར་ལྟོས་ཤིག་ཤེས་ལྟན་དག །རང་ཆོག་ལྟ་བུ་འགལ་བའི་ལྷག་
ཆོད་ཀྱིས། །གཞན་ལུགས་འགོག་པའི་ངལ་བ་ལྟར་ལེན་པ། །སྤང་སྤྱོད་རང་གི་དབྱུག་
པས་བྲབ་པར་བྱ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་སྒྲན་འབྲིན་བཟོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྒྲན་པ་ལ་གཉིས། །རེད་
མདའ་བ་སྒྲན་འབྲིན་པ་མི་འཐད་པར་བསྒྲན་པ་དང་། །རྗེ་ཙོང་པ་སྒྲན་(༡༠ན)འབྲིན་པ་
མི་འཐད་པར་བསྒྲན་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་དོལ་པོ་བ་ལ་རེད་མདའ་པས་
དགག་པ་བཟོད་ཚུལ་རྣམས་བྱིས་ཐེན་པའི་འོག་ཏུ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་མ་རྣམས་
ལ་བརྟགས་ན་འདི་ལྟར་མཐོང་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། བར་སྒྲབས་སྒྲ། །རྗེ་བཙུན་ཤེས་བྱ་ཀུན་
རིག་གི་ཞལ་སུ་ནས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་དང་། མཐར་གད་པ་ལ་ཐུག་ཀྱང་ལོག་མི་ཤེས་
པའོ། །ཞེས་པའི་བར་མང་དུ་བྱིས་པ་རྣམས། །དོལ་པོ་བ་དང་རེད་མདའ་བ་གཉིས་ཀྱི་
བར་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་བཀའ་གཟུ་བཏང་བའི་ལུགས་སུ་སྤང་བ་སྦྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་རང་ཐོག་ཏུ་
མ་བབ་པའི་གནས་ལ། མ་བཅོལ་བའི་ལྷོགས་འབྲིན་བྱེད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་འཛོམ་པ་ཡིན་
ཀྱང་། །ད་ལན་འཛིག་རྟེན་ནམ་འདྲ་དགས་ན་སྤྱོད་མ་མཚམས་པ་ཡང་ཆོག་དགོད་འཆོར།
ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར། །རྟ་ཅང་མི་འཆོམས་ལ། །རྩང་ཟད་བརྟ་གོ་བ་ཅམ་ཞིག་བསྒྲན་པར་

བྱའི། རྩོད་ཅག་དབྱུས་གཙང་གི་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་དཔང་དུ་བཞུགས་ཤིག །

དེ་ལ་དོལ་པོ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་མཐའ་
དག་བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚེས་མཐའ་དག་བདེན་མེད་དུ་
ཁས་སྤངས་པར་རྩོད་རང་གིས་ཀྱང་བཀོད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། དབྱུས་གཙང་གི་མཚན་
ཉིད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདར་རྒྱུ་ལྟར་གྲགས་པ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །ཡང་དོལ་པོ་བས་ཤེས་
པ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཡང་བྱིས་བཞིན་
པ་འདི་ཀ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་དག་པོ་གང་དུ་འབྱུང་པའི་འབྱུང་ཁུང་གྲུ་གསུམ་པ་ཅིག་ལེགས་པར་
བཅོས་ནས། ད་ནི་ལས་ལ་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། རྩོད་རང་བཤོ་སྤྱང་ཤེས་པ་རྣམས་གཞིགས་
མཛོད་ཅིག །ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། དོལ་པོ་བས་ཤེས་པ་མཐའ་དག་བདེན་མེད་དུ་ཁས་
སྤངས་པར་ཐལ་(༡༠བ)འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྟགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། དོལ་པོ་བས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་
ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དོལ་པོ་བས་ཤེས་པ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤརྱ་ལྟར་ལ་རྟུ་ལྟར་ཅིག །

ཡང་དོལ་པོ་པ་མེམས་ཙམ་པ་དྲག་ཤོས་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྲ་མ་ཀུན་རིག་གམ་
དེའི་ཡང་ལུང་ཁུངས་སྐད་སྤངས་པ་འདི་ཁོ་ཡིན་ནོ། །དོལ་པོ་པ་ཚེས་ཅན། རྩོད་ཀྱིས་གཞན་
དབང་བདེན་གྲུབ་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། རྩོད་མེམས་ཙམ་པ་དྲག་ཤོས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།
རྟགས་དངོས། ཁུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དབྱུམ་པ་དྲག་ཤོས་དེ་ཡིན་ན། གཞན་དབང་
བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནོད་བྱེད་ལྟར་ལ་རྟུ་ལྟར། གོ་བོ་རྩོན་
པ་ལྟ་མེད་པར་བསད་པའི་རོ་འདི་ལ་ལྟོས་ཤིག །

གཞན་ཡང་། དོལ་པོ་བ་དང་ཁྱོད་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ལ་ཡོང་བའི་སྐབས་
དང་། རེས་ཐོབ་ཤན་འབྱེད་པའི་སྐབས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་དུ་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་བླངས་ནས།
མགོ་ཚུལ་ཚུལ་སུ་ཅོད་ཀྱིན་འདུག་པ། རིགས་ལམ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བའི་མཁས་པས་
བདེ་མ་སྦྱར་ཞིང་། གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོར་ཡེ་མ་གྲགས་པར། འཛིག་རྟེན་སྐྱགས་པ་
འགའ་ཞིག་སྒྲིམ་རྩལ་བཞིན་དུ་ཁ་ཚུས་སྐགས་ཏེ་འབག་འབྱག་ལ་བ་བ་ལྟར། ག་མིན་
གོ་མིན་གྱི་ཐ་སྟད་མཉམ་གཞག་ལ་ཡོང་བ་ཞེས་སྐགས་ཀྱི་བརྗོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱག་
བྱོ་བའི་གནས་ཡིན་པས་ཐུད་ཅ་རེ་སོང་ཞིག །ཞེས་ཐལ་མའི་སྒྲ་བྱའོ། །

དེའི་རེས་སུ་ཁྱོད་ཀྱིས། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གལ་ཏེ་དོན་དམ་
པར་ཡོད་དོ་ཞེན། འོ་ན་ཡོད་པའི་མཐར་ལྟར་བའི་བྱིར་དབུ་མའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་
ན་ཁྱོད་(༡༡བ)དོན་དམ་པར་མེད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་ཁྱོད་ཀྱང་མེད་པའི་མཐར་ལྟར་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཁོ་བོ་ཅག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་མེད་པར་མི་འདོད་དོ། །
འོ་ན་ཁྱོད་གང་དུ་འདོད་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་འདོད་
དོ། ཀུན་རྫོབ་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལ། དོན་དམ་པར་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་
མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་དབུ་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གསུང་ངག །
ས་རི་ལྟ་བ་མཚུངས་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་རོར་བྱངས་འདུག་པ། འདི་
ནི་ལེགས་པར་སྒྲུལ་བ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་གསུང་ངག་འདི་བས་ལྟག་པའི་ལྟ་བ་
རྣམ་པར་དག་པ། རྗེ་ཅོང་ཁ་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་
གསུང་འདི་སྒྲིམ་རིམ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པས། དེད་རང་གཉིས་འདི་ཁ་དཔང་དུ་གཞག་སྟེ་
ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཤན་འབྱེད་པར་བྱའོ། །

དེ་ནི་གདོང་འཛོམ་བྱས་ན་མི་རུང་ངོ་སྟུམ་དུ་ཁྱོད་ངོ་མ་འབྱོལ་བར་རེ་ཞིག་སྟོད་ཅིག །

གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡོད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་
དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་ཡོད་མཐར་ལྷུང་བར་བསྟན་གྱི། སྤྱིར་ཡོད་ཅམ་གྱིས་ཡོད་མཐར་
ལྷུང་བར་མི་བཞེད་པ་གིན་རྟགས་ལ་ལོ། །

འོ་ན་ཁྱོད་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། མེད་པར་མི་
འདོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དོན་དམ་པར་མེད་ན་མེད་མཐར་ལྷུང་བའི་སྟོན་མེད་པར་
བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་ཁྱོད་གང་དུ་འདོད་ཅེ་ན། ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱན་ཚེ་བ་རྩ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་
ལྟར་འདོད་དེ། ཞེས་པ་འདིས། སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་པོ་ཚལ་བར་གསལ་པར་བྱེད་དེ།
ཀྱན་ཚེ་བ་རྩ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ཉིད་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་ཅེས་གསུངས་
པས། ཀྱན་ཚེ་བ་རྩ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་(༡༩ན)གཉིས་དང་། ཀྱན་ཚེ་བ་རྩ་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་དང་། ཀྱན་ཚེ་བ་རྩ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་སུ་འཛོག་
པ་ལྟར། སྒྲ་མས་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་རྟག་པ་དང་
མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཅིང་། ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསྟོན་དུ་མེད་པས། ད་ཁྱོད་
ལྟར་ན་རྗེ་བཙུན་གྲགས་རྒྱལ་གྱིས་མཐའ་བཞི་ཁས་སྤངས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་
དངོས་མེད་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁྱབ་དངོས་སུ་ཁས་སྤངས་འདོད་ན་དེ་མ་ཐག་ཉིད་དུ། རྟོག་ལོ་ཆེན་པོ་དང་རྗེ་བཙུན་
ས་སྒྲ་པ་ཁྱེད་པོན་དང་མར་པ་དང་མི་ལ་དང་ཐང་སྐག་པ་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་། སྟོན་པ་ཁྱོད་
ཡན་ཆད་གྱིས་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་མཐའ་བྲལ་ལམ་ཞིག་ཁོང་དུ་རྩད་ཅེས་ཀྱ་ཙེ་
ཆེས་གིན་རྩ་ཆེ་བར་མ་བཏོན་ནམ། སྟོན་པ་ཁྱོད་གྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མཐའ་ཡིན།
དངོས་དང་དངོས་མེད་མཐའ་ཡིན། གཅིག་དང་ཐ་དད་མཐའ་ཡིན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་
པ་མཐའ་ཡིན། ཞེས་ཐང་སྐག་སྒྲ་མའི་ཆོག་སྟོས་ཟུར་མ་ཉམས་པར་ཁས་སྤངས་ནས།

ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་ཐོབ་ཏུ་མི་ལྟར་གནས་པ་དེ་
ལྟར་དུ་ཁོ་པོ་ཅག་པསྟོན་མེད་དུ་ཁས་ལེན། དེ་མ་སྒྲངས་ན་ཆད་མཐའ་ལས་མི་གྲོལ་ཞེས་
པའི་གསུང་ངག་ཁྱུངས་སུ་འབྲེན་པ་ནི། སྟོག་འབྲེག་པར་བྱེད་པའི་གསེད་མ་རལ་གྱི་
གདེངས་པའི་མདུན་དུ་སྟག་པ་སྟད་དེ། མགོ་པོ་ནན་གྱིས་སྟོན་པ་དང་བྱད་པར་ཅི་
འདུག །ས་སྐྱ་པས་ཁས་ལེན་རིགས་པ་ཅམ་ཡོད་ན་ད་ལྟོས་སིག །

གཞན་ཡང་གློན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དོལ་པོ་པ་ལ། རྩེ་བཅུན་གྲགས་ཀྱིས་རྣལ་
འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་(༡༩བ)ཀྱང་དཔུང་པར་འདོད་དེ། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་གསུང་ངག་དེ་
ཉིད་བཏེག་ནས་མགོ་བོའི་སྤྱིང་དུ་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྒྲིབ་ཅིག་ལྟ་ལོགས་དེ་ཉིད་
དུ་བྱིས་པ་མེར་མོ་ནང་དུ་ཐུག་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་རྩེ་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་
འདོད་དེ། ཞེས་པ་འདི་ཁྱོད་རང་གིས་བྲིས་ཆར་འདུག་པ། མི་ཞིག་ལ་འདེགས་པའི་
གྲོགས་ཆོས་ལ། ལྷག་མགོ་དའི་སྤྱིང་དུ་ཞོག་ཅིག །དེ་བས་ན་གློན་པ་འདི་དང་འདི་འདྲ་
བ་ཤ་ལྷག་གིས། རྩེ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ས་སྐྱ་པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མི་བྱོ་བཞིན་དུ། རང་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་ངན་པས་རྒྱུ་མ་ཐུབ་དོགས་ཏེ། ས་སྐྱ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྩེ་བཅུན་གོང་མ་
རྣམས་ཁྱི་གན་རྒྱ་པོ་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱབ་ཏུ་གདན་དྲངས་པས། དཔུང་གཙང་གི་ཕྱོགས་
འདིར་ལྟ་སྟེ་མི་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཐུང་བའི་གནས་ལ་སྐྱར་བ་འདི། འཛིག་རྟེན་ན་འབྱུང་པོ་
འགའ་ཞིག་གིས་གཟུགས་གཞན་དང་གཞན་དུ་བརྩུ་བར་གྲགས་པ་ལྟར། ས་སྐྱ་པ་མ་
ཡིན་བཞིན་དུ་ས་སྐྱ་པར་བརྩུས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཐུག་པས། ད་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལྷགས་
དང་ཕྱག་རྒྱས་དགྲགས་པར་བྱ་སྟེ། ས་སྐྱ་པ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ས་སྐྱ་པར་བརྩུ་བར་བྱེད་པའི་
འབྱུང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྩེན་པར་སྟོན་ཅིག །ཞེ་སྟེ་ལྟ་ནི་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
ཞེས་སྟགས་དྲག་ཏུ་བརྫོད་པས། རང་གཟུགས་རྩེ་ལྟར་ཡིན་པ་བསྟན་ཏེ་སྐྱག་ཅིང་རིང་།

བའི་བན་གཟུགས་ཤིག་འདི་སྒྲད། བདག་ནི་ས་མིན་དགའ་མིན། རོ་མིན་ཕྱག་མིན་གྱི།
གོ་བོ་སྒྲོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱང་པོར་སྒྲུབ་སོ། །

དེ་ལྟར་ན། ང་ཚུལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་རིགས་
པ་མི་བཟད་ཅིང་འབར་བའི་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་དོ་རྗེས། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་རྩལ་ཐུན་ཅམ་ཡང་
མ་ལུས་པར་བཅོམ་པར་འགྱུར་བས། (༡)ནན་གནས་འདིར་མ་འདུག་པར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོའི་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱད་ཅིག །སཐ་བི་རྒྱ་གཞུ། རེད་མདའ་བ་སུན་འབྱིན་མི་འཐད་པར་བསྐྱན་
ཐེན་རྟོ། །

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སུན་འབྱིན་པ་མི་འཐད་པར་བསྐྱན་པ།

གཉིས་པ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སུན་འབྱིན་པ་མི་འཐད་པར་བསྐྱན་པ་ནི། རྒྱུད་རང་གིས་
སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་རྣམས། རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་གང་དུ་སོང་ལེགས་པར་བརྟག་པར་བྱའི། །
མིག་སྒྲེ་ལ་ལྟོས་ཤིག །དེ་ལ་དང་པོར་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉེས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། རྒྱུད་ཉིད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་
དགག་བྱ་མིན་པར་འདོད་པ་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་ལྷགས་ལས་འདས་ཏེ། ཞེས་བྲིས་པ་ནི།
རྗེའི་ལྷགས་ལ་ཡང་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ཁས་ལེན་མེད་པར་བཤད་ཐེན་པས། མམ་
མཁའ་རྒྱུད་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་དེ་འཕེན་རིགས་སོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། གང་
ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན། ཞེས་པའི་མདོ་ནི་རྒྱུད་མ་སྒྲིམ་པའི་སྤྲོ་རོལ་ནས་ཐང་
སག་པ་སྤྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བྱངས་པ་ལ། རྩ་འདུག་གི་དྲི་ཀ་ཆེན་གཉིས་ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུང་
གཉིས་བྱང་རེས་རྣམ་འབྱེད་སོགས་འདི་ཅམ་ཞིག་ཏུ་འདི་ཁོ་ན་ལ་འབྱུ་བསྐྱན་པ་རྒྱུད་

གྱིས་མཐོང་ཡང་། ཁམས་པའི་ཕྱོད་བྱས་པ་ཡིན་ལ་ཆེ། འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་དུ་མདོ་
འདི་བྲངས་ནས། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས། སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ནི་རྣམ་
རྟོག་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཅན་གྱི་དུས་སུ་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་
བ་མེད་ཅེས་གཏན་མ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་གཉིས་སྒྲུང་
ལྷ་མོ་ཡང་རྒྱབ་པས་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པར། སེམས་འགགས་
པ་དེ་སྐྱུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། ཅེས་པའི་སེམས་(༡༥བ)འགགས་པའི་དོན་ཡང་
འདི་དང་འབྲུབ་ར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་ཀྱི་ཁྱེས་ལ་གསལ་བ་བོད་ཅིག །དེ་ལས་གཞན་
དུ་སེམས་མི་རྒྱ་བ་དང་སྒྲོའི་སྤྱད་ལུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱབས་མ་བརྟེན་མེད་པ་སྟགས་
ཀྱི་མདོ་བཟུང་བཅས་ཀྱི་ཚིག་ཟེན་དེ་ཉིད་ལ། བོད་སྒྲུ་རྒྱན་པོ་སྐྱབས་འཆར་བ་བཞིན་
དུ། བྱོད་ཀྱང་ཚིག་ཟེན་དེ་ཉིད་ལ་འབྲིན། སྟགས་དེའི་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་
དབང་དུ་བཞུགས་ཤིག །

ཡོད་མེད་དངོས་ཀྱན་མཁྱེན་པ་ཡི། །ཀྱན་མཁྱེན་པས་ཀྱང་གང་མ་གཟིགས། །
ཞེས་ད་ལྟ་བྱིས་པ་འདི་ཀ་ལ། ཡོད་མེད་ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས་མ་གཟིགས་པར་ཐལ། དེ་
ལྟར་ཚིག་ཟེན་དེ་ཉིད་ལ་གནས་འདུག་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་སོང་། འདོད་ན། ཀྱན་མཁྱེན་
གྱིས་དངོས་པོ་མི་མཁྱེན་པར་ཐལ། ཡོད་མེད་གང་ཡང་མི་མཁྱེན་པའི་བྱིར་རོ། །རྟགས་
གསལ་ཁས།

ཡང་མཚམས་འདི་ཀར་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་སྟོང་སྟོང་སྐྱེ་བའི་སྟོང་ལུལ་
ལས་འདས་པ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་ཅིང་།
ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ལ་སྟགས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ལ། དོན་དམ་
བདེན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྱིས་ནས། དེ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ཁོ་ན་ཡིན་

ནོ་སྒྲུ་ན། འཇུག་པ་དང་སྤྱོད་འཇུག་དངས་ནས། ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་བཞེད་པར་
བྱས་པ་འདི་ལ། ཁྱོད་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་མིག་ལྟོས་ཤིག། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྟོན་དམ་
བདེན་པ་སོ་སོ་སྟེ་བོས་ཀྱང་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟགས་ལ་བཞེན་ནས་རྟོགས་པའི་བྱིར།
དེར་ཐལ། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་ཚོགས་སྤྱོད་ནས་རྟགས་ལ་བཞེན་ནས་རྟོགས་པའི་བྱིར། རེ་
ཞིག་སོང་། དེར་ཐལ། སྒྲུ་མ་ཀྱན་རིག་གིས་པར་བྱིན་ཀྱི་ཀའི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ། (༡༤ན)
རྟགས་ལ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྟེ་མེད་དུ་ཤེས་པ་ནི་ཚོགས་སྤྱོད་ན་ཡང་ཡོད་པས།
འདི་ནི་ཚོགས་སྤྱོད་ན་ལུམ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། ཞེས་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། རྟོན་ཀྱི་ལ་
མི་ཡོད་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབ་འདུག་གོ།

གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལོག་རྟོག་མང་པོ་ཞིག་འདིས་སྒྲིག་རུས་པར་སྤང་བས་ཉན་
ཅིག། རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སོ་སོ་སྟེ་བོས་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་
གྲུབ་པའི་བྱིར། གཞི་གྲུབ་ན་སོ་སོ་སྟེ་བོས་མ་རྟོགས་པ་བྱད། ཡང་མདོ་བསྟན་བཅོས་
ལས། སྟོའི་ལུལ་ལས་འདས་པ་དང་བསམ་བྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
སྒྲིལ་བཞེན་པ་འདི་ཉིད་ལ་འཆད་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ལུལ་ལས་འདས་པར་ཐལ། སྟོ་གང་གི་འང་ལུལ་ལས་འདས་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུལ་ཅན་མེད་པའི་
བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་རྟོན་དམ་བདེན་པ་ལུལ་བྱད་ལ་ཁྱོད་སྤྱོད་ཅིག།

གཞན་ཡང་། ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་
དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་དགག་ཡིན་
པའི་བྱིར། བྱབ་གསལ་དངོས་སུ་ཁས་སྤངས། མ་གྲུབ་ན་རེ་ཞིག་སོང་། དེར་ཐལ། དགག་
བྱ་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་མཐོང་བ་བཀག་ཅམ་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་གསལ་

ལས་སྤངས། དགག་བྱ་བཀག་ཅུ་གྱི་གཞི་གྲུབ་ལ་མེད་དགག་མི་ཟེར་ན། མེད་དགག་རོ་
མི་ཤེས་པ་སྤང་བ་ཅུ་ཟེར་དོ། ༡

ད་ནི་བོད་སྒྲོ་སྒྲིམ་སྒྲུབ་པོ་འགའ་ཞིག་དང་། རྩོན་གྱི་དབུ་མའི་བཤད་སྒྲོལ་བ་འབའ་
ཞིག་དང་། རྩོན་པ་ཁྱོད་ཡན་ཆད་ལ། དོན་དུ་འགྱུར་(༡༤བ)ན་བརྟེ་བས་འདོམས་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་ལ་སྒྱི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉིས་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
གྱིས། ཐོག་མར་གཞིའི་གནས་ལུགས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གཅིག་ཁྱེར་གཏན་ལ་
འབ། དེ་རྗེས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་
འབས་སུ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་ན། ཆོས་སྒྲུའི་དང་ནས་གཟུགས་སྒྲུའི་སྤང་བ་རི་ལྟར་
འཆོམ་པ་འབད་མེད་ལྟར་གྲུབ་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྒྲུའི་ཆེང་ས་ཡིན་ལ།
དེ་ལ་ཐོག་མར་གཞིའི་གནས་ལུགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་
བ་ནི། གཙོ་བོར་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་གོང་དང་ཞུགས་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་
ལྟ་བུ་སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་རྩོན་དུ་རེས་པར་འགྲོ་དགོས་གྱི། ལམ་མཐོན་པོ་
ཞིག་དུ་མ་སྒྲེབ་བར་དུ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གཏན་ལ་མི་འབེབས་པར། མཐོང་
ལམ་ལྟ་བུ་ལམ་མཐོན་པོར་སྒྲེབ་ནས་མཐའ་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་
གསར་དུ་གཏན་འབེབ་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ཡང་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་གོང་དུ་མཐའ་བྲལ་ཐོས་
བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཅིག་ལ་ནི། དང་པོར་རྟགས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིས་རྗེས་དཔག་གི་རིགས་རྒྱན་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་རེས་ཤེས་ཟེར་བས།
དེས་སུ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་ཆོགས་སྒྱུར་
གཉིས་ཀར་ཡང་མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བུ་ལེགས་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ལ། བྱེད་ཚུལ་ཡང་།
ཆོགས་སྒྱུར་ན་ནི་ཤས་ཆེར་མཐའ་བྲལ་རྟོགས་པའི་རེས་ཤེས་ཀྱི་རྩོན་བསྒྲོམ་བྱུང་དུ་མ་

སོང་བ་མང་ལ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ནས་མཐའ་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་
 ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བསྒྲུབ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་ལུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་(༡༥ན)
 བས་སྒྲུབ་རྒྱས་ཀྱང་། ད་དུང་ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་རོ་གཅིག་དུ་འབྲེས་པ་ལྟ་
 བའི་གཉིས་སྒྲུང་ཕྱ་མོ་མ་རྒྱབ་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་ནས་སྦྱོར་
 བཞིའི་རིམ་པས་ཡུལ་སྦྱང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ལེ་ཤེས་གཉིས་ཟུང་ཆད་དུ་སྒྲུང་བའི་
 གཉིས་སྒྲུང་རེ་ཕྱ་རེ་ཕྱར་སོང་ནས། མཐར་ནས་མཐའ་ལ་སྒྲིན་རང་དངས་སུ་ཡུལ་བ་
 ལྟར། གཉིས་སྒྲུང་ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་རྒྱབ་པ་ན། མཐའ་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་
 མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའི། སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་ན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བོ་
 སྒྲུམ་དུ་བོད་སྒྲུབ་བྱུང་བོ་དང་ལག་སྒྲེལ་མ་བྱེད་ཅིག །གལ་ཏེ་ཆོགས་སྦྱོར་ལྟ་བུ་སྔ་སྔ་
 སྒྲེ་བོའི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་སྦྱང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སྦྱང་ཉིད་
 མཆོན་ཉིད་པ་མིན་ནོ་སྒྲུམ་ན། འདི་ནི་ཁྱོད་གཅིག་ཤར་མ་ཟད་ཐོན་གྱི་མཐས་པ་དང་
 མི་མཐས་པ་མང་བོ་ཞིག་གི་དགོངས་ཅེ་གཏད་ལུགས་དེ་འདྲ་བར་སྒྲུང་ཡང་། གཏན་
 མིན་ཏེ། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལས་སུ་གྱ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་
 རེས་དཔག་ཅས་གྲགས་པ་དང་། རེས་དཔག་དའི་རིགས་རྒྱན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་
 ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་ལྟ་བུ་སྦྱང་བ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཀྱང་། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ལ་
 སྒྲུང་ངོ་དང་རེས་ངོ་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་ཏེ། སྒྲུང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་སུ་
 འབྱེད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲུང་ངོར་ཤར་བ་དེ་ལ་སྦྱང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲིམ་མཐའ་
 བྲལ་གྱི་དོན་སྒྲི་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རེས་ངོར་ཤར་བ་ནི་དོན་དམ་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རེས་དཔག་གི་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲུ་མི་
 རྟག་པའི་དོན་སྒྲི་དང་། ཞེན་ཡུལ་ལམ་འཛིན་སྒྲུངས་གྱི་(༡༥བ)ཡུལ་དུ་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་

དངོས་དེ་ངེས་པར་འཛོག་དགོས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པས་ལྷུང་གང་ཡང་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་མི་རུས་མི་
 ཟེར། རྟོག་པས་ལེགས་པར་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ལྷུང་ནི་གཏན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་
 ཆེན་ཆོག་ལམ་དུ་དབང་པོ་རྣམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་
 ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་རུས་ལ། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་མི་རུས་པ་རྣམས་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། གཞི་གྲུབ་ན་
 སོ་སོ་སྒྲུབ་པ་མ་རྟོགས་པ་བྱུང། གཞི་གྲུབ་ན་རང་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་
 ཅིག་མེད་པ་བྱུང། ཅིས་དམ་བཅའ་བའི་གནད་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མཐའ་
 གྲུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཕྱི་ནས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པས་མི་ཆོད། །བྲམ་མའི་བྱིན་རླབས་
 ལུགས་པས་ནང་ནས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བཞེད་ལ་འཆར་བ་ཅིག་འོང་ཞེས་སྒྲུབ་
 བོ། སྤྱིར་རྟོགས་པ་ནང་ནས་རྒྱར་འཆར་བ་མ་གཏོགས། རྟོགས་པ་ཤ་བའི་གདོང་འདྲ་
 བ་ཞིག་། བྲང་ཁ་ཕྱེ་ནས་ཁོག་པའི་ནང་དུ་ཕར་འཇུག་པ་ག་ལ་ཡིན། ནང་ནས་རྒྱར་འཆར་
 བ་ལ་ཐོན་དུ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྤྱང་ངོར་ཤར་བ་བརྒྱད་ནས་ངེས་ངོར་གནས་
 ལུགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་ལེགས་པར་གོ་མས་པས། མཐར་དོན་སྤྱིས་ཡེ་མི་སྤྱིབ་པར།
 སྤྱང་ངོ་དང་ངེས་ངོ་གཉིས་ཀར་མཐའ་གྲུལ་འབའ་ཞིག་འཆར་བ་ཅིག་ངེས་པར་འོང་
 བས། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཁྱེད་ཀྱིས་བྱང་གོང་དུ། རྟོགས་པ་ནང་ནས་བཞེད་པ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་དགོངས་པ་
 རང་དབང་དུ་འཆར་བ་ལྟེ་སྒྲོམ་ཤེས་རབ་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་དང་། མཐའ་གྲུལ་གྱི་
 གནས་ལུགས་རྟོག་པས་རྟོགས་མི་རུས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསམ་དོན་ལ་ལེགས་པར་
 བརྟགས་ན། (༡༥ན)ཐོས་བསམ་ཐོན་དུ་མ་སོང་བའི་བསྒྲོམ་བྱུང་དང་། །བསྒྲོམ་བྱུང་ཐོན་

དུ་མ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་སྟགས་ཀྱི་རེ་བ་འཆའ་བར་བཅད་དོ། །

རྩལ་དེ་ལྟར་ཞིབ་དུ་བཤད་པ་ནི། བོད་སྒྲིམ་སྒྲུན་པོ་ཚོག་གི་ཐ་སྟངས་སྒྲིམ་རིས་
ཕ་མོ་འབྲེད་མ་ཤེས་པར། རྩལ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲུན་གདམ་མིག་འཁུར་བཟང་དེ་སྒྲུ་བ་དག་ལ་
བཤད་ཀྱང་གོ་མི་རུས་པས། རང་ཉིད་ལ་ངལ་བར་བཅད་ལ། ཁྱོད་བརྟེན་ཐར་ཐོར་ཐོས་
ཤིང་སྒྲིམ་དཔྱོད་པ་ཡང་རུང་བཅད་འཇུག་པའི་ལུགས་སྟུང་བས། དེ་རྒྱམས་ལེགས་པར་
གོ་བྱུང་ན་ཆོས་འབྲེལ་དུ་བཟུང་ལ་ཕྱིན་ཆད་གསལ་བ་ཐོབ་ཅིག །ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་
གྲུབ་བཀག་པའི་སྟངས་ཉིད་མེད་དགག་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་བདགས་པ་བར་འཛོག་པའི་
རྩལ་མཚན་ལ། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་པ་ནི། རང་
ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཉོན་ཅིག །བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་
མེད་དགག་ཆོས་ཅན། གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་
ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ག་བསྟོན་དུ་ཅི་ཞིག་འདུག །

ཡང་དེའི་མཇུག་ཉིད་དུ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། སྟངས་མི་སྟངས་སྟགས་ཀྱི་མཐའ་གང་
དུ་གཟུང་བའི་རྟོག་པའི་དངོས་ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་གང་དུན་དུན་བྲིས་པ་སྟེ།
བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་སྟངས་ཉིད་མེད་དགག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
སྒྲིམ་ལུ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་དུ་འཛོན་པའི་སྒྲིམ་སྟངས་ལུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན་བཅད་དོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཐའ་བྲལ་གྱི་གནས་
ལུགས་དེ་མཐའ་བཞིར་འཛོན་པའི་སྒྲིམ་ལུ་ཡང་ཡིན། གནས་ལུགས་(༡༦)རྟོགས་
པའི་སྒྲིམ་ལུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྟོགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། རྩལ་འབྱོར་ཀུན་རྫོབ་ཉེས་མེད་དེ། ཞེས་བྲངས་
པ་ནས། དེ་ལ་སྟགས་པ་བཅོམ་ལྟན་གསུང་། ཞེས་པའི་བར་ལུང་རིགས་གང་དུངས་

པ་ཐམས་ཅད་མགོ་ཐོག་ཏུ་ཆར་བབ་པ་ལྟར་བྱོས་ཤིག །ཡང་དེའི་མཐུག་ཏུ། བསྟན་
 པའི་སྒྲིང་པོ་སྒྲོས་བྲལ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་བདུད་ཚིག་། སྒོ་གྲོས་དང་བསོད་ནམས་རྒྱུང་
 བ་རྣམས་སྤྱི་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་སྟེ། ཞེས་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལ་ངན་སྤྱི་
 ཚིག་བཟོད་པ་འདི། བདེན་མེད་བདེན་གྱུ་བ་བཟུང་བ་དགག་བྱར་གསུངས་ཀྱི། བདེན་
 མེད་བདེན་པར་མེད་སྟམ་དུ་བཟུང་བ་ནི་དགག་བྱ་མིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱི་བལ་ཁྱོད་དེ་སྐད་
 ཟེར་ན། ཇི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་སྒྲོས་བྲལ་ཉམས་པར་
 བྱས་པར་ཐལ། དེ་བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་སྟམ་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་
 གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བདེན་པར་མེད་སྟམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲོས་བྲལ་གྱི་
 སྒྲིང་པོ་བདེན་མེད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམ་མཁུན་གྱིས་མ་
 གཞལ་བའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། དེ་བས་ན་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་སྒྲོས་བྲལ་ཕྱི་ལ་ཕྱད་ལ་
 གཏོང་བར་བྱེད་པའི་བདུད་རིགས་ཀྱི་སྒྲེས་བྲལ། བསོད་ནམས་དང་སྒོ་གྲོས་རྒྱུང་བའི་སྒྲིན་
 བདག་དང་འཁོར་རྣམས་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་འདོན་པ་བསྒྲུར་ལ། ཕྱིན་ཆད་དུན་པས་
 རྒྱུང་ཟད་རེ་རྒྱུངས་ཞིག །

ཡང་དེའི་མཐུག་ཏུ་ལྟ་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱེན་ཞེས་དང་། ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྤང་ཚིག་གསུངས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་དེ། ཞེས་བྲིས་པ་ཡང་བརྟག་
 པར་བྱ་སྟེ། མཐར་(༡༥)འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་དོན་ནམ། སྤྱིར་ལྟ་བུ་གང་
 ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱར་སྟོན་པ་གང་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་ཐམས་
 ཅད་སྤང་བྱ་མིན་ཟེར་མཁན་དེ་སུ་ཡིན། ལྟ་བུ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱར་སྟོན་ནོ་སྟམ་
 ན། འདི་ནི་སྒྲིང་གཏམ་ཡིན་དེ། དེ་ལྟར་མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བུ་ཡང་སྤང་བྱར་ཐལ། ལྟ་བུ་
 གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བུ་སྤང་བྱར་བྱས་ནས་ཁྱོད་

ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱང་བར་བྱ། ད་སྒྲོས་ཤིག །

ལང་དེའི་མཐུག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་རྩ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་
 ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ནི། རྩོད་ལ་བདུ་ཙམ་ཆགས་ཡོད་ན་གྱིང་བར་བྱ་སྟེ། མིང་སོགས་
 བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །དེར་རྟོག་པ་ནི་བརྟག་ཅིག་པ། ཞེས་པའི་དོན། མིང་སོགས་
 བྲལ་བའི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས། རྩ་ལྷུང་བསྐྱེད་འོས་ཀྱིག་པ་ཟག་རྩ་ལྷུང་
 དུ་འགྱུར་རམ། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྱུར་བར་ད་དུང་སྒྲེ་རྩལ་གཞན་ཞིག་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་
 བ། རྟགས་སྒྲིམ་མ་ཉམས་པར་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སེམས་ཙམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་མ་གྲུབ་
 བར་ཐལ། མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་བབྱང་ཙམ་གྱིས་དེའི་རིགས་ལ་
 རྩ་ལྷུང་བརྟག་ཅིག་པ་སྐྱེད་པའི་བྱིར། དྲི་བ་བྱི་མ་ལྟར་ན། ད་ལན་གྱི་སྐབས་འདིར་རྩ་ལྷུང་
 བརྟག་ཅིག་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྟོགས་རིག་ཏོང་བའི་འབྲེལ་ཅི་ཡོད། ལར་དུ་རྩོད་དང་
 རྩོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་མཆན་བརྟེན་པ་དག་འཕེར་མིང་སྒྲོས་མ་བྱུང་པ་ཅིག་འོག་ནས་འབྱུང་བ་
 འདི་རྣམས་གྱིས། གསང་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་འམ་དེ་ལ་ཆ་མེད་པའི་རྒྱས་གདམ་མང་པོ་
 བྲིས་ཡོད་འདུག་པ་(༡)པ་ལྟལ་སྟོགས་དེར་བོད་མི་བདུན་གྱི་ཐ་མ་མོན་ཐོར་ཅན་ཅན་
 ལ་ཐུག་པས་ལན་ནོ། །

ད་ནི་རྩོད་ཀྱི་མཆམས་འདིར། རྟེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བགོ་གྲོང་སྤྱི་བྱི་གཉིས་
 འཕངས་འདུག་པ་འདི་ལ། རྟགས་བསལ་དང་བྱུང་བའི་འགོ་མཆམས་གང་ཡིན་དལ་
 ལུས་དབྱེད་ཀྱི། རང་རེ་དཔུས་གཙང་གི་མཆན་ཉིད་པ་རྣམས་རྒྱུང་བཟང་གསན་པའི་རིགས་
 ལོ། །མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་མཆན་ཉིད་པ་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་
 ཀྱི་གཟིགས་ངོ་ཡིན་ལ། རྟེན་མཐུན་པ་ནི་སོ་སྒྲིའི་སྐབས་སུ་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་
 ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ངོར་རྟོགས་རྣམས་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་

པ་མིན་ན། རིགས་ཤེས་དེའི་ངོར་སྤྲུལ་པ་ཀུན་ཚྲོལ་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་སྤྲུལ་པ་
ཀུན་ཚྲོལ་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཁས་སྤངས། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ།
མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྤྲུལ་པ་ཀུན་ཚྲོལ་རྒྱ་ཡོད་པ། རྗེའི་ལུགས་
འཛིན་བསྟུས་གྲལ་དུ་ཞུགས་པའི་གསར་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ཡིན་ནོ། །

ད་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་དེ་གང་དུ་སྔོང་དུན་པས་བྱངས་ཤིག །སྤྲུལ་པོ་ཁྱོད་ཉོན་དང་། རྗེའི་
ལུགས་ལ་ཀུན་ཚྲོལ་རྒྱ་ཡོད་ན་ཡོད་པར་ཐག་ཚེད་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྤྲུལ་པ་ཀུན་
ཚྲོལ་རྒྱ་ཡོད་ན་དེའི་ངོར་སྤྲུལ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་ལ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པས་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྤྲུལ་པ་ཡོད་པ་མི་ལམ་དུ་ཡང་ག་ལ་
བཞེད། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྤྲུལ་པ་གང་ན་མེད་པར་བཞེད་པས། དེའི་ངོར་ཀུན་ཚྲོལ་རྒྱ་
ཡང་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཨ་མ། ཁྱོད་ལ་བསྟུས་ར་མ་ཆགས་འདུག་པ། ཡང་
དེའི་མཐུག་ཏུ་སྤྱིར། འདུས་བྱས་ར་བརྟུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་གྲུབ། །
ཅེས་པ་ནི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སོགས་བཞི་(༡༥)པོ་དག་ག་གཞིར་བྱས་ནས་
བདེན་པ་བཀག་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལྟ་བུར་གནིས་སྒྲིང་
གི་རྣམ་ཤེས་དག་ག་གཞིར་བྱས་ནས་མཐའ་བཞི་འགོག་པར་གསུངས་པས། དེའི་ཆོ་
ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སོགས་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་བདེན་པ་བཀག་པ་ལ་འབྲེལ་
ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག་ཅེས་བྲིས་འདུག་པ། སྤྲུལ་པོ་ཁྱོད་ཅི་ཟེར་འདོད་པ་ཡིན། གནིས་སྒྲིང་
གི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱུང་ནས་འདུས་བྱས་སོགས་ཀྱི་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་ཆོ།
གནིས་སྒྲིང་གི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། འདུས་མ་
བྱས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དངོས་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དངོས་མེད་དུ་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་འགོག་པས་འབྲེལ་

དེ་ལྟ་ཞིག་འདུག་གོ། དེ་ལྟ་མིན་པར་གཉིས་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་
 ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཅན།
 བདེན་པར་མེད་དེ་ཞེས་གཏན་ཆོག་ས་བཞེད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་དགག་གཞིར་བྱས་པའི་
 སྟངས་ཏུ་མཐའ་བཞི་སོ་སོར་བཀག་པར་ག་ལ་འགྱུ། ཁྱོད་ཏེ་ཅང་རང་མགོ་ལོར་བར་
 སྟངས་བས་ཤ་ཆ་བའི་མི་ཡོད་ན་དེ་ཉི་ལྟ་རན་འདུག་གོ།

ཡང་དེའི་མཐུག་ཉིད་ཏུ། གལ་ཏེ་དེའི་དོན་གཉིས་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་ཏུ་
 ཡོད་པ་མིན། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ་སྟུ་མ་ན།
 གཉིས་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་པའི་བྱིར། དྲགས་གསལ་འབྱུ་སྟོན་གྱི་ཐོག་ཏུ་
 དངོས་འགལ། བྱེད་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་མ་གོ་བ་ཡིན་པས་(༡༥)དངོས་འགལ་
 ཡིན་པས། གངས་རིའི་ཁྱོད་དགོ་སྟངས་ཐམས་ཅད་འཆོགས་ལ། ཐལ་འབྱུར་འདི་ལ་ལན་
 ཇི་ལྟར་འདེབས་གྲོས་ཤིག། ཅེས་པའི་ཐལ་འབྱུར་ཉམས་འཆར་རང་ཞིག་བྱིས་འདུག་པ།
 དགོ་སྟངས་གཞན་རྣམས་ཆོས་ལུན་གྱི་བྱ་བ་ཆེས་མང་བ་དག་གིས་གཡེངས་འདུག་པས།
 ད་ལན་དགོ་སྟངས་ཁོ་བོས་ལན་གདབ་པར་བྱའི། གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་པ་དྲགས་མ་གྱུ་བ།
 འབྱུ་སྟོན་ཐོག་ཏུ་སོང་སྟུ་མ་ན། དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་
 མིན་པ་མིན་ཞེས་པ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་ཀ་མིན་པ་འདྲ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཉིས་
 ཀ་མིན་པ་མིན་པའི་འབྱུ་སྟོན་ལ་གང་ཟག་ཅི་འདྲ་ཞིག་གིས་སྒྲུས། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་
 དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པའི་འབྱུ་བསྟན་པའི་བྱགས་ཀྱིས་སོ་སྟུ་མ་ན།
 འོ་ན་ཁྱོད་རང་གི་སྒྲུ་མ་ཀྱན་རིག་གིས་ཤེར་སྟངས་ཀྱི་ཁྱི་ཀར། ཐོབ་པ་མེད་པ་མ་ཐོབ་པ་མེད་
 པའང་མེད་དོ། ཞེས་པ་ལ། དོན་དམ་ཏུ་ཐོབ་པའང་མེད། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མ་ཐོབ་པའང་

མེད་ཅེས་འབྲུ་བསྐྱེད་པ། ད་ལྟ་ཡི་གེ་བར་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ཀ་ཡིན་པས། འདི་ལ་ཡང་
མཐའ་བཞི་འགོ་ག་དགོས་པར་དེ་རང་ཐམས་ཅད་འདོད་ཅུ་ན། རྟོན་དམ་པར་བློབ་པ་
དང་ཀུན་རྫོབ་རྩ་མ་བློབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་པའི་བྱིར།
རྟགས་གསལ་འབྲུ་སྟོན་གྱི་ཐོག་རྩ་བྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་སོང་། བྱབ་པ་མེད་ན་བྱོད་དེ་
མིན་པ་མིན་ན། དེ་མིན་པ་བྱད། ད་དུང་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་འབྲུ་སྟོན་ཡང་། བྱོད་རང་
དཔོན་སྟོབ་གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་པས། རྟོན་དམ་པར་བློབ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་རྩ་མ་བློབ་པ་
གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་བྱིར། གངས་ཅན་བྱོད་གྱི་ཨར་བ་
རྣམས་ཆང་འཆོང་མ་ཅིག་གི་གོ་སར་འཕྲོགས་ལ། ཐལ་འབྲུར་འདི་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་(༡༩ན)
འདེབས་གྲོས་གྱིས་ཤིག །བྱོད་ནི་དགེ་སྦྱང་མིན་པར་བྱོད་རང་གིས་དོན་གྱིས་ཁས་
སྲུངས་འདུག་པས་འདི་ནི་སྟོ་ཆད་པ་ཅིག་གོ །

དེ་ལྟར་འགལ་བ་བཟོད་པའི་ཐལ་འབྲུར་གྱིས་ལེགས་པར་ཆར་བཅད་ནས། ད་
ནི་བཅེ་བས་རྗེས་སུ་གཞུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱར་མཐའ་ཞེས་པ་སྟོ་ལ་གར་ཆད་དང་།
ཆོག་རྩ་བཟོད་ཆད་ལ་ག་ལ་བེར། ཞིབ་པར་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་མཐར་འཇོག་མི་འཇོག་གི་རྣམ་
དབྱེ་གསུང་སྟོས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡང་བཀོད་པ་རྣམས། བྱོད་གྱིས་པལ་ཆེར་མཐོང་
ལས་ཆེ། འདིར་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ན། ཡོད་པ་མིན་མེད་པའང་མིན་ཡོད་
མེད་གང་ཡང་མིན། གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་
གྱི་ཆོག་ཇི་སྟེད་ཅིག་འབྲུང་བ་རྣམས། འབྲུ་སྟོན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའང་མིན།
གང་མེད་པའང་མིན། དེ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་མིན།
དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ངོ་བོར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་དང་། སྟོང་
ཞེས་གྲུང་མི་བཟོད། མ་སྟོང་ཞེས་གྲུང་མི་བཟོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། བདེན་པས་སྟོང་པར་

ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ། བདེན་པས་མི་སྟོང་པར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ།
 ཅེས་དང་། ཡང་དངོས་པོ་ཡང་མིན། དངོས་མེད་ཀྱང་མིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། དངོས་པོར་
 ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ། དངོས་མེད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ། ཅེས་དང་།
 གཅིག་ཀྱང་མིན་ཐ་དད་ཀྱང་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ། རྒྱགས་གནིས་ཀ་ལ་དགག་
 བྱ་སྒྱུར་ནས་འབྲུ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ནི། རྗེའི་བཞེད་པས་དཔུ་མའི་སྐབས་སུ། མདོ་དང་བསྟན་
 བཅོས་ཁུངས་ཐུབ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་རྒྱུ་ཁོན་ཡིན་ལ། མཐའ་ཚམ་པའི་(༡༥བ)
 སྐབས་སུ་ནི་ཅི་རིགས་པར་འདོན་པ་བསྒྱུར་ལ་འཆད་དགོས་སོ། །

དེས་ན་ཁྱོད་གྱིས། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་རེ་རེ་ཙམ་དྲངས་པས་
 ཚིག་པ་ལ། ཁྱོད་རང་གི་སྒྲས་མགོན་ཡོད་པའི་དཔེ་ཆ་ཐམས་ཅད་འདིར་ལུང་འདྲེན་དུ་
 བྲིས་འདུག་པ། །སྟུན་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རྟོག་པ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ། ལུང་འདི་ཙམ་གྱིས་
 དྲངས་འདུག་པ། གཅིག་གིས་མི་གཞོད་ཀྱང་འགའ་རེས་གཞོད་པ་ཡིན་འོང་སྟུམ་དུ། ཁྱོད་
 རང་གི་འདོད་དོན་ཐུན་ཚེགས་འགྲུབ་དུ་རེ་ན་མ་གཏོགས། སྟུག་ཤོག་གྲོན་ཆེའོ། །

ཁོ་བོས་ནི་རྗེ་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ལས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་
 བཅས་པ་མཐའ་དག་ལ། འབྲུ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལེགས་པར་བསྟན་པས། རས་པ་མ་ཁི་
 བསྐྱལ་བ་ལྟར་གྱི་ལུང་འདྲེན་མང་པོ་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །

ཡང་ཁྱོད་གྱིས་དཔུ་མའི་ལྟ་བུ་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ། དགག་པ་གནིས་ཀྱི་ནུལ་
 མ་མི་གོ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་སྟུན་ཐུང་པས། ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་འདུག་པ། འདི་
 བོ་གི་ཏུ་ཉེས་པ་ཆེ་སྟེ། གྲུ་སྒྱུབ་གྱིས་དངོས་འགལ་འབྲུད་མི་གཤེས་ཟེར་པའི་བདད་ཡིན་
 ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་སྟོགས། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྲུར། ཞེས་
 གསུངས་པ་འདི་གྲུ་སྒྱུབ་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་མིན་ནམ། ལར་མི་ཁྱོད་ལ་ལབ་མ་ལབ་ལ་ཁྱད་

མི་འདུག་པ་མ་གཏོགས། འདི་ཙམ་དུ་སྒྲིབས་ནས་ཉེས་པ་ངོས་ལེན་བྱེད་རན་ནོ། །

ཡང་དེའི་མཐུག་དུ། མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱི་ངོར། ཡོད་མིན་མེད་
 མིན་གྱི་ལྟ་བུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ། རྒྱ་ནག་དུ་གང་གི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟག་དབྱེད་མ་
 ཐུས་པའི་ཚིག་རང་དགའ་བ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་འཕངས་པ་ནི། བརྟན་པའི་སྒྲིང་
 བོ་སྒྲོས་བྲལ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བདུད་རིགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་(༡༠ན)བརྒྱབས་པ་
 རྟེ། ཞེས་བྲིས་པ་ནི། རོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། དེ་སྔ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་དུ། ཁྱོད་དང་ཐང་
 སག་པ་སྔོན་མ་རྣམས་ཀྱིས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ལྟ་བུ་སྒྲིར་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་། རིགས་
 ཤེས་གྱི་ངོར་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཏེ། རིགས་ཤེས་གྱི་ངོར་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
 ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐང་སག་པ་རྣམས་བཞག་ནས། ཁྱོད་རང་
 གཅིག་ཤུས་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱི་ངོར་ཁས་ལེན་རྒྱུའི་ལྟ་བུ་ཅིག་རྟེན་
 བྱུང་བ། ཐང་སག་པ་སྔ་མ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་འདི་སྒྲོར་ལ་ཁྱོད་མཁས་
 པར་སྤང་ངོ། །རོ་ཆ་རྒྱ་ཡེ་འདུག །ཡ་ཁུ་ཁམས་པ། ད་རྒྱ་ནག་དུ་གང་དང་ཁྱེད་པར་བྱེ་
 ཞིག །དུ་གང་གིས་ནི་བརྟག་དབྱེད་མི་བྱེད་པར། རྟོག་པ་རང་དགར་བཀག་ནས་ཅི་
 ཡང་ཡོད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་དུ་བྱེད་ཅིང་། འདིར་ནི་དཔུ་མའི་གཞུང་
 ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུ་གཞུང་གི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཡབ་ནས་མཐར་
 འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ཞེན་ལུ་འེ་འེ་ནས་སུན་ལྷུང་སྟེ། མཐར་ཡོད་མེད་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲོས་
 པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་པ་ཙམ་ལ་དཔུ་མའི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པར་འཛིག་པ་ཡིན།
 ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། ཉན་ཅིག །དཔུ་མའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 དབྱེད་ཀྱང་དབྱེད་པའི་མཐར་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ལུ་དུ་མི་བྱེད་པར་ཡོད་མེད་སྟགས་
 གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཙམ་ལས་ལྷག་པོ་མེད་ན། དུ་གང་གིས་བརྟག་དབྱེད་མ་ཐུས་

པར་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་དང་། ཁྱོད་གྱིས་བརྟག་དབུང་བྱས་ནས་གང་དུ་འང་མི་
འཛིན་པ་གཉིས་ལ་གང་དུ་འང་མི་འཛིན་པ་ཙམ་ཞིག་དབུ་མའི་ལྷ་པར་འཛིན་པ་ལ་ཁྱད་
པར་མེད་ཀྱང་། ཁྱོད་རང་གིས་བརྟག་(༡༠བ)དབུང་བྱས་པ་སྐྱུ་གྱུང་དུ་སྤང་བ་ཙམ་དུ་
ཟད་དེ། མཐར་སྒྲིའི་འཛིན་ལུགས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། །

རྗེའི་ལུགས་ལ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྒྱམས་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་ངེས་ནས་
བྱུང་ན། བརྟག་དབུང་མང་དུ་བྱས་ནས་ངེས་པ་དང་། མ་བྱས་པར་ངེས་པ་གཉིས་དབུ་
མའི་ལྷ་པར་མཚུངས་པར་ཁོ་བོས་ཐག་བཅད་གྱིས་ཆོད་དོ། །འདི་མཚན་ཉིད་པ་རྒྱམས་གྱིས་
གོ་བ་བཞིན་སྒྲུས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། རྟག་པ་བཀག་ནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་
ཙམ་ལྷ་པ་མཐར་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་བསམ་དབུང་པའི་མཐར་རྟག་པ་བཀག་ནས་
ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ལྷ་པ་མཐར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། རྟགས་བསམ་པ་དངོས་
འགལ།

སྒྲིམ་གྱི་རྒྱ་ཤར་འཛིན་པ་བཀག། །ད་ལྟའི་ངོ་བོ་མཐའ་བྲལ་སྒྲུ། །བརྟག་དབུང་
བྱས་དང་མ་བྱས་པའི། །མིང་འདོགས་བསྐྱར་བ་མ་གཏོགས་པ། །དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་
ཡང་མེད། །ཆོས་ལུགས་འདི་འདྲ་འབྱུང་བ་ཡང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞིབ་འཛོམས། །
རྒྱལ་པོ་བྲི་སྒྲོང་ལྟེ་བཙན་ལ། །ལུང་བསྟན་རི་བཞིན་ཐོག་དུ་བབ། །ཅེས་སྐྱར་བར་
བྱོལ། །དོན་དམ་སྒྲོང་ཉིད་གྱི་རྒྱམ་གཞག་ལ་བརྒྱལ་བའི་ལན་བཟོད་ཟིན་དོ། །

ཡང་ཀུན་རྫོབ་སྣང་བའི་རྒྱམ་གཞག་ལ་བརྒྱལ་བའི་ལན་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་
མཐུག་ཏུ་ཁྱོད་གྱི་ཡི་གེར། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ནི་ལན་བྱིན་ཞེས་བ་ནས། ཆོས་
ཡང་དག་པར་སྐྱད་པའི་མདོ་དང་། བདེན་གཉིས་འགྲེལ་པར་བྱངས་པའི་མདོ་དང་། སྒྲོང་
ཉིད་བདུན་རྩ་བ་དང་། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དང་། འཐུག་པར་དེ་སྒྲོལ་ལྟོས་ཞེས་

དང་། འདིན་ཇི་ལྟར་མད་བཞིན། ཞེས་དང་། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲི་ཤད་ལ་སྟགས་
བའི། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་དང་ས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྟད་འཛོག་(༡༡ན)ཕྱེད་ཀྱི་ཐ་
སྟད་དེ་ཡིན་ན་མིང་གི་ཐ་སྟད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱལ། ཅེས་པ་རྗེའི་བཞེད་པར་གོ་ནས།
སྟོའི་ཐ་སྟད་ཀྱིས་ཀྱང་འཛོག་པའི་ཁུངས་སུ་དེ་རྣམས་འབྲེན་པར་སྟངས་བས། འཕེན་མེད་
པའི་གནམ་མདའ་ཡིན་པར་གོང་དུ་བཞེད་ཟིན་ནོ། །

དེའི་མཐུག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐ་སྟད་བརྟགས་དོན་བཅུ་ལ་བའི་ཆོ་མི་རྟེན་པའི་སྒྲི་ཅམ་
ཡང་ཡང་སྒྲིས་ཀྱང་། དོན་ལ་བཅུ་ལ་ནས་རྟེན་པ་བྱས་འདུག་སྟེ། ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་བསྐྱེད་
པའི་རྩུ་ལ་ལ་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ནས་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ལས་
སྒྲིངས་པའི་བྱིར་རོ། །

འདི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གྲུབ་མཐར་ཕྱེད་པ་ལ་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཞིག་པས་འབྲས་
སུ་བསྐྱེད་པ་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཁས་ལེན་ནམ། ཐ་སྟད་དུ་ལས་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན་
དོན་གོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐ་སྟད་དུ་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བས་ཆོད་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཐ་སྟད་དུ་སྟར་
ཀྱི་ཤིང་གི་ས་བོན་དང་བྱིས་ཀྱི་ཤིང་སྟོང་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་སྟགས་མང་དུ་བྱིས་
པ་ནི། ཐལ་འབྱུར་སྟེ་བྱི་གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་དེ། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཞན་དུ་ལས་
ལེན་པ་དང་། ཀ་བ་དང་བུམ་པ་གཞན་དུ་ལས་ལེན་པ་དང་། མེ་དང་དུ་བ་གཞན་དུ་ལས་
ལེན་པར་ཡང་ཡང་བསྒྲགས་ཟིན་པས་ཐོས་རྒྱ་མ་རུང་ཞིག །རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
གཞན་དང་། གཞན་ཅམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་པ་ཁྱོད་ད་དུང་མགོ་བོ་ལ་ཁོར་འདུག་གོ། །

མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ནི་ཞིག་པ་པར་ཞོག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱང་ངེད་ཁས་མི་ལེན་དེ། དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་

མ་བཤད་པར། རྗེ་བླ་མས་གྲུབ་མཐའ་གསར་དུ་མཁས་ཁྱད་བྱས་ནས་བཞག་སྐྱམ་དུ་
སྤང་ཞུགས་བྱེད་པའི་ལུགས་སུ་སྤང་བ། དུན་པ་ནས་དུ་ཞོག་ལ་སྒྲིམ་ཤིག །ཅ་ཤིང་། ལྷ་
ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞེས་པའི་དངོས་མེད་དེ་གང་ལ་ཟེར། འབྲུ་བསྐྱོན་རྒྱ་
ཞིག་དགོས་སོ། །

ཡང་། རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་གསལ་དུ། ཞིག་འཛིག་གཉིས་རྒྱས་
སྤྱེད་དགོས་མི་དགོས་འགོ་མཚུངས་མཛད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཚི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་
སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་དྲངས་ཏེ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བསྒྲུབས་
པ་དང་། ཡང་རིགས་པ་དུག་རྩ་པར། རྒྱ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཟད་ཅེས་བྱ་བར་
དམིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། འཛིག་
རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དཔེ་དུ་མས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཡང་འཇུག་པར།
ལ་ལར་ལས་འགགས་ལུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་སུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིགས་
པར་བྱིས། །ཞེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་སུ། ཐོབ་པ་དང་རྒྱད་མི་ཟད་དང་ཀུན་གཞི་སོགས་
མེད་ཀྱང་ལས་སྐྱ་མ་འགགས་པས་འབྲས་སུ་སྤྱེད་པར་གསུངས་པ་འདི་ཐམས་ཅད། རྗེ་
ཉིད་ཀྱི་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་དྲངས་ནས། གསུང་སྒྲོས་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
འདི་རྣམས། རྟོད་ཀྱི་མིག་ལམ་དུ་ཐར་ཐོར་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་ངམ། མ་བྱུང་ན་ཞིག་པ་དངོས་
པོར་གསུངས་པ་ལ་ཚིག་ངན་གྱི་སྐར་(༡༩བ)འདེབས་མི་འོས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཅུང་
ཟད་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པའི་སྒྲོ་ནས་དོགས་པ་ཡན་ཆད་ཞུགས་ན། ཐོག་མར་རྟོད་ཀྱིས་
འཕགས་མཚོག་ཀྱི་རྒྱབ་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཡབ་སྐས་རྣམས་ལ་ཚོས་འདི་ལས་ཕྱི་
རོལ་དུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསལ་བར་སྒྲོགས་ལ། །ངན་སོང་གི་སྒྲོ་འབྱེད་པ་ལ་ཞུགས་

पृ. १

ལང་ཁྱོད་གྱིས། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ཀུན་གཞི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉེན་ཡོན་པ་འགོག་
པའི་རེ་བ་དེ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་པ་ལ་ལང་མཚུངས་ཏེ། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་
མི་འགག་པ། །དེའི་ཕྱིར་ཞིག་དངོས་མེད་ཀྱང་འདི་ལྟས་ཕྱིར། །ཞེས་འདོན་པ་བརྒྱུར་བས་
ཚོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་འགོག་པ་ལ་དངོས་མེད་
བྱས་པ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུམ་ཀུན་རིག་གིས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་དངོས་སུ་བཀག་ཀྱང་། །བཀག་
པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཆ་དེ་ནས་གསོང་བོར་སྒྲུས་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་དེ་སྔ་ལན་
ཆད་དུ་གྲུ་རྒྱུ་བ་དང་རྒྱ་བ་གསལ་ལ་དངོས་སུ་མི་རྟོག་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ་
ཚོག་གིས་གྲུ་རྒྱུ་བ་ཡབ་བྲས་འགོག་པ་ལ་ད་ནི་ལྷགས་སྒྲུང་བ།

གང་ཞིག་འདུག་རྟེན་འགོག་པའི་ཚོལ་སྒྲུབ་གྱིས། །སྤྱ་སྤྱུལ་ལམ་གསལ་ཉིད་ཀྱང་
སུན་འབྱོན་པ། །ཁུལ་པའི་བསྟན་ལ་སྤང་བའི་བསམ་པ་ཅན། །བདུད་གྱི་རྒྱལ་མཚན་
འབྱུང་བའི་ལོ་ཉ་མཚན། །ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །

ཡང་དེའི་འཇུག་ཏུ། ལུ་མོར་གང་གི་གོ་ས་ན་ཞེས་པ་ནས། དངོས་འཛིན་གླུ་ག་པོ་
བསྐྱེད་པའོ། ཞེས་པའི་བར་མང་དུ་གྲིས་པ་རྣམས་ནི། སྤྱིར་འདི་དག་གི་ན་ཏུ་དཀའ་བའི་
འཛིན་མཚམས་ཡིན་པས། སྤྱོད་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དབྱེད་ལ། བྱད་པར་རྗེ་སྒྲ་
མས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་འདིའི་གསལ་ཁ་བཏོད། གསུང་སྒྲིམ་ཆེན་མོ་རྣམས་
སུ་ཡང་ཡང་བཀོད་པའི་གནད་ནི། ཆོས་མངོན་(༡༩ན)པར། ལས་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་
པར་སྤྱོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རུས་མཐུ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱལ། ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་དང་། དུས་གྱི་
འཁོར་ལོའི་རྒྱད་འགྲེལ་དང་། མངོན་པ་དང་ས་སྤེ་སོགས་ནས་བཤད་པའི་སྦྱོད་བརྒྱུད་

གྱི་རྒྱུ་གཞག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་རྒྱམས་ལ། རང་གི་སྒྲོ་ཡུལ་ན་འཆར་བ་དེ་
 བ་ཞིག་མ་གཏོགས། གཞན་ཐམས་ཅད་འབྱུལ་སྒྲུང་ཡིན། དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན།
 ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིས་པའི། གཞོགས་བྱེད་གཡང་བསྐྱར་མཛད་མ་རུས་པར། ཆ་ཅན་
 གཅིག་གི་གོ་ས་ན་ཆ་ཤས་མི་འདྲ་བ་སྒྲུ་མ་སོ་སོར་གནས་པ་དང་། འགྲོ་བ་སོ་སོའི་ལས་ཀྱི་
 འབྲས་སུ་ལ་མ་འཆོལ་བར་སོ་སོས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ཚད་གྲུབ་ཅིག་འཛོག་མ་ཤེས་
 བ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྷ་མོ་གཏན་ལ་འབེབས་མི་རུས་པར་འདུག་
 ལྷ་མ་དུ་དགོངས་ནས། ཆ་ཅན་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་གང་གི་གོ་ས་ན། ཆ་ཤས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་དྲངས་ཤིང་བསེལ་བ་དང་། བདུད་ཅི་དང་རྒྱག་ཁྱག་སོགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དུས་
 གཅིག་དུ་ཡོད་མིང་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ཀུན་རིག་གིས་
 གྲུང་། ཆེས་ལྷ་བའི་གནས་དེ་ཉིད་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་མ་ཤོང་བར། གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱིས་
 གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་མི་ཞིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱི་རོལ་པས་ཡུལ་དང་དབང་
 པོའི་བར་དུ་ལུས་གཟུགས་སྒྲེས་པར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགག་
 པ་དུ་མ་གཅིག་བཤེས་སྤྱིང་གི་ཁྲིཀ་ཀར་བཛྲོད་པ་དང་། ཡང་དེ་ལ་མ་ཐས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོས། ལྷོང་བུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དུ་ལན་མཛད་པ་སོགས། ད་ལྟ་དཔུས་
 གཙང་གི་(༡༡བ)དགོ་བཤེས་དཔུ་ཚད་མཛོན་པ་ཡར་ཕྱིན་སོགས་ལ་སྒྲོ་བ་ཕྱོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བའི་སྤ་གར་རྒྱན་དུ་སྒྲོགས་པ་འདི་ཀ་ཡིན་མོད། བཀལ་ལན་དེ་རྒྱམས་སུ་མ་
 འདུས་པའི་ཁྱོད་ལ་དོགས་པའི་གནས་ཅི་འདུག་ །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་ཁྱི་རྒན་པས་ཟུག་
 པ་ན་ཁྱི་གས་ཀྱང་ཟུག་ཅིས་སྒྲུས་པ་ལྟར། དེ་རྒྱམས་ཀྱི་ལད་མོ་ཅམ་ཞིག་བྱེད་འདོད་པར་
 བྱད་དེ། ད་དུང་ཡང་ནན་གྱིས་ཁྱོད་རང་གི་སྐལ་བའི་ལབ་ལོབ་ཅུང་བྱད་གཅིག་མ་བྱས་
 པར་ཡིད་མི་ཆོམ་ན། ཉོན་ཅིག་ །ཁྱོད་གྱིས་ད་ལྟ་འདིར། བརྒྱན་གཤེར་ཐོར་གང་ལ་འགྲོ་

བ་དྲུག་གི་མཐོང་སྒྲུང་མི་འདྲ་བ་དྲུག་ཕྱུང་བའི་ཆོ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་བཏྲོས་ཏེ་གཞན་
ལ་ལུས་ཤེས་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་ཀ་ལ་བཏྲོས་ཏེ་ཁོ་རང་མ་ལུས་པ་ཡིན། ཡང་
ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཏྲོས་ཏེ། གཞན་ལ་འེ་ལུས་རྣམས་ལོག་པའི་ཀྱན་རྩོད་ཡིན། ཤེས་པ་
གཅིག་ཕྱ་ཁོ་རང་ལ་བཏྲོས་ཏེ་ཁོ་རང་གི་ལུས་དེ་བདེན་པ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་དོན་དམ་པར་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་གྲུབ་བོ། །
ཞེས་རང་ལུགས་བཞག་འདུག་པ། འདི་ནི་སྒྲུན་པོ་རང་གི་མགོ་རྩུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། བརྒྱན་གཤེར་ཡོར་གང་ལ་འགོ་བ་དྲུག་གི་མཐོང་སྒྲུང་མི་འདྲ་བ་དྲུག་སྟེས་
དུས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དྲུག་པོ་ལུས་མ་ལུས་མཚུངས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་རང་རང་ལ་བཏྲོས་
ཏེ་རང་རང་ལ་མ་ལུས་ཞིང་། གཞན་ལ་ལུས་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །རྟགས་
ཁས་བྱངས། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་བ་དུད་ཅི་དང་རྣམ་ཁྱེད་མོགས་ལུས་དྲུག་པོ་བདེན་མི་
བདེན་ཀྱང་མཚུངས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་རང་རང་ལ་བཏྲོས་ཏེ་རང་གི་ལུས་བདེན་གཞན་
ལ་པོ་མི་བདེན་པའི་བྱིར་རོ། །རྟགས་གསལ་ཁས་བྱངས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་ད་ཉོན་
ཅིག །(༡༧ན)ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཁྱབ་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཀྱན་དགའ་བོའི་
མིག་ཤེས་དང་། ལྷ་སྟེགས་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ལུས་མ་ལུས་མཚུངས་
པར་ཐལ། ལྷ་རྒྱུ་འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན་རེ་ཞིག་སོང་། རྒྱ་ཁྱབ་པའི་
གཟུགས་ལ་མཛེས་མི་མཛེས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་བྱིར། འདོད་ན་རྒྱ་ཁྱབ་པའི་གཟུགས་ལ་མཛེས་མི་མཛེས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ།
མཛེས་མི་མཛེས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་གང་ཞིག །མཛེས་པའི་ཆ་གཅིག་ཡོད་
པའི་བྱིར། རྟགས་བྱི་མ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་རང་གི་འདི་ཀ་རང་གི་ཁས་ལེན་
ལ་སོང་། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོན་པ་རྒྱ་ཁྱབ་པའི་གཟུགས་ལ་མཛེས་

པའི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། གོ་བོ་སྒྲོན་པའི་གཟུགས་ལ་མི་མཛེས་པའི་ཆ་གཅིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གོ་བོས་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་དུ་བསྒྲུམས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
འབྲས་ཁུ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་འདྲས་བུང་།

འདིར་སྒྲུས་པ། ཀུན་དུ་མོངས་པའི་ཀུན་རིག་དང་། གོ་བ་མེད་པའི་གོ་བོ་གཉིས། །
ལས་འབྲས་བཀག་པའི་ལས་ངན་གྱིས། ཐལ་འགྱུར་གཅིག་གིས་ཐལ་བར་བྱས། །
བར་སྒྲབས་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ད་ནི་བཅེ་བས་རྗེས་སུ་གདམས་པར་བྱ་སྟེ། བརྒན་ཁིང་གསེར་བ་ཐོར་གང་གི་ལྷལ་
ན་འགོ་བ་དུག་གི་མཐོང་རྩལ་མི་འདྲ་བ་དུག་བུང་བའི་ཚེ། མིག་སེམ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
མ་རིག་པ་བཀ་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ལྷལ་དུ་སྒྲུང་བར་མཚུངས་པས། སྤྱིར་
འབྲལ་སེམ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་བསྐྱད་པ་དང་མ་བསྐྱད་
པ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པས། འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་མ་(༡༩བ)བསྐྱད་ན་སེམ་པ་དེ་དང་དེའི་
ལྷལ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བཞུགས་པའི་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་
ལ། ཡང་འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་བསྐྱད་ནས་ལྷལ་དང་ལྷལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡང་འཛིག་
རྟེན་ཉིད་ལ་བཞུགས་པའི་ལྷག་པའམ་བརྟུན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཛིག་སྟེ། འདུག་པར། མཐོང་
བ་བརྟུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། ལྷག་མ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཉིད་
ལས་ལྷག་པར་རྣམ་པར་བཞག ཅིས་གསུངས་པའི་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །

དེ་ལ་སྤྱིར་མ་རིག་པའི་བསྐྱད་པས་འབྲལ་ཡང་། མཐོང་སྒྲུང་དུག་ཀ་འབྲལ་གྱི་
འབྲལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་བསྒྲོན་མེད་ཡིན་ན། ཆ་ཅན་བརྒན་གསེར་ཐོར་གང་གི་སྟེང་
ན་ཆ་ཤས་མི་འདྲ་བ་དུག་རེས་པར་ཡོད་མྱིན་དེ། རིགས་དུག་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དཔྱལ་བའི་མེ་དང་། ཡི་དྲགས་འགའ་ཞིག་

གིས་ཁ་ཟས་མགྲིན་པར་མིད་པས་ཁོག་པར་སླེབ་པ་ན་ཟངས་ལྷན་རབ་རྒྱ་འབར་བར་
 གྱུར་པ་སྟགས་བཞིན། ཡང་མཐོང་སྤང་དེ་དག་མ་བྱུང་། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་
 པའི་དབང་གིས་མཐོང་སྤང་མི་འདྲ་བ་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་ན། སྤང་བ་ལྟར་གྱི་རྣམས་ཆ་དེ་
 དག་ཆོད་གྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ད་དུང་རྩོས་པས་མིག་ཤེས་ལ་དུང་མེར་
 བོར་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ལྟགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་སྟགས་གྱིས་བཏབ་
 པའི་ལག་པས་རེག་པའི་ཆོ། ཆ་བའི་རེག་པ་མི་ཆོར་བར་གྲང་བའི་རེག་པ་བསྟོན་མེད་
 དུ་ཆོར་བ་ཅིག་སྲིད་པས། ལྟགས་གོང་དམར་འབར་བའི་སྤྲོད་ན་ཡང་གྲང་རེག་གི་
 དངོས་པོ་ཞིག་ཆོད་གྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 མཐུས་རང་རེའི་མདུན་གྱི་ལྷུང་བཟེད་ནང་གི་གོ་སར་(༡༧ན)སྤྱོད་བརྩུད་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་
 དང་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་སྒྲུལ་པའི་ཆོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་འབྲུལ་གྱི་
 འབྲུལ་རྒྱས་ཡེ་མ་བསྐྱད་པས་སྤང་བ་དེ་དག་བསྟོན་མེད་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
 ཏེ། ཀུན་རྒྱ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྲིན་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་ན་དེ་དག་ལས་བརྩམས་
 ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཆེས་མང་ཡང་། གོ་དཀར་ཁིང་སྒྲེ་པོ་དམན་པའི་སྒོ་ལུལ་དུ་མི་ཤོང་
 བས་མ་བྱིས་ལ། ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཆོས་མངོན་པར། ལས་གྱི་རྣམ་པར་
 སློན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། སྤྲོད་དང་སྟགས་གྱི་རྣམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། རྣལ་
 འབྱོར་པ་རྣམས་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། ཅེས་གསུངས་པའི་
 དོན། རྗེ་སྤྲུལ་མས་བཀྲལ་བ་ལྟར་རྩུང་ཟད་བཞོད་པའོ། །

དེ་ཐམས་ཅད་པས་གྲང་ད་དུང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲུལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་
 ཁྱབ་པར་གསུངས་པའི་དོན་སྟོགས་ཙམ་བཤད་ན་ཡང་། དམན་པ་ཁྱོད་ལྟ་བུ་རྣམས་

གན་རྒྱལ་དུ་སྤྱད་གིས་འབྲེལ་བའི་གནས་ཡོད་དེ། འདིར་ག་ལ་བྱི། དེ་བས་ན་རྗེ་སྤྱ་
མས་སྤར་གྱི་མཐོང་སྤང་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པ་དུག་སྤྱེས་པའི་ཆོ། རྗེས་མི་
འབྲ་བ་དུག་བསྟོན་མེད་དུ་ཡོད་ཐིད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ནི། རིགས་དུག་སྤྱ་སྤེ་
ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དགག་ཏུ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ཁྱོད་དང་སྤྱ་མ་ཀུན་རིག་
གཉིས་གྱིས་ནི་ལས་འབྲས་ལ་གནོད་པའི་ངལ་བ་བྱས་པ་ཅམ་མོ། ཀུན་རྫོབ་སྤང་
བའི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞུལ་བའི་ལན་བརྗོད་བྱེད་ཏོ། །

གོ་བོ་རང་ཉིད་ལ་ཁས་ལེན་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཁོ་ན་བརྗོད་པ།

ཡང་ཁྱོད་གྱིས་འཕྲོས་དོན་ཡང་རིམ་བཞིན་དུ་དབྱད་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔུ་མ་
གཞན་གྱིས་ཤེས་སྤྱིབ་ཏུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྤྱིབ་ཏུ་(༡༥)འདོད་
པ་ནི། ལྷ་སྤྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་
སྤྱིབ་ཡིན་པ་ནི་ལྷ་སྤྱབ་དང་བྱམས་མགོན་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་པའི་
བར་མང་དུ་བྱིས་སྤང་བ་ལ། རེ་རེ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་དགོས་པ་རྒྱང་ཁིང་ཏུ་ཅང་ཡི་གེ་མང་
བར་འབྱར་བས་མ་བྱིས་ལ། གཞུང་གི་འབྲུ་སྤོན་རྒྱལ་རེ་རེ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་
འཛིན་ཤེས་སྤྱིབ་ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་གོ་མས་པས་འབྲུལ་འདུག་
པ་ལ། གནོད་བྱེད་མདོར་བསྐྱས་པ་ཅམ་བརྗོད་བར་བྱ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བར།
དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་
བོའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་
གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་

གསུངས་པས། འདིར་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ལ་ཐུ་
རགས་མེད་པས་དེ་བཀའ་པའི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཡང་ཐུ་རགས་མི་འདོད་ལ། དེའི་
ཕྱིར་བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་ཡང་ཐུ་རགས་མེད་པས། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཉོན་
སྒྲིབ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་དེ། མདོར་
བསྟུན་ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་དུ་ཐལ། ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་འགལ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བྱུང་
ཡིན་པ་ཡང་ངེས་པར་མི་དགོས་སོ། །མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཕུང་པོའི་སྤྱིང་དུ་བདག་མེད་
པར་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་(༥ན)སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པས་ལེགས་པར་བསྟུབ་ཀྱས་སོ། །

གལ་ཏེ་རིག་པ་འདྲ་བས་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་མ་རིག་པར་འགྱུབ་ཀྱང་། མ་རིག་
པ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཡིན་མི་དགོས་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་སྟུམ་ན། དྲགས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་གཅིག་ལུར་མ་ཟད། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་འཛིན་
པར་སྒྲུབ་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་འདྲུག་པས་ཕུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་
དུ། མ་རིག་གིས་བསྟན་བདག་ཉིད་ལ། ཞེས་དང་། དཔུས་མཐར། ཉོན་མོངས་ཅན་
མིན་མ་རིག་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅམ་གྱི་གཞུང་ནས་ལུགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཐུ་མོ་ལ་མ་རིག་པར་གསུངས་ཀྱང་དེ་མ་རིག་པ་མཆོན་ཉིད་པར་
གཏན་མི་འདོད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་དཔུ་མའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་མ་རིག་པ་མཆོན་ཉིད་པར་གཏན་མི་འདོད་དོ། །གནས་ལུགས་ཐུ་མོ་
རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་བདགས་ནས་བརྗོད་པའོ། །

ཁྱད་པར་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་
པ་ནི། དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཏན་མི་འདོད་དེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་
ཞེས་པ་རྒྱུད་སྒྲུབ་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་པར་མི་འདོད་པས། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་མི་སྲིད་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པ་ཡང་མི་སྲིད་པས། དེ་མ་རིག་པ་
མཚན་ཉིད་བར་གཏན་མི་འདོད་དོ། །

དེ་ན་ལུགས་འདིས་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་
ཉིད་མེད་དགོངས་པར་གནས་སོ། །

ཁྱོད་ཀྱིས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། ཞེས་དང་། དེ་ལས་ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་། ཞེས་དང་། (༡༧བ)ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱལ་བཞིན་མིན། ཡིད་
ལ་བྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་གནས། ཞེས་སྐོག་སྤངས་པ་ནི་འབྲེལ་ཡེ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་དང་
རྣམ་རྟོག་སོ་སོར་སྒྲིས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྐབས་དེའི་རྣམ་རྟོག་དང་ཉོན་མོངས་འགལ་
དགོས་ན། ཉོན་མོངས་དང་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བར་ཐལ།
དེ་གཉིས་ཀྱང་གཞུང་གིས་སོ་སོར་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
བཙོན་ཅན། རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁྱབ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། དེ་ཙམ་ཅན། རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་
དོན་ནི། ཡང་སྲིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེས་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་པ་འདོད་ཆགས་
སྐྱེས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་དཔེར་ན་ང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྤངས་ཏེ།
ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་སྒྲུ་ཆོགས་གསོག་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་པ་
དེ་འདྲ་བ་རྣམས། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་འབྱུང་། ཞེས་

པའི་དོན་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་དེ་ཀ་རང་ཡང་བདེན་འཛིན་ཕྱ་མོ་ལ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་
བ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་བར་
བྱུང་། །

དེ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་དངས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མ་དེས་ཏེ།
 ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་རང་སྡེ་ཕྱི་རིམ་པ་ཅན་བརྒྱད་པའི་ཚེ། ཡན་ལག་ཚར་སྡེ་མའི་མ་
 རིག་པ་ལས་ཚར་ཕྱི་མ་གཞན་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་།
 སྡེ་མའི་འདྲ་བྱེད་ལས་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཞན་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཚར་
 བར་འབྱུང་བ་ཚོགས། ལམ་གསུམ་ཐོག་(༡༥)མཐའ་དབུས་མེད་པ། །ཞེས་ཚོགས་
 དང་། དེ་ལྟར་བྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་དེ། །ཞེས་ཚོགས་རིགས་པ་དང་ལུང་མཐའ་ལས་པས་
 འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་མི་དགོས། གོ་བོ་ཁྱོད་རང་གིས་འདི་རིང་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱི་
 མ་རིག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གང་ཡང་རུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ཚར་བར་འབྱུང་
 བ་མི་ཤེས་ན། མཛོན་པ་དང་ཡར་ཕྱིན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱད་རགས་པ་ཅམ་ཡང་མ་ཆགས་
 པར་བཅད་དོ། །

དེས་ན་ཁྱོད་གིས་རྩལ་ལ། གློ་གྲོས་བྱིན་ཏུ་ཕྱིར་པའི་རྒྱམ་ཐང་ཏེ། ཞེས་སྐབས་
དེར་པོ་རྒྱས་བྱེད་ནུས་པ། རོ་ཆོ་རྒྱལ་ཡོད་ཀྱི།

དེས་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་མ་དེག་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པ་བྱུང་། ཡང་ཁྱོད་
གྱིས། ལོཾ་ཀུམ་ནཱ་པར་རྟོག་པ་གང་། ཁྱིམ་སྐོས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲ་དང་ས་པ་ལོ། རྩེ་
ལྷགས་འདི་ལ་དོགས་པ་བྱུང་བྱུང་ཡོད་པས། དེ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་སྐོལ་ན་ནི་རྟོགས་ལུན་
ལ་སྒྲེ་བའི་དོགས་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་ལ་རྒྱལ་ཆ་བ་དར་མ་ཡིན་ཆེན་གྱིས་རྒྱུད་
སྒྲའི་རྣམ་བཤད་དུ་འཆད་ཚུལ་གཉིས་མཛད་པ་ལ་ཁྱོད་རང་ལྟོས་ཤིག །

འགག་སྒྲིལ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཀྱུ་སྒྲུབ་དང་
བྱམས་མགོན་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲིས་པ་འདི་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་
རན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེ་ནས་ཀྱབ་མཐའ་གང་བཤད་པ་དེ་གཞུང་རྩོམ་པ་པོ་དེའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བཟུང་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། །མདོན་རྟགས་རྒྱན་ལས་བདེན་
འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་བྱམས་མགོན་གྱི་ཙུ་བའི་དགོངས་པ་ག་ལ་ཡིན།
དེ་བཞིན་དུ་མདོན་རྟགས་རྒྱན་དང་འབྲེད་གཉིས་ནས། གཞུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་འཛིན་
པའི་རྟག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་ཀྱང་བྱམས་མགོན་གྱི་ཙུ་(༡༥བ)པའི་དགོངས་པ་ག་
ལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་འང་མཚུངས་སོ། །

ཡང་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་རི་བྱིད་དུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་
མ་སྒྲིས་བར་དུ་བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྒྲིས་ནས་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ལུལ་
གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་ན་གཞུང་རྟོག་དང་། ལུལ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་ན་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་
གྱི་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། མཐོང་ལམ་སྒྲིས་ཕྱིན་ཆད་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་གཞུང་རྟོག་
དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟགས་བྲིས་པ་ནི་ཤིན་
ཏུ་མཚར་བ་ཞིག་སྟེ། བདེན་འཛིན་རྒྱས་པ་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་གཞུང་རྟོག་དང་། རྟག་
འཛིན་རྟོག་པ་གནས་རྒྱར་པའི་ལུགས་སུ་སྒྲུང་བ། འདི་དག་ཁྱོད་རང་གི་བླ་མ་ཀུན་རིག་
གི་བྲིད་ཡིག་ཏུ། སར་བྱིན་དང་པོ་ལྟ་རྒྱས་པས་ཉོན་མོངས་དུག་ལྟར་འགྱུར་བའི་བཤད་པ་
སྟགས་ནི། ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རྣམས་ཏུ་གྱུར་པའི་གཏམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གཞུང་རྟོག་གཉིས་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ལ་བདེན་འཛིན་མིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
ཀྱང་འཛིག་མི་མཁྱེན་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། ལུལ་
དོན་མཐུན་འཛིན་པའི་བློ་ལ་འཛིག་པ་མ་གཏོགས། ཞེན་ལུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་བདེན་

འཛིན་ལ་འཛིག་པ་ནི་ཡིད་བྱེད་གནིས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྒྲུབ་པ་འཕགས་
དབྱེ་བས། །ཞེས་པའི་ཅི་འཁྱི་སྤང་བ་ལ། བྱེད་ཀྱིས་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་སྒྲུས་
པའི་གང་མ་དུ་སྤང་སྟེ། ཤེས་པར་འདོད་ན་རྣམ་པ་གང་སྟོང་པོ་རྒྱན་དུ་རྟོས་ཤིག །

ཡང་དེའི་མཐུག་ཏུ་བྱེད་ཀྱིས། བདག་གནིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་
ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་གང་གས་གཞིར་འདོད་པ་(༡༥ན)
ཡིན་གྱི། བདག་དང་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱིས་སྤང་བ། ཡི་གེ་མ་དག་པ་
ཡིན་ནམ། བདག་གནིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོང་དོན་ག་ལ་ཡོད། ངར་
འཛིན་ལྷན་སྒྲུས་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞེས་པ་དང་། བདག་ཅེས་པ་དང་
གང་ཟག་ཅེས་པའི་མཆོན་གཞིར་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདོད།
ཅེས་རྗེའི་གསུང་ལས་འབྲུང་བ་ནི། དཔེར་ན་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་
ཏེ། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་པར་བདགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིག་མ་ཤེས་པར། ཐ་སྙད་
བདགས་པའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་གང་ཟག་ཅེས་འཛིག་པར་སྤང་བས།
དེའི་ཆོ་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གང་ཟག་མི་རྟོད་པས་སྤང་པོ་ཉིད་ལ་འཛིག་ཅིང་། དེ་
ཡང་མཐར་གཏུགས་པའི་ཆོ། གཟུགས་སྤང་ནི་སྒྲེ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འོང་བའི་ངེས་
པ་མེད་ཅིང་དབང་ཤེས་ཀྱང་སྒྲེ་གནས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་དུས་མེད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཉག་གཅིག་ལ་གང་ཟག་ཏུ་འཛིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཐུག་པར། ཁ་
ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྤང་པོ་ནི། །ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། །
ཅེས་གསུངས། ངར་འཛིན་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་གཅིག་སུ་འཛིག་ལྟའི་
དམིགས་པ་ཡིན་ན། སེམས་གཅིག་སུ་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པར་འདོད་པའི་ཚུགས་སྤྲ་

སྒྲུབ་པོ་ཁྱེད་རང་ལྟར་ན་སྒྲུབ་ཡིན། ལེགས་ལྟན་འབྱེད་དང་ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་སེམས་
ཅམ་པ་གནིས་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་ན། དེ་གནིས་གྱིས་སེམས་(༡༥བ)གཅིག་ཕུ་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་
པར་ཐལ། སེམས་ཉིད་བདག་ལྟ་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་དམིགས་རྟེན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདི་ཡང་དཔལ་ལྟན་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་སྒྲུབ་འབྱེད་པའི་ཚོལ་སྒྲུར་རོ། །དེར་མ་
ཟད་ཁྱེད་རང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གྱི་ཚིག་ཟེན་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་འབྲི་བའི་ལུགས་སྒྲུ་
སྒྲུབ་བ། རྟོག་གི་འབར་བ་ཁྱེད་རང་གིས་དངས་པ་འདི་ཉིད་དུ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་པར་ཤེས་
པ་ནི་ཡང་སྤྱད་པར་སྒྲུབ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་ཟེན་
འདི་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་པར་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། ཡིད་གྱི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་གདགས་པར་ལེགས་ལྟན་
འབྱེད་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲུ་དངོས་སྒྲུ་འདོགས་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲུབ་སྟོན་གྱི་གནད་ནི་སྒྲུབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་གྱིས་གང་
ཟག་བདགས་ཡོད་དུ་བཞེད་དེ། རང་སྤེལ། བཞེད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་མཁན་
གནས་མ་བུ་འདི་མ་གཞོགས། གང་ཟག་རྒྱས་ཡོད་འདོད་པ་སྒྲུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེའི་གནད་གྱིས་འཇུག་པར། བདག་ནི་རྒྱས་སྒྲུ་འགྱུར་ཁིད། ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱང་
ལུང་པོ་རེ་རེ་བ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལས་ཁས་ལེན་འགལ་བའི་སྒྲོན་བཞེད་མཛད་པ་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ལྟ་ཡང་ཡིད་གྱི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བདགས་པར་འདོད་པ་བཞེན་
དུ། རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་ལེགས་ལྟན་གྱིས་ཁས་ལེན་
པས། ལེགས་ལྟན་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱུད་པ་དང་དངོས་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ཡང་། དཔལ་
ལྟན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཁས་ལེན་འགལ་བའི་སྒྲོན་བཞེད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རྗེའི་རྗེས་འབྲང་འཛོག་མཚམས་མི་ཟེན་པ་(༡༩ན)མང་བོ་དང་། ཁྱོད་ལྟ་
 སུའི་ཕྱིར་རྒྱལ་དུ་རྫོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ལྷགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱི་ལྷགས་དེ་སྒྲོན་མེད་
 ཅིག་ཏུ་ནན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས། དཔལ་ལུན་རྩ་བ་དང་རྗེ་སྤྲུལ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྲུལ་མ་ལོན་པར་
 བྱེད་པར་སྤང་ངོ་། །

དེ་ནི་སྐབས་དོན་ཐལ་ངག་དུདྲིལ་བར་བྱའི། རྗེའི་ལྷགས་འཛིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྣམས་
 དང་། ཁྱོད་ལྟ་སུའི་ལོག་པར་རྟོག་མཐན་རྣམས། ཉིན་ལན་བདུན་མཚན་ལན་བདུན་
 དུ་ལྷགས་པར་སྤྲུལ་ཤིག །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྷགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱིས་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་པར་ཐལ། །སེམས་སམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 གཅིག་ཕུ་བདག་ཏུ་འདོད་མཐན་གྱི་རང་སྤེལ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་པར་
 ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྤང་བོ་ནི། །ལྟ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅིག་འདོད། །
 ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་འདོད།
 ཅིས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་སྤྲུལ་ན། ད་ལོ་ན་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། དཔལ་ལུན་རྩ་བས། གལ་ཏེ་
 སྤང་བོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་བོར་འགྱུར། །ཞེས་སྐགས་
 ཀྱི་ལུང་དེས་འགོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩ་བ་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་སྤང་བོ་རེ་རེ་
 བ་དེ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་སུ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོས་པས་ཚོག་གོ། །

ཁྱོད་ཀྱིས། ཡང་དེའི་མཇུག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་དབྱེད་
 བར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལ་བདེན་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ལྟ་བུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བུའི་བྱེད་པར་མི་འདོད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་(༡༩བ)ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་
 ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སྤྱར་བ་བདུ་བ་བྟེ། ཞེས་པ་ནས། བར་སྐབས་ཤིག་ཏུ་འདིའི་

འགལ་སྤྱོད་རི་ལྟར་བྱེད། ཅེས་དང་། ཡང་བར་སྐབས་གིས་ཏུ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་བཞད་གད་བྱ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་དང་། མཐར་བཅར་ཐུལ་གྱིས་དབྱ་གཏུམས་
 བས་བཞུགས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་མང་དུ་བྱིས་སྣང་བརྒྱམས་ལ། ཅུང་
 ཟད་གལ་ཆེ་བའི་ལན་འགའ་ཞིག་བཟོད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་གྱི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བོད་
 འདིར་བྱུང་བ་ལས། ལྟར་བས་མང་པོ་ཞིག་གིས། ཐེག་དམན་ལ་སྤྱོད་ཉིད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་
 པའི་ལྟ་བུ་ཡེ་མེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་འདོད་པ་ནི། བལ་ཆེར་མངོན་
 རྟོགས་རྒྱན་ཅུ་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པར་སྣང་ལ། ཡང་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པའི་བོད་སྒྲིམ་
 མང་པོ་ཞིག་གིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ལྟགས་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས། མཚན་
 ཉིད་ཐེག་པའི་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་དེ་ལས་ཀྱང་། ལྟགས་སྒྲ་མེད་གྱི་སྐབས་སུ་བསྒྲིམ་པར་
 བྱ་བའི་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཆེས་ཕྱ་བ་དང་ཆེས་ལྷག་པས། ལྟགས་དང་པར་བྱིན་ཐེག་པ་གཉིས་
 ལ་ཡང་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྒྲིག་ཅིང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དུས་གྱི་ལའོར་ལའི་
 རྒྱད་དང་འགྲེལ་ཆེན་འདྲེན་བ་ལ་སོགས་པའི་ངལ་བ་མང་དུ་བྱེད་པ་དག་ཐུང་རོ། །

འོན་ཀྱང་རྩེ་ས་པར་གྱིས་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ལྟ་བའི་སྒྲིན་ས་ཁྱད་པར་མི་
 འབྱེད་པར། ཐབས་མཁས་དང་སྤྱོད་པའི་སྒྲིན་ས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་མཛད་དེ། ཐབས་
 གྱི་རྒྱ་རྒྱམས་ལལ་ཆེར་མཐུན། །སྤྱན་གྱི་དབྱེ་བས་བཟང་ངན་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་སྤྱོད་ཉིད་
 (༡༠ན)ལལ་ཆེར་མཐུན། །འབྲས་སུའི་བཟང་ངན་ཐབས་གྱིས་འབྱེད། །སྤྱོད་ཉིད་ལྟ་བུ་ས་
 ཕྱ་ངན་འདའ། ཐབས་ལ་མཁས་ན་རྟོགས་སངས་རྒྱས། །དགྲ་བཙམ་པ་དང་རང་སངས་
 རྒྱས། །རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པ་གསུམ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཆུངས་ནས་ཡང་། །
 བཟང་ངན་ཐབས་གྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་ཉིད་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་

བསྒྲོམ། །དེ་ཡི་འབྲས་ཁུ་འགོག་པ་ཐོབ། །ཅིས། །ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཐེག་དམན་
འཕགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཤིང་། །ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཞེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་
སྒྲུབ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་རིམ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་
པས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་གང་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ལྟ་བ་སྟོང་ཉིད་མཛུངས་པར་
བཞེད་དོ། །

བྱེད་ཅག་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནི། ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་ཚོགས་ལམ་ནས་དགྲ་པོ་མ་
 པའི་པར་གྱི་ལམ་ཞུགས་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཞེས་གྲགས་ལ་བྱེ་བྲག་རྩ་སྒྲ་བ་དང་།
 མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡེ་མི་ཤེས་པར། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་
 མྱོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་བྱེད་པ་མཉམས་ཅད་ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་མྱོང་
 ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པར་སྒྲུང་བས། འཛིག་རྟེན་ན་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་
 འཛོམ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་སོང་འདུག་གོ།

མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་
བའི་ཁྱུངས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྩར་བྱངས་པ་ནི། ཁྱོད་རང་གི་མགོ་རྩུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མཚན་
མེད་མ་རྟོགས་པར་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་གསུངས་པས་ཉན་རང་དགྲ་བཙེམ་ཀྱིས་མཚན་
མེད་རྟོགས་པར་བསྟོན་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །འིན་ཅེན་འཕྲེང་བ་དང་འཇུག་འགྲེལ་
བྱངས་པ་རྣམས་(༡༠བ)ལ། རྗེ་ཡབ་གྲས་ཀྱིས་འབྲུ་བསྐྱན་ཟིན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་མཐོང་
ངས། འཇུག་པ་ལས། མོ་མོ་སྟེ་པོའི་དུས་ན་འང་སྟོང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཞེས་མོགས་
གསུངས་པས། ཉན་རང་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལེགས་པར་སད་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་པས། འདིའི་འགལ་སྟོང་རི་ལྟར་བྱེད། ཅས་བྲིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རིག་པ་ཐམས་
ཅད་འདི་འདྲ་ཤ་སྟག་དུ་མཛོན་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་པག་ཆགས་སད་པའི་

རྟགས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་གཉིས་ཅོར་འདུག་པ། འདི་ནི་ཅོར་
 པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་ནི། སྒྱུར་པའི་སྒྱུར་ཏུ་སྒྱུར་རྗེ་
 དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགོ་ལ་ཡང་དག་བཟོན་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་
 ལུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་ཡིད་འབྱུང་པའི་
 སྒྱུར་རྗེ་ཆེན་པོ་ངམ་ངམ་གྲགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་སྟགས་རྟགས་ལུ་བཤད་གྱི། སྒྱུར་ཉིད་
 གྱི་གཏམ་ཐོས་པས་ཡིད་ལ་དགའ་བ་དང་། མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུང་བ་སྟགས། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་ག་ལ་ཡིན། རྩོད་ལྟར་ན། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་
 བས་ཡིད་བྱུང་ནས། མིག་ནས་མཆི་མ་དང་ལུས་ཀྱི་བ་སྒྱུ་ལྟར་བ་སྟགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་ལུ་བས་ཡོང་ཞིག །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས། སྒྱུར་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟགས་
 པས་སྒྲུང་བྱ་སྒྱུར་པའི་རུས་པ་ཆེན། སྒྲུང་བཤེན་འཛིན་ཞིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆེ་གསུམ་
 ལ་སྒྱུར་རུས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་པས་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གཉིས་དགོས་པ་འདི་ལ་འཛིག་
 རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཞད་གད་གྱིས་ཤིག །ཅེས་དང་། དབང་པོ་རྣེ་ཞུ་གྱི་ཁྱེད་པར་
 གོ་ལོག་གོ །ཞེས་སྟགས་བྲིས་པ་ནི། མགོ་བ་ཡུས་ཆེ་ཞེ། ཁྱེད་དང་སྒྲུ་མ་ཀུན་རིག་
 (༡༡ན)གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཡང་། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དེ་ཉན་ཐོས་
 བཟོན་འབྲས་ལྟར་བས་ཆེ་གསུམ་སྒྱུར་རུས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་
 གཅིག་གི་བར་ཏུ་སྒྱུར་མི་རུས་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲུང་བྱ་སྒྱུར་པའི་རུས་པ་
 བྱང་སེམས་ལས་ཉན་ཐོས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །

འདི་ལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཞད་གད་གྱིས་ཤིག །གལ་ཏེ་སྒྲུང་
 བྱ་སྒྱུར་པའི་རུས་པ་བྱང་སེམས་ཆེན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་དེ་སྒྲུང་བྱའི་གཙོ་

པོར་བྱས་ནས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་བས་ལྟར་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཞར་བྱང་
ཅམ་དུ་སྤྱོད་པ་མ་གཏོགས། འབད་པས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤྱོད་བས་བྱལ་བ་ཡིན་
ནོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་ལེགས་པར་སྒྲུབ་ཏེ། བདེན་འཛིན་སྤྱོད་བའི་རྒྱས་པ་བྱང་སེམས་ཤིན་
ཏུ་ཆེན་ཡང་། །ཉན་ཐོས་བརྩོན་འགྲུལ་ལྟར་བས་ཆོག་སྟམ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་
པ་གྲངས་མེད་གཉིས་དགོས་པའི་བྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདེན་
འཛིན་སྤྱོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བབྱང་ནས་ཆེད་དུ་འབད་པས་མི་སྤྱོད་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ལྟར་
འབད་པས་སྤྱོད་བའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་ཁས་བླངས་སོ། །

འདི་ལ་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཞད་གད་བྱ་བར་རིགས་སོ། །
དབང་པོ་ནི་རྩལ་གོ་ལོག་པའི་སྤྱོན་ཡང་ག་ལ་འཇུག་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཉིད་
རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་མ་རྒྱས་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ཅམ་
ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་
པས་རྟོགས་རྒྱས་པར་ཁས་བླངས་ཀྱི། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་པར་རིགས་པའི་རྣམ་
གྲངས་མཐའ་ཡས་(༡༧)པ་དགོས་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་བྱིར། ད་ལྟ་བྱེད་ཅག་འཆད་
བ་པོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གྲར། གྲུ་བ་གཅིག་གི་སྒོ་ལ་སྦྱར་བ་སྒོར་གཅིག་ལས་
འཆར་མི་བྱུང་ཅིང་། གཞན་འག་འཁྱིལ་ཆོས་བྱུན་གཅིག་ལ་ཡང་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
མང་དུ་འཆར་རྒྱས་པ་གཉིས་དབང་པོ་སྔོན་བྱོད་རང་མཛོ་བསམ་ལེགས་པར་བྱོང་ཞིག །

ཡང་བྱོད་ཀྱིས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་ལས་ཉན་
གྱི་དབང་གིས་སྒྲེ་བ་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །བདེན་འཛིན་དེ་ལས་ངར་འཛིན་འབྱུང་དེས་
ལས་བསགས་པ་ལས་སྒྲེ་བ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་ཆར་ཁས་བླངས་པས་སྟམས་
ཤིག །ཅིས་བྱིས་པ་ནི། ཅི་ཡང་བསམ་མི་དགོས་ཏེ། ཇི་སྟེན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་

སུན་མ་ལྷུང་བར་ཡོད་པ་དེ་མྱིང་དུ། དེ་ལས་གསོག་པར་ལས་སྒྲངས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་
 ཡོད་ཅོང་གིས་ལས་གསོག་པར་ཉལ་བའི་མི་ལམ་དུ་ཡང་དམ་མ་བཅས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་
 ལྟར་སྒྲུང་འདི་ནི་ཁྱོད་དང་སྡེ་ཚན་ཅིག་པའི་སྒྲོ་ཅིང་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་མ་སྒྲེས་པའི་
 གོང་ནས་རྗེ་སྒྲ་མ་ལ་འཕངས་སྒྲུང་སྟེ། ཞེན་ཕུལ་སུན་མ་ལྷུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །
 ཞེས་པའི་གསུང་། ཡིག་འབྲེང་གི་མཁུག་ན་ཡོད་པ་སྒྲུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོ་བའོ། །

ཡང་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་མི་མྱིང་ན། ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་སྤང་བྱ་གང་སྦྱོང་བ་
 ཡིན་ཞེས་ཞུས་ན་བེར་བྱལ་གྱིས་དཔུ་གཏུམས་ནས་བཞུགས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་བྲིས་པ་ཉམས་དགའ་སྟེ། ཁྱོད་དང་སྒྲ་མ་ཀུན་རིག་གཉིས་ཀྱི་ཡུགས་ལ་ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོ། ཆོགས་སྦྱོར་གཉིས་སུ་བསྐལ་བ་གངས་
 མེད་པ་(༡༩ན)གཅིག་བཞུགས་དགོས་པས། དེའི་བར་སྤང་བྱ་གང་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་
 ན་བྱལ་གོག་གིས་མགོ་གཏུམས་ནས་ཁ་ཆད་དེ་བཞུགས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉན་སྒྲིབ་ནི་སྤངས་ཟིན། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་ས་དང་
 པོ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་སྦྱོང་བས། དེའི་བར་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སྦྱོབ་པ་གཙོ་
 བོར་བྱེད་བས། སྤང་བྱ་གང་གི་ཡང་ས་བོན་མི་སྦྱོང་ངོ། །ཞེན་བདེན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོ་ཉན་སྒྲིབ་ནི་ལྟར་ནས་སྤངས་ཟིན། ཤེས་སྒྲིབ་
 ནི་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་སྦྱོང་བས། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་གཙོ་བོར་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སྦྱོབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲིབ་གཉིས་གང་གི་ཡང་ས་བོན་མི་སྦྱོང་ངོ། །
 ཞེས་བེར་བྱལ་གྱི་ནང་ནས་བཏ་ཞུ་བྱུང་ངེ་བཏེག་སྟེ་བཀའ་སྤྱུལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོས་དང་པོ་ནས་ཐོག་

མར་འཇུག་གོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ལ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་
ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔ་
མས་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དང་ཕྱི་མས་གཉིས་ཀྱིས་ཆོག་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་
ལང་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲོ་འདྲགས་པའི་ཐ་སྟངས་དུ་སྒྲུང་རོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལོར་གསུམ་
འབྲང་ཆགས་སུ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་སོ། །

སྐབས་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་བཤད་བ།

སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་ཁས་ལེན་འགལ་བའི་སྒྲོན་ཁོན་བཟོད་
པ་ཡིན་ལ། ད་ནི་སྐབས་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྱིར་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་
ལམ་ནི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་དང་། ཆོགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་
ལ། དེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་ཤིང་། (༢༡བ)མཚུངས་ཤིག་ངེས་པར་དགོས་
ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་ལམ་ཀྱི་དུས་སུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་ཤིང་མི་མཚུངས་
ན། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུང་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་གཟུགས་
སྒྲུག་གིས་དུས་གཅིག་དུ་མི་མཚར་བས་སྒྱིར་ཐོབ་པར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲུག་གིས་ཀྱི་ལག་རྩེས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འཛོག་པའི་བྱིར་རོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་ཀྱི་
མཉམ་གཤག་ཏུ་སྤྱོད་ཉིད་ཕྱ་མོ་ལགས་པར་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། རྩེས་ཐོབ་
ཏུ་རྫོགས་སྒྲིན་སྤྱང་གསུམ་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསྐྱབ་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སྟེལ་མར་
སྒྲོབ་པའི་ཆོ། གྲོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱས་པ་དེ་ཙམ་ཆེ་བ་ཙམ་ཀྱིས་སྤྱོད་ཉིད་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་པའི་རྩལ་པ་བྱང་ལྷགས་པར་འགྲོ་བས། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བས་ནི། རྟོགས་སྤྱོད་གཉིས་སུ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྟོགས་ལ་བསྐྱབ་པས། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས་ཆེད་དུ་མི་སྤྱོད་ཡང་ཞར་བྱང་ཅམ་དུ་སྤྱོད་རྩལ་པ་དང་། མ་དག་ས་བརྟན་དུ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྟོགས་ལ་བསྐྱབས་པས། བདེན་འཛིན་ལྟན་སྤྱོད་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མ་བྱས་ཀྱང་། ཞར་བྱང་ཅམ་དུ་རིམ་ཅན་དུ་སྤྱོད་པའི་རྩལ་པ་ཐོབ་ཤ། ས་བརྟན་པར་སྤྱོད་པ་ན་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་གྲངས་ནས་ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་འགོ་རྩམ་མོ། །

དེ་ལྟར་ན་ལྷགས་འདི་ལ། བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གཉིས་སུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྟོགས་དངོས་སམ་དེའི་དོད་ལྷབ་གང་ཡང་རུང་བ་(༡༩ན)གྲོགས་སུ་མེད་ན། གཉེན་པོ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱོད་ལ་བྱང་བྱང་ཅམ་ཡང་གཞོད་པར་མི་རྩལ་པའི་གནད་ཀྱིས། ལམ་འོག་མ་ལ་ཡང་ས་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་རྩལ་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྤྱོད་ཏུ་བྱས་པ་ཡང་། ས་བརྟན་པ་མན་ཆད་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལྟར་ཆེད་དུ་འབད་པས་སྤྱོད་བ་གཏན་མིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་སྤྱོད་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །རྟོགས་སྤྱོད་གཉིས་སུ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་བསགས་པ་ཡང་། མཐོང་ལམ་དུ་ཉོན་སྤྱོད་ཀྱན་བརྟགས་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་འབད་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་གསལ་པ་ནི་གཏན་མིན་ཏེ། ས་དང་བོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་འབྱུང་བའི་རྩལ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །

ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱིས་ཉན་སྤྱོད་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པས་སྤྱོད་བས། ལྷུང་ན་ཆོ་

ཞེས་ཆོད་འཛོག་མི་འདྲ་བ་རེ་བྱེད་པར་སྤང་ངོ་། །

དེ་གཉིས་ལས་ལུགས་དང་པོ་ནི། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་ནམས་གྱིས། ས་
བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་སྟོང་དགོས་པས་ལག་འགགས་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་སྒྲི
མ་བྱུང་བར་ལམ་འོག་མས་ཉོན་སྒྲིབ་སྟངས་ཟེན་པས་བྱེད་སྒྲུག་ཞན་ནི་མེད། ཤེས་སྒྲིབ་
ལོས་སྟོང་སྒྲུམ་དུ་སྒྲུན་དབྱེད་བྱས་པར་སྤང་ལ།

ལུགས་ཀྱི་མས་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་གང་ཡང་མིན་པ་ས་དང་པོའི་ཡོན་
ཏན་བརྒྱ་ལྷག་ཞོགས་འཕྲོལ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་རེ་ཡོད་(༡༩ན)པས་དེ་
ནམས་མ་སྟངས་ན་ནི་ས་དང་པོ་ཞོགས་སུ་འཕྲོལ་མི་རུས། ས་གོང་མར་འཕྲོལ་ལ་དེ་དག་ཐོབ་
པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ངེས་པར་སྟོང་དགོས་པས། ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་
གང་ཡང་མི་སྟོང་ཡང་། སྒྱིར་ལམ་འོག་མ་དེ་འདྲས་ཀྱང་སྟངས་བྱའི་ས་བོན་ཞིག་ངེས་པར་
སྟོང་སྒྲུ་འདུག་སྒྲུམ་དུ་སྒྲུན་དབྱེད་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྱིར་སྒྲིབ་གཉིས་གང་
ཡང་མིན་པའི་སྒྲུམས་འདུག་གི་སྒྲིབ་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་མིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་
ཉིད་སྒྲིབ་པ་མཚན་ཉིད་པར་འཛོག་མི་འཛོག་ཐེ་ཆོམ་ཐའོ། །སྒྱིར་ལམ་ནས་ས་དང་པོར་
འཕྲོལ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ཅིག་ཡོད་མོད་དེ་ཅམ་ལ་སྟངས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འཛོག་ན།
ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་སྟོན་སོང་གི་གང་ཟག་དེས་དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་དུ་
འཕྲོལ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཞིག་དང་། སྒྱིས་ཆོགས་ལམ་ནས་སྒྱིར་ལམ་དུ་
འཕྲོལ་ལ་ཡང་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་རེ་རེ་སྟོང་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྒྱིར་
ལམ་ནས་ས་དང་པོར་འཕྲོལ་ལ་དེ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཞིག་ངེས་པར་
སྟོང་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་སྒྱིར་ལམ་དུ་འཕྲོལ་
ལ་ཡང་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཞིག་ངེས་པར་སྟོང་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

དེས་ན་ལམ་འོག་མ་ནས་གོང་མར་འཕོ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་རེ་ལོས་ཡོད། དེ་ཙམ་ལ་སྤང་བུའི་སྒྲིབ་པར་མི་འཛིག་སྟེ། དཔེར་ན་དེད་རང་གོགས་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རིང་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་མི་རུས་པ་དང་། ལུག་རོན་གྱིས་འཕུར་རུས་པ་དེ། དེད་རང་གིས་དེ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་ཤིང་། ལུག་རོན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་དེ་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཕུར་རུས་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་ས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་ས་ཀྱི་རུས་(༡༧བ)པས་ལམ་གོང་མར་འཕོ་བའི་འགལ་རྒྱུན་པས་ལ་ཁིང་མཐུན་རྒྱུན་ནི་ཚྭ་ས་བསགས་པས་ས་གོང་མ་དེ་དག་ཏུ་འཕོ་བ་ཡིན་པས། སྒྱུར་ལམ་ཏུ་བསགས་པའི་ཚྭ་ས་གཉིས་ཀྱི་རུས་པ་ལྟགས་པར་རྫོགས་ནས་ས་དང་པོར་འཕོ་བ་ལ་སྟགས་པ་ལྟགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལམ་འོག་མ་འདི་ལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ས་འོག་མའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟགས་ཀྱང་གཏན་ཅིར་མི་རུང་ངོ། །དེ་ལས་གཞན་ཏུ་སྤང་བུ་སྤང་བའི་རུས་པ་མི་འདྲ་བའོ་ནས་ལམ་གོང་འོག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་འཛིག་དགོས་ན། རྗེའི་ལྟགས་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཏུ་ལྟགས་པ་དེས་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས། སྤང་ཉིད་ཕྱ་མོ་ནི་མངོན་སུམ་ཏུ་རྫོགས་ཟིན་པས་ཚྭ་ས་ལམ་ནས་སྒྱུར་ལམ་ཏུ་འཕོས་པའི་མཚམས་དང་། སྒྱུར་ལམ་ཏུ་སྟགས་བཞིའི་ཁྱད་པར་སྟགས་ཀྱང་གཞན་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་ཆོས་སྒྲྀད་ལ་གོམས་པ་ཤིས་ཆེ་བས་བློ་ལུ་ཏུ་འཆར་རུང་མི་བདེ་བའི་འཛིག་མཚམས་ཏུ་མ་ཅིག་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ཚྭ་ས་ལམ་དང་སྒྱུར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་སྟགས་ཚྭ་ས་གཉིས་ཀྱི་རུས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་བགོད་རུས། ཞེས་པའི་ཚྭ་ས་གཉིས་ཀྱི་ཆད་རེ་མ་སྒྲིབ་པར་ཏུ་

གོང་མར་མི་འཕོ་ཞིང་། བཅས་སྒྲིབ་པ་ན་རིམ་གྱིས་འཕོ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤར་རི་སྒྲིབ་བསྐྱད་
པ་དེ་དག་ནི་གཙོ་བོར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་འཛིན་རྣམས་དང་། ཞར་ལ་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་གོལ་
པ་ལ་ཡང་ཅུང་ཟད་དོན་དུ་འགྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་ནས། ཁོ་བོས་བེར་བྱལ་གྱི་ནང་
ནས་མགྱིན་པ་བཏེག་སྟེ་སྒྲུལ་བའོ། །

གནས་འདི་དག་ཉིད་ལས་བརྒྱལ་ཏེ། ཁོ་བོས་ལྷག་པའི་ལྟ་དང་བླ་མ་ཡབ་ལྔས་
ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། རྒྱས་པར་སྒྲུལ་ན་ལོའམ་རྒྱ་བ་(༢༥ན)ཅམ་གྱི་བར་དུ་ཡང་
སྒྲིབས་པ་མི་ཟད་ཅིང་གཏུགས་པར་མི་འགྱུར་མོད། ཟབ་མོའི་གནས་འདི་རྣམས་ལ་
དད་པར་སྒྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཅུད་མི་ལུས་ན། ཁྱོད་ལྟ་བུའི་བློ་སྒྲིབ་ལྷགས་པ་
དག་གིས་ལྟ་སྒྲིབ་ཀྱང་ཅི་དགོས་པར་མཐོང་ནས་འདིར་མ་བྱིས་སོ། །

ཡང་དེའི་མཐུག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ས་དགུ་དང་སྒྲིམ་སྤང་ཤེས་
སྒྲིབ་དགུ་སྤང་གཉེན་དུ་སྦྱར་བ་འདི་ཁས་མི་ལེན་ན། དེ་དང་དོན་ཡིན་པས་ཁས་མི་ལེན་
པ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲིབས་དེ་ཉིད་དང་དོན་ཡིན་
ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རིམ་པོ་དང་དོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གསལ་བར་དབང་ལྷག་སྒྲིབ་
པ་ཡིན། བྱི་མ་ལྟར་ན་མགོན་པོ་བྱམས་པས་ཤེར་བྱིན་གྱི་སྒྲུལ་དོན་འགྲེལ་པའི་བསྟན་
བཅོས་འཇམ་གླིང་གི་རྒྱན་འདི་དང་དོན་དུ་བྱམ་ནས་ཞེས་པ་ནས། བག་ཟེན་མཛོད་ཅིག་
ཅེས་པའི་བར་བྱིས་འདུག་པ་འདི་ལ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། སྤར་ཁྱོད་ཀྱིས་དང་དོན་དང་
རིས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། བྱི་བྱག་ཏུ་ཡང་དང་དོན་ལ་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་
གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པ་འདི་རྣམས་ལེ་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་སྦྱང་སྟེ། དེ་ལ་
ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་དག་གིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་རེ་ཞིག་
ཞོག། བྲེག་ཆེན་པ་ལ་དབུ་མེམས་གཉིས་ལས། མེམས་ཅམ་པས་ནི། སྤར་བཞིན་དུ་ཁས་

སྒྲུང་དུ་རུང་བའི་མདོ་རྣམས་ངེས་དོན་དང་། དངོས་བསྟན་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུང་དུ་མི་
 རུང་བ་རྣམས་དང་དོན་དུ་མཛད་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རུས་སོ། །དེ་ལྟ་
 མ་པས་ནི་དེ་ཙམ་ལ་དངས་ངེས་སུ་མི་འཛོག་གི། དྲང་བའི་དོན་ནི་གཤིས་ལུགས་དང་
 གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མིན་པར་ད་དུང་དེ་ལས་གོང་དུ་(༡༥བ)དྲང་དགོས་པ་དང་།
 གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་དུ་ངེས་ནས་དེ་ལས་གོང་དུ་དགོས་པ་ནི་ངེས་པའི་
 དོན་དུ་འཛོག་པས། དྲང་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ངེས་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ལ་འཛོག་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་རྣམས་ངེས་
 དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཛྲོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་རྣམས་དྲང་དོན་གྱི་
 མདོར་འཛོག་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་རང་རྒྱུད་པ་འགའ་ཞིག་གིས། དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་
 པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པ་དང་། དངོས་ཟིན་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པའི་རྒྱལ་དུ་བཛྲོད་པ་ཅིག་དགོས་
 པར་འདོད་དེ། ལུགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཞིབ་འཆོལ་བསྐྱས་ལྟ་བུའོ། །དཔལ་ལྡན་གླེ་བས་
 བློ། དོན་དམ་བདེན་པ་བཛྲོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ངེས་དོན་གྱི་
 མདོ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་སྐྱེས་པར་འཛོག་རུས་པར་བཞེད་པས། སྦྱིར་དྲང་ངེས་
 གྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱེ་བྱག་ཏུ་དྲང་དོན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་དགོངས་
 པ་ཅན་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པའི་རྒྱལ་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་
 དྲང་དོན་ཡིན་ཀྱང་། དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དངོས་ཟིན་སྐྱེ་ཇི་
 བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བར། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནད་བྱེད་གསུམ་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་འགྲེལ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །

དེས་ན་ཁྱོད་ལ་འདི་ཙམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་མ་ཆགས་བཞིན་དུ་དགོས་པ་ནན་གྱིས་

འཇང་བ་རང་ཉིད་ངལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟགས་
 རྒྱན་གྱི་ཙམ་འདིས། མདོའི་སྤྲུལ་དོན་མངོན་རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་གྱི། དངོས་
 བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་མི་འགྲེལ་པར་ཁས་(༡༥ན)ལེན་ནུས་ན། བསྟན་
 བཅོས་འདི་ཡང་དྲང་དོན་དུ་དབྱུང་པས་ཁས་ལེན་དགོས་པས། བྱོད་རང་བཟུང་གི་ཐོན་བྱ་
 དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

བྱོད་པར་སྐད་གྲུ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་རིམ་པ་ལྟར་སྤངས་གཉེན་དུ་སྒྱུར་བའི་མངོན་
 རྟགས་རྒྱན་གྱི་ཚིགས་བཅད་ཡོད་ན། དེ་འདྲའི་དྲང་དོན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་དགོངས་པ་ཅན་
 དུ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པས་གསལ་བར་དབང་ལྷན་སྟོད་པ་ཡིན་ལུགས་
 རི་ལྟར་ཡིན། བྱོད་ལ་སྤྲུལ་གྱི་ཞིག་ཨེ་ཡོད། གཞན་ཡང་མི་བྱོད་ལ་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། ལུས་
 རྒྱུ་འབྲིང་བསྟུན་གསུམ་ནས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་
 གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་བྱོད་ཁས་ཨེ་ལེན། ལེན་ན་ཉན་ཐོས་དགུ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་
 ལམ་དུ་འཇུག་ཚུལ་དབྱེད་པ་སོགས། རི་བོང་རུའི་གཉེར་མ་བགྲང་བ་དང་བྱོད་ཅི་ཡོད།
 མི་ལེན་ན་དྲང་དོན་ཡིན་པའམ་རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐབས་དེ་
 ཉིད་དྲང་དོན་ཡིན་ནམ། རྒྱུ་འབྲིང་བསྟུན་གསུམ་རིལ་པོ་དྲང་དོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
 ན། གསལ་བར་དབང་ལྷན་སྟོད་པ་ཡིན། བྱི་མ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་ཤུག་གྲུབ་པས་འཇམ་
 རུ་གྲིང་གི་བསྟན་བའི་སྟོང་པོར་གསུངས་པའི་ཐབ་མོ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་
 བ་འདི་ལ་ཡང་འཛིགས་ཤིང་ཡང་བའི་གནས་སུ་མཐོང་ནས། རྟག་དཔྱོད་ལྟར་པ་རྣམས་
 བཟུང་མཛོད་ཅིག །ཁས་ལེན་སྤྱི་ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་ཤི་སྟག་མ་སོང་ངམ།
 སྟོན་པ་བྱོད་ཀྱི་རྟག་པ་ལ། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་བཟང་ངན་
 གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་དོན་སྟེ་ཞིག་ཤར་འདུག་པ། དྲང་དོན་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་

པ་མང་པ་ཡོད་པ་བུམས་མགོན་གྱི་བརྟན་བཅས་(༡༦)ལ་ལོས་འོང་། ལྷན་པོ་ཁྱོད་
 ཀྱི་སྐབས་འདིར་མདོ་ལྷེ་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དྲང་དོན་མིན་ཟེར་རམ། གཞན་ཡང་
 ལྷན་པ་ཉམ་པ་ཅན་ཁྱོད་གྱི་རིགས་ལ། ཁོ་བོས་ཅི་དྲི་བར་བྱའི་བསྐྱེམས་ལ་ལན་ཐོབ་
 ཅིག །མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལྷག་མ་དགུ་དང་སྒྲོམ་སྤང་སེམས་སྤྱིབ་དགུ་
 སྤང་གཉིན་དུ་སྒྱར་ནས་དངོས་ཟེན་ལ་སྟོན་པའི་གཞུང་གན་འདུག་གོད་ཅིག །ས་དགུ་
 ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། ཞེས་སོགས་སོསྟམ་ན། ཡི་གེའི་བྲི་མོ་
 ཡང་མིག་གིས་མཐོང་བར་གཞུང་དོན་འཆད་པ་ལ་ཉམ་པ་སྟེ། དེའི་འགྲེལ་བར། འདོད་
 པའི་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་བར་འདུག་དག་སྟེ། ས་
 དགུ་ལ་ཞེས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་དང་སྒྱར་གྱི། ས་གཉིས་པ་སོགས་དགུ་དང་གན་སྒྱར་
 འདུག །ཡང་ན། དེ་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཐུང་། ཁུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནི་སྟམ་ན། དེའི་འགྲེལ་བར། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་བར་
 ས་དགུ་དག་དུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐུང་ཞེས་འབྲུ་བསྟན་པ་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་
 ན་ཡང་དེ་ཀ་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཛུབ་ཁྱིད་ལྷག་ཆད་མེད་པ་ཅིག་གྱུང་
 གཏོང་མ་ཁྱོད་རམ། ལར་ཁྱོད་དང་། ཁྱོད་འདྲ་བའི་དེང་སང་གི་ལར་ཐུན་པ་རྣམས་ལ་
 ཁོ་བོས་འདི་ཙམ་ཞིག་དྲིས་ན་ཡང་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་ལན་གདབ་བར་རུས་པ་སུ་ཡོད།
 ལེགས་པར་སོམས་ལ་ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་ཁས་ལོང་ཞིག །

ད་དུང་སྒྲུར་ཡང་འདི་ཀ་ཡིན་ནོ། །མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་ཅུ་བར། ས་གཉིས་པ་ནས་
 བརྒྱུ་བའི་བར་དགུ་དང་སེམས་སྤྱིབ་དགུ་སྤང་གཉིན་དུ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྱར་བའི་གཞུང་གསལ་
 ཁ་ཅན་གན་ཡོད། ཁྱོད་རང་གི་ཉེ་སྒྲོར་ན་ཡོད་པའི་ལར་ཐུན་པ་རྣམས་ལ་གྲོགས་ཆོལ་
 ལ་སྟོས་ཤིག །ལྷན་པོ་ཁྱོད་ལྟ་(༡༧)བུས་བསྟོན་ཉམ་གྱིས། རྗེ་བླ་མ་ལ་འདི་ཙམ་གྱི་

བཟོད་པ་དང་པ་སྐྱུ་པ་ནམས་ཀྱི་སྐྱབ་གང་ཡིན་པ་དེད་བཟོད་ལ་ཡེ་བྱང་། འདི་ཀ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡང་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་བཟོད་པ་ཞི་མི་རྟག་མོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟེན་རྒྱན་ལྡན་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། མངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་བཞི་པོ་གང་གི་ཡང་ལྷགས་མིན་ལ། ཞེས་མོགས་རྗེ་ལ་བཀའ་བཀྱོན་དང་བཅས་པ་བྲིས་འདུག་པ། རྒྱར་གཞན་ལྷགས་བཟོད་པ་མི་མཁས་པར་བརྟན་པའི་སྐབས་སུ། ཁྱོད་ལ་རྩ་བ་ཡོད་པར་གྱིས་བྱས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། ཁྱོད་རང་ཉོན་ཅིག །མི་རྟག་མོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རིགས་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ཉིད་གྱི་བཞེད་པའི་ཕྱ་བ་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་པ་ལས། ལྷག་བཟོད་གྱི་མ་རིག་པ་དང་ལྷག་བསྐྱེད་གཉིས་ལ་ཕྱ་རགས་དེ་ཅུ་དུ་འབྱེད་པར་མ་མངོན་ལ། ལྷག་མ་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། ཀྱན་འབྱུང་གི་བཞི་འགོག་ལམ་གྱི་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི། བདག་མེད་ལ་ཕྱ་རགས་གྱི་ཁྱད་པར་བྱུང་བ་དང་ཉོན་མོངས་ལ་ཕྱ་རགས་བྱུང་བའི་གནད་གྱི་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པའི་མི་རྟག་མོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་བྱང་མེམས་སོ་སྟེ་དང་ཉོན་རང་སོ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱིས་སྟོང་བའི་བདག་མེད་ཅུ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱང་མེམས་དང་ཉོན་རང་སོ་སྟེས་གཉིས་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་གོམས་པས་གསལ་སྤང་འབྱུང་ངེས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཅུ་གྱིས་མཐོང་ལམ་དུ་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་བཟོད་པ་བཞིའི་གནས་ལྷགས་

ཕྱ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་ཐོག་མར་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གསལ་དུ་ཐོབ་
པར་འཛོག་པ་གང་ཞིག །སྟག་བདེན་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་ཐུགས་ཡིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་
མེད་ཅམ་སྟག་བདེན་གྱི་གནས་ལུགས་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །

མདོར་ན། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཕྱ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ན། བདེན་
པ་མངོན་རྟོགས་གསལ་དུ་རྟོགས་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན་པ་བྱུང། དེས་ན་སོ་སོ་སྟེ་བོས་བདག་
མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་སྟེ་ཞིག་གིས་ཁས་བླངས། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པ་ནས་
བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འགོག་པ་དེ་ཡིན་ན། འགོག་བདེན་ཡིན་པ་བྱུང། ཁམས་གསུམ་གྱི་
ཉོན་མོངས་མངོན་གྱར་སྤངས་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་ནི། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་
མངོན་འགྱུར་ཡིན་གྱི། བདེན་འཛོན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བྱས་པ་ནི་མངོན་འགྱུར་ཅམ་ཡང་
ལམ་དེས་སྟོང་རུས་པ་མིན་ནོ། །

དེས་ན་འདྲག་འགྲེལ་དུ། འདི་ལ་བྱི་རོལ་བརྒྱམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་ན་
སྟོང་པའི་ཕྱ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་ཐལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱི་རོལ་པའི་ལམ་
དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། བྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་གྱི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་
དང་། གཟུགས་མེད་རྒྱམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
མངོན་འགྱུར་པ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་ནི་སྟོང་རུས་ཀྱི། ཉོན་མོངས་ཕྱ་
རགས་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྟོང་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། རགས་པའི་མི་(༡༥ན)རྟག་
སོགས་བརྒྱ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་འདིས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་མ་རྟོགས་ན་ཁམས་གསུམ་
གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱར་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་སྟོང་རུས་ཀྱི། ཉོན་མོངས་
གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྟོང་མི་རུས་པས། དེ་ལ་སྒྱིར་རྗེ་བླ་མས་ཐལ་འགྱུར་པའི་སྒྲ་བས་སྟེ་
མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པ་དང་ལུགས་འདིས་འདོད་པའི་ཕྱ་བ་རེར་འབྱེད་

པ་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལྟ་བུས་གནད་
འདི་རྣམས་ད་དུང་གོ་རྒྱས་པར་མི་སྤང་ངོ་། །

དེས་ན་སོ་སོའི་སྒྲུབ་པ་དེ་ན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། འགོག་བདེན་ཐོབ་
པར་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཞལ་གྱི་བཞེས་སོ་ཞེས། དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་
བར་དུ་མ་སྒྲུབ་ཞིག །སྟེང་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀྱན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་
མེད། །ཅེས་སྟོན་འཇུག་མ་ཁན་པོས་གཞུང་བཅུ་མས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས། སྟེང་འདི་ཉོན་
མོངས་ཅན་ཡིན་ཡང་། །ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱར་ནས་ལུང་འདྲེན་པ་ལ་ཞུགས་འཇུག་
པ། ཞིབ་ལྟ་དང་ཆགས་སྤང་ཡོད་པ་མིན་མཆི། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྟེང་པ་ཡོད་
པར་བཤད་པ་ནི། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ལ་ཟེར་བ་
ཡིན་ཏེ། ལ་རོལ་པོས། མ་རིག་པ་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་
ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་མིང་འདྲགས་བྱེད་པ་ལྟར། སྟེང་པ་ལ་ཡང་དབྱེ་དགོས་ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན་གྱི། སྒྲིར་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྟེང་པ་ཡོད་པར། རྗེ་སྤྲུལ་མའི་མནལ་ལམ་
དུ་ཡང་ག་ལ་བཞེད། ཁྱོད་རང་གིས་ཞིབ་ཏུ་མ་བལྟས་སམ། ཡང་ན་སྐད་ཆ་མ་དག་པ་
ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་གང་རུང་གི་སྒྲིན་བྱུང་སྤང་ངོ་། །

དེ་ལ་སྒྲིར་རྗེ་སྤྲུལ་མས་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་
པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པ་རེ་དང་། ལུགས་འདིས་འདོད་པའི་བྲུ་བ་རེར་འབྱེད་པ་
ནི་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཅིང་། དེ་སྟོན་འཇུག་གི་ཡང་
དགོངས་པར་གནས་སོ། །ཞེས་ལུང་དེ་དག་དྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱན་གཞི་རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་རྒྱལ་ལ་དབྱང་
པར་བྱ་སྟེ། དབྱུམ་པ་གཞན་གྱིས་ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་

གྱིས་མེད་ན་མེད་པར་འདོད། ཅེས་པ་ནི། འཕགས་ལུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ།
 འདི་ཙམ་གྱི་སྒྱུར་པ་བཟུང་དགོས་པ་ཞིག་འགྲུབ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། གསུམ་པ་ལྟར་ན།
 དཔལ་ལྡན་རྩ་བས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་པར་ལ་འཛིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་མང་དུ་བྱིས་པ་རྣམས། ལྷ་ར་བཤད་པ་རྣམས་གྱིས་ལན་བཟུང་
 ཟེན་མོད། ད་དུང་ཁྱོད་ཡིད་མི་ཆེས་ན། དཔུ་མ་རང་རྒྱད་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཐ་སྟོན་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་སྟངས་ཆོག་ཟེན་གསལ་ཁ་ཅན། འདྲུག་
 པར། གལ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བརྟེན་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་
 པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་ཤེས་རབ་སྟོན་མར།
 འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བཟོན་པ་དང་། ཆོག་ཏུ་བཟོན་པའི་ཀུན་བརྟགས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་བྱེད་གྱི་མིང་
 དང་རྟོག་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དབང་ལ་སྒྱུར་འདེབས་སུ་བཤད་པ་
 སོགས་སྟེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ལྟོས་ལ། མཐོ་བསམ་
 ལེགས་པར་བོད་ཞིག འཕགས་ལུལ་གྱི་མཁས་(མ་ན)གྲུབ་རྣམས་ལ། དངོས་པོ་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པས་སྒྱུར་འདེབས་སུ་འགོ་
 པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལ་མཆོན་ཏེ། དངོས་སྒྲུབ་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཞིན་དང་། རྩོགས་
 གྲང་ལབ་སྒྲུལ་དང་སྟོ་གྲོས་བརྟན་པ་ཤིན་ཏུ་སོགས་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། གཞན་དབང་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་བཅས་ནས། སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་མང་དུ་བརྒྱུམས་
 པ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་དྲང་བོར་སྒྲུས་ན་སྒྱུར་འདེབས་སུ་འགོ་བས། དངོས་སྒྲུབ་པས་དངོས་
 པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མ་སྒྲུས་སོ། ཞེས་སྒྱུར་འདེབས་པས་ཀྱང་ཆེས་སྒྱུར་འདེབས་གྱི་ལས་
 ཁྱོད་བརྟོན་པར་གྱིས་ཤིག །

རྩོད་ལྟར་ན་འཇུག་པར། འདི་ནི་གསལ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་བྱགས་སུ་རྒྱུད་མི་
 འགྱུར། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བས། དབྱིག་གཞིན་དང་ཕྱོགས་གྲང་དང་
 གནས་བརྟན་ཆོས་སྒྱུང་ལ་སོགས་པས། དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་ལྷོ་མོ་མཛོགས་པར་བྱས་
 བྱང་གིས་བཅད་པ་འདི་ཡང་། རྒྱ་བ་གྲགས་པས་དེ་རྣམས་སྐར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་སྐད་གྱི་ངོ་གསལ་མཐོན་པོས་སྒྲོགས་ཤིག་དང་། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བ་གྲགས་པ་མི་
 འདོད་པའི་རྩོད་རང་ཆང་གི་གཞུང་བཙུགས་པར་འགྱུར་རོ། །

རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་འགྲེལ་རྣམས་སུ། ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་ཡིན་གྱི།
 བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མི་འཛོག་པར་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཀྲལ་
 ཟེན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན། ཚོགས་
 ཏུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་པོ་མིན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
 ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། ཞེས་གསུངས་པར། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་(ཨ་ཁ)།
 མང་པོ་ཞིག་དྲངས་ནས་གསུངས་པས། ཁྱོད་མཐོང་རྒྱ་ཆེན་ད་དུང་ལྟོས་ཤིག། ཡང་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་ལ་བྱེད་དམ། རང་སྤྱིའི་ལ་
 གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ལ་བྱེད་དམ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་འཛོག་བྱེད་ལ་བྱེད། ཐལ་
 རང་གི་དགག་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་བར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་བཤད་ཟེན་མོད།
 ཁྱོད་ཐེ་ཚོམ་ཟན་སྐར་ཡང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པ་ཁོ་རང་གིས་འདོད་པའི་རིགས་
 པས་དཔྱད་བཅོད་ནི་ལུགས་དེ་ལ་ཡང་གཏན་མི་འདོད་དེ། དེ་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་
 བར་འདོད་དེ། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་
 ཀྱི་ཆད་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ན། སྐབས་འདིའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་
 དེ། དཔེར་ན་ཁྱོད་གོ་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་ཚོགས་ཙམ་གྱི་སྤྱིང་དུ། གོ་བོ་ཞེས་མིང་དང་རྟོག་

པས་ལར་བཞག་ཅམ་མིན་པར་མིང་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་གྱི་གོ་བོར་རང་ངོས་པ་
ཞིག་གྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་པར་བཞེད་པའོ། །རང་སྤྱིའི་ལ་གྲུལ་གྱི་རང་མཚན་ཚད་མ་པ་ལ་
གྲགས་པའི་རང་མཚན་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་ངེས་ན་མ་འབྱེད་དུ་དབྱེད་ཟིན་ནོ། །

ཡང་དེའི་མཐུག་ཏུ་བྱོད་ཀྱིས། རང་རྒྱུད་པའི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པའི་རྒྱལ་
ཡང་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པའི་དགོངས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
ཆོས་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ན་རང་རྒྱུད་དགོས་ཤིང་།
དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་རང་རྒྱུད་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་སྟགས་འདོད་པ་ནི། དངོས་སྒྲུབ་དང་།
དབྱེད་མ་ཐལ་རང་གང་གི་ཡང་ལྷགས་མིན་ཏེ། དངོས་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་དངོས་མེད་
དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་གཏན་ཚིགས་མང་དུ་བཞོད་པས། གཏན་ཚིགས་དེ་དག་
གི་(༤༠ན)ཆོས་ཅན་སྤྱི་དང་། ཆོས་དངོས་མེད་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོགས་དོན་རྣམས་བསྒྲུབ་
བྱ་གང་ཞིག །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྒྲུབ་ཅེས་སྒྲུ་རྒྱུ་མེད་དོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི།
འདི་འདྲའི་རིགས་གཞན་ལ་བྱོད་ཀྱིས་མི་གོ་བ་ནི་རུང་ཟད་བདེན་ཏེ། རེའི་དགོངས་པ་
རི་ལྟར་ཡིན་པ་ཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་སྤྱིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དམ་བཅའ། ཞེས་པ་ནི། ལྷ་ཚོལ་རང་
ལྷགས་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ཞེས་པ་ཅམ་མིན་གྱི། རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གྱི་གཞི་
ལྷོག་དེ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ལར་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆེས་པར། ལྷལ་རང་གི་
སྤྱོད་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་རྣམས་ལ།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ཞེས་བྱའོ། །

དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་དུ་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོན་ཡང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོག་
ཟིན་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་མ་སྒྱུར་ཡང་། ལྷ་ཚོལ་མདོ་སྟེ་པ་ལྷ་བྱས་ཆོས་

ཅན་ལུ་པའི་དོན་གྱི་དང་ཆོས་དངོས་མེད་དང་རྟགས་དོན་བྱེད་ཅུས་སྒྲིང་ལྟ་བུ་རྟུམ་མས་
 མིང་གི་ཐ་སྟོན་གྱིས་པར་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར། ལུ་ལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། ལུ་པའི་དོན་གྱི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། དོན་བྱེད་ཅུས་སྒྲིང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གྱི་གཞི་ལྟོག་པར་བཞག་
 ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པར་གཏན་འཛིག་མི་ཤེས་པས། རྗེས་དབག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་རང་
 མཚན་ལ་ཐུག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་ལེའུར། རྟོག་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་
 པའི། །འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་དང་། །དངོས་ལས་གཞན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །
 བཏགས་པ་དག་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིན། །ཞེས་སྟགས་(༤༠བ)ཀྱང་། ལུ་ལ་གསུམ་ལུ་ལ་རང་
 ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅིག་མ་བྱུང་ན། རྟགས་དང་སྒྲུབ་པ་གཏུ་མི་འཛིག་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་མདོ་ལྟེ་བ་རང་ཉིད་གྱིས། གྱི་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་
 རྟོག་བཏགས་མིན་པར་སྒྲུབ་མིན་གྱི། སྒྲི་ཙ་གཏན་ལུགས་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་
 པ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ལེགས་པར་ཆང་བ་ཅིག་མ་བྱུང་ན། རྟགས་
 དང་དམ་བཅའ་གང་ཡང་འཛིག་མི་ཤེས་པས། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་ནི་རང་མཚན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་གོ། ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཏེ། མདོར་བསྟན། ལུ་ལ་རང་
 གི་སྒྲིང་ལུགས་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གྱི་རང་པའི་གཏན་ཆོག་མིག་བྱུང་
 བ། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབྱུང་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་
 ལེན་མི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དབྱུང་པ་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་།
 དེ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། ཐུགས་གཞན་ཞེས་པ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་
 ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱུ་གྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 རུ་ལ་ཙམ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། སྒྲི་བའི་བཞེད་པ་རྗེ་སྒྲི་མས་བཀྲལ་

བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་འབྲུ་བསྟོན་ཁྱོད་ཀྱིས་
བསམ་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཏེ། བདག་སྟེ་མེད་པ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མ་སྤངས་ན།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གོ་བོ་སྟོན་པས། བདག་སྟེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དྲི་བ་ལན་མི་ཐེབས་པར་མི་
སྟོབའི་བརྟུལ་ལུགས་གནས་པར་ཐལ། བདག་སྟེ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ལ་ལུགས། བདག་
སྟེ་ཡོད་པར་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་མེད་པ་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །(༡༩)སྐབས་
འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེ་སྤྲུལ་ལ་དགག་པ་མ་བཟོད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་
ཡང་ཁས་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །རྟོགས་གཞན་ཁས་མ་སྤངས་ཞེས་པའི་འབྲུ་བསྟོན་ལ།
རང་གི་རྟོགས་ཁས་མ་སྤངས། ཞེས་པ་འདི་རྩ་ཆ་མ་བོར་བར། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་
གསུམ་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་ཅེས་སྟེས་པ་ལ། རྩ་ཆ་བོར་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྟོག་པ་ཁྱོད་ནི། ཁས་
ལེན་མེད་པའི་ཁས་ལེན་དང་། །དམ་བཅའ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་དང་། །རྩ་ཆ་མེད་པའི་རྩ་
ཆའི་གདམ། །གོ་བ་མེད་པའི་གོ་བོས་སྟེས། །ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །

རྟོགས་གཞན་ཁས་མ་སྤངས་ཞེས་པའི་འབྲུ་བསྟོན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲུལ་ཀུན་རིག་གིས་
སྟེས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དགག་པ་བཟོད་པ་ནི། ལས་ལུ་བྱ་བ་དམ་པ་སྟེ། དང་སྟོང་རྒྱས་
བ་དང་ནི་ཙོ་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ལམ་སོ་སོར་སོང་བ་བཞིན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྟོགས་ལ་
ནི། སྟོན་པ་དང་སྟོབ་པ་ལམ་སོ་སོར་སོང་བ་མེད་དེ། རྗེ་སྤྲུལ་གང་དུ་གཤེགས་པའི་
ལམ་དེར། བདག་ཅག་ནམས་ཀྱང་འདྲེང་བས་སོ། །དཔེར་ན་སྤྱུ་ཁྱི་གཙོ་བོ་དང་སྤྱ་རིའི་
ཁྱ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཞན་ཚིགས་ནི། དཔེར་ན་སངས་
རྒྱས་པས་གངས་ཅན་པའི་རོར། འཛིན་གོང་གི་སྟོང་གི་སྟམ་པ་ཆོས་ཅན། སྤྲུལ་ཡང་སྟེ་
བདོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མདུན་ན་ཡོད་པའི་མདོན་

གསལ་གྱི་ཕྱུ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་ཅན་དང་དྭགས་བྱུང་ཐམས་
 ཅད། ཕྱིར་རྟོག་ཁོན་ས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་རྟོག་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་གཅིག་
 གྲུང་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་ན་དེ་ཆ་གཏོང་
 བའི་གཏམ་སྟེ། ཞེས་(༤༡)པ་བྲིས་པ་འདི་དོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། ལྷ་རྟོག་སངས་རྒྱུས་པའི་སྟེ་
 སྟེ་བོ་ཞིག་གིས། ཕྱིར་རྟོག་དངོས་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཅན་སྐབས་བབ་ཅིག་ལ། གཟུགས་
 ལུང་ཚེས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྒྱན་
 བཞིན། ཞེས་གཞན་གྲགས་བཞོད་པ་ན། ལྷ་རྟོག་རང་གི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་
 བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་མ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནམ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་ནས་ཁས་མ་སྤངས་པ་གང་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེའི་ཆེ་ལྷ་རྟོག་གིས་ཚུལ་གསུམ་ཁས་སྤངས་གྲུང་ཉེས་པ་མེད་
 པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་འདུག་པ་གང་ཞིག། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་
 དམ་བཅའ་བ་མཁས་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཕྱི་རྟོག་གིས་ཚད་མས་
 ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་བོ་སྟམ་ན། འོན་དེའི་ཆེ་ལྷ་རྟོག་དེ་བས་ཕྱི་རྟོག་
 དེ་ཆེས་ལྷག་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ལྷ་རྟོག་དེས་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུང་མ་གྲུབ། ཁས་
 གྲུང་ལེན་མ་རྒྱས་པ་གང་ཞིག། ཕྱི་རྟོག་དེས་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུང་གྲུབ། ཁས་གྲུང་
 ལེན་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། དྭགས་གསལ་གཉིས་ཀྱིས་སྤངས་སྟེ། དེའི་ཆེ་ལྷ་རྟོག་དེས་
 གྲུང་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོན་ཤེས་
 བྱ་ཚེས་ཅན། སངས་རྒྱུས་པ་ཞིག་གིས་བྱེ་བྲག་པའི་དོར་གང་ཟག་གི་བདག་ཚེས་ཅན།
 ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་
 པ་ནའང་དེ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་དྭགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་པོ་ཚེས་ཅན། བདེན་པར་
 མེད་དེ། རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལྟར་གྱི་ཕྱི་རྟོག་ལ་བཞོད་པ་ན་གཞན་གྲགས་

གྱི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག་ | དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་
(༤༡ན)མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་པར་འདུག་པའི་
ཕྱིར་རོ། | དབྱུང་བ་འདི་ལ་ཁྱོད་དང་ཐང་སྐལ་ལྷ་མ་རྣམས་གྱིས་སྒོ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ལ་
སོམས་དང་འེད་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཁོ་བོས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲུལ་པ་ཙན་དུ་འགྱུར་རོ། |

མདོར་ན་ལྷ་ཚོལ་གྱིས་ཕྱི་ཚོལ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྷན་
ཡིན་ན། ལྷ་ཚོལ་རང་གིས་ངེས་པའམ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱི་ཚོལ་ལ་ཡང་འགོད་པའི་ལུགས་
ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་སྐོག་སྐོག་ཐོག་མར་རང་གིས་ངེས་ནས་དེ་ཉིད་གཞན་
གྱིས་བྱང་ངེས་སུ་འདུག་པ་ཞིག་རིགས་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ནི་ལྷ་ཚོལ་གྱིས་གང་ཡང་མ་
ངེས་ཤིང་ཁས་མ་སྒྲུངས་པར་ཕྱི་ཚོལ་གཞན་ལ་གོ་བ་གསུམ་པ་སྒྲུ་རེ་བས་གཞན་རྗེས་
སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གོ། | སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་བོས། རང་གིས་
ངེས་ཤིང་གཞན་དག་ལ། དེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཚོས་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་
བྱ་དག་ | བརྗོད་པ་ལས་གཞན་སྒྲུང་བར་བྱ། | ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡང་དྲན་པར་གྱིས་
ཤིག་ | རྣམ་འགྲེལ་དུ། མེ་དང་སྒྲེ་ལ་ཡོད་གནོད་བཞིན། | ཞེས་པའི་སྒྲེ་ལ་ཡོད་གནོད།
ཅེས་པ་ཡང་གྲངས་ཙན་གྱིས་བདག་སྒྲེ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་ཡོད་པ་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་
ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། | ཁྱོད་ལྟར་ན་ས་བོན་གྱི་སྤྲོད་ཡོད་པའི་ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཙན། སྒྲར་སྒྲེ་
བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་རིགས་སོ། |

དེས་ན་ཚིག་གསལ་དུ་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་ངེས་བཟུང་བའི་དོན་ནི། གྲངས་
ཙན་པས། ལྷ་དུས་སུ་མི་གསལ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཙན་དུ་འཛིན་
པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་ལྷ་གྲུ་ཙམ་ལྷ་དུས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་(༤༡བ)བར་
གྲངས་ཙན་འདོད་པས། ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཙན། སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པས་གཞན་གྲགས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལཱ་འབྱེད་ཀྱིས་བདག་སྤྱི་མེད་པར་སྐྱབ་པ་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་དྲགས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་
 པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་སྐུ་གུ་ལྟ་བུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྐྱབ་པའམ་སྐྱབ་ཆོས་
 བདག་སྤྱི་མེད་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱབ་པའམ་ཞེས་སྟགས་མང་དུ་བྱིས་སྤྱང་
 པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 སྐྱབ་ཐུང་ནས་སྐྱབ་དགོས་ཟེར་མཁན་ཞིག་ཁྱོད་ལ་བྱུང་ན་ཟེར་མཁན་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོས་
 བྱིག་། རྗེས་དེ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་སྟུང་ན། འོ་ན་རེ་ཞིག་སྤྱོད་ཅིག་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 དྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེན་མེད་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་སྐྱབ་ཨེ་དགོས་ཁྱོད་རང་
 ལ་བྱི་བར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་དགོས་སོ་སྟུང་ན། འོ་ན་ཁྱོད་རང་གི་ལྷགས་ལའང་ལེགས་
 ལཱ་འབྱེད་ཀྱིས་བདག་སྤྱི་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་
 ཆོས་ཅན་སྐུ་གུ་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་དུ་བསྐྱབ་པམ་སྐྱབ་ཆོས་བདག་སྤྱི་མེད་པ་བདེན་མེད་
 དུ་སྐྱབ་པའམ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་ན་ལན་ཅི་འདེབས་སོམས་བྱིག་། གལ་ཏེ་
 དོན་ལ་བདེན་མེད་ཡིན་པ་ཞིག་སྐྱབ་དགོས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་མེད་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་སྐྱབ་ཐུང་ནས་སྐྱབ་དགོས་མ་བྱས་སོ་སྟུང་ན། འོ་ན་རྗེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དྲགས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་
 ཞིག་ངེས་པར་སྐྱབ་དགོས་པར་རང་རྒྱུད་འདོད་མཁན་དེ་ཀ་ཆོས་འདོད་གསུངས་པ་ཡིན་
 གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྐྱབ་ངེས་པར་བཟུང་དགོས་ཞེས་གསུངས་
 པ་གལ་(༤༡ན)ཡིན། དེ་ལས་གཞན་དུ་རྗེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དྲགས་སྤྱོར་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་སྐྱབ་ཐུང་བྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པར་གསལ་པ་ཡོ། །ཐོག་མཐའ་

བར་གསུམ་དུ་འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་བསྟོན་གཏམ་འབའ་ཞིག་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་གཞན་
ལུགས་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཁྱོད་ནི་ན་མེད་ལ་བྱད་པ་ཞིག་གོ།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདིར་སྟེ་བ་བཀག་པ་སྐྱབ་པའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་དེ་ཁོ་ན་
དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟོད་པ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་
བའི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སྟེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་
བྱས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་མིག་སྟགས་ཉམས་པར་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་
ཞེས་པའི་འབྲུ་བསྟན་འདུག་པ་མ་ཡངས་པ་ཉོན་ཅིག། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མིག་
སྟགས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་བདག་སྟེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་མིག་སྟགས་
ཆོ་ལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པར་ཁས་མ་སྐྱངས་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ཆོས་
ཅན་མིག་སྟགས་ཉམས་ཤིང་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་བྱིར། རྟགས་བསལ་དེ་གཉིས་
ཀ་དངོས་འགལ་ཡིན་ནོ། །གོང་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཆོ་ལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་
གྱུབ་པའི་གཏན་ཆོག་སལ་རང་རྒྱད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་
ཤིང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་མ་སྐྱངས་པར་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ཀ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དང་
འདྲ་བའི་སྟུན་པོ་རང་ཁ་བས་སྐྱ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་དང་བྱི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་གང་
ཡང་མེད་པར་སལ་གསལ་བ་རྣམས་གཉིས་སུ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་བ་ལ་འབྲུ་བསྟོན་གྱི་
ཆོ་མ་དུ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོག་དུ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་དེའི་མཇུག་དུ་དྲང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་ཤོག་ཁྱ(༤༩བ)ཞེ་ལྟ་བ་དང་ཞེ་དུག་
པའི་ནང་དུ་རང་གི་གྱུབ་མཐའ་དང་མ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་བཤད་ཚུལ་ངོ་མཆར་
བྱས་འདུག་པ་དེས་ནི་བར་དབགས་ན་བཤད་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་སྒྲག་པ་སྟེ་བའི་
གནས་སུ་སྣང་ངོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ད་ལན་ཁྱོད་བདེན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་སྟོན་ཆད་སྟེ་

པོ་ལལ་མོ་ཆེས་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཉ་ཅང་བཟང་པོ་འགའ་ཞིག་
གིས་གསར་དུ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོན་ཆད་དམན་པ་ལལ་མོ་ཆེས་ཐོས་མ་མྱོང་བའི་གདམ་
གྱི་བྱད་པར་ཟབ་མོ་འགའ་ཞིག་གསར་དུ་ཐོས་པ་ན་རང་ཉིད་སྒྲེ་བའི་ཡུལ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་
དུ་མགོ་སྒྲུ་བོར་སོང་གི་བར་དུ་ཞིང་ལས་འབའ་ཞིག་བཅོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་ཉམ་རྒྱུད་
འགའ་ཞིག་གི་སྒོ་ཡུལ་དུ་མ་ཤོང་བར་འདི་མི་ལམ་མ་ཡིན་ནམ་མཛོན་སྤུལ་ཡིན་ཞེས་
སྒྲག་པ་སྒྲེ་བ་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཆེས་ཕྱ་བ་རིགས་
པའི་ལམ་ནས་དངས་ཏེ་བསྟན་པ་ན་ཆུན་པོའི་ལུགས་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའི་མཐའ་ཉ་
ཅང་ཅིང་པོ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྒྲུན་པོ་ཁྱོད་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་
བར་སྒྲག་པ་སྒྲེ་བ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་བ་རབ་རྒྱ་མང་པོ་དག་གིས་
ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་རབ་རྒྱ་ཟབ་པ་དང་སྟོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་རྣམས་
སྒོ་ཡུལ་དུ་མ་ཤོང་བར་དངས་སྒྲག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བཀའ་མིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུད་རིང་དུ་སྤངས་པ་ན་རྒྱལ་བ་མ་ལམ་པ་དང་དཔལ་མགོན་གྱི་
རྒྱལ་ལབ་སྒྲས་ལ་སོགས་པས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྐུབ་པའི་ངལ་བ་མང་དུ་མཛད་པ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་སྤྱ་མའི་ལུགས་ཕྱོལ་བཟང་པོ་རིང་དུ་
སྤངས་པ་འདི་ལ་བདག་གིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྐུབ་པའི་རྒྱལ་དུ་ཅུང་ཟད་ཞིབ་རྒྱ་
(༤༤ན)སྒྲས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཚིག་གསལ་དུ་རང་རྒྱུད་བཀག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ཕྱི་
མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོན་སྟོང་མ་མཛད་པར་སྤང་ངོ། །ཞེས་བཀའ་སྤུལ་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་
གཏིས་རང་འགྲེལ་མག་ཟིགས་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བའི་ཐ་

སྙད་ནི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དེ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་དང་ཚོས་
 ཅན་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དབག་པར་འབྱུང་བར་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་གཞན་ནི་མིན་ཏེ། གཞུང་ལུགས་ཐ་དད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་གང་
 ལ་ཡང་སློ་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་
 ནི་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནས་ཡང་དག་པར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་སེམས་
 པར་བྱེད་པ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་རིགས་པ་སྟུང་བ་ཡང་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་
 དབག་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་ན་སུ་ཞིག་འགོག་པར་འགྱུར། འདི་ནི་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་
 པར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་འདིར་རྒྱས་པར་མི་འགྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་གཟིགས་
 མཛོད་ཅིག །ཅེས་བྲིས་སྟངས་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་མཐོང་མོད། ཚོས་འདིར་རང་རྒྱུད་པ་ཀག་
 པའི་སྒྲིན་སྟངས་ཇི་ལྟར་བྱས་རང་རེ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་སྟུན་ན། རྗེས་སུ་དབག་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། གང་
 ལ་ཡང་སློ་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྟུབ་
 བུའི་ཐ་སྙད་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དཔེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་འབྱུང་
 དགོས་ལ། དེ་རྣམས་སྔ་ཚོ་ལ་ཕྱི་ཚོ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པར་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 བཞིན་དུ་མི་འབྱུང་ཏེ། རྒྱ་རྟག་ལར་བཤད་པ་དང་མི་རྟག་པར་(༤༤བ)བཤད་པ་ལྟ་བུའི་
 གཞུང་ལུགས་སོ་སོ་ལ་གནས་པའི་ཚོ་ལ་ཕྱི་ཚོ་ལ་རྣམས་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་དཔེ་ལ་
 སོགས་པ་གང་ལ་ཡང་སློ་མཚུངས་པ་སྟེ་མཐུན་སྟངས་མི་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་
 བོ། །

དེ་ནས་ཚོས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། སུ་ཞིག་འགོག་པར་
 འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། དེས་ན་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྟངས་དུ་གྲུབ་པ་ལ་གནས་ནས་གཏན་

ཚིགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནས་ཁྱད་ཚུལ་གྱི་དོན་ལ་
ཡང་དག་པར་ན་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སོགས་ཟུང་བྱུང་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

རིགས་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་དྲགས་དང་རྗེས་
དཔག་འགོད་པར་བྱེད་ན་ཚུལ་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་སྒྲིག་གིས་འགོག་པར་
རིགས། སྒྲུབ་པ་འདིར་ནི་དྲགས་ཚུལ་དོན་གསུམ་ཚོ་ལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པ་ཉིད་
དུ་འགྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པས་རྒྱས་པར་མ་སྒྲིམ་སོ། ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་འདིས་
ཚུལ་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་གྱི། རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་སྒྲོན་ཇི་
ལྟར་སྒྲུབ་སྒྲོམ་གྱི། །

དེ་ལྟར་མ་བ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སྒྲུབ་པ་རིགས་པ་མིན་དེ། ཐོགས་
གཞན་ཁས་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་དང་། དེ་ནི་རིགས་པ་མིན་དེ།
འདི་ལྟར་འདིར་སྒྲུབ་བཀག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་ཞེས་སོགས་གྱི་རིགས་
པ་འདི་རྣམས་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཚུལ་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་པ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཡིན་པར་
རང་རེ་གཉིས་ཀས་ངེས་མོད། འདི་རྣམས་ལ་ལྟར་གྱི་ཚིག་དེས་སྒྲོན་སྒྲོང་ཇི་ལྟར་བྱས་
འདུག ། ཁྱོད་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ངེས་པར་ཡོད་དོ་མ་ཟེར་ཅིག་ཅེས་སྒྲུབ་ན་ཡང་རང་རྒྱུད་
བཀག་པའི་སྒྲོན་སྒྲོང་དུ་འགྲོ་སྒྲུབ་བས་སྒྲོན་སྒྲོང་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཀ(༤༧ན)ལ་འབྱུ་
མཚོན་པར་སྒྲུབ་དོ། །

དེའི་མཐུག་ཏུ་ཁྱོད་གྱིས་རང་ལུགས་གྱིས་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་སྒྲོན་གྱི་ཐང་སག་པ་
འགའ་ཞིག་དང་ཁྱོད་རང་གི་སྒྲུ་མ་ཀུན་རིག་པ་སོགས་གྱི་ལུགས་རྙིང་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲུར་
ནས་དེ་ལ་དེའི་ཁྱད་པར། འཐད་པའི་ཁྱད་པར། དེ་གཉིས་གང་གི་སྒྲུང་དུ་འབྱེད་པ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྒྲུབ་དམ་བཅའ་བར་མཚུངས་པ་ལ་རང་

རྒྱུད་པས་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་གྱི་དམ་བཅའ་བའདོད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ཐལ་
 འགྱུར་ཙམ་གྱི་དམ་བཅའ་བར་འདོད་ཅིས་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་
 བྱལ་བའི་སྣང་དུ་བྱུང་བར་གྱི་ཆོས་བསྐྱུབ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་བྱལ་བའི་
 གཏན་ཆོག་ས་བཞོད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་གྱི་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། རྒྱལ་བ་
 གཉིས་ཀའི་ཤེས་པ་ལ། ཁི་ཙམ་སྣང་བའི་ཆ་ཡོད་པ། ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི་ཐལ་རང་གི་བྱུང་བར་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་རྩོད་བའི་ཆ་
 བས་མི་འབྱེད་དེ། ཐ་སྙད་ལ་རྩོད་བའི་ཆོན་ཐལ་འགྱུར་བས་བྱང་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་བའི་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་སྐྱེས་མང་དུ་བཞོད་འདུག་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་བསུས་པའི་
 བྱུང་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་པ་ལྷ་མོ་འབྱེད་
 བའི་གལ་ཆེ་མཚམས་རང་དེ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་ཁས་ལེན་པ་བྱུན་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཚུགས་ལ་སྒོ་
 ཅེ་གཏད་བའི་ལུགས་སུ་སྣང་བས་ལེགས་པར་དཔྱད་གྱི་ཁྱོད་རང་ཐམས་ཅད་ལེགས་
 བར་ཉོན་ཅིག ཐལ་འགྱུར་བས་མིག་སྐྱོད་པར་བསྐྱུབ་པ་ལ་གཞན་
 གཤམ་མ་གཏོགས་རང་རྒྱུད་མི་རིགས་པ་དང་ཐ་སྙད་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དཔྱད་བའི་ཆེ་
 རང་རྒྱུད་མ་གཏོགས་པ་གཞན་(༤༥བ) གཤམ་མི་རིགས་པ་དང་རང་རྒྱུད་གྱི་དོན་ཆོས་
 ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་བྱལ་བ་དང་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་བྱལ་བ་ལ་འདོད་པ་དང་གཞན་
 གཤམ་གྱི་དོན་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་མ་བྱལ་བ་དང་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་མ་བྱལ་བ་
 ཞིག་ལ་ངས་པར་འདོད་ཟེར་བ་རྣམས་ད་ལྟ་ཡི་གེར་བྲིས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། ཐལ་འགྱུར་བས་མིག་སྐྱོད་པར་བསྐྱུབ་པ་ནི་མིག་སྐྱོད་ཀྱི་
 དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོག་ཞན་གཤམ་ཁོན་མ་གཏོགས་རང་རྒྱུད་
 འགོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་སྤང་། འདོད་ན། མིག་

མིག་ས་བདག་ལས་མི་སྒྲེ་བ་དེ་མིག་གི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་
 མིག་ས་བདག་ལས་མི་སྒྲེ་བར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་མིག་གི་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་
 རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་མེ་བ་དང་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་མིག་གི་གནས་
 ལུགས་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མིག་བདག་ལས་མི་སྒྲེ་བར་རྟོགས་པ་གང་
 ཞིག་མིག་བདག་ལས་མི་སྒྲེ་བ་དེ་མིག་གི་གནས་ལུགས་ཕྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་
 དང་ཀུན་རིག་དང་ཐང་སག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་བོའི་རིགས་པ་འདི་རྣམས་ལ་རི་མིད་
 འཛོལ་བར་དུ་སེམས་ཤིག། ཡང་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་
 རང་རྒྱད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་རང་རྒྱད་ཁས་ལེན་གྱི་དཔུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅམ་པ་དེ་ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་མདོ་མེ་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ཐ་སྙད་ལ་
 དབྱེད་པའི་ཆོ་རང་རྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་པ་ལ་ཐུག་ཀྱང་ལྷོག་མི་ཤེས་པའོ། །

ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་དམ་བཅའི་(༤༦ན)
 དོན་ཆད་མས་ཀྱབ་ཅིང་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་དམ་བཅའི་དོན་ཆད་མས་མ་གྱབ་
 པར་ཐལ། ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་རྩལ་གསུམ་ཆད་མས་ཀྱབ། དོན་དམ་ལ་དབྱེད་
 པའི་ཆོ་རྩལ་གསུམ་ཆད་མས་མ་གྱབ་པའི་རྟགས་འགོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་
 ལུ་ཁས་སྒྲངས། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་དམ་བཅའ་ལྟར་
 སྒྲུང་དམ་བཅས་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག་།
 དེས་དམ་བཅའི་དོན་ཆད་མས་མ་གྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་དངོས་ལུ་སྤང་།
 འདོད་ན། དཔུམ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་སྤྲོ་ལྟར་
 སྒྲུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་དམ་བཅའ་མ་ཐན་གྱི་རྩོལ་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཡང་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་གཏན་ཚིགས་
ལྟར་སྒྲུབ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དྲགས་ཐམས་ཅད་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། གཞན་
གྲགས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། རང་རྒྱུད་ཐམས་
ཅད་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲགས་གཉིས་དངོས་
ལྷ་ཁས་སྒྲུབ་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་དང་ཀུན་རིག་ཐང་སག་པ་དེ་ལྟར་འདོད་མཁན་ཐམས་
ཅད་ནི་དཔུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྒྱང་འདྲེན་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་འོས་
ཅི་འདུག་དེ་མོམས་ཤིག །དེ་བས་ན་གཞན་ཡང་ཐང་སག་པ་དང་སྒྲུབ་ཀུན་རིག་ཚན་
པ་པར་ཞོག །རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཚེན་པོར་གྲགས་པས་བྱང་དངོས་པོའི་གནས་
ལྷགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གལ་ཆེ་ས་རང་དེར་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་
གཏན་ཚིགས་འགོད་(༤༦བ)པར་བྱེད་པ་ན་དེ་དག་གིས་བྱང་ཁོ་བོའི་དབྱུང་པ་འདི་ལ་
བཅོད་པའི་སྐབས་མ་མཆིས་སོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ། ཚད་ལྡན་མཁས་པའི་ལུང་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། དྲི་མེད་རིགས་
པའི་དབྱུང་པ་མི་བཅོད་བྱང་། རྒྱན་རབས་ཚིག་གི་ཞེན་པས་འདུག་དགོས་པའི། །ལམ་
དེས་ཁྱེད་ཅག་མིན་པ་ལུ་ཞིག་མགུ །ཡིད་ལ་བསམས་ཆེ་ཅི་ཡང་མི་འཆར་ཞིང་། །དག་
ཏུ་བཞུང་ཆེ་གང་ཡང་མ་སྒྲུས་ཞེས། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ནས་འཛིན་དགོས་པའི། །
གྲུབ་མཐའ་འདི་འདྲ་ཁྱེད་ཀྱི་བགོ་སྐལ་གྱིས། །དོན་དམ་དབྱེད་ཆེ་དམ་པའི་རིག་པ་
འདོར། །ཐ་སྙད་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཁས་མི་ལེན། །འདི་འདྲའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ལྟར་སྒྲུ་
བ་ནི། །བྱུན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱུན་བཅོ་ཡིན་པར་གོ །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་ལུ་
བཅད་པའོ། །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་ལྷགས་གཉིས་པ་འདི་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྒྲུར་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ལ་

བརྟེན་གསུང་རབ་ལ་སྤྲངས་པ་མཛད་པའི་དུས་སྤྱི་མ་བུར། ད་ཕྱིས་སྤྱི་མ་དབྱེ་མ་པ་
ཁམས་ནས་གདན་དྲངས། འཇམ་དབྱངས་དང་ཞལ་མཛལ་ཕྱིན་ཆད་ཐུན་མོང་མིན་
པའི་དམ་བཅའ་འདི་ཙམ་དང་། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་གནས་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གྲུབ་
མཐའ་རབ་རྒྱ་མང་པོ་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས་ལུང་སྤྱད་པ་དྲངས་ཏེ་ཐབས་ལ་
བསྟུ་བའི་བདུད་ཀྱིས་བསྟན་པ་མིན་ནམ་ཞེས་སྟགས་མང་དུ་བྱིས་པ་ནི་སྟོན་འཕགས་
ལུ་ལ་དུ་སྟོན་པ་དུག་གིས་དག་སྤྱོད་གོ་ལུ་ཏ་མ་ནི་འདི་འདྲའི་ཞེས་གསེ་ཁིང་སྤྱོད་པའི་ཚིག་
ཀྱན་རྒྱ་བསྟགས་པ་དང་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྗེ་སྤྱི་མ་བུ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ལ་བདུད་
ལྷིག་ཅན་གྱི་བྱན་རྒྱ་ཀྱར་པའི་སྟོན་པའི་གསུགས་ཅན་ཁྱོད་ལྟ་བུས་ཚེས་མི་མཐུན་གྱི་སྟོ་
ནས་ཀོ་ལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་དེ། རྗེ་བཙུན་དབྱེ་མ་པ་དང་རྗེ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་པར་ཞོག །
(༤ མན)པོ་པོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་འང་བདུད་རིས་ཀྱི་ལྟ་ས་ལ་མ་ལྟར་བཅོས་པ་བསྟོན་པའི་
གནས་མེད་དེ། རྣམ་གསུམ་རིགས་དབྱེ་ཞེས་པའི་ཞལ་གདམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་
པར་དེ་དག་ལེགས་པར་དབྱེ་རུས་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཆེས་ཕྱ་བའི་གནས་མང་པོ་ཞིག་ལ་དེ་གསུགས་ལེགས་པར་བྱས་ན། ཁྱོད་ལྟ་བུའི་བདུད་
དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་དག་གིས་ལན་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་པ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཕྱོགས་འདི་ལ་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་ལུགས་འགོག་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན་ཟེན་རྟོ། །

རང་ལུགས་གཞག་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན་པ།

གསུམ་པར་ལུགས་གཞག་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེའི་མཐུག་ཏུ་ཁྱེད་
 གྱིས་རང་ལུགས་འཛོག་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། ད་ནི་ལུགས་གསུམ་པས་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ། གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་དོན། གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་གཤེགས་ལུགས། མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞེད་པ་དེ་ཉིད་རང་ལུགས་སུ་
 བྱས་ནས་འཆད་པ་ལ་ཞེས་ཐོག་མར་འཆོམས་སྒྱུར་གྱི་ཆོག་ཡི་གེར་བྲིས་པ་འདི་ཉིད་
 བས་གྲོན་དྲགས་དབྱིས་བྱིན་པ་བསྟན་དེ། དཔུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་དུ་རྒྱུ། གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་དོན་
 ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཆེ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དཔུ་མའི་ལྟ་བ་ལུགས་པར་མི་སྟོན་
 པའི་གཞུང་ལུགས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐུག། དཔུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་གཞུང་
 ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཡིན་པའི་བྲིས་རོ། བྲི་རོལ་སུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་
 ལུགས་འདི་ཙམ་ཞིག་དང་བྲེ་བྲག་སྐྱ་བའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ཙམ་ཞིག་དང་མདོ་སྟེ་པ་
 དང་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཔུ་མའི་ལྟ་
 བ་མཐར་ཐུག་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་(༤༡བ)པའི་སྐད་ཆ་འདི་ནི་ད་ལན་ཁྱེད་
 ཀྱི་བྱ་ག་གོང་མ་འདི་ནས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ་སྟོན་ཆད་ཀྱང་བོད་གང་དུ་འང་ཐོས་མ་
 མྱོང་བའི་གང་མ་མོ། །

ཡང་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེགས་ལུགས་ཡིན་པ་ཡང་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་འཛོག་
 མཚམས་དང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་དགོས་མི་ཤེས་པའི་གང་མ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།

དེ་མའི་ལྟ་བུ་ལྟ་མོ་མ་རྟོགས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་མའི་ལྟ་བུ་
མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསེགས་འཕྱུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས་སྤངས། འདོད་ན། མཁས་མཆོག་གཞི་བུ་ལྟ་མོ་མཐས་ཅམ་པའི་གྲུབ་ཐོབ་གཞི་མ་
གྲུབ་པར་ཐལ། གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་འཛོག་པ་ལ་གསེགས་ལམ་དེ་མའི་ལྟ་བུ་ལྟ་མོ་དགོས་
པ་གང་ཞིག །སོ་སོ་སྒྲུབ་པ་དེ་མའི་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་
དངོས་སུ་ཁས་སྤངས། ཕྱི་མ་རེ་ཞིག་སོང་མེད། དེར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་
ཉིད་པ་ནི་སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་པོ་བསྟོན་ཏུ་ཅི་
ཞིག་འདུག །ཐོབ་བྱའི་གྲུབ་པ་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་དང་ཐུན་
མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ལ་ཡང་ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་རྒྱུད་ཅུ་ཞི་རྒྱུས་དབང་དུ་ག་
ལ་སོགས་པ་བཤད་པའི་ནང་ནས། རྒྱུད་ཅུ་ཞི་རྒྱུས་དབང་དུ་ག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་
གྲུབ་ཐོབ་ནི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་འོང་སྟེ་རིགས་ལྔ་གས་འཆང་གྲུབ་པའི་དྲང་
ཐོང་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཡང་དུ་མཆིས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་མའི་
ལྟ་བུ་ལྟ་མོའི་ལམ་ནས་གསེགས་པར་ཐག་ཅད་ཀྱིས་བཅད་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་དང་
ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་མ་འོག་ནས་མིང་འདོན་དགའ་བ་ཞིག་ལྷང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུད་ཐེའི་དོན་
ལ་འདྲིས་པར་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ལན་གསལ་བར་བཏབ་སྟེ་ལྟ་མོ་གིན་ཏུ་ཆེའོ། །

ད་ནི་བཤད་པ་(༤༥)དངོས་ལ་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། གནས་ལུགས་བསྟན་པའི་སྒོ་
ངོས་བཟུང་བ། བསྟན་བྱ་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་སྒྱུར་
བ་གསུམ་ལས། དང་པོའི་སྐབས་སུ་དེ་མའི་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་ལུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་དེས་ཕྱི་
ནང་གི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ལུགས་པའི་གྲུབ་མཐས་སྒོ་
མ་བསྒྱུར་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དོན་

དུ་གཉིས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཕྱི་རྩལ་པའི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐའ་ལ་ནི་དཔུ་
 ཚད་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པས་རང་རང་གི་ལོག་རྟོག་སུན་ཕུང་ནས་དཔུ་
 མའི་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ལ། རང་སྟེ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་
 ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་རྩལ་ཕྱན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སེམས་ཅམ་གྱི་རིགས་པས་
 སུན་ཕུང་སྟེ་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ལྷག་མ་ལུས་པ་དེ་ཡང་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་
 ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ནི་དཔུ་མའི་ལྟ་བུ་སྟོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཞུལ་བྱ་གཉིས་
 པ་ལ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུབ་ཚུལ་དམིགས་ཕུན་རེ་རེ་བཞེན་
 དུ་བྲིད་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པས་ཚོག་པ་ཡིན་གྱི། ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས་
 ཚྱོད་པ་བྱ་བའི་དོན་མིན་ཏེ། འདི་ནི་འདུག་པར། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་དུས་ནང་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་སྟོན་ལ། དེས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་མ་གོ་ན་གཞུང་ནས་བཤད་
 པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཞིབ་དུ་བཤད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་འདི་
 རྣམས་ལ་ནོར་ཉན་པ་ཚོག་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་སྟེ་རིམ་པ་བཞེན་དཔྱད་ན་དངོས་སྒྲུབ་
 ལ་ཕྱི་རྩལ་པའི་དངོས་སྒྲུབ་དང་རང་སྟེ་དངོས་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་(༤༥)འབྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཡིན། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་སྟེ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་སོ་
 སྟམ་ན། འོན་ཏོན་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱི་རྩལ་
 ཀྱི་དོན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་སྟེ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་
 སྒྲུབ་སྟེ་གཉིས་ཡིན་པ་ལ་ད་ཕྱིན་ཆད་སྟེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་
 སྒྲུབ་ཞེས་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་དངོས་ནི་རང་སྟེ་ཉིད་ལ་འཛོག་གོ། །སྟམ་ན་བདེན་
 ཏེ། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་སྒྲུབ་སུན་དངོས་སྒྲུབ་ཞེས་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དངོས་སྒྲུབ་
 བ་དངོས་ནི་རང་སྟེ་ཉིད་ལ་འཛོག་པས་སྟེ་གསུམ་དངོས་སྒྲུབ་ཕྱིན་ཆད་མ་ལ་བཅིག་གོ།

ལྷ་བ་སྟོན་པའི་རིམ་པ་ཡང་། སྤྱི་ལོ་གསལ་དངོས་སྤྱི་བ་དབུ་མེམས་ཀྱི་རིགས་པས་
ལོག་རྟོག་སྤྱད་ལྷ་སྟོན་པའི་རིམ་པ་ཡང་དབུ་མེམས་པོད་པ་ན་དབུ་མེམས་པོད་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་
འབྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ལྷ་སྟོན་པའི་རིམ་པ་ཡང་དབུ་མེམས་པོད་པ་ལ་ཡང་ལོག་རྟོག་
སྤྱད་ལྷ་སྟོན་པའི་རིམ་པ་ཡང་དབུ་མེམས་པོད་པ་ན་དབུ་མེམས་པོད་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་
མཆུངས་པས་རིམ་པ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་པ་ལྷ་ག་པོ་མེད་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་རིམ་པ་
དེ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི་མཆུངས་པ་དོ་མཆུངས་པ་མེད་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ། །

ཡང་གཏུལ་བྱ་གཉིས་པ་ལ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་བདག་མེད་གཉིས་བསྟོམ་ཚུལ་
ཀྱི་ཁྱིད་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་ཚུད་ལན་དུ་བྱ་མི་དགོས། གལ་ཏེ་ཁྱིད་མ་གོ་ན་གཞུང་ནས་
བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་ཁྱིད་འདྲ་བའི་ལྷ་བ་
སྟོན་པའི་སྟོན་པ་དཔོན་ནི་ཐབས་ལ་མ་བས་པ་སྟེ། བྱིན་པ་གི་དངོས་སྤྱི་བ་གྲུབ་མཐས་སྟོ་
བསྟུར་བ་གཉིས་པོ་ལ་ཡང་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཚུད་ལན་བྱ་མི་དགོས་ལྷ་ཁྱིད་བཤད་པས་
ཚོག་ །གལ་ཏེ་ལྷ་ཁྱིད་མ་གོ་ན་གཞུང་ནས་བཤད་(༤༧ན)པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་
བཤད་དགོས་སོ་ཞེས་ཁོ་བོས་སྒྲུས་ན་ཅི་ཟེར།

གཞན་ཡང་གཏུལ་བྱ་གཉིས་པ་འདིས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཚོགས་གསོག་མི་དགོས།
སངས་རྒྱལ་པ་རང་གིས་ཚོག་གལ་ཏེ་འཆང་རྒྱ་མ་རུས་ན་ནི་ཚོགས་མི་གསོག་ཀ་མེད་
ཡིན་ནོ། །སོ་སོ་སྟེ་བོད་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལྷ་སྟོན་པའི་ཐོག་
ཆེན་ཀྱི་རིགས་སད་པའི་ལྷ་སྟོན་པའི་སྟོན་པའི་ལྷ་བ་གོ་བ་ལ་སྟོན་གོ་མས་པར་བྱས་
པར་བག་ཆགས་སད་པའི་ལྷ་སྟོན་པས་ཉ་དང་ཉུང་མ་གཉིས་མ་བསྐྱེད་ཤིག་ །ཅེས་
སོགས་སྤྱར་བཤད་ཟེན་ལ་དབུ་མེམས་པོད་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཚོ་ལ་
བ་གཞན་དང་ཚུད་ལན་འགོད་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་གཏན་མེད་ལ། གཏུལ་བྱ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་

བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་བར་བྱས་ནས་བཟུང་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་གཞུང་ཆེན་མོ་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་ཚུལ་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསམས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་སྤུང་
 འབྱེན་རྒྱས་པ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་དང་། དེ་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་ཡང་རིམ་བཤེས་པ་དེ་ལྟར་
 ཏུ་བསྟན་པ་ལ་ལན་འདོགས་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པ་
 རྣམས་གཞན་ཞིག་དང་ཚུད་ལན་བཅུད་པའི་ཐབས་ཁོ་ནར་བཟུང་ན་གཞུང་གདམས་
 དག་ཏུ་འཆར་པའི་གོགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ། གཞུང་ནས་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་བཟུང་
 ཚུལ་འགོག་པ་ཏུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་དེ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་
 འགོག་པའི་ཐབས་སུ་ངས་བར་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་རང་རེའི་གཟུགས་སུང་ལྟ་བུ་ནི་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་ཚུལ་གང་རུང་ལས་མ་(༤༥བ)འདས་ཤིང་མཐའ་
 བཞི་ལས་སྟེ་བ་ལ་རིག་པ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བས་གནོད་པར་འདུག་སྟམ་ཏུ་དོགས་པའི་
 མཐའ་བཀག་ནས། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སུང་བོ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་གང་ན་མེད་
 དོ་སྟམ་ཏུ་ངས་པ་འདྲེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་བདག་སྟེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གངས་
 ཅན་པའི་མི་ཞིག་དང་མི་མཐུན་པར་ཏུ་དགོས་པ་མེད་པར་བཟུང་ན་མི་ཁྱོད་ཀྱི་གོ་སྟལ་
 དེ་ཅམ་ཏུ་འགྱུར། དེའི་མཐུག་ཏུ་བསྟན་བྱས་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྟོན་གྱི་
 མཁས་པ་རྣམས་གཞི་དུ་མ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག། ལམ་དུ་མ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་
 འབྲེལ། འབྲས་སུ་དུ་མ་སྟེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གསུམ་ཏུ་བསྟུ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་
 བཤད་ན། དང་བོ་ལ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་
 ལས། དང་བོ་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་ཏུ་སྤང་ནས་ཞེས་པ་ནས། དེ་
 གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་ངོར་ནི་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་

རྒྱལ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྟོང་པོ་གང་ཡང་མི་སྣང་མོད་རྩང་ཟད་དཔྱད་ན་
 ལྟ་རབས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཐ་སྣད་གྱི་རྒྱམ་གཞག་ལ་ཡང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཁས་ལེན་
 པ་གཞུང་གི་དགོས་ངས་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་གྱི་ཐ་སྣད་གྱི་རྒྱམ་གཞག་ལ་ཡོད་མིན་མེད་
 མིན་སྟགས་ཅི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཞེས་པ་ནི་དུན་པ་རྣལ་དུ་མི་གནས་པའི་
 གཏམ་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སྟགས་པ་མཐའ་
 གཉིས་དང་བུལ་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་སྟགས་གྱིས་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་བྱངས་ནས་
 དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་མཐར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་གཅིག་ཐ་དད་སྟགས་ཀྱང་
 མཐར་ཁས་སྒྲུངས་པ་རྒྱམས་ཡིད་ལ་ཞོག་ཅིག །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དཔུ་མ་པས་དངོས་
 པོ་(༥༠ན)དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཅིག་ཐ་དད་སྟགས་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། ཐ་
 སྣད་ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ་དེད་གཞུང་ལེན་རིགས་པ་གང་ཞིག །དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་ཐམས་
 ཅད་དང་བུལ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་སྒྲ། འདོད་ན། རེ་ཤིག་སོང་མོད། ད་ནི་ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། དཔུ་མ་པས་མཐའ་བཞི་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་
 མེད་གཅིག་ཐ་དད་ཁས་ལེན་རིགས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐའ་འབའ་ཞིག་
 ཡིན་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་ཐ་སྣད་ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ་མཐའ་བཞི་ཡང་ཁས་ལེན་ནོ་སྟམ་ན། ཐ་སྣད་
 ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ་ཆད་མཐའ་ཡང་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་མཐའ་བཞི་ཁས་
 ལེན་རིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། འོ་ན་ཐ་སྣད་ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣད་རྒྱན་ཆད་
 པར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཆད་མཐའ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་བྱིར་དོ། །
 དེས་ན་མི་ཁྱོད་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རྒྱམ་གཞག་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་གོ།

ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ས་པོན་ལས་སྤུ་གུ་སྟེ་བ་དང་ལས་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་སྟགས་

གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སློལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཙམ་དང་དེར་རྗེས་འབྲངས་ནས་ཐ་སྟད་དེ་དག་
 བྱེད་བཙམ་སྐབ་བྱེད་དུ་འགོད་པ་མ་གཏོགས་སྐབ་བྱེད་གཞན་ཆོལ་བ་མི་རིགས་པས་ཐ་
 སྟད་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཐ་སྟད་དེ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་ནི་ཞེས་བྱིས་པ་ནི་རྗེ་བླ་མའི་བཞེད་
 པ་ཕྱོགས་འདྲ་ཙམ་ཞིག་བླངས་པར་འདུག་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་མ་ཐོན་པར་སྤང་བས་འདི་ལྟར་
 དབྱེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། དབྱེད་པས་སྐྱེ་རྟག་མི་རྟག་དབྱེད་པའི་ཆོ་མི་རྟག་པར་
 སློལ་སྤང་བཙམ་མ་གཏོགས་སྐབ་བྱེད་གཞན་འགོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དབྱེད་
 པ་དེ་ཐ་སྟད་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དབྱེད་པ་(༥༠བ)ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། འདོད་
 བ། དབྱེད་པས་སྐྱེ་མི་རྟག་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་འགོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 དེའི་བྱིར། ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། ཐ་སྟད་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཡང་
 ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་མེད་པར་རྒྱུང་འཁེན་གྱི་སློལ་བསྟོན་མེད་དུ་སྤང་
 ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་ལྟར་ཐ་སྟད་བྱེད་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན་ཐ་སྟད་གྱི་
 རྣམ་གཞག་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་སློལ་བསྟོན་མེད་དུ་སྤང་བཙམ་གྱིས་འཛིན་ཏུས་པར་བྱང་།
 གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་རྒྱུང་འཁེན་མ་གཏོགས་འཛིན་རྟེན་གཞན་གྱིས་མི་
 བྱེད་དོ་སྟམ་ན། ས་པོན་ལས་སྐུ་གུ་སྐྱེ་བའི་ཐ་སྟད་ཀྱང་འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་
 བྱེད་པས་མཚུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་རྒྱུང་འཁེན་གྱིས་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་
 དང་བསྟོན་མེད་མིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྟམ་ན། ལྟར་བྱེད་གྱིས་དེ་ཙམ་ཡང་སྐྱེ་མ་ཤེས་
 མོད། འོན་ཀྱང་ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་ཞེས་པ་ཇི་ཙམ་ལ་འཛིན་ཐ་སྟད་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་
 གཞོད་བྱེད་མེད་པའོ་སྟམ་ན་གཞོད་བྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱང་སོ་སོའི་སློང་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་ད་
 དུང་ཡང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་འདིར་བརྒྱན་གཤེར་ཐོར་གང་ལ་མིའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བརྒྱས་
བའི་ཆོ་ཁུ་ཡོད་དེ། ལུ་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཁྲག་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་
དུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁྲག་རྒྱུ་མཐོང་བའི་ཆོ་ན་རྒྱལ་ཁྲག་རི་ལྟར་ཡོད་སྟེ་ན། མིག་ཤེས་དེའི་
ངོ་ཐོར་རྒྱལ་ཁྲག་ཡོད་ཅིང་ལུ་མེད་པ་ནི་སྣང་དང་འདྲའོ། །ཞེས་ཀྱིས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་
བའི་ཐ་སྣང་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲུ་མ་མ་ཐན་གྱིས་རྟེ་
ཤིང་རྟ་སྤང་དུ་(༥༡)ན་སྒྲུལ་བའི་ཆོ་ན་རྟ་སྤང་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་
བའི་ཕྱིར། རྟེ་ཤིང་ལུ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་མིག་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟེ་ཕྱིའི་ཁྱབ་
པ་ཁས་སྤང་ས། འདོད་ན། ཁྱོད་འདྲ་བའི་ཐ་སྣང་འཛིན་ཚུལ་ལ་དེ་ལས་འོང་ཐབས་མེད་
དོ། །

ཡང་བརྒྱན་གཤེར་པོར་གང་ལ་མི་དང་ཡི་དྲགས་གནིས་གས་དུས་གཅིག་རྒྱ་བལྟས་
 པའི་ཆེ་ན་ཅུ་དང་རྒྱག་ཁྱག་གནིས་ག་ཡོད་པར་ཐལ། གནིས་ག་མིག་ཤེས་ལ་སོ་སོར་
 ལྷང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྒྲངས། འདོད་ན། རྩེ་སྒྲ་མ་བཀག་པ་དུན་པར་གྱིས་
 ཤིག་ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱུ་ཐུབ་པའི་གཟུགས་ལ་རྩོགས་ཕྱེད་དང་རྒྱན་དགའ་པོ་
 གནིས་གྱིས་དུས་གཅིག་རྒྱ་བལྟས་པའི་ཆེ་གཟུགས་དེ་ལ་མཛེས་མི་མཛེས་གནིས་ཡོད་
 པར་ཐལ། བརྒྱན་གཤེར་པོར་གང་ལ་མི་དང་ཡི་དྲགས་གནིས་གྱིས་དུས་གཅིག་རྒྱ་བལྟས་
 པའི་ཆེ་ན་ཅུ་དང་རྒྱག་ཁྱག་གནིས་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གཟུམ། ད་ནི་རང་གི་ཁྱུ་བ་
 མཐའ་ངན་པ་བོར་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྩོམ་ཐུ་མི་འབྲང་ག་མེད་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་པོ། །

མདོར་ན་བྱེད་ཀྱིས་ཐ་སྐྱོད་འཛིན་ཚུལ་འདི་ལ་སློབ་ལ་སྒྲུབ་ཅམ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲུབ་
བྱེད་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན་མི་དང་ཡི་དྲགས་གཉིས་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བལྟས་པའི་ཆོ་
རྒྱུས་ཆ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་བྱེད་ལྟར་ན་དངོས་འཛིན་ལྟ་ག

ལྷ་ལས་མ་གསུངས་འདུག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་དུ་སྡོད་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་པའི་གཏམ་ཡང་རྣ་བས་མ་ཆོར་ཞིང་
 དེ་མའི་གཞུང་རྣམས་མིག་གིས་མ་མཐོང་བར་ཟད་དེ། ལྷན་པོ་ཁྱོད་ལྟར་ན་རྩ་ཤེའི་
 རབ་བྱེད་རེ་རེའི་བདག་མེད་(༥༩ན)སྐུ་བའི་རིགས་པ་རེ་རེ་ཡང་ཆང་བར་མ་བཟུན་
 པའམ་ཡང་ན་རིགས་པ་གཅིག་ཉིད་རབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་ཁི་བསྒྲོ་བ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱས་པར་འགྱུར་དེ། སྤྱིར་དེ་མའི་གཞུང་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐུ་བའི་རིགས་
 པ་ལྷ་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁོ་བོས་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་བྱེད་རེ་རེས་ཀྱང་སྡོད་ཉིད་ལྷ་མོ་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བཟུན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ། དེ་ཡང་རབ་
 བྱེད་དང་བོས་ཀྱང་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་དང་། མཇུག་སྐུད་པའི་རིགས་
 པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དེ། བརྒྱ་གཉིས་བཟུན་པ་དང་། གཉིས་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་བྱ་བ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་དགུ་བཟུན་པ་སོགས་རིགས་པ་
 རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ལ། ཁྱོད་ལྟར་ན། ལྷ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །
 དེ་ལ་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྷ་བ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་མཐའི་
 མཆོན་ཉིད་ལྷ་རོལ་ན། །ནམ་མཁའ་རྩེ་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རེ་ཞིག་སོང་
 ལ་མི་འགོ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་རྣམས་གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་རིགས་པ་ལྷ་པོ་
 གང་ཡིན་དེ་སྒྲོས་ཤིག །

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་ནི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་ཡང་ཡང་
 བཟུགས་པའི་གནད་མང་དུ་ཡོད་ལ། གཏན་ཆོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཆེན་པོ་དང་གཙོ་
 པོ་སོགས་ཀྱི་གོ་དོན་དེ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་མ་མཛོན་མོད། དེ་བས་ན་དེ་མའི་གཞུང་ལས་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པ་ལྟ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི། སྤུང་བའི་ཆོད་འཛིག་ཏེ་
ཅད་ཐལ་ཆེན་བོད། །

དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཀག་པའི་ཆོ་རྟག་པས་བདག་མེད་ཏེ་ཞེན་པ་
ལས་མ་(༥༩བ)འདས་ཀྱང་དེའི་འོག་ཏུ་བདག་མེད་ཏེ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱང་དགག་
དགོས་པས་བདེན་སྟོང་གནས་ལུགས་སུ་བཟུང་ཏེ་མི་རུང་སྟེ། དགག་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་
པས་དེ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་པ་ནི་དོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། རང་
རེའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མི་རུང་བར་དངོས་སུ་ཁས་སྤངས་པས་
ད་ནི་འབྱུང་འཛིག་གཉིས་ནས་བཟུང་སྟེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་
ཁྱོད་ལ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་གཏན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་སྤངས།
བྱུང་བ་ནི། ཁང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །ཁང་ལ་སྟོང་
ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་བའི་གཞུང་འདི་ལེགས་པར་
བྲིས་ལ་མགུལ་ཏུ་བདགས་ན་གཞོད་དེས་བར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཀྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་མི་གོ་བ་
ནི་སྤྱིར་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་གིང་འདི་ལ་དམིགས་ལུག་པའི་དགག་པ་མཛད་པས་གཉིས་
ཀ་མེན་པ་མེན་ན། གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཞེས་སྟེར་དང་ད་ལྟར་གཉིས་
ཀར་བྲིས་ནས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་ཏུ་རབ་གྱུ་བ་འགྱུར། །
ཞེས་པས་ཐ་སྟོན་ཏུ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བར་བསྟན་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་
ཞར་ལ་ཀྱུ་སྐྱབ་ལ་ཡང་ཅོ་འདྲི་བ་སྟེ། འཕགས་པ་ཀྱུ་སྐྱབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དགག་
པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་ཐལ། ཐ་སྟོན་ཏུ་དེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་པས་པ་དངོས་འགལ། བྱུང་བ་ནི་ཀྱུ་སྐྱབ་མི་དགོས་ཀྱང་འཕེན་གྱིས་

ཀྱུང་ཐ་སྟོན་དུ་ལས་སྒྲུངས་པར་འགྱུར་གྱི་དོན་དམ་པར་གྱུ་བའི་ལས་(༥༡ན)ལེན་ཞིག་
མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྐྱགས་སྟོན་བྱེད་དགོས་ན་མི་ལྷོགས་སོ། །

ངག་དོན་དུ་དེལ་བར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཅམ་གནས་
ལུགས་སྟོས་བྱལ་བ་སྟོམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་ལུགས་བསྟོམ་པ་ཞིག་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་
ཡོད། ལུང་པོ་དང་གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་དེ་ཅམ་གནས་ལུགས་
སྟོས་བྱལ་བ་སྟོམ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས་སྒྲུངས། འདོད་ན། རྒྱ་ནག་དུ་ཤར་
མིན་གྱང་གོ་བོ་དུ་ཤར་ཡིན་པར་ཐག་ཅད་གྱིས་ཆོད་བྱུང་པས་ལམ་གོ་ལ་འདུག་གོ། །

གཉིས་པ་ལམ་དལ་མ་ཐབས་ཤེས་སྒྲུང་འཇམ་ལ་སྒྲུང་བྱ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་། དེ་
སྟོང་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས་དེ་ཅམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱས་
ནས་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་བྲིས་པ་རྣམས་
ནི་སྒྲུང་རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་རྣམ་པ་ལྷག་པོ་འགའ་ཡང་མི་འདུག།
སྐབས་དོན་ལ་བོད་སྟོམ་སྟུན་པའི་ལྷ་བ་ཞེས་ལུགས་སུ་འཆངས་ནས། དེར་བྱམས་
ཆོས་དལ་མ་སོགས་ཀྱི་གསུང་ལུགས་རྣམས་མི་འགྲིག་བཞིན་དུ་བསྒྲིག་པར་བཅོམ་
བས་རང་ཉིད་ངལ་ཞིང་དོན་ལ་དབྱུང་པའི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་
གང་དུན་དུན་ཡི་གེར་བྲིས་པར་མངོན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་
འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་
བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པ་བྱི་མ་གསུམ་དུ་འཛིན་པའི་
སྟོ་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་ཆོད་
ནས་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་མངོན་པ་ཞེན་པའི་སྟོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་(༥༡བ)
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་འདི་ལ་དབྱུང་གྱི་རྣ་བ་གཏོད་ཅིག། ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། བདེན་པར་མེད་པའི་བདགས་པ་ཙམ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཕྱ་མོ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་
མེད་བདགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱ་བ་
པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྱ་མོའི་ཞེན་ལུལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཕྱ་མོར་འཛིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། བདེན་པར་མེད་པའི་བདགས་པ་ཙམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱོད་ལྟར་ན་མ་རིག་པ་ལས་ཕྱ་བའི་
ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ལས་ཕྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས་བྱུངས་སོ། །

ཡང་བྱོད་ཀྱིས་སྐབས་འདིར། བྱོད་རང་གི་སྤྱོད་མ་ཀྱན་རིག་གིས་ཉན་རང་གི་ཕྱང་
པོ་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་པར་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པས་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་
ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་དང་འོན་ཀྱང་མཐའ་བཞི་ཀའི་སྒྲིས་བྲལ་དེ་མ་གཏོགས་
པས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་བྱོད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་
སྒྲིབ་ཉིད་དེ་མེད་དགག་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་མིན། མཐའ་བཞིའི་སྒྲིས་
བྲལ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་མ་གཏོགས་ཉན་རང་གིས་མ་རྟོགས་
པར་ཁས་ལེན་པར་སྒྲུབ་པས། ད་ནི་རྒྱུད་ཟད་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲིས་བྲལ་
དེ་དགག་པ་དང་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན། གང་ཡང་མིན་ནོ་ཞེན། བྱོད་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
དགག་བསྐྱབ་གང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དགག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། མེད་དགག་ཡིན་
ནམ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་(༡༩ན)
མིན་པར་ཐལ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལའོར་གསུམ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་སྟུམ་ན།
ཆོས་གཞན་གང་འདྲ་ཞིག་ཤུགས་ལ་འཕངས་ཀྱང་སྒྲིས་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་གཞན་

གྱི་སྒྲོས་པ་ཞིག་འཕངས་འདུག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རོན་དམ་བཤེན་
 པ་བསྐྱབ་པ་རང་དབང་བར་འདོད་པ་སྟོན་གྱི་དོལ་པོ་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་བོད་སྒྲོམ་སྒྲུན་
 པོ་ཕྱག་གྱི་བར་ཁས་ལེན་པ་དག་གི་གཞུང་འཇུགས་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱང་རིངས་པར་ཆས་
 སམ། སྒྲུན་པོ་སྒྲུའི་སྒྲུ་རིས་དང་སྒྲུའི་བཟོད་ཚུལ་དང་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་དགག་
 པ་དང་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་གྲུང་བར་མི་སྟོ་བས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་གི། ཁྱོད་
 གྱིས་ཁྱོད་པར་ཕྱ་མོ་འབྱེད་པར་རྩུམ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་ཟེར་བའི་ཁྱོད་རང་གི་
 གཅིགས་པོ་དེ་ཉིད་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཡོད་པ། མེད་
 པ། གཉིས་ཀ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན་ཁྱོད་གྱིས་ཡིད་ལ་སྒྲོ་བུར་པའི་སྟོན་ཞིག་ཆགས་པས་ཀྱང་སྟོང་ཆེད་ཏུ་
 སྟོག་ན་མ་གཏོགས་དགག་བྱ་གང་ཡང་རུང་བ་བཀག་ཙམ་གྱི་ཆ་ལ་མེད་དགག་ཏུ་འཇོག་
 མ་ཤེས་ན་བོད་སྒྲོམ་སྒྲུན་པོ་དང་ཁྱོད་པར་མི་སྟོང་བས་སྒྲུའི་འཆར་ཚུལ་དང་ཆོག་གི་
 བཟོད་ཚུལ་ཕྱ་མོ་ད་ཏུང་བསྐྱབ་དགོས་སྟངས་སྟེ། འདི་ནི་བའི་གདམས་ངག་གོ། །དེ་བས་
 གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་གང་ཡང་རུང་བའི་སྟེང་ཏུ་མིང་གི་པར་
 བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ལུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་བཀག་ཙམ་གྱིས་
 བཤེན་སྟོང་དེ་ཉིད་དཔུ་མའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་རུལ་ཏུ་བཏོན་ནས་བསྐྱབས་
 ཤིང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་(༥༤བ)གོམས་པས་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོག་
 པར་གསུངས་ཏེ། ཅུ་ཤེར། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་པ་ནས། སྒྲོས་
 པ་ཉིར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། ཞེས་སོགས་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
 མདོར་བསྟན་ནས། རབ་བྱེད་ཉིར་བདུན་གྱིས་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཡལ། རོན་དེ་
 གོམས་པར་བྱས་པས་ལྟ་རན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

ལ་གོ་བ་ཕྱ་མོས་དངས་པའི་སྒྲིང་བ་ཐན་ཐུན་མ་མཐའ་རྩོལ་བཅས་ཡན་ཆད་ཅམ་རེ་དངས།
 རི་ཅམ་ཤེས་པ་དེ་ཅམ་གྱི་སྒྲིང་ཐོག་རྒྱ་ཁེལ་པའི་ཉམས་ལེན་རེ་བྱས། ལན་སེམས་བཅོས་
 མ་ཅམ་རྩན་ཆད་གིས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྤེལ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིགས་མའི་
 རུས་འདིར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རིང་རྒྱ་གནས་པའི་སྒྲོན་ལམ་འདུན་པ་དྲག་པོས་བཏབ།
 རང་སྤྱོད་ལ་ཁ་བལྟས་པའི་ཆོས་ཚུལ་གང་རུས་བསྐྱབ་པ་མ་གཏོགས་གཞན་སྤྱོད་ལ་
 ལ་ཞེ་སྤང་བའི་སྒྲོ་སྒྱར་རན་སྤྲོས་སྤྱོད་ལུང་གི་བསམ་སྒྱུར་བྱད་པར་དགོ་འདུན་སྤེ་
 རིས་སུ་བཅད་པའི་ལུལ་གང་གཞན་སྒྲོ་སྒྱར་བྱེད་པ་འདི་རིང་རྒྱ་སྤངས་ཏེ་རང་རང་གི་
 གངས་རིའི་ཁྲོད་གྱི་ལུལ་སྤྲོངས་རི་ལྟར་རིགས་པ་རྣམས་སུ་བདེ་བར་གནས་ན་ཅི་མ་
 རུང་སྟམ་དུ་སྤོའི་གཏོང་ནས་སེམས་པ་ལེགས་ན་འང་སྤྲིགས་མའི་རུས་གྱི་ངང་ཚུལ་རྣམས་
 མཆོད་ལ་བ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། ཐོས་བསམ་པ་རྣམས་གིས་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་པ་མི་འཆོལ་
 བར་ཆོག་ཅོད་གྱི་ཟེ་འཐབ། སྒོམ་ཆེན་དུ་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲུག་གི་ལྟ་བས་
 གཟེངས་མཐོ། གསང་སྤྲུགས་པ་ཕལ་ཆེར་ལག་ལེན་གྱི་ཆོགས་འཆོབ་བསྐྱབ། གྲུབ་ཐོབ་
 རྒྱ་གྲགས་པའི་པོ་ཆོད་རྣམས་འབྱུང་པོས་ཡིད་བསྐྱར་ཏེ་སྤང་བ་ལ་གང་དན་སྤྱོད་པའི་
 རུས་འདིར། ཁྲོད་གོ་བོས་ཀྱང་སྤྲུགས་རྟེན་པར་སེམས་ཏེ། རྟེན་བཀྱར་རུང་ཆད་འཐོབ་
 པའི་བསམ་བས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་མི་གཉིས་པའི་རྗེ་སྤྲུལ་ཙོང་ཁ་པ་
 ཆེན་པོ་ལ་ཁ་སྤེབ་ལག་སྤེབ་གིས་མཐོ་འཆམས་པ་ཆེ་ཆེར་བཀྲིས་པ་དེ་དག་ལ་ཁོ་བོས་
 སྤྲིང་བཅེ་བ་འབའ་ཞིག་གི་བསམ་བས་ལོག་བར་རྟོག་པའི་གནས་རྣམས་རིགས་ལམ་
 དཔང་དུ་བཞག་ནས་ལེགས་པར་སྟན་ཕུང་ཁིང་རྗེ་སྤྲུལ་མའི་(༡༡བ)དགོངས་པ་ཕྱ་མོ་མ་
 འདྲེས་པར་གསལ་བར་བྱས་པའི་དགའ་སྟོན་གྱིས་ཡི་རང་བར་བྱས་ཟེན་གྱི། ཕྱིན་ཆད་
 འདི་ལྟ་བུའི་ཡང་བའི་གནས་ལ་འདུག་པ་རིང་དུ་སྤྲོངས་ལ་བག་དང་ལྟན་བར་གྱིས་

གིས་དང་། མི་ཁོ་བོས་བྱང་རྩལ་གྱི་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། རྩལ་བ་མ་མམ་བ་དང་
 རྩེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞབས་གྱི་བསྐྱེད་ལུན་རིང་དུ་བསྐྱེད་པས་མཉེས་པར་
 བྱས་ནས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྤྱོད་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྩེ་སྒྲིབ་བཤད་པའི་དོན་རྣམས་སྤར་ཡང་སྤྱས་པ། རབ་དཀར་ཆོག་ས་
 གཉིས་ཤར་རིའི་ཅོད་པན་ནི། །འགྲོ་སྒྲིབ་གདུང་བ་འཕྱོག་སྒྲིབ་མཁའ་ལ་འཛོགས། །
 ལེགས་བཤད་འོད་སྤྱོད་ལྷུང་བས་འཛིན་མའི་དབལ། །བྱུང་དབང་སྤྱོད་བའི་ཉི་མ་ལྷམ་
 མེར་གསལ། །ཆོས་གྱི་རྩལ་པོ་གང་གི་བཀའ་ཡི་ཁྱུར། །མི་ཟད་རབ་དུ་ཕྱི་བས་ཐུག་པ་
 ཡི། །བསྐྱེད་པ་འཕྱོག་པའི་རལ་བ་ལྷུར་ལེན་པ། །འཛམ་གླིང་འདི་ན་སྤེལ་རྣམ་བཞིར་
 གྲགས། །དེ་དག་འབྱེན་པ་ཉིད་གྱི་གསུང་གི་མཛོད། །མ་ཉམས་འཛིན་པའི་གནས་སུ་
 བཀའ་སྤྱུལ་ཕྱིར། །ལྷགས་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་གང་ཡིན་པ། །བདེག་ཤེགས་གྲུབ་
 མཐའི་ཁོངས་སུ་གདོགས་པ་མིན། །བྱུང་བསྐྱེད་རིན་ཅེན་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་གཅིག་ཤ། །
 འཇགས་ལྷུ་པ་མཁས་རྣམས་རྣམ་བཞིའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། །མི་མཐུན་གང་ཡིན་ཅ་ལྟར་
 འདོར་བྱེད་གྱི། །ཐར་འདོད་འཇུག་པའི་དོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་མིན། །དེ་ལྟ་མོད་གྱི་དཀར་
 པོའི་ས་འཛིན་གྱིས། །ཁོར་ལུག་ཁྱུང་ཀྱང་ཡིད་ལ་སྤྱན་བཞེས། །ཆོས་ཆེར་སྤྲེལ་པ་མི་
 ཟད་བོད་གྱི་ལུལ། །ལྷ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁོ་ན་གཅིས་པར་འཛིན། །དོན་དམ་རྣམས་ཡོད་
 ཆ་དང་བྲལ་བ་ལ། །ཀུན་རྫོབ་རྣམས་དང་ཆ་བཅས་བདགས་ཡོད་འཛོག་ །ལས་དང་འབྲས་
 སུའི་འབྲེལ་བའང་དེ་ལ་འདོད། །འདི་ནི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །རང་(ལ་ན)
 མཆོན་དམ་པའི་དོན་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་དེ། །སྤྱི་མཆོན་ཀུན་རྫོབ་དོགས་པའི་སྤྱང་བ་ཙམ། །
 ཀུན་རྫོབ་ལུགས་པས་དམ་པའི་དོན་ཐོབ་པ། །འདི་ནི་མདོ་སྤེལ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །
 ལུལ་ཤེས་གསུང་འཛིན་བྲལ་བ་དོན་དམ་སྟེ། །འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ལུལ་སྤྱང་ཀུན་རྫོབ་

ཅམ། །སྤང་ཡང་དོན་གྱིས་སྤྲོང་པ་བྱང་འདུག་སྟེ། །འདི་ནི་སེམས་ཅམ་པ་ཡི་གྲུབ་པའི་
 མཐའ། །ཆོས་ཀྱན་གདོད་ནས་དག་པ་དོན་དམ་སྟེ། །མ་བཏགས་སྒོ་ལ་སྤང་བ་ཀྱན་རྫོབ་
 ཅམ། །སྤང་སྤྲོང་ཆོགས་པ་བྱང་འདུག་ཅེས་བྱ་སྟེ། །འདི་ནི་བཞི་པ་དབུ་མ་པ་ཡི་ལྷགས། །
 འཕགས་ལུ་མཁས་ལ་གྲགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི། །རང་རང་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་
 དེ་ཉིད་དེ། །ལུང་མེད་རིགས་བྲལ་ལྟ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི། །བོད་སྒྲོམ་སྤྱན་བོའི་འདོད་
 བས་འདི་ལྟར་བཏགས། །ཁ་ཅིག་ཀྱན་རྫོབ་རང་རང་ངོ་བོས་སྤྲོང་། །དམ་པའི་དོན་ནི་
 གཅིག་ཕྱ་བདེན་པར་གྲུབ། །དེ་ཉིད་དྲི་མ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་
 ཁྱབ་པའི་ཁམས་ཡིན་ལོ། །ཀྱན་རྫོབ་རང་ཉིད་སྤྲོང་པས་ཆད་པ་སྤྲོང་། །དོན་དམ་བདེན་
 བར་གྲུབ་པས་གཉིས་ཀའང་ཡིན། །ཅིག་ཅར་མཐའ་གཉིས་ལྟར་བའི་དབུ་མ་པ། རྩོད་
 ནི་སྤྲོད་མེད་གྲུབ་མཐའ་ལྟ་པ་ཡིན། །ལ་ལ་རྒྱན་ལྟར་བའི་རྒྱ་བ་དང་། །མཁའ་ལ་
 འཛོགས་པའི་རི་བོང་འཛིན་པ་གཉིས། །འབྲུལ་ངོར་ཡོད་པས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །
 དབྱད་ཆེ་མེད་པས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས། །འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བརྒྱུག་
 པ་ལ། །ངོ་ཆ་བོར་ཉེ་དམ་པའི་དོན་དུ་སྒྲོམ། །དོན་དམ་སྤྱོད་བྲལ་མི་ཅམ་སྤྱོད་ན་ཡང་། །
 རྒྱ་འབྲས་ཀྱན་རྫོབ་འཛོག་རྒྱལ་མ་གཤིས་ན། །སྤྱོད་ས་ཆེན་ཆད་མཐར་ལྟར་བའི་དབུ་མ་
 པ། རྩོད་ནི་སྤྲོད་མེད་གྲུབ་མཐའ་ལྟ་པ་ཡིན། །གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་བཅས་པ་
 མཐའ་དག་གི་ །ཆོག་ལ་མ་བཏགས་དོན་ལ་མ་དབྱད་པར། །(༥༥)ཀན་པོ་གཅིག་ནས་
 གཅིག་རྒྱ་བརྒྱད་པ་ཡི། །ཟབ་མོའི་དོན་ལ་གླེང་བ་འདི་སྤྲོད་ཐོས། །སྤང་བྱིད་ལ་བོར་འདས་
 སྤྲོད་བཅུད་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་གཞན་པ་མ་མཆིས་ཕྱིར། །སྤང་
 བ་སེམས་སུ་ཐག་ཆོད་དེ་ནས་ནི། །སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །
 འཛིན་པ་དང་བྲལ་གསལ་ལ་ངོས་བཟུང་མེད། །མ་བཅོས་ལྟར་གྲུབ་གཞུག་མའི་ངོ་བོ་

དེ། །དམ་པའི་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་གཅིག་ལུ་སྟེ། །སྤང་སྤྱང་ཚོགས་པའི་བྱང་འདུག་
 ཡིན་ནོ་ལོ། །རྒྱུ་ཤེས་ལུང་པོ་འདུས་བྱས་བསྐྱུ་བའི་ཚོས། །བཅོས་མིན་འདོད་པ་སྤྱན་
 པའི་རང་བཟོ་སྟེ། །མ་སྤྱེས་འབྲས་ལུ་འདོད་པའི་དབྱུམ་པ། །ཁྱེད་ནི་སྤྱན་མེད་གྲུབ་མཐའ་
 ལུ་པ་ཡིན། །འཛིན་པ་དང་བྲལ་གཞུག་མའི་ངོ་བོ་དེ། །རང་ཉིད་གསལ་ཞིང་ཡུལ་གཞན་
 མི་སྤྱང་ན། །མདོ་སེམས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གྲགས་པ་ཡི། །རང་རིག་འཛིན་རྒྱུ་ཉིད་
 ལས་འོས་ཅི་ཡོད། །ཡང་ན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱུག་རྒྱ་ཆེ། །ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་
 ལའང་མངའ་བའི་བྱིར། །ཤེས་བྱའི་རྒྱུ་པ་ཅི་ཡང་མི་འཆར་བའི། །རྒྱུ་ཀྱན་མཁྱེན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དེར་ནས་གྲུབ། །འཛིན་པ་དང་བྲལ་མཐའ་ལྟར་ངོས་བབྱང་མེད། །རྒྱུ་འགྱུར་
 སྤྱ་ཚོགས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱང་པ་ཡི། །རིག་པའི་ངོ་བོ་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་ནི། །ཐར་པ་ཡིན་ཞེས་
 མེར་སྤྱ་པ་ཡི་ལུགས། །འདི་དག་འདི་ལྟའི་ཉེས་པས་གོས་ན་ཡང། །ད་དུང་འདི་ཉིད་
 ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་ཞེས། །རང་གིས་རང་ཉིད་འཚོང་བའི་དོན་མཐུན་པ། །མཁས་ལ་
 མཁས་པར་གྲགས་པ་མིན་ན་རུང་། །རྒྱ་ཆེན་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་མ་མཐོང་ཞིང་། །ཡང་
 དག་རིགས་པའི་ལམ་གྱང་མ་འགྲིམས་པར། །དགོངས་དོན་ནོར་བུའི་བརྟག་དབྱང་སྤྱ་
 འདོད་པའི། །སྤྱོ་གྲོས་ཅིང་པོ་ཁྱེད་གྱིས་འདི་སྤྱད་སྤྱས། །འཛིན་པའི་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་
 བཀག་པ་ཡི། །སྤྱོས་བྲལ་མེད་(༡༥)དགག་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པར། །མེད་དགག་དམ་
 པའི་དོན་དུ་མི་རུང་ཞེས། །མཐའ་བཞིའི་སྤྱོས་བྲལ་དམ་པའི་དོན་དུ་སྤྱས། །སོ་སོ་སྤྱོ་
 པོ་སྤྱོས་དང་བསམ་པ་ཡིས། །མཐའ་བཞིའི་སྤྱོས་བྲལ་ནམ་ཡང་མ་རྫོགས་པར། །མཉམ་
 པར་གཞག་པའི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡིས། །སྤྱང་ཅིག་གཅིག་ལའང་མཛོན་སྤྱུམ་འགྱུར་
 ཞེས་སྤྱོག། །བདེན་འཛིན་མིན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། །བདག་མེད་མིན་པའི་
 མཐའ་བཞིའི་སྤྱོས་བྲལ་དང་། །སྤྱོས་བསམ་མེད་བྱིར་བསྒྲུམ་བྱུང་ཤེས་རབ་སོགས། །

ཁྱོད་མིན་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་རི་ལྟར་སྤེམ། །རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
བའི་དབྱངས། །དུས་མཐའ་དུར་སྤྲིག་འཛིན་པ་ལྟར་བྱངས་དེ། །ཡང་དག་ལྟ་བུའི་མཚན་
སྤྲིན་མཛད་པ་ན། །སྐལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོ་མིག་སྤྲོད་པས་བསྐྱེབས། །ལུས་ཀྱི་ནམ་འགྲུར་
དག་གི་ང་རོ་དང་། །ཡིད་ཀྱི་བསམ་པས་ལོག་པར་བསྐྱབས་པ་ཡི། །དམ་པ་སྤྲད་པའི་
ལས་ལ་ལྷགས་ནས་ནི། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་རི་ལྟར་འགྲུར། །ཆོ་འདྲིའི་རྟེན་དང་བཀྲར་
སྤྲོད་ན་ཆུང་ཞིང་། །ལུས་ཤོག་སྤར་དུ་འཛིག་པའི་ངར་རྩལ་སྐྱེས། །མི་བཟད་ལས་ལ་
སྤྲིན་ཆད་མི་འཇུག་པའི། །བག་ཡོད་གོ་ཆ་སྤྲུག་པོ་བགོས་ན་ལོགས། །ཁོ་བོས་བྱང་ཆུབ་
མཚན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་མི་པམ་ཆོས་རྗེ་ཡི། །ཞབས་
པད་རིང་དུ་བསྟེན་ལ་ཁྱོད་ལྟ་བུའི། །དམན་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བཅུ་བར་བྱ། །མང་ཐོས་
མཁའ་ལ་རྣམ་པར་དབྱད་པའི་སྒོ་ཡི་ཟེར་འབྱེད་སེས་བྱའི་གནས་ཀུན་མངོན་པར་གསལ་
བའི་སྒོ་མིག་ཅན། །གཞུང་ལུགས་ངན་པའི་སྤྲོད་པ་མཐའ་དག་སྤར་བར་འཛིག་བྱེད་སྒོ་
བཟང་སྒོ་ཡི་བསྐྱོར་བ་འཇུག་པའི་གཉེན། །ལུང་རིགས་མགྲོགས་འགྲོའི་ཤུགས་གྱིས་
བགྲོད་པས་སྤོབས་པ་མི་བད་སྤྱོད་པའི་དཀྱིལ་(༥༥བ)འཁོར་སེས་བྱའི་མཁའ་ལ་ཆེར་
འབགས་པ། །དཔལ་ལྡན་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ས་གསུམ་འགོ་ན་ལྟམ་
མེར་གསལ་བ་སྤྱོད་པ་ཉི་མ་གཅིག་པུ་ཡིན། །

ཞེས་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་གནས་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
བསྐྱབ་པ་དང་སྤྲོད་པ་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཆོས་ཆེར་མང་དུ་བབྱིས་པ་འདྲི་ནི། །རྗེ་བཙུན་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ལུགས་སྤོལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསུང་སྒྲོས་ཆེན་
མོ་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་བཀའ་སྤྱུལ་བ་དག་ལས་ཐམ་འགྲུར་གྱི་ལུགས་འབྲེལ་རྩལ་སྤྱི་
དང་ཁྱད་པར་དུ་ལྟ་བུའི་གནད་ཀྱི་འགངས་ཁོག་མང་བོ་ཞིག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ལུལ་དུ་

༡༡༡། །འདས་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། །

ཡིད་གཉིས་པ།

མེར་གཙུག་ནང་བཞུན་དཔེ་རྒྱུད་འཛོལ་བཅུ་ཕྱེད་ལྗོངས་ཀྱི་ཁང་ནས་བརྒྱུག་མ། །

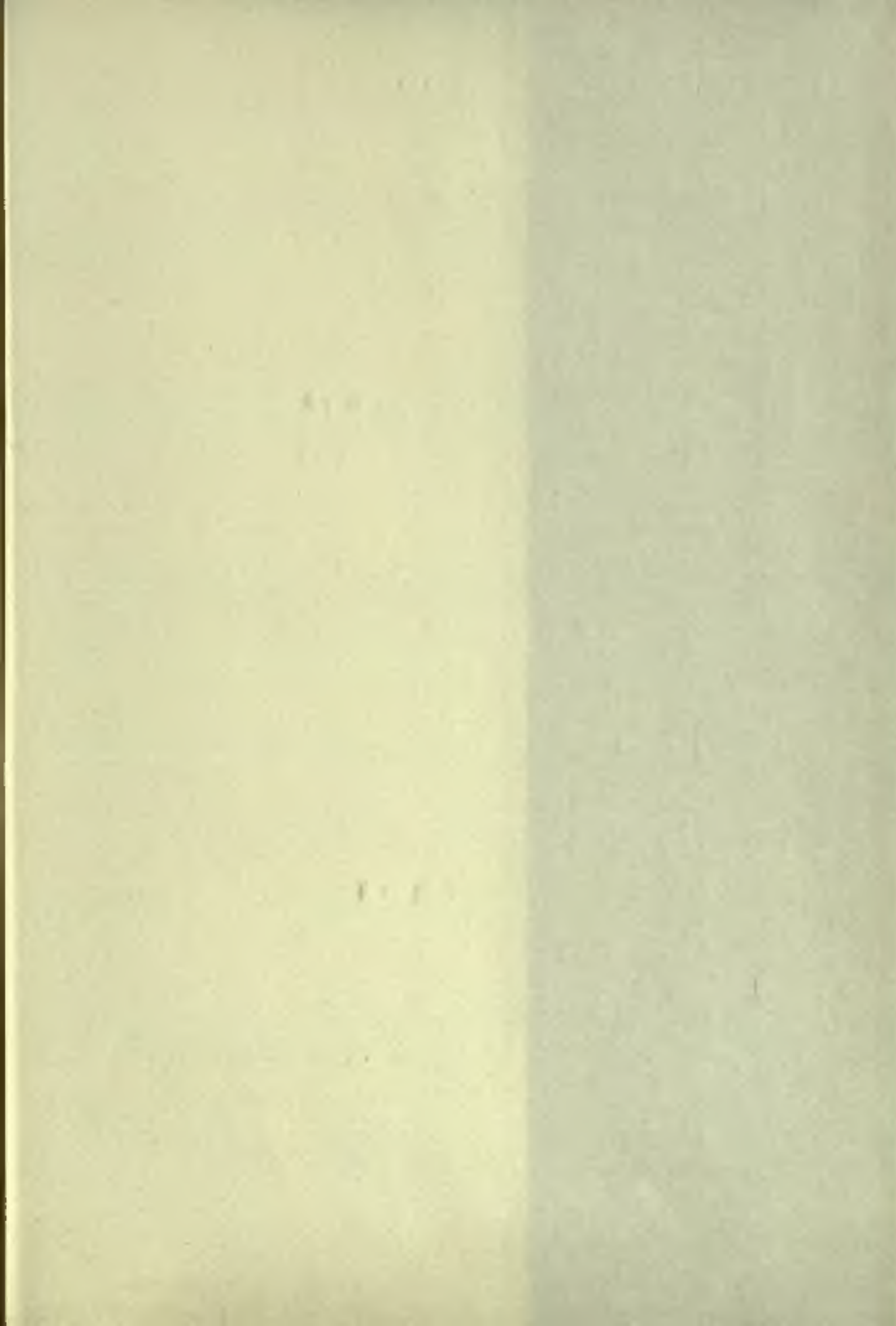
སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལྷ་པ་ ༥ ཚེས་ ༧ རོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མ་གྲང་ཆུ་ཚོད་ལྔ་པའི་
ཚེས་ ༡༥ ལྷ་པ་ཚེས་བཅུང་པོར།

《གངས་ཅན་ཁྱད་ཚོར་》 དཔེ་ཚོགས་ཚེན་མའི་བཅུ་གྲིག་དང་
ལས་ལྷགས་མི་སྒྲིལ་མཚན་པོ།

བཅུ་གྲིག་འགན་འཛིན་པ་གཙོ་བོ། གྲོ་བཟང་ལུང་གྲུབ། དབང་གྲགས། ཚེ་རིང་།
བཅུ་གྲིག་འགན་འཛིན་པ་གཙོ་བོ་པ། གྲོ་བཟང་ལུང་གྲུབ། ལུང་བུ་ཚོས་འཕེལ།
ལས་ལྷགས་མི་སྒྲིལ། གྲོ་བཟང་ལུང་གྲུབ། ལུང་བུ་ཚོས་འཕེལ། གྲགས་པ་ཀུན་ལྟར། ཚེ་བརྟན་རྩི་རྩེ།
གྲོ་བཟང་ལུང་གྲུབ་མཚོག་ །སྒྲུབ་གྲགས། གྲོ་བཟང་ལུང་གྲུབ་མེད། ཚེ་རིང་མ།
ལུང་གྲུབ་པ་བརྟན་ལྷགས། རྩི་རྩེ་མཚོ། གྲུབ་པ། ལུང་གྲུབ་པ་སྒྲིལ་མ། ཚེ་རིང་ཚོས་སྒྲིལ།
ལུང་གྲིབ། བཟོད་ནམས་དབྱངས་ཅན།

དེ་བའི་ལོ་ལྷ་དག་དང་དགར་ཆག་གྲིག་སྐབས། གྲོ་བཟང་ལུང་གྲུབ། ལུང་བུ་ཚོས་འཕེལ། ལུང་བུ་ཚོས་འཕེལ།
ཚེ་བརྟན་རྩི་རྩེ། གྲོ་བཟང་ལུང་གྲུབ་མཚོག་ །སྒྲུབ་གྲགས།
གྲོ་བཟང་ལུང་གྲུབ་མེད། ལུང་གྲུབ་པ་སྒྲིལ་མ།

གྲིག་འབུལ་ལོག་འཕྲུག་པ། བཟོད་ནམས་དབྱངས་ཅན། ཚེ་རིང་ཚོས་སྒྲིལ། ལུང་གྲིབ། གྲུབ་པ། ལུང་གྲུབ་པ་སྒྲིལ་མ།
ལས་ལྷགས་ལྷག་ལྷག་པ། ལུང་གྲུབ་པ་བརྟན་ལྷགས།

གངས་ཅན་ཁྱད་ནོར་དཔེ་ཚོགས།
པོད་མཛེས་ཉིས་འགྲུ་ཉེར་པཎི།